

NOSILAC PROJEKTA: ARCH AND SOUL d.o.o, BIJELO POLJE

NAZIV PROJEKTA: IZGRADNJA STAMBENO POSLOVNOG OBJEKTA

**LOKACIJA: DIO URBANISTIČKE PARCELE "A5-UP17", ZONA "A", BLOK 5, DUP "TOPOLICA IV",
KOJU ČINI KATASTARSKA PARCELA BR. 6252/1, KO NOVI BAR, OPŠTINA BAR**

INOVIRANI ELABORAT O PROCJENI UTICAJA IZGRADNJE STAMBENO POSLOVNOG OBJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Obrađivač:

Liming Projekt d.o.o. Podgorica

Broj licence 01-1075/2

Odgovorno lice:

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

Odgovorno lice u multidisciplinarnom timu:

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

APRIL 2025.

Sadržaj

1. Opšte informacije.....	6
Podaci o nosiocu projekta.....	6
Glavni podaci o projektu.....	6
Podaci o organizaciji i licima	7
2. OPIS LOKACIJE.....	34
2.1. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaja.....	34
2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta u m ² , za vrijeme izgradnje, sa opisom fizičkih karakteristika i kartografskim prikazom odgovarajuće razmjere, kao i o površini koja će biti obuhvaćena kada Projekat bude stavljen u funkciju.....	39
2.3. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti, kvalitetu i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biodiverzitet) tog područja i njegovog podzemnog dijela.....	40
2.4. Apsorpcioni kapaciteti prirodne sredine	40
2.5. Prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških i hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena	40
2.5.1. Geomorfološke karakteristike	40
2.5.2. Geološke karakteristike	43
2.5.3. Hidrogeološke karakteristike	44
2.5.4. Seizmološke karakteristike	44
2.5.5. Pedološke karakteristike i bonitet tla.....	45
2.5.6. Hidrološke karakteristike	45
2.6. Izvorišta vodosnabdijevanja	47
2.7. Prikaz klimatskih karakteristika sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima	48
2.8. Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa.....	51
2.9. Pregled osnovnih karakteristika pejzaža	53
2.10. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine.....	53
2.11. Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat.....	54
2.12. Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture	56
2.12.1. Postojeći privredni i stambeni objekti.....	56
2.12.2. Elektroenergetska mreža	56
2.12.3. Saobraćajna infrastruktura	57
2.12.4. Telekomunikacione instalacije	58

2.12.5.	Vodovodna i kanalizaciona mreža	58
3.	OPIS PROJEKTA	60
3.1.	Opis fizičkih karakteristika cijelog projekta, i gdje je potrebno, neophodne radove uklanjanja i uslove korišćenja zemljišta u fazi izvođenja i fazi funkcionisanja projekta, uključujući: prateću infrastrukturu, organizaciju proizvodnje, organizaciju transporta, broj i strukturu zaposlenih.	60
3.2.	Opis prethodnih/pripremnih radova za izvođenje projekta (površina potrebnog zemljišta; tehnologija građenja; organizacija unutrašnjeg transporta; primjena mehanizacije, opreme i sredstava; dinamika realizacije pojedinih faza; korišćenje vode, energije, sirovina; stvaranje otpada; emisije opasnih, štetnih, otrovnih ili neprijatnih mirisa u vazduh; povećanje buke, vibracija)	63
3.3.	Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta postupaka proizvodnje (energetska potražnja i korišćenje energije, priroda i količine korišćenih materijala, prirodni resursi uključujući vodu, zemljište, tlo i biodiverzitet)	69
3.4.	Detaljan opis projekta, planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda	70
3.4.1.	Opis funkcionalnog rješenja	70
3.4.2.	Osnovni podaci o konstrukciji objekta	73
3.4.3.	Karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme	74
3.4.4.	Zelenilo i slobodna površina.....	75
3.5.	Prikaz vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa sa posebnim osvrtom na količine i karakteristike opasnih materija.....	77
3.5.1.	Vodovod i kanalizacija	77
	<i>Vodovod</i>	77
	<i>Kanalizacija za otpadne vode i atmosferska kanalizacija</i>	79
3.5.2.	Elektroinstalacije.....	81
3.5.3.	Mašinske instalacije	88
3.5.4.	Sprinkler instalacije	90
3.5.5.	Sistem grijanja i hlađenja	94
3.6.	Prikaz procjene vrste i količine: očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buku, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta	97
3.6.1.	Emisije u vazduh	97
3.6.2.	Ispuštanje u vodotoke	97
3.6.3.	Odlaganje na zemljište	97
3.6.4.	Buka, vibracije i toplota	99
3.6.5.	Sanitarno-fekalne otpadne vode	101
3.7.	Prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materija	101

4.	IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE	104
5.	OPIS MOGUĆIH ALTERNATIVA.....	105
6.	OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE.....	107
	Stanovništvo (naseljenost i koncentracija)	107
	Zdravlje ljudi	107
	Biodiverzitet (flora i fauna), podaci o rijetkim i zaštićenim vrstama	108
	Zemljište (zauzimanje/korištenje zemljišta, kvalitet zemljišta, geološke i geomorfološke karakteristike) ...	108
	Tlo (organske materije, erozija, zbijenost, zatvaranje tla).....	109
	Voda (hidromorfološke promjene, količina i kvalitet sa posebnim osvrtom na ispuste otpadnih voda)	109
	Vazduh (Kvalitet vazduha)	114
	Klima (emisija gasova sa efektom staklene bašte, uticajima bitnim za adaptaciju)	120
	Materijalna dobra i postojeći objekti	120
	Kulturno nasljeđe- nepokretna kulturna dobra, uključujući arhitektonske i arheološke aspekte	121
	Predio i topografija.....	122
	Izgrađenost prostora lokacije i njene okoline	122
7.	OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	123
	7.1. Kvalitet vazduha.....	123
	7.2. Kvalitet voda.....	125
	7.3. Zemljište	126
	7.4. Lokalno stanovništvo	128
	7.5. Ekosistem i geologija	129
	7.6. Namjena i korišćenje površina	129
	7.7. Komunalna infrastruktura	129
	7.8. Zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihova okolina,.....	130
	7.9. Karakteristike pejzaža i slično	130
8.	OPIS MJERA PREDVIĐENIH U CILJU SPRJEČAVANJA, SMANJENJA ILI OTKLANJANJA ZNAČAJNOG ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU	131
	8.1. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje	131
	8.2. Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekta	132
	8.3. Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta.....	133
	8.4. Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa ili velikih nesreća	134
	8.5. Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman i dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i slično	135
	8.6. Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili neutralisanje štetnih uticaja na životnu sredinu	137

9.	PROGRAM PRAĆENJA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU	140
9.1.	Prikaz stanja životne sredine prije puštanja projekta u rad.....	140
9.2.	Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu	140
9.3.	Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara	141
9.4.	Sadržaj i dinamika dostavljanja izvještaja o izvršenim mjerenjima	142
9.5.	Obaveza obavještavanja javnosti o rezultatima izvršenog mjerenja	142
9.6.	Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu	142
10.	NETEHNIČKI REZIME INFORMACIJA.....	143
11.	PODACI O MOGUĆIM POTEŠKOĆAMA.....	164
12.	REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA UTICAJA PLANIRANOG PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	165
13.	DODATNE INFORMACIJE I KARAKTERISTIKE PROJEKTA	166
14.	IZVORI PODATAKA	167
15.	PRILOZI	169

1. Opšte informacije

Podaci o nosiocu projekta

Nosilac projekta:	ARCH AND SOUL D.O.O., BIJELO POLJE
Ime i prezime odgovornog lica:	NUSRET MEKIĆ
Kontakt osoba	NUSRET MEKIĆ
Adresa:	ŽIVKA ŽIŽIĆA BR.3
E-mail	office.asoul@gmail.com
Telefon	0038268667697

Glavni podaci o projektu

Pun naziv projekta:	IZGRADNJA STAMBENO POSLOVNOG OBJEKTA
Lokacija:	DIO URBANISTIČKE PARCELE "A5-UP17", ZONA "A", BLOK 5, DUP "TOPOLICA IV", KOJU ČINI KATASTARSKA PARCELA BR. 6252/1, KO NOVI BAR, OPŠTINA BAR

**IZVOD IZ CENTRALNOG REGISTRA PRIVREDNIH
SUBJEKATA UPRAVE PRIHODA I CARINA**

Registarski broj 5 - 0526961 / 008

Datum registracije: 15.04.2009.

PIB: 02753138

Datum promjene podataka: 24.02.2021.

**"LIMING PROJEKT" D.O.O. ZA PROJEKTOVANJE, INŽENJERING, TEHNIČKA
ISPITIVANJA PROMET ROBA I USLUGA - PODGORICA**

Broj važeće registracije: /008

Skraćeni naziv: LIMING PROJEKT
Telefon: +38269338130
eMail: zasanovic@t-com.me
Web adresa:
Datum zaključivanja ugovora: 09.04.2009.
Datum donošenja Statuta: 09.04.2009. Datum promjene Statuta: 15.02.2021.
Adresa glavnog mjesta poslovanja: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Adresa za prijem službene pošte: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Adresa sjedišta: UL. CRNOGORSKIH SERDARA BR. 24 PODGORICA
Pretežna djelatnost: 7112 Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje
Obavljanje spoljno-trgovinskog poslovanja: DA
Oblik svojine: Privatna
Porijeklo kapitala: Domaći
Upisani kapital: 1,00Euro (Novčani 1,00Euro, nenovčani Euro)

OSNIVAČI:

ŽARKO ASANOVIĆ 1510968270046 CRNA GORA

Uloga: Osnivač

Udio: 100% Adresa: OBALA RIBNICE 8 PODGORICA CRNA GORA

LICA U DRUŠTVU:

ŽARKO ASANOVIĆ 1510968270046

Adresa: TRG BOŽANE VUČINIĆ 6/32 PODGORICA CRNA GORA

Uloga: Izvršni direktor

Ovlašćenja u prometu: Neograničeno ()

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ()

ŽARKO ASANOVIĆ 1510968270046

Adresa: OBALA RIBNICE 8 PODGORICA CRNA GORA

Uloga: Ovlašćeni zastupnik

Ovlašćenja u prometu: ()

Ovlašćen da djeluje: POJEDINAČNO ()

Izdato: 09.08.2022 godine u 10:39h

Načelnica

2A

Sanja Bojanić

Broj: 01-1075/2
Podgorica, 06.10.2015. godine

Inženjerska komora Crne Gore rješavajući po Zahtjevu privrednog društva „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 134 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14), čl. 8 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 68/08), člana 196 Zakona o opštem upravnom postupku ("Sl. list RCG", br. 60/03), člana 1 Uredbe o izmjeni uredbe o povjeravanju dijela poslova Ministarstva održivog razvoja i turizma, Inženjerskoj komori Crne Gore broj 08-1375 ("Sl. list CG", br. 35/15), donosi

RJEŠENJE

Izdaje se

L I C E N C A

za izradu tehničke dokumentacije

Za izradu, TEHNIČKE DOKUMENTACIJE IZ OBLASTI ZAŠTITE NA RADU I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, Privrednom društvu „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice.

Licenca se izdaje na period od pet godina.

OBRAZLOŽENJE

Inženjerska komora Crne Gore postupajući po Zahtjevu br. 03-1075 od 05.10.2015. godine, koji je podnesen u ime privrednog društva „LIMING PROJEKT“ d.o.o. iz Podgorice, za utvrđivanje ispunjenosti uslova za sticanje licence za izradu tehničke dokumentacije, na osnovu člana 83. Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata ("Sl. list CG", br. 51/08, 34/11, 35/13 i 33/14) i člana 8 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Sl. list CG", br. 68/08 i 32/14), utvrdila je da:

- privredno društvo posjeduje Potvrdu o registraciji kod Centralnog registra privrednih subjekata Poreske uprave reg.br. 5-0526961/004, za – inženjersku djelatnost i tehničko savjetovanje;
- ima u radnom odnosu odgovornog projektanta – Žarka R. Asanovića, dipl.inž.el., sa Licencom broj: UP 0502-124/15-1 od 21.09.2014. godine, izdatom od Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- ispunjava uslove za sticanje tražene licence.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu održivog razvoja i turizma u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, preko Stručne službe Inženjerske komore Crne Gore.

Generalni sekretar:
Svetislav Popović, dipl. pravnik

Službeno lice:
Mirjana Bučan, dipl. pravnik

Dostavljeno:

- Podnosiocu zahtjeva;
- U spise predmeta;
- Ministarstvu održivog razvoja i turizma;
- a/a

PREDSJEDNIK KOMORE

Prof. dr Branislav Glavatović, dipl.inž.geof.

Broj: EŽ-28-01/25

Podgorica: 28.01.2025. godine

Shodno članu 19., Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG", br. 75/18),
donosim,

RJEŠENJE

o angažovanju stručnih lica na izradi

Inoviranog elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu, projekta izgradnje stambeno
poslovnog objekta, određujem tim u sastavu:

1. Žarko Asanović, dipl.inž.el., strukovni inženjer zaštite od požara i zaštite životne sredine -
specijalista
2. Davorin Radošević, dipl. inž.maš.
3. Zoronjić Alma, dipl. biolog
4. Ana Đelošević, dipl.inž.hem.tehn
5. Selma Mekić, MA geografije, iz oblasti turizma i zaštite životne sredine

Za odgovorno lice u multidisciplinarnom timu određujem Žarka Asanovića, dip.inž.el.

Obrazloženje:

Budući da imenovani ispunjavaju uslove predviđene važećom zakonskom regulativom, to je
odlučeno kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE

Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-1362/2
Podgorica, 17.04.2018. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu ŽARKA ASANOVIĆA, diplomiranog inženjera elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, za izdavanje licence za ovlašćenog inženjera, na osnovu člana 135 st. 1 i 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore " br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore " br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

R J E Š E N J E

1. IZDAJE SE ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, LICENCA ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.
2. Ova Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

O b r a z l o ž e n j e

Aktom, br.UPI 107/7-1362/1 od 15.03.2018.godine, ŽARKO ASANOVIĆ, diplomirani inženjer elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, obratio se ovom ministarstvu zahtjevom za izdavanje licence ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Uz zahtjev imenovani je ovom ministarstvu dostavio sledeće dokaze:

- Ovjerenu Diplomu o stečenom visokom obrazovanju stečenu na Elektrotehničkom fakultetu – Univerziteta Crne Gore, br.737 od 12.11.2000.godine;
- Ovjereni fotokopija radne knjižice;
- Ovjereni fotokopija lične karte;
- Rješenje Ministarstva za ekonomski razvoj br.02-4087/1 od 30.04.2008.godine, kojim se ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, izdaje ovlašćenje za rukovođenje – izvođenjem instalacija jake struje;
- Rješenje Ministarstva za ekonomski razvoj br.02-4087/2 od 30.04.2008.godine, kojim se ŽARKU ASANOVIĆU, diplomiranom inženjeru elektrotehnike – odsjek energetika iz Podgorice, izdaje ovlašćenje za izradu projekata jake struje;
- Ovlašćenje za rukovođenje građenjem – instalacija jake struje na objektima visokogradnje, reg.br.ER 00325 0119 od 20.05.2005.godine, izdato od strane Inženjerske komore Crne Gore;

Stavom 3 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se radno iskustvo u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, smatra radno iskustvo u svojstvu saradnika na izradi tehničke dokumentacije na građenju objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta. Stavom 4 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se izuzetno od stava 3 ovog člana, fizičkom licu koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, izdatu po propisima koji su važili do donošenja ovog propisa, radno iskustvo može dokazati na osnovu uvida u dokumentaciju koja je bila osnov za njeno izdavanje. Članom 137 stav 1 Zakona, propisano je da se licenca za fizičko lice izdaje na neodređeno vrijeme.

Rešavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 123 stav 1 i 135 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
Nataša Pavičević

VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
Broj:UP 0502-124/15-1
Podgorica, 21.08.2014.godine

Crna Gora
INŽENJERSKA KOMORA CRNE GORE

Broj: 03-589/14
Podgorica, 25.09. 2015 god.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po žalbi Asanović Žarka, dipl.ing.elektrotehnike i specijaliste strukovnog inženjera zaštite na radu i zaštite životne sredine iz Podgorice, izjavljenoj na rješenje Inženjerske komore Crne Gore br.01-589/5 od 23.07.2015.godine, na osnovu člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni list RCG“ br.60/03 i „Službeni list CG“br.32/11) i člana 21 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Sl.list CG“br.5/12) i ovlaštenja Ministra br.01-3021/5 od 10.12.2012.godine, donosi

RJEŠENJE

- I. Poništava se rješenje Inženjerske komore Crne Gore br.01-589/5 od 23.07.2015.godine.
- II. Asanović Žarku, diplomiranom inženjeru elektrotehnike i specijalisti strukovnom inženjeru zaštite životne sredine i zaštite na radu iz Podgorice, izdaje se licenca za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine.

Obrazloženje

Inženjerska komora Crne Gore je, postupajući po rješenju ovog ministarstva, br:UP0505-87/15-1 od 06.07.2015.godine, u ponovnom postupku, po osnovu člana 237 stav 2 Zakona o opštem upravnom postupku, donijela rješenje, br.01-589/5 dana 23.07.2015.godine, kojim je odbila zahtjev, br.03-589 od 14.05.2015.godine, Asanović Žarka, dipl.ing.el. iz Podgorice, za izdavanje licenca za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine, iz razloga navedenih u ožalbenom rješenju.

Na navedeno rješenje, žalitelj je izjavio žalbu ovom ministarstvu zbog bitne povrede pravila upravnog postupka, nepotpuno i nepravilno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U bitnome navodi da je prvostepen organ učinio bitne povrede pravila postupka iz člana 226 stav 2 tač. 3 i 7 ZUP, kao i da se prvostepeni organ nije pridržavao primjedbi i sugestija iz drugostepenog rješenja ovog ministarstva, već je ponovo donio isto rješenje, bazirano na nelogičnostima i nedosljednostima uslijed neadekvatnog tumačenja i ocjene zakonskih odredbi. Ističe da posjeduje dugogodišnje radno iskustvo u predmetnoj oblasti, o čemu svjedoče referenc liste izdate od firmi u kojima je radio projekte i elaborate; da obrazloženje ožalbenog rješenja nije sačinjeno u skladu sa zakonom i da prvostepeni organ pogrešno tumači zakonsku normu u pogledu posjedovanja trogodišnjeg radnog iskustva. Predlaže da se poništi ožalbeno rješenje i Ministarstvo odluči o predmetnom zahtjevu.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je ožalbeno rješenje, žalbu i spise predmeta, pa je odlučilo kao u dispozitivu rješenja, a ovo iz sledećih razloga:

Odredbom člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku propisano je da ako drugostepeni organ utvrdi da su u prvostepenom rješenju pogrešno ocijenjeni dokazi, da je iz utvrđenih činjenica izveden pogrešan zaključak u pogledu činjeničnog stanja, da je pogrešno primjenjen pravni propis na osnovu koga se rješava upravna stvar ili ako nađe da je na osnovu slobodne ocjene trebalo donijeti drukčije rješenje, on će svojim rješenjem poništiti prvostepeno rješenje i sam riješiti upravnu stvar.

Razmatrajući predmetne spise, ovo ministarstvo je, postupajući u skladu sa odredbom člana 238 stav 1 Zakona o opštem upravnom postupku, odlučilo poništiti prvostepeno rješenje i na osnovu slobodne ocjene riješiti upravnu stvar. Ovo iz razloga, što je Ministarstvo u dosadašnjem upravnom postupku, po osnovu člana 237 stav 2 ZUP, poništavalo rješenje prvostepenog organa, koji je u ponovnom postupku donosio identična rješenja, ne uvažavajući primjedbe i sugestije ovog ministarstva.

Uvidom u spise predmeta, ovo ministarstvo je utvrdilo da se Asanović Žarko, dipl.ing.el- specijalista strukovni inženjer zaštite na radu i zaštite životne sredine i iz Podgorice, zahtjevom, br.03-589 od 14.05.2015.godine, obratio Inženjerskoj komori Crne Gore, za izdavanje licence za izradu tehničke dokumentacije iz oblasti zaštite na radu i zaštite životne sredine. Uz zahtjev, imenovani je dostavio zakonom propisanu ovjerenu dokumentaciju (fotokopiju lične karte; fotokopiju uvjerenja o završenim specijalističkim strukovnim studijama Visoke inženjerske škole strukovnih studija u Beogradu br.03-1032/1 od 29.10.2013.godine; rješenje Ministarstva prosvjete o priznavanju prednje citiranog uvjerenja, UP I br.05-1-2168/2 od 16.12.2013.godine; fotokopiju uvjerenja o završenim specijalističkim strukovnim studijama Visoke inženjerske škole strukovnih studija u Beogradu br.03-258/1/1 od 12.03.2015.godine; rješenje Ministarstva prosvjete o priznavanju prednje citiranog uvjerenja, UP I br.05-1-363/2 od 24.04.2015.godine i referenc liste od Instituta sigurnosti d.o.o. iz Podgorice i „LARS FIRE“d.o.o. iz Podgorice, o projektima i elaboratima zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje je žalitelj izradio u periodu od 2008.godine do 2015.godine).

Činjenica, da su uvjerenja o sticanju specijalističkog zvanja iz 2013.godine i 2015.godine, ne sprječava prvostepeni organ da izda tražene licence, ukoliko žalitelj ima 3 godine radnog iskustva na navedenim poslovima, jer je žalitelj, shodno članu 84 stav 6 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, obavljao navedene poslove kao diplomirani inženjer elektrotehnike i posjeduje referenc liste od Instituta sigurnosti d.o.o. iz Podgorice i „LARS FIRE“d.o.o. iz Podgorice, o projektima i elaboratima zaštite na radu i zaštite životne sredine, koje je izradio u periodu od 2008.godine do 2015.godine.

Kako je odredbom člana 7 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja i oduzimanja licence i načinu vođenja registra licenci („Službeni list CG“br 68/08) propisano da se licenca za vodećeg projektanta, odnosno odgovornog projektanta za izradu pojedinih dijelova tehničke dokumentacije, izdaje fizičkom licu, između ostaloga, na osnovu dokaza o najmanje tri godine radnog iskustva na izradi, reviziji, nadzoru, pregledu ili ocjeni tehničke dokumentacije, to je ovo ministarstvo utvrdilo da žalitelj ispunjava uslove propisane ovim pravilnikom.

Shodno navedenom, odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom sredstvu: Protiv ovog rješenja može se tužbom pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Crne Gore, u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

GENERALNI DIREKTOR

Danilo Gvozdenović

Odsjek za normalno pravne
poslove / II-stepeni upravni postupak
Dubravka Pešić, dipl. pravnik

Dostaviti:

- prvostepenom organu
- a/a

ТЕХНИКУМ ТАУРУНУМ
ВИСОКА ИНЖЕЊЕРСКА ШКОЛА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
Београд-Земун, Наде Димић 4.
Број: 03-1032/2
Датум: 29.10.2013. година

На основу члана 122. Статута **ТЕХНИКУМА ТАУРУНУМ** – Високе инжењерске школе струковних студија Београд-Земун издаје се

У В Е Р Е Њ Е
о завршеним специјалистичким струковним студијама
(II степен високог образовања)

Студент Жарко Асановић, рођен 15.10.1968. године у месту Слатина, општина Андријевица, република Црна Гора, СФРЈ, са бројем индекса М-2391/2012, положио је све испите по наставном плану и програму за студијски програм

ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА И СПАСАВАЊЕ

одбранио је 28.10.2013. године специјалистички рад са темом:

**Аутоматски систем за дојаву пожара
спортске дворане**

и тиме стекао право на издавање дипломе о завршеним специјалистичким струковним студијама (II степен високог образовања – 60 ЕСПБ бодова) и на стручни назив

**СПЕЦИЈАЛИСТА СТРУКОВНИ ИНЖЕЊЕР
ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ – ЗАШТИТА ОД ПОЖАРА И
СПАСАВАЊЕ**

као и сва права која му по Закону припадају.

ДИРЕКТОР

С. Ристић
Др Слободан Ристић, дипл.инж.маш.

Crna Gora
Ministarstvo ekologije,
prostornog planiranja i urbanizma

Adresa: IV proleterske brigade broj 19
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 446 200
fax: +382 20 446 215

Broj: UPI 14-332/23-397/2
Podgorica, 21.04.2023. godine

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, postupajući po zahtjevu privrednog društva DOO "LIMING PROJEKT" PODGORICA, broj UPI 14-332/23-397/1 od 11.04.2023. godine, za izdavanje licence za projektanta i izvođača radova, na osnovu člana 135 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list CG", br. 64/17, 44/18, 63/18, 11/19, 82/20, 86/22 i 4/23), člana 12 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave ("Službeni list CG", br. 49/22, 52/22, 56/22, 82/22, 110/22 i 139/22) i čl. 18 i 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donijelo je

RJEŠENJE

Privrednom društvu DOO "LIMING PROJEKT" PODGORICA, izdaje se

LICENCA projektanta i izvođača radova

na period od **pet godina**.

Obrazloženje

Aktom broj UPI 14-332/23-397/1 od 11.04.2023. godine, ovom ministarstvu, obratilo se privredno društvo DOO "LIMING PROJEKT" PODGORICA, pretežna djelatnost - 7112 – Inženjerske djelatnosti i tehničko savjetovanje, zahtjevom za izdavanje licence za projektanta i izvođača radova. Uz zahtjev, privredno društvo je priložilo sljedeće dokaze:

- 1) rješenje broj UPI 107/7-287/2 od 26.02.2018.godine, kojim je **Davorinu Radoševiću, diplomiranom inženjeru mašinstva**, izdata licenca ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta, donijeto od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- 2) ugovor o radu sa Davorinom Radoševićem, broj 1-10/17/U od 01.10.2017.godine, na neodređeno vrijeme;
- 3) rješenje broj UPI 107/7-1362/2 od 17.04.2018.godine, kojim je **Žarku Asanoviću, diplomiranom inženjeru elektrotehnike, odsjek energetika**, izdata licenca ovlaštenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta, donijeto od strane Ministarstva održivog razvoja i turizma;
- 4) ugovor o radu sa Žarkom Asanovićem, broj 12-05/14/4 od 12.05.2014.godine, na neodređeno vrijeme;
- 5) izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata, registarski broj 5 - 0526961 /008.

Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma razmotrilo je podnijeti zahtjev sa priloženom dokumentacijom i odlučilo kao u dispozitivu rješenja a ovo iz sljedećih razloga:

Odredbom člana 122 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je, u bitnom, da je privredno društvo koje izrađuje tehničku dokumentaciju (projektant), odnosno privredno društvo koje gradi objekat (izvođač radova), dužno da za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije, dijela tehničke dokumentacije odnosno građenje ili izvođenje pojedinih vrsta radova na građenju objekata, ima najmanje jednog zaposlenog ovlaštenog inženjera po vrsti projekta koji izrađuje i to za: arhitektonski, građevinski, elektrotehnički i mašinski projekat, odnosno vrsti radova koje izvodi na osnovu tih projekata. Stavom 2 prethodno navedenog člana propisano je da obavljanje pojedinih poslova iz prethodnog stava projektant, odnosno izvođač radova može da obezbijedi na osnovu zaključenog ugovora sa drugim privrednim društvom koje ima zaposlenog ovlaštenog inženjera za određenu vrstu projekta odnosno radova.

Dalje, članom 137 stav 2 prethodno navedenog zakona propisuje se da se licenca za privredno društvo izdaje za period od pet godina.

Prema članu 5 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registra licenci ("Službeni list CG", br. 79/17, 78/21 i 102/21), propisano je da se u postupku izdavanja licence projektanta i izvođača radova provjerava: 1) da li podnosilac zahtjeva u radnom odnosu ima zaposlenog ovlaštenog inženjera; i 2) licenca ovlaštenog inženjera.

Odredbom člana 136 stav 4 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata propisano je da je imalac licence dužan da obavijesti ministarstvo o svim promjenama uslova na osnovu kojih je izdata licenca za obavljanje djelatnosti, u roku od 15 dana od dana nastanka promjene.

Postupajući po predmetnom zahtjevu, ministarstvo je, na osnovu raspoloživih dokaza, utvrdilo da su ispunjeni uslovi propisani zakonom i pravilnikom, i odlučilo kao u dispozitivu rješenja.

UPUTSTVO O PRAVNOJ ZAŠTITI: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda, u roku od 20 dana od dana prijema istog.

CRNA GORA

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA
I TURIZMA

DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR I
LICENCIRANJE
Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-287/2
Podgorica, 26.02.2018. godine

DAVORIN RADOŠEVIĆ

Dr.Vukašina Markovića 182
PODGORICA

U prilogu ovog dopisa, dostavlja Vam se rješenje, broj i datum gornji.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE

Nikola Petrović

Dostavljeno:
-Naslovu;
-a/a.

MINISTARSTVO ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA
DIREKTORAT ZA INSPEKCIJSKI NADZOR
I LICENCIRANJE
Direkcija za licenciranje
Broj: UPI 107/7-287/2
Podgorica, 26.02.2018. godine

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, rješavajući po zahtjevu RADOŠEVIĆ DAVORINA, dipl.inž.mašinstva, iz Kotora, za izdavanje licence za ovlašćenog inženjera, na osnovu člana 135 st. 1 i 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore" br. 64/17) i člana 46 stav 1 Zakona o upravnom postupku ("Službeni list Crne Gore" br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

RJEŠENJE

1. IZDAJE SE DAVORINU RADOŠEVIĆU, dipl.inž.mašinstva, iz Kotora, LICENCA ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.
2. Ova Licenca se izdaje na neodređeno vrijeme.

O b r a z l o ž e n j e

Aktom, br. UPI 107/7-287/1 od 01.02.2018.godine, RADOŠEVIĆ DAVORIN, dipl.inž.mašinstva, iz Kotora, obratio se ovom ministarstvu zahtjevom za izdavanje licence ovlašćenog inženjera za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Uz zahtjev imenovani je ovom ministarstvu dostavio sledeće dokaze:

- Ličnu kartu (ovjerena fotokopija);
- Diploma o stečenom visokom obrazovanju Mašinski fakultet u Podgorici Univerzitet Crne Gore br.1026 od 15.03.2010.godine (ovjerena fotokopija);
- Rješenje Inženjerske komore Crne Gore kojim se izdaje licenca Davorinu B. Radoševiću za izvođenje mašinskih postrojenja, uređaja i instalacija i stabilnih sistema za gašenje požara br. 01-984/4 od 20.07.2016.godine;
- Rješenje Inženjerske komore Crne Gore kojim se izdaje licenca Davorinu B. Radoševiću za izradu projekata mašinskih postrojenja, uređaja i instalacija i projekata stabilnih sistema za gašenje požara br. 01-984/3 od 20.07.2016.godine;
- Lista referenci izdata od strane »BOJING« doo od 30.01.2013.godine;
- Radna knjižica (ovjerena fotokopija);
- Uvjerenje Ministarstva pravde br.05/2-72-1901/18-3 od 20.02.2018.godine, da u kaznenoj evidenciji ne postoje podaci o osuđivanosti za imenovanog.

Ministarstvo održivog razvoja i turizma, razmotrilo je podnijeti zahtjev pa je odlučilo kao u dispozitivu ovog rješenja, a ovo iz sledećih razloga:

Naime, članom 123 stav 1 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata («Službeni list Crne Gore» br. 64/17), propisano je da ovlašćeni inženjer može da bude fizičko lice koje obavlja poslove izrade tehničke dokumentacije odnosno građenje objekta, odgovarajuće struke, sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacijom VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenja objekta.

Članom 3 stav 1 tačka 1 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci („Službeni list Crne Gore „ br. 79/17), utvrđene su vrste licenci, a između ostalih i licenca ovlaštenog inženjera koja se izdaje fizičkom, licu za obavljanje djelatnosti izrade tehničke dokumentacije i građenje objekta.

Članom 4 stav 1 tač. 1-4. Pravilnika, utvrđeno je da se u postupku izdavanja licence ovlaštenog inženjera, provjerava: 1) identitet podnosioca zahtjeva; 2) da li podnosilac zahtjeva posjeduje visoko obrazovanje, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija, odnosno da li je izvršeno priznavanje inostrane obrazovne isprave najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacija; 3) da li podnosilac zahtjeva ima najmanje tri godine radnog iskustva na stručnim poslovima izrade tehničke dokumentacije i građenju objekta sa visokim obrazovanjem, odnosno najmanje kvalifikacije VII1 podnivoa okvira kvalifikacije i 4) da li je podnosilac zahtjeva osuđivan za krivično djelo za koje se gonjenje preuzima po službenoj dužnosti.

Stavom 3 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se radno iskustvo u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, smatra radno iskustvo u svojstvu saradnika na izradi tehničke dokumentacije na građenju objekta, odnosno izvođenja pojedinih radova na građenju objekta. Stavom 4 istog člana Pravilnika, utvrđeno je da se izuzetno od stava 3 ovog člana, fizičkom licu koje posjeduje licencu za izradu tehničke dokumentacije i građenje objekata, izdatu po propisima koji su važili do donošenja ovog propisa, radno iskustvo može dokazati na osnovu uvida u dokumentaciju koja je bila osnov za njeno izdavanje.

Članom 137 stav 1 Zakona, propisano je da se licenca za fizičko lice izdaje na neodređeno vrijeme.

Rješavajući po predmetnom zahtjevu, a na osnovu uvida u dostavljene dokaze, ovo ministarstvo nalazi, da su se u konkretnoj pravnoj stvari stekli uslovi za primjenu čl. 123 stav 1 i 135 stav 2 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, a u vezi čl 3 stav 1 tač. 1 i čl. 4 Pravilnika o načinu i postupku izdavanja, mirovanja licence i načinu vođenja registara licenci.

Saglasno izloženom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor tužbom kod Upravnog suda Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema istog.

OVLAŠĆENO SLUŽBENO LICE
Nikola Petrović

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИШТИНИ
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ

ДИПЛОМА

О СТЕЧЕНОМ ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ

ЗОРОЊИЋ (Ћемал) АЛМА

РОЂЕН-А 05. 05. 1979. ГОДИНЕ У БИЈЕЛОМ ПОЉУ, БИЈЕЛО ПОЉЕ
РЕПУБЛИКА ЦРНА ГОРА, УПИСАН-А 1997/1998. ГОДИНЕ,
А ДАНА 27. 06. 2006. ГОДИНЕ, ЗАВРШИО-ЛА ЈЕ СТУДИЈЕ НА
ПРИРОДНО-МАТЕМАТИЧКОМ ФАКУЛТЕТУ У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ
НА ОДСЕКУ - ГРУПИ - СМЕРУ
БИОЛОГИЈА

СА ОПШТИМ УСПЕХОМ 6,95 (ШЕСТ 95/100) У ТОКУ СТУДИЈА
И ОЦЕНОМ 10 (ДЕСЕТ) НА ДИПЛОМСКОМ ИСПИТУ
НА ОСНОВУ ТОГА ИЗДАЈЕ МУ-ЈОЈ СЕ ОВА ДИПЛОМА
О СТЕЧЕНОМ ВИСОКОМ ОБРАЗОВАЊУ И СТРУЧНОМ НАЗИВУ

ДИПЛОМИРАНИ БИОЛОГ

РЕДНИ БРОЈ ИЗ СВИДЕЊИЦЕ О ИЗДАТИМ ДИПЛОМАМА 770
У КОСОВСКОЈ МИТРОВИЦИ, 15. 03. 2007. ГОДИНЕ.

ДЕКАН

Проф. др КАТИЦА КОСАКОВИЋ

(суочи)
2007

РЕКТОР

Проф. др ЗАРАВКО ВУГОШЕВИЋ

Broj: EŽ-28-01/25

Podgorica: 28.01.2025. godine

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da Zoronjić Alma dipl. biolog, rođena 05.05.1979. godine u Bijelom Polju, angažovana kao stručni saradnik u "LIMING PROJEKT" d.o.o. Podgorica, na poslovima izrade Elaborata o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu od avgusta 2017. godine.

Uvidom u radnu knjižicu, ustanovili smo da, imenovana ima preko pet godina rada u struci.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

Брјело Поље
Општина

РАДНА КЊИЖИЦА

Серијски број: 649/2003
Регистарски број: № 030651

ИСПРАВА О ИДЕНТИТЕТУ:

Исправа	Серијски број	Регистарски број	Мјесто и датум издавања
к.б.	00149977	9177	Б. Поље 20.06.1979.

Матични број грађанина: 0605993283021

- 1 -

Име и презиме: М. К. Зуповић
Алва Јероније

Име оца или мајке: Семал

Дан, мјесец и година рођења: 05.05.1979.г

Мјесто рођења, општина: Брјело Поље

Република: Сма-Срба

Држављанство: КСГ и ССР

у Брјело Поље

Датум: 21.08.2003

meduclit
потпис и печат

потпис корисника радне књижице

- 2 -

Подаци о школској спреми	Печат
Diploma o položenju iz opšte gimnazije "M. Dobradić" br. 1888. II stupnja - opšta skola	
М. К. Зуповић Алва Јероније Б. Поље 20.06.1979.	

- 3 -

Подаци о стручном усавршавању, специјализацији и радној способности стеченој радом	Потпис и печат

- 4 -

**UNIVERZITET CRNE GORE
METALURŠKO-TEHNOLOŠKI FAKULTET**

Broj: 545

Podgorica, 12.06.2009. g.

Na zahtjev **DELOŠEVIĆ ANE**, Metalurško-tehnološki fakultet u Podgorici
Univerziteta Crne Gore, na osnovu službene evidencije izdaje-

U V J E R E N J E

O VISOKOJ STRUČNOJ SPREMI STEČENOJ NA METALURŠKO-TEHNOLOŠKOM FAKULTETU U PODGORICI

Da je **DELOŠEVIĆ Marka ANA** položio-la sve ispite
propisane **S t a t u t o m** i diplomirao-la na **METALURŠKO-
TEHNOLOŠKOM FAKULTETU U PODGORICI**, sa prosječnom
ocjenom **7,69** i time stekao-la stručni naziv-

DIPLOMIROG INŽINJERA HEMIJSKE TEHNOLOGIJE

Uvjerenje služi privremeno do izdavanja diplome.

Uvjerenje se izdaje na lični zahtjev, uz naplatu takse, shodno Tar. br. 26.
Zakona o administrativnim taksama ("Sl. list RCG" br. 55/03), koja je na
zahtjevu naliježljena i poništena.

DEKAN,

Prof. dr Kemal Delijić

Broj: EŽ-28-01/25

Podgorica: 28.01.2025. god.

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da Đelošević Ana, dipl.ing.hem.tehn., rođena 19.08.1976.godine u Beranama, stalno zaposlena kao stručni saradnik u "LIMING PROJEKT" d.o.o. Podgorica, na poslovima izrade elaborata o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu od avgusta 2015. godine.

Uvidom u radnu knjižicu, ustanovili smo da, imenovana ima preko pet godina rada u struci.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

Тодорцица
Општина

РАДНА КЊИЖИЦА

Серијски број: № 0052558
Регистарски број: 2349/09

ИСПРАВА О ИДЕНТИТЕТУ

Исправка	Серијски број	Регистарски број	Место и датум издавања
МК	216040355	09	Тодорцица 08.08.2008

Матични број грађанина: 1908976274002

Име и презиме: Ана Зеловић
Име оца или мајке: Марко
Дат. мјесец и година рођења: 19.08.1976
Мјесто рођења, општина: Бежане
Република: Црна Гора
Држављанство: ЦГ

у Тодорцици
Датум: 17.06.2009
[Својеручни потпис]
ПОТПИС И ПЕЧАТ

потпис корисника радне књижице

ПОДАЦИ О

Број свидице	Назив и седиште правног лица (послодавца)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа
63	ИСТРАЖИВАЊА И СТРАТЕГИЈА ОБЛАСТ ЗАШТИТЕ НА РАДИ	01.12.2009	30.11.2010
2003	Истраживања и стратегија Тодорцица	15.02.2011	15.10.2011
	"Анкета Коналти Д.О.О."	01.03.2012	20.10.2012
	ООО "Signor"	01.12	16.07

ЗАПОСЛЕЊУ

Бројкама			Година		Напомена	Потпис и печат
Година	Месец	Дан	Словима	Словима		
1	-	-	Година 1 (2009)	Мјесец		
-	8	-	Година	Мјесец 08		
-	1	20	Година	Мјесец 01		
			Дан	20		
1	7	16	Година 1 (2009)	Мјесец 07		

ПОДАЦИ О				ЗАПОСЛЕЊУ				
Број евиденције	Назив и сједиште правног лица (послодавца)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа	Бројкама			Напомена	Потпис и печат
				Година	Мјесец	Дан		
	CRAFT D.O.O. PADOVICA PADOVICA	01.08 2014	10.10 2014	2	10		Година _____ Мјесец <u>ЈУН</u> Дан <u>ДЕСЕТ</u>	
	 PADOVICA PADOVICA	18.11 2014	17.06 2016	1	5		Година <u>ЈУН</u> Мјесец <u>ЈУН</u> Дан _____	
	INZA Doo PADOVICA	12.07 2016	02.09 2016	1	22		Година _____ Мјесец <u>ЈЕДАН</u> Дан <u>ДВАДЕСЕТ ДВА</u>	
	 GRAĐEVINARSTVO I KAVETOVANJE D.O.O. PADOVICA	22.10 2016	26.01. 2018.	1	34		Година <u>ЈУЛИ</u> Мјесец <u>ЈУН</u> Дан <u>ТРИ</u>	

ПОДАЦИ О				ЗАПОСЛЕЊУ				
Број евиденције	Назив и сједиште правног лица (послодавца)	Датум заснивања радног односа	Датум престанка радног односа	Бројкама			Напомена	Потпис и печат
				Година	Мјесец	Дан		
	 Lining projekt D.O.O. PADOVICA	20.08 2018.					Година _____ Мјесец _____ Дан _____	
	 PADOVICA PADOVICA						Година _____ Мјесец _____ Дан _____	
							Година _____ Мјесец _____ Дан _____	
							Година _____ Мјесец _____ Дан _____	

BOSNA I HERCEGOVINA
UNIVERZITET U SARAJEVU
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET

GLJIVA (AVDO) SELMA

rođen/a 06.02.1987. godine, Sarajevo, općina Centar, Bosna i Hercegovina,
završio/la je dana 07.09.2011. drugi ciklus studija u trajanju od dva
semestra/jedna godina na Univerzitetu u Sarajevu - Prirodno-matematički
fakultet, odsjek Geografija, smjer Turizam i zaštita životne sredine i na osnovi
toga se izdaje

DIPLOMA

o stečenoj akademskoj tituli

**i zvanju magistar geografije, usmjerenje turizam i zaštita
životne sredine**

Izdato u Sarajevu, 22. oktobra 2011. godine

Broj: 50/2011

DEKAN:

Prof. dr. Rifat Skrijelj

REKTOR:

Prof. dr. Faruk Čaklović

Opština Bijelo Polje Sekretariat za lokalnu samoupravu „ul Slobode bb
(navesti naziv i sjedište suda/organa lokalne uprave/ime i prezime i sjedište notara koji vrši ovjeru prepisa)

na zahtjev Selma Gljiva-Mekić, 06.02.1987.god. Živka Žižića 3, Bijelo Polje
(ime i prezime, datum rođenja i adresa prebivališta lica na čiji se zahtjev vrši ovjera prepisa)
čiji identitet je utvrđen na osnovu LK 240K00573 iz 10.09.2013.god.
(oznaka, broj i datum izdavanja dokumenta na osnovu kojeg je utvrđen njegov identitet)

potvrđuje da je prepis javne ili druge isprave sačinjen
fotokopijom
(način na koji je sačinjen prepis)

podudaran sa njenim izvornikom/ovjerenim prepisom koji je

pisan rukopisom (grafitnom olovkom, hemijskom olovkom, perom i dr.), sačinjen pisačom mašinom, elektronskim sredstvom ili drugim
mehaničkim
sredstvom (računar, fotokopir aparat, skener i dr.)

koji ima 1 stranica i nalazi se kod vlasnika
(navesti gdje se nalazi izvornik isprave)

Javna ili druga isprava je

(pocijepana, oštećena ili sumnjiva po svom spoljašnjem izgledu)

Podaci u javnoj ili drugoj ispravi ili ovjerenom prepisu su / /

(ispravljani, preinačeni, brisani, precrtani, umetnuti ili dodati)

Taksa odnosno naknada za izvršenu ovjeru prepisa naplaćena u iznosu od 14/8€.

Broj: OV 04-067/20-1297

Dana. 18.09.2020 godine

OVJERU IZVRŠIO:

M. Ljubanović

CRNA GORA
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta
UPI 1060212-608/20-2515
Podgorica, 28. decembar 2021. godine

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta, Rješenjem 1060212-608/20-2515 od 28. decembra 2021. godine, priznalo je Diplomom o stečenom stepenu Magistar geografije, usmjerenje turizam i zaštita životne sredine, nakon završenih studija u trajanju od jedne godine, izdatu na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, radi zapošljavanja.

MINISTARKA

Prof. dr Vesna BRATIC

Vesna Bratic

Vesna Bratic

Crna Gora
Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta

Adresa: Vaka Đurovića b.b.
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 410 100
fax: +382 20 410 101
www.mps.gov.me

UPI 1060212-608/20-2515
Podgorica, 28. decembar 2021. godine

Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta rješavajući po zahtjevu **Selme Glijive** za priznavanje Diplome, a na osnovu člana 11 stav 3 i člana 20 Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija ("Službeni list CG", broj 57/11 i 42/16), i člana 18 stav 1 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG“, broj: 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), donosi

RJEŠENJE

Selmi Glijivi priznaje se Diploma o stečenom stepenu Magistar geografije, usmjerenje turizam i zaštita životne sredine, nakon završenih studija u trajanju od jedne godine, izdata na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, Bosna i Hercegovina, radi zapošljavanja.

Obrazloženje

Ministarstvu prosvjete, nauke, kulture i sporta, obratila se Selma Glijiva zahtjevom 20. oktobra 2020. godine, za priznavanje Diplome o stečenom stepenu Magistar geografije, usmjerenje turizam i zaštita životne sredine, u trajanju od jedne godine, broj: 50/2011, od 22. oktobra 2011. godine, izdate na Prirodno-matematičkom fakultetu, Univerzitet u Sarajevu, Sarajevo, akreditovanoj javnoj ustanovi u Bosni i Hercegovini, radi zapošljavanja u Crnoj Gori.

Razmatrajući zahtjev i dostavljenu dokumentaciju, a na osnovu člana 15 Zakona o priznavanju inostranih obrazovnih isprava i izjednačavanju kvalifikacija, utvrdili smo da je Diploma vjerodostojna i odlučeno je kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Protiv ovog Rješenja može se pokrenuti upravni spor kod Upravnog suda Crne Gore, u roku od 20 dana od dana prijema istog.

Taksa po Tarifnom broju 9 tačka 14, Zakona o administrativnim taksama («Službeni list CG», broj 18/19) u iznosu od 100 eura, je naplaćena.

Dostavljeno:

--podnosiocu zahtjeva

- arhivi

MINISTARKA

Prof. dr Vesna BRATIĆ

Vesna Bratić

Broj: EŽ-28-01/25

Podgorica: 28.01.2025. godine

POTVRDA

Kojom se potvrđuje da je Selma Gljiva Mekić, Magistar geografije iz oblasti turizma i zaštite životne sredine, rođena 06.02. 1987. godine u Sarajevu, Bosna i Hercegovina, angažovana kao stručni saradnik u "LIMING PROJEKT" d.o.o. Podgorica, na poslovima izrade Elaborata o procjeni uticaja projekta na životnu sredinu od avgusta 2017. godine.

Uvidom u radnu knjižicu, ustanovili smo da, imenovani ima preko pet godina rada u struci.

Izvršni direktor

M.P.

Žarko Asanović, dipl.inž.el.

2. OPIS LOKACIJE

2.1. Kopija plana katastarskih parcela na kojima se planira izvođenje projekta, sa ucrtanim rasporedom objekata za koje se sprovodi postupak procjene uticaja.

Predmetni objekat je planiran u sklopu DUP Topolica IV, na urbanističkoj parceli A5 – UP17, u zoni A blok 5 koju čini katastarska parcela br. 6252/1, KO Novi Bar, Opština Bar. Područje bloka je gotovo u cjelini izgrađeno od objekata porodičnog stanovanja, objekata kolektivnog stanovanja, sa svega nekoliko parcela bez objekata.

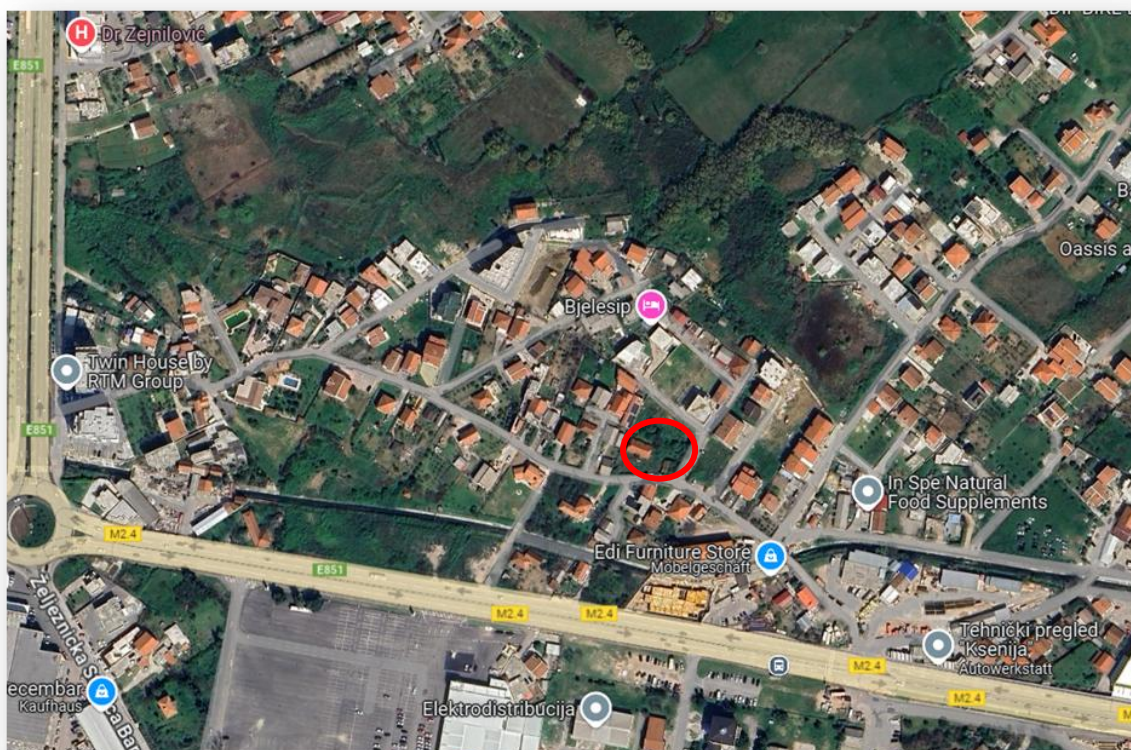
Lokacija se nalazi istočno od morske obale, odnosno od Luke Bar, na oko 1100 metara vazdušne udaljenosti. Magistralni put se pruža južno od predmetne parcele, a između prolazi vodeni tok Rena.

Površina katastarske parcele na kojoj je planirana izgradnja objekta iznosi 1.807m².

indeks zauzetosti iznosi: $0.40+20\%= 0,48$

Indeks izgrađenosti iznosi $1.50+20\%=1.80$

Maksimalna površina prizemne etaže iznosi 867.36m².

Karta 1: Lokacija planiranog projekta, Novi Bar (google maps)

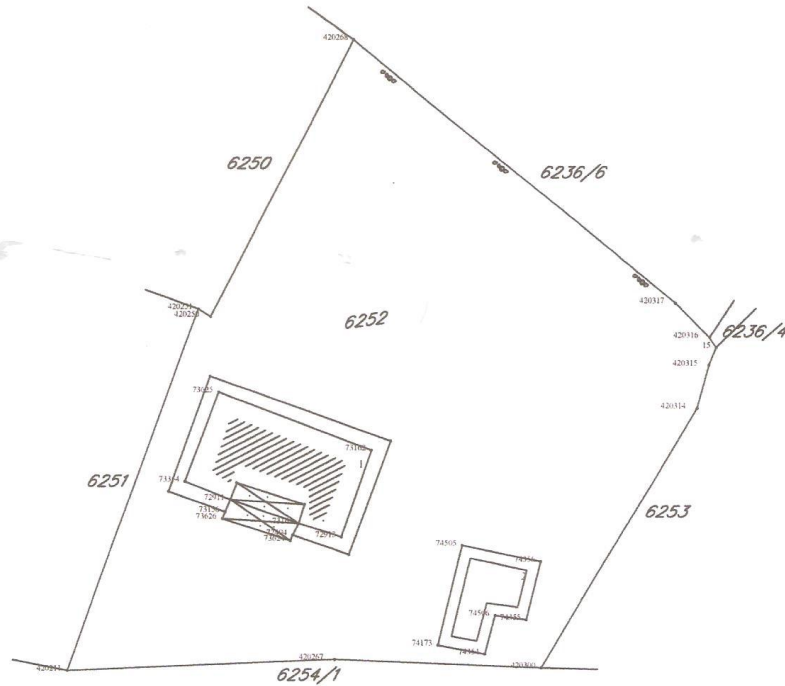
CRNA GORA
UPRAVA ZA KATASTAR I DRŽAVNU IMOVINU
PODRUČNA JEDINICA: BAR
Broj: 460-dj-1393/2023
Datum: 15.08.2023.

Katastarska opština: NOVI BAR
Broj lista nepokretnosti:
Broj plana:
Parcela: 6252

SKICA PARCELA

Razmjera 1: 500

Obradio: *[Signature]*

Ovjerava
Službeno lice: *[Signature]*

*** UPRAVA ZA KATASTAR I DRŽAVNU IMOVINU CRNE GORE ***

PODRUČNA JEDINICA: BAR

KO: NOVI BAR, R 1:1000

Po zahtjevu broj: 460-dj-1393/2023, od: 15.08.2023. godine

izdajemo slijedeće koordinate detaljnih tacaka katastarskih parcela
ocitane grafički sa digitalnog plana
Katbase v2023.7.30 - (2) EKSPORT PODATAKA 15.08.2023 11:34

15	6591707.25	4661733.94	0.00	
420211	6591649.51	4661705.00	0.00	Ostalo
420250	6591662.13	4661736.60	0.00	Ostalo
420251	6591661.04	4661737.27	0.00	Ostalo
420267	6591673.28	4661706.05	0.00	Ostalo
420268	6591674.81	4661761.25	0.00	Ostalo
420300	6591691.77	4661705.36	0.00	Ostalo
420314	6591705.57	4661728.51	0.00	Ostalo
420315	6591706.60	4661732.33	0.00	Ostalo
420316	6591706.66	4661734.85	0.00	Ostalo
420317	6591703.62	4661737.93	0.00	Ostalo

Parcela: 6252 (P=1941 DOZVOLJENO Odstupanje površine:31 mkv)

Frontovi:

od do dužina(m)

420268-420317 37.07

420317-420316 4.33

420316-15 1.08

15-420315 1.74

420315-420314 3.96

420314-420300 26.95

420300-420267 18.50

420267-420211 23.79

420211-420251 34.27

420251-420250 1.28

420250-420268 27.72

Objekat: LN:-1, Parcela: 6252, Stambene zgrade, zgrada: 1, P= 135 m2

73625	6591662.88	4661729.78	0.00	
73162	6591676.52	4661724.72	0.00	
72913	6591673.87	4661716.93	0.00	
73161	6591670.03	4661718.14	0.00	
72494	6591669.50	4661717.08	0.00	
73624	6591669.28	4661716.58	0.00	
73626	6591663.24	4661718.55	0.00	
73156	6591663.48	4661719.19	0.00	
72911	6591663.95	4661720.29	0.00	

	73354	6591659.92	4661721.92	0.00
--	-------	------------	------------	------

Frontovi:
od do dužina(m)
73625-73162 14.55
73162-72913 8.23
72913-73161 4.03
73161-72494 1.19
72494-73624 0.55
73624-73626 6.35
73626-73156 0.68
73156-72911 1.20
72911-73354 4.35
73354-73625 8.40

Objekat: LN:-1, Parcela: 6252, Stambene zgrade, zgrada: 2, P= 55 m2

74505	6591684.67	4661716.20	0.00
74356	6591691.70	4661714.75	0.00
74355	6591690.43	4661709.59	0.00
74506	6591687.62	4661709.95	0.00
74354	6591686.71	4661706.56	0.00
74173	6591682.53	4661707.33	0.00

Frontovi:
od do dužina(m)
74505-74356 7.18
74356-74355 5.31
74355-74506 2.83
74506-74354 3.51
74354-74173 4.25
74173-74505 9.12

*** S L U Ž B E N A K O N S T A T A C I J A : ***

Uvidom u alfanumericku i graficku bazu podataka katastra nepokretnosti konstatuje se da postoji razlika u podacima koje se odnose na površinu parcele.

Razlika u površine parcele 6252 iznosi 1 mkv

Razlika u površinama je nastala prilikom prevodjenja analognog katastarskog plana u digitalni oblik.

*** Parcele su u postojecim (istim) granicama. ***

OBRAZLOŽENJE:

Skica parcela (Izvor:Uprava za katastar i državnu imovinu)

2.2. Podaci o potrebnoj površini zemljišta u m², za vrijeme izgradnje, sa opisom fizičkih karakteristika i kartografskim prikazom odgovarajuće razmjere, kao i o površini koja će biti obuhvaćena kada Projekat bude stavljen u funkciju

Dati urbanistički parametri: urbanistička parcela 17, zona "A", blok 5 je površine P=1.832,659m².

- katastarska parcela 6252/1, KO Novi Bar je površine P = 1.807m²

Lokacija na kojoj se gradi objekat se sastoji od dijela A5UP17, DUP "Topolica IV" tj. od katastarske parcele br. 6252/1, KO Novi Bar, čija je površina P=1.807m².

Glavnim projektom je predviđena izgradnja poslovno-stambenog objekta spratnosti Po+P+5, što je u skladu sa DUP-om "Topolica IV".

U podrumskoj etaži su planirana parking mjesta (19PM).

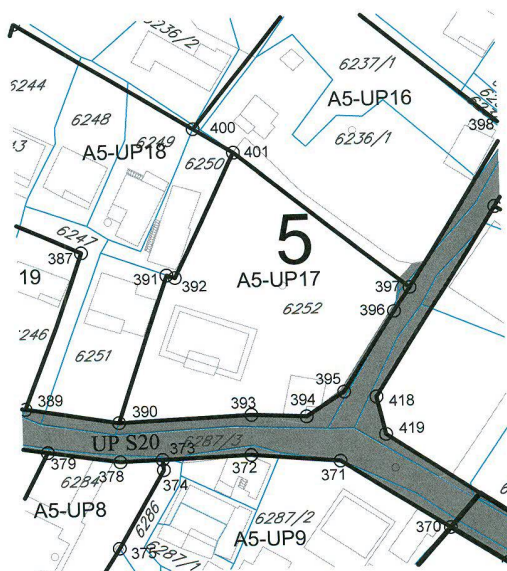
U prizemnoj etaži i etaži spratova 1 i 2 projektovani su poslovni prostori za potrebe poslovanja (ukupno 24 poslovna prostora), dok su na etažama sprata 3, 4 i 5 projektovane stambene jedinice (ukupno 15 stambenih jedinica).

Površina lokacije koja se sastoji od djela UP17, DUP „Topolica IV“, koju čini katastarska parcela br. 6252/1, KO Novi Bar: 1.807m².

Zadati indeks zauzetosti: 0.40

Definisani indeks zauzetosti se može uvećati za 20%, ukoliko je površina lokacija iznad 1200m²: $0.40 + 20\% = 0.48$

Zadati indeks izgrađenosti: Definisani indek izgrađenosti se može uvećati za 20% ukoliko je površina lokacije iznad 1200m² $1.50 + 20\% = 1.80$

2.3. Podaci o relativnoj zastupljenosti, dostupnosti, kvalitetu i regenerativnom kapacitetu prirodnih resursa (uključujući tlo, zemljište, vodu i biodiverzitet) tog područja i njegovog podzemnog dijela

Prirodni resursi okoline su zastupljeni u mjeri koja je zadovoljavajuća, obzirom da se radi o naselju koje je koncentrisano na stambene, uslužne i poslovne objekte, ali se u neposrednoj blizini planiranog objekta nalaze manje livadske površine, koje još nisu urbanizirane.

Livadski ekosistemi se nalaze u blizini predmetne lokacije sa jugoistočne, južne i jugozapadne strane, koji se sastoji od travnate vegetacije i niskog rastinja. Obala mora je udaljena u pravcu zapada u dužini od 1,1 km, prema Marini Bar.

Na predmetnoj lokaciji je uklonjen prethodno postojeći nelegalni objekat i površinski sloj travnate vegetacije i rastinja.

2.4. ApSORPCIONI KAPACITETI PRIRODNE SREDINE

ApSORPCIONE karakteristike lokacije su djelimično dobre. Potrebno je da se na racionalan i održiv način koriste.

Najbliža vodena površina se nalazi oko 1,1 metara udaljenosti od lokacije.

Šumske površine su udaljene više od 1,8 kilometara u pravcu istoka od lokacije, dok se planinska područja počinju prostirati na udaljenosti od 2 km u pravcu istoka.

U blizini lokacije nisu registrovane zaštićene biljne i životinjske vrste.

Također, nije registrovano nepokretno kulturno dobro.

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju utvrđeno je da na lokaciji nema vidljivih ostataka materijalnih i kulturnih dobara koji bi ukazivali na moguća arheološka nalazišta.

Zaštićeno područje koje je najbliže spomenutom predmetnom projektu su Skadarsko jezero (udaljeno oko 16km vazdušne linije u pravcu sjeveroistoka), i Stara Maslina kao spomenik prirode (udaljena oko 2,5 do 3 km vazdušne linije u pravcu istoka).

2.5. Prikaz pedoloških, geomorfoloških, geoloških i hidrogeoloških i seizmoloških karakteristika terena

2.5.1. Geomorfološke karakteristike

S obzirom da karakteristike reljefa i svih njegovih elemenata utiču direktno i indirektno na korišćenje prostora i prirodnih i stvorenih potencijala uopšte, djelovanjem na rasprostiranje pojedinih klimatskih tipova, vode, zemljišni pokrivač, vegetaciju, itd., može se konstatovati da su geomorfološke karakteristike teritorije barske opštine takvog karaktera da u određenom stepenu predstavljaju ograničavajući činilac razvoja, s obzirom na relativno skroman fond

terena pogodnih za razvoj intenzivne poljoprivredne proizvodnje, lociranje naselja, industrijskih objekata, i dr.

Teritorija opštine može se podijeliti na tri morfološke/pejzažne cjeline:

1) **pojas uz morsku obalu – Barska rivijera,**

2) pojas uz obalu Skadarskog jezera - područje Skadarskog jezera i,

3) središnji pojas opštine – brdsko-planinsko područje sa Rumijom, Sutormanom, Lisinjom i ostalim masivima.

Predmetna lokacija spada u pojas uz morsku obalu, te se u nastavku dalje opisuje samo ta oblast.

Pojas uz morsku obalu – Barska rivijera

Duž primorskog dijela nalazi se više većih i manjih uvala i rtova, što govori o razuđenosti morske obale. Najmarkantnije geomorfološke cjeline predstavljaju Čanjska i Sutomska uvala sa Spičanskim poljem i Barsko Polje, brda Veliki Grad i Volujica iznad barske Luke. Od sjeverozapada ka jugoistoku smenjuju se antiklinalna uzvišenja i sinklinalne uvale: uvala Čanj, brdo Veliki grad (497 mnv), Spičansko polje i Sutomore, Peranovića glavica i Vučin brdo, Barsko polje, strmo i stjenovito brdo Volujica (sa vrhom Filin tuz 256 mnv) i niz uvala i strmih stjenovitih obala ka jugu – uvale Veliki Mali Pijesak, uzvišenje Meret, uvale Meret i Pod Meret, uzvišenje Očas, Uvala Masline, uzvišenje Džafran, Uvala Paljuška, Rt Karastanov, Uvala Hladna, sve do granice planskog područja i lokaliteta Stari Ulcinj.

Iznad primorske zone uzdižu se strme padine planina, dok su naselja uglavnom na manje strmim terenima: iznad Čanja, Đurmana i Sutomora uzdiže se Sozina, iznad Bara Sutorman i Rumija. Zaleđe obalnog pojasa je uglavnom visina od 700 do 900 mnv, a najviši vrh Rumije je na 1594 mnv. Ovakva konfiguracija terena utiče na mješanje kontinentalnih i maritimnih uticaja, a vremenske prilike su znatno različite na pojedinim terenima iznad Bara, zavisno od nadmorske visine.

Na samoj obali nalazi se veći broj manjih i većih uvala sa pješčanim plažama, od kojih su najprostranije i najperspektivnije za turizam, one u Čanju i Sutomoru, kao i u samom gradu Baru. Razuđenost morske obale omogućio je formiranje niza manjih i većih plaža sa sprudovima sitnog pijeska i šljunka: na području opštine se nalazi 20 plaža ukupne dužine 9.000m².

Njihovu okolinu - zaleđe uglavnom čine prirodne šume sa mediteranskim biljem a često se sreću i bogata vrela svježe vode. Pijesak na plažama se često zagreva i do 50°C. Plaže u okviru pojasa uz morsku obalu su slične ostalim na crnogorskom promorju: po sastavu i tipu peskovite, šljunkovite i kamenite, dok je obala u celini različitog oblika i pristupačnosti, što je uslovljeno vrstom stena, tektonikom terena, radom rečne erozije i morske abrazije. Peskovite

i šljunkovite plaže prekriva kvarcni pesak i šljunak, u čiji sastav ulaze još i glinovite čestice i sastojci eruptivnih stena (gabro, serpentin, peridotit, dijabaz i dr.). Ostali deo obale sačinjen je od krečnjačkih, skoro vertikalnih stena, ispod kojih su veće dubine mora – duž brda Volujice, odseka Golog brda kod Sutomora, Ostrvice između Čanja i Buljarice.

Ravni i blago nagnuti, ali i strmiji tereni koji su terasirani, koriste se za poljoprivrednu proizvodnju, naročito povrća i južnog voća, a posebno kao maslinjaci.

Barsko polje – prostrana i ravna površina, nekad močvarna i slabo nastanjena, danas predstavlja privredno i urbano najznačajniji prostor u opštini Bar. Morska obala predstavlja geodinamički aktivno područje. Na osnovu preciznih morfoloških merenja uočeno je da se obalska linija Jadranskog mora podiže prosečno oko 1,1 mm godišnje. Smatra se da izdizanje obalske linije uslovljavavaju epirogeni pokreti, ali da je to i posledica akumulacije erodiranog nanosa lednika. Niz rtova i uvala – zaliva između njih, predstavljaju obalu karakterističnu za Crnogorsko primorje Jadrana.

Najistureniji rtovi su: Rt Kotrobanja i Rt Sapavica, koji okružuju Uvalu Čanj, Crni rt i Rt Krčevac koji okružuju Uvalu Maljevik, i dalje rtovi Ratac i Stari Ratac između kojih se nalazi uvala sa poznatim turističkim naseljem «Zlatna obala» kao deo Spičanskog (Sutomorskog) zaliva. Spičansko polje je Golim brdom (96 mnv) odvojeno od mora. Zaliv Barsko sidrište nalazi se između Rta Ratac i Rta Volujica, kao najisturenijeg djela brda Volujica. Južno od Volujice nalazi se čitav niz manjih rtova i uvala. Svaka od uvala predstavlja i zonu ulivanja povremenih kratkih rječnih tokova koji se spuštaju ka Moru. Ovo su uglavnom potoci koji su kanalisani.

Teritorija Crne Gore, može se geomorfološki pojednostaviti, stvarajući jasniju sliku osnovnih geomorfoloških oblika prostora, kroz korišćenje modela digitalnog uzvišenja (elevacije).

Karta 5: Geomorfološka karta posmatranog područja

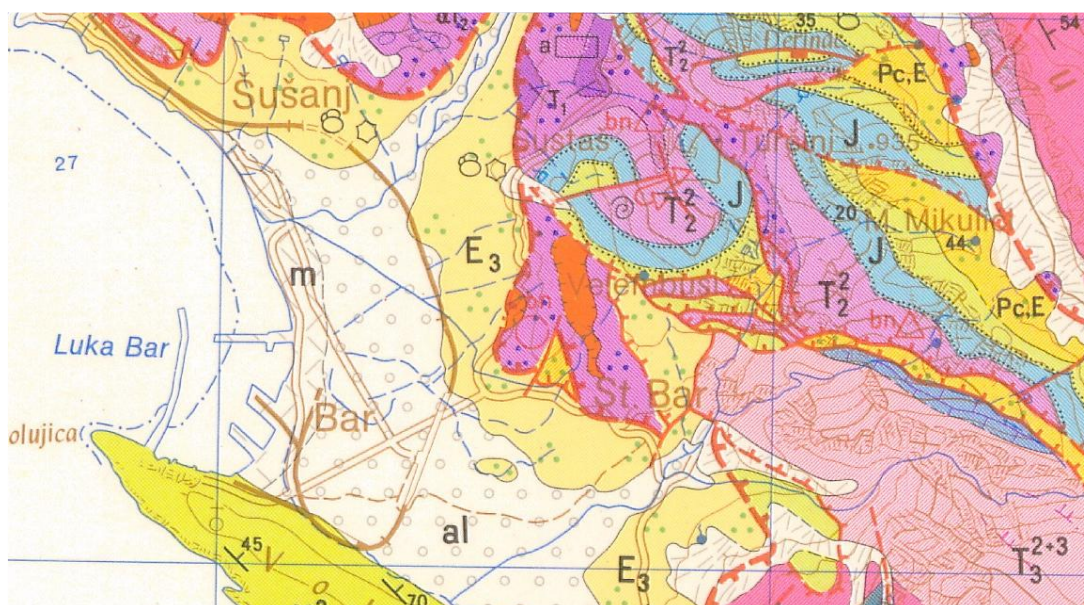
2.5.2. Geološke karakteristike

Po geološkom sastavu teren Barskog područja izgrađuju sedimenti jure, krede, paleogena i kvartara. Sedimentne stijene predstavljaju krečnjaci, dolomiti, fliševi i flišoidne stijene, konglomerati, brebe te nevezani kvartarni sedimenti.

U geološkoj građi planskog područja najznačajnije tvorevine su aluvijalni nanosi u kojima su zastupljeni šljunkovi, pjeskovi i gline različite debljine sa čestim vertikalnim i horizontalnim smjenjivanjem navedenih litoloških članova. Aluvijalno–glinovito–šljunkoviti sedimenti Ovi sedimenti izgrađuju centralne predjele Barskog polja, područja Topolice, Bjeliša, Donjeg polja i Ronkule.

Nalaze se i u dubini ispod vještačkog nasipa u području Luke. Granice sa drugim poluvezanim ili nevezanim naslagama su postepeni prelazi, odnosno isklinjavanja jednih u druge zbog čega se mogu smatrati dosta fleksibilnim. Po sastavu su to gline, šljunkovi, pjeskovi, prašina i u manjoj mjeri sitna drobina. Ove frakcije se međusobno često nepravilno izmjenjuju zbog čega postoji veliki broj varijeteta ovih naslaga.

Do dubine 3–14 m, zastupljene su pretežno gline i prašine. Ispod njih su šljunkovito–pjeskovito–prašinate i glinovito–šljunkovite naslage. Donji horizonti vjerovatno pripadaju nanosu Rikavca.

Karta 6: Geološka karta posmatrnog područja

2.5.3. Hidrogeološke karakteristike

Barsko područje generalno pripada kraško-hidrološkoj zoni, koja se odlikuje specifičnim zakonitostima kretanja vode. Detaljnijim istraživanjima izvršena je preciznija rejonizacija stijena sa hidrogeološkog aspekta. Na osnovu ponašanja stijenskih masa, prema podzemnim i površinskim vodama, tipa poroznosti, vrste i prostornog položaja hidrogeoloških i pojava na posmatranom dijelu terena mogu se izdvojiti dobro i slabo vodopropusne stijene koje se karakterišu:

- intergranularnom poroznošću i
- pukotinskom i kavernošnom poroznošću.

Prisustvo krečnjačke geološke podloge na posmatranom području, uslovalo je pojavu kraških izvora manje ili veće izdašnosti i skoro svi se pojavljuju na kontaktu fliša i krečnjaka. Većina izvora veće izdašnosti nalazi se u zoni do 100 mm.

Na području opštine Bar identifikovano je prisustvo podzemnih voda čiji pravac kretanja je određen planinskim vijencem koji dijeli teritoriju opštine, tako da jedan dio ide prema Skadarskom jezeru, a drugi prema primorju. Topografske vododjelnice se skoro poklapaju sa hidrološkom vododjelnicom. Karstifikacija ovih terena ima različit intenzitet i dubinu i zavisna je od podinskog izolatora, tektonske oštećenosti i količine vode kao i mogućnosti njene cirkulacije.

2.5.4. Seizmološke karakteristike

Posmatrano područje, kao i cijelo Crnogorsko primorje pripada zoni sa osnovnim stepenom seizmičkog intenziteta 9° MCS skale. Na osnovu inovacije seizmičkih parametara Crnogorskog područja koji su u saglasnosti sa evropskim standardima (EVROCODE 8) izrađena je karta očekivanih maksimalnih magnituda zemljotresa za povratni period od 100 godina. Sa karte se vidi da područje istraživanja za povratni period od 100 godina spada u zonu sa magnitudama od oko 6,6^o Rihterove skale.

Karta 7: Seizmološka rejonizacija Crne Gore (Seizmološki zavod Crne Gore 1982.godine)

2.5.5. Pedološke karakteristike i bonitet tla

Na užoj i široj teritoriji planskog područja nalaze se tipovi zemljišta koji imaju specifične bonitetne karakteristike, zavisno od hidrogeoloških, hidroloških, morfoloških i drugih uslova tla.

Aluvijalno – deluvijalna zemljišta u najravnijim i najnižim zonama polja na području Bara, Sutomora i Čanja. Ova zemljišta nalaze se u aluvijalnim zaravnima i poljima, nastala su na mjestu nekadašnjih morskih zaliva koji su zasuti aluvijalno – deluvijalnim nanosima vodotokova. Izgrađuju ih sedimenti nastali u procesu rastvaranja i raspadanja stijena kroz koje je vodotok prolazio, te im je građa vrlo raznovrsna i neujednačena.

Crvenice pokrivaju krečnjačke terene svih brda duž mora. Crvenice su blago glinovita zemljišta (60–80 % čestica gline) sa neznatnom količinom krušnog kvarcnog pijeska. Ova zemljišta imaju visok sadržaj higroskopne vlage (preko 6%) jer se u njima nalazi 40–65% koloidne gline. Crvenice na jedrim krečnjacima su raznovrsne strukture (poliedrične, rogljaste, sitnozrnaste i dr.), različitog stepena porozosti i umjerene vodopropustljivosti (u vlažnom stanju bubri, te se stvaraju kapilarne pore zasićene vlagom). U primorskoj zoni crvenice su plitke, obrasle šikarom ili travnatim formacijama rjetkog sklopa, a često prelaze u čist kamenjar.

Smeđa zemljišta na flišu su mlađa, nerazvijena zemljišta nastala fizičko – mehaničkim raspadanjem fliša. Velike površine duž barskog primorja pokrivene su ovim zemljištima, mahom su obrasla makijom i šikarom, a najbolje se koriste ako trajno ostanu pod šumskom vegetacijom. Značajne su za podizanje maslinjaka, agrumara i nekih poljoprivrednih kultura.

2.5.6. Hidrološke karakteristike

Jadransko more

More je najznačajnija prirodna osobnost koja presudno utiče ne samo na klimatske, biogeografske, hidrološke i druge prirodne karakteristike, već i na privredni, turistički i saobraćajni razvoj opštine Bar. Ukupna dužina morske obale na teritoriji opštine Bar iznosi 46 km, od čega 30 km pada strmo u more.

Geološki sastav priobalja čine, uglavnom, flišni sedimenti, krečnjaci, peskovi i šljunkovi - žala.

Geomorfologiju obale čine zalivi i poluostrva sa pojavom klifova. Obala mora kod Bara znatno je razuđena sa nekoliko prirodnih plaža, što je posledica smenjivanja flišne zone i krečnaka (uz selektivnu abraziju). Ovaj deo Jadranskog mora nalazi se periferno u južno-jadranskoj kotlini, u kojoj su zabeležene najveće dubine mora (1330 m). Dubina priobalnog mora omogućava gradnju luke i pristaništa.

Jadransko more spada u red najslanijih mora na Zemlji. Najveći salinitet ima područje južnog Jadrana, u kome prosečan salinitet iznosi oko 38‰. Najveći salinitet izmeren je na pučini

naspram Boke Kotorske (38,70°/oo). Salinitet se smanjuje od pučine prema obali. Među solima najviše i ma natrijum hlorida, koji morskoj vodi daje slan ukus.

Morska voda ima plavu boju. Intenzitet boje raste sa dubinom mora i salinitetom. Boja mora u barskom priobalnom području varira od zelenkaste (gde su jači kontakti sa slatkom vodom), do indigo plave boje na pučini. Boja mora zavisi od oblačnosti, boje morskog dna, sadržaja planktona, ugla pod kojim padaju sunčevi zraci. Svi ovi faktori neposredno utiču i na providnost morske vode koja se u Jadranskom moru kreće od 33-40 m. Providnost mora opada prema obali i u obalnom pojasu iznosi oko 5 metara.

Priobalno more južnog Jadrana spada u najtoplije delove Jadranskog mora (južniji položaj, blizina Jonskog mora koje je toplo, manje pritanje slatke vode, veće dubine). Temperatura dubokih vodenih slojeva kreće se oko 11°C, a površinski do 25°C u toku letnjeg perioda. U zimskom periodu temperatura vode se kreće od 12-14°C. Više od 6 meseci temperatura vode se kreće iznad 18°C, a preko 4 meseca iznad 20°C (od 6.maja do 4.novembra, dakle 182 dana). Sezona kupanja počinje kada je temperatura morske vode viša od 20°C, a to je u proseku od 28. maja do 14. oktobra, odnosno 140 dana godišnje. Taj period treba smatrati za turističku sezonu na teritoriji barskog primorja. Prosečna godišnja temperatura morske vode u Baru iznosi 17,5°C.

Morske struje su slabo izražene i predstavljaju sastavni deo sistema struja Sredozemnog mora, koje preko Jonskog mora i kroz Otrantska vrata ulaze u ovaj deo Jadranskog mora. Struje su brže u zimskom delu godine. U blizini Bara morske struje se kreću od jugoistoka prema sjeverozapadu, brzinom od 0,6-0,7 čvorova na čas. S obzirom da na brzinu i pravce kretanja morskih struja, pored oblika obale, utiče i konfiguracija morskog dna, potrebno je napomenuti da je dubina morskog dna različita: u zonama uvala i peščanih plaža morsko dno se blago spušta, obrazujući plićake, dok je u zonama strmih odseka i klifova, kao i Luke nagib morskog dna veoma strm i postiže dubine od -10m, a posle lukobrana u zoni ispred Luke i do - 14m. U priobalnom delu one, zbog uticaja obale (odbijanja), skreću, stvarajući zatvorene krugove. Amplitude plime i oseke su, zbog zatvorenosti mora, male i iznose od 30-48 cm, a pojave višeg vodostaja vezane su za uzgon vode pod uticajem vetra i to najviše do 1m.

Najčešći i najvidljiviji oblik kretanja morske vode jesu talasi (njihova visina, dužina i snaga zavise od brzine vetra, dužine trajanja vetra i veiličine siobodnog prostora). Najveće talase u ovom delu Jadrana stvaraju bura, jugo i maestral.

Bura duva u zimskoj polovini godine i formira talase do 2,5 metara visine. Jugo stvara talase i do 8,9 m na južnom Jadranu.

Prema ranijim rezultatima osmatranja na području južnog Jadrana, na tišine otpada 10,6%, na talase do 1 m 68,9%, na talase od 1-3 m 8,4%, na talase od 3 m i više 2,1% i na talase od 4,5 m i više - 0,1% .

Utjecaji vjetrova na pojavu talasa i njihovu visinu su različiti. Vetrovi koji duvaju sa mora prema kopnu iz pravca zapada (levant) izazivaju pojavu talasa od oko 1m iz pravca sjeveroistoka, a maestral pojavu talasa od oko 2m iz pravca sjeverozapada. Talasi nastali duvanjem pulenta iz pravca zapada imaju manji uticaj na eroziju obale u dijelu Luke, koju od talasa sa juga štiti i brdo Volujica i deo uvale Bigovica. Zavisno od konfiguracije morske obale i dna talasi mijenjaju karakteristike (brzinu, dužinu i visinu).

Morska voda je raznovrsnog hemijskog sastava: sadrži natrijum, magnezijum, kalcijum, kalijum, stroncijum i druge elemente u malim količinama (fluor, rubidijum, aluminijum, barijum, litijum, bakar, cink, uran, itd.). Za živi svet, posebno je značajan sadržaj hranljivih soli, a naročito fosfora i azota.

Mreža vodotokova i bujica

Geološke, geomorfološke i klimatske karakteristike područja uslovile su i slabo razvijenu mrežu vodotoka. Stalnih vodotoka ima samo u dolinama njihovih izvorišnih i središnjih dijelova. To je posljedica velike nagutosti terena (iznad 30%), zbog čega su uslovi za trajnije održavanje vodotoka vrlo nepovoljnim. Na ravnijim terenima i na prostorima izgrađenim ne samo od krečnjačkih, već i od drugih stijena, postoje određeni uslovi za održavanje jačih vodotoka. Na ostalim prostorima postoje povoljni uslovi za pojavu bujičnih tokova.

2.6. Izvorišta vodosnabdijevanja

Na području Opštine Bar postoje veoma značajni vodeni resursi. Među njima spadaju i podzemne vode u Orahovskom i Barskom polju. Priključenjem grada Bara na regionalni vodovod "Crnogorsko primorje" trajno je riješeno pitanje njegovog snabdijevanja vodom. **Pored regionalnog vodovoda Bar se snabdijeva vodom iz vodovodne mreže**, koju čine sledeći kaptažni objekti:

- izvor "Kajnak" se sastoji od izvora Kajnak i bunara u kojima se javlja voda rječice Majlička koja drenira masiv Rumije. Izvor daje 60 do 100 l/s,
- izvor "Brca" Ispod Sozine koji daje 35 do 120 l/s,
- izvor "Sutas" je manji izvor i daje 2,5 do 5,1 l/s,
- izvor u Turčinima izdašnosti 1 do 5 l/s,
- izvor "Zaljevo" u podnožju planine Lisinja, a izdašnost mu je 25 do 40 l/s i
- izvor Čanj (Velji grad), sa dva nova bunara dostiže kapacitet oko 17 l/s.

Pored ovih izvorišta, u sezoni zbog povećane potrošnje vode, izvršeno je zahvatanje vode sa izvorišta "Velje oko" i "Orahovsko polje". Sa ovih izvorišta obezbjeđeno je vode oko 190 l/s. Tokom intenzivnih padavina u kišnom periodu godine, dolazi do znatnog akumuliranja podzemnih voda u pojedinim partijama krečnjaka-dolomitskih terena, posebno u Barskom polju, gdje postoji veliki broj bušenih i kopanih bunara iz kojih se voda koristi za piće i

navodnjavanje obradivih površina. Dubina do nivoa podzemnih voda u njima je različita. Najmanje dubine do nivoa podzemnih voda u hidrološkom maksimumu (od 0,3 – 1 m) registrovane su u jugozapadnom dijelu polja, a najveće (preko 10 m) u južnom dijelu polja.

2.7. Prikaz klimatskih karakteristika sa odgovarajućim meteorološkim pokazateljima

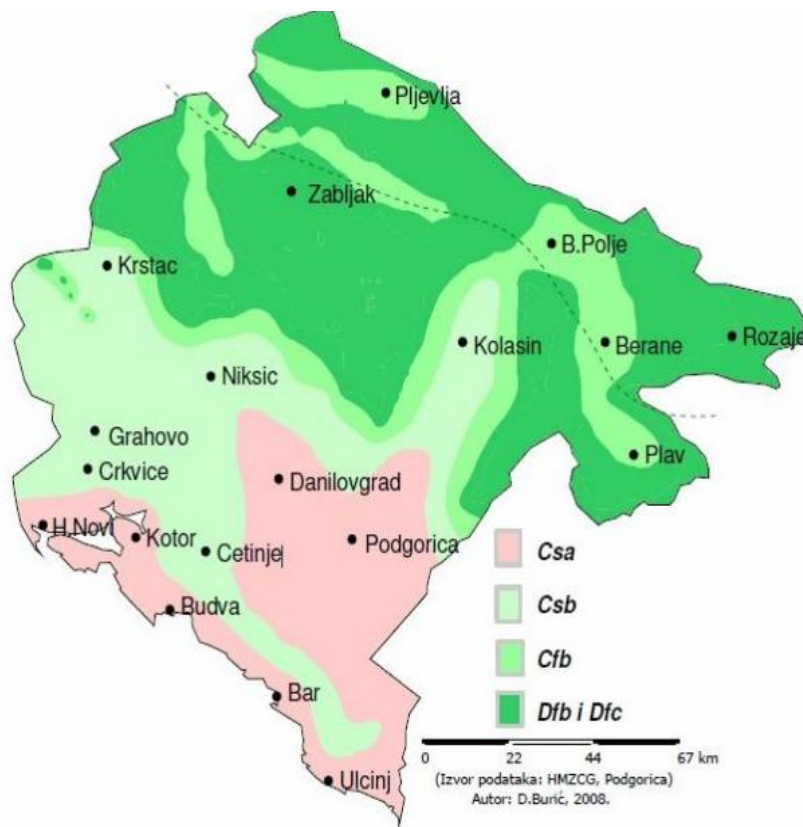
Klima planskog i šireg područja opštine Bar, definisana je geografskim položajem u zoni umjerenog klimatskog pojasa, položajem neposredno pored Jadranskog mora i Skadarskog jezera i postojanjem i smjerom pružanja planinskog vijenca čija se visina kreće od 800 mnv do 1595 mnv (Rumija). Teritorija barske opštine zahvata prostor između 41°51'48" i 42°18'36" sjeverne geografske širine sa otvorenošću za maritimne uticaje sa zapada i kontinentalne sa istoka i severoistoka. Ovakav položaj uslovljava klimatske uticaje koji daju umjerenu, odnosno sredozemnu klimu.

Otvorenost istočne i sjeveroistočne polovine teritorije prema istoku, sjeveroistoku i sjeveru ima za posljedicu i određeni nivo kontinentalnog uticaja. Pružanje planinskog vijenca duž središnjeg dijela teritorije opštine, uslovljava ublažavanje maritimnih, s jedne, i kontinentalnih vazdušnih uticaja, s druge strane.

Prema Kepenovoj klimatskoj klasifikaciji, područje opštine Bar pripada Csa klimatskom tipu:

Klima Csa, sredozemna klima sa suvim vrućim ljetom (klima masline) koja preovladava u u Sredozemnog mora, dijelovima Bliskog i Srednjeg istoka, Kaliforniji, J i JZ Australije.

Odlikuje se vrućim i suvim ljetima (pod uticajem subtropskih anticiklona) i blagim zimama s povremenim hladnim valovima.

Klimatska rejonizacija Crne Gore po Kepenu

Karta 8: Klimatska rejonizacija Crne Gore po Kepenu (Agrometeorologija Klima Crne Gore po Kepenu Klimadijagrami po Valteru Dr Milić Čurović)

Morfodinamika planinskog vijenca (strme planinske strane prema morskoj obali i u zoni Crmnice, s jedne strane, i blaže padine prema Skadarskom jezeru, s druge), utiče na pojavljivanje relativno velikih razlika vremenskih stanja na vrlo malom prostoru, pa se na relativno maloj udaljenosti od samo 1-5 km i na visinskoj razlici od 1600 m, javljaju znatne temperaturne razlike, kao i razlike u količini padavina, vlažnosti i slično. Ove razlike se osjećaju uglavnom izvan planskog područja, ali imaju uticaja na klimu u primorskoj najnižoj zoni, pogotovo kada se radi o padavinama i vjetrovima.

- Temperatura vazduha

Srednja godišnja temperatura za opštinu Bar nije ista na cijeloj teritoriji, ali je važno istaći da iznosi prosječno oko 16°C (na 1 mnv) pored morske obale. Posmatrano na širem području najtopliji su najniži dijelovi teritorije pored Jadranskog mora i obale Skadarskog jezera, a zatim temperatura neravnomjerno opada sa porastom nadmorske visine.

Periodi sa maksimalnom temperaturom vazduha od 30°C ili višom (tropski dani) traju i po 70 dana, u zoni nižih dijelova Krajine i Crmnice. Na osnovu ovih podataka, letnjom turističkom sezonom možemo tretirati period od 1. jula do 1. oktobra (naročito od 1. jula do 1. septembra).

U primorskom dijelu opštine (do visine od oko 400- 500 metara) srednje maksimalne temperature vazduha se kreću od 28°C do 30°C. Najblaže klimatske uslove ima zona grada

Bara, gdje su temperaturne amplitude najmanje, a zatim primorje do oko 200-300 metara apsolutne visine, a najveće razlike između ljetnjih i zimskih perioda javljaju se u priobalju Skadarskog jezera.

- *Vlažnost vazduha i oblačnost*

Srednja godišnja relativna vlažnost vazduha ima vrednost do oko 70% u uskom priobalju Jadranskog mora (Bar, Sutomore).

- *Padavine*

U toplijem periodu godine (april-septembar) izluči se 400 do preko 800 mm padavina, a u hladnijem periodu (oktobar-mart) 1000 do 2000 mm padavina. Analizirajući srednje mjesečne količine padavina, zapaža se da se u julu izlučuje do 130 mm, a u avgustu i do 200 mm padavina. Najveće količine padavina izluče se u novembru i februaru a najmanje u julu i avgustu.

- *Osunčanost i oblačnost*

Prosječna godišnja oblačnost (u desetinama pokrivenosti neba) iznosi 4,5. Najveća oblačnost je u toku zime, a nešto manja drugom polovinom jeseni i prvom polovinom proljeća, a najmanja ljeti, odnosno od početka jula do kraja septembra.

Zimski mjeseci imaju najviše oblačnih dana - prosječno 10-15, a ponekad i preko 20. U ljetnjim mjesecima oblačnih dana u prosjeku ima 4-5. Vedrih dana ima najčešće u julu i avgustu, čak 25-28.

Osunčanost je u suprotnosti sa oblačnošću i za opštinu Bar prosečan godišnji broj sunčanih sati iznosi oko 2500 časova (oko 7 časova dnevno). Što je dobra odlika za razvijanje kupališnog turizma.

- *Vjetrovitost*

Na posmatranom području razlika u čestini vetrova iz pojedinih pravaca je sledeća: sjeveroistok i istok-sjeveroistok 39%, zapad i zapad-jugozapad 15%, sjever i sjevero-sjeveroistok 14%, tišina bez vetra 5,2% i najređi sjeverozapad i sjever-sjeverozapad 1,3%. Vjetrovi sa kopna prema moru su češći u zimskom periodu, a u suprotnom smeru u letnjem periodu.

Najveću čestinu i jačinu javljanja ima LEVANT iz pravca sjeveroistoka (24,14 km/h), zatim PULENAT iz pravca zapada (18,07 km/h), MAESTRAL iz pravca sjeverozapada (19,21 km/h), JUGO iz pravca juga i jugoistoka (21,92 km/h) i BURA iz pravca sjevera (22,07 km/h). Neke od karakteristika vetrova koji su zastupljeni na predmetnom području su sledeće:

1. BURA (NNE do ENE), koja duva drugom polovinom novembra do kraja marta. To je jak, iznenadan, suvi, hladan, a ponekad i orkanski vjetar. Duva u jakim udarima, a dolazi iz unutrašnjosti kopna. Bura se strmo ruši na morsku površinu, talasi su nepravilni, kratki, strmi i niski (1-2,5 metra). Maksimalna vrednost ovog vjetra izražena u skali bofora (BS) je 12 BF, ili oko 17-24 m/s. Jaka bura raspršuje vrhove talasa u morsku penu i stvara vodenu prašinu, što

smanjuje vidljivost. Temperatura vazduha se može u vrlo kratkom vremenu smanjiti za desetak stepeni Celzijusa. Pritisak vazduha je obično povećan. Zimi bura duva češće, snažnije i duže (3-7 dana), leti redje, slabije i kraće (oko 2 dana). Nagla pojava bure je jedna od njenih najopasnijih osobina.

2. JUŽNI vetar ili jugo-jugoistočnjak (ESE preko SE do S), topao i vlažan vetar, ujednačene brzine i stalnog smera. Duva u periodu januar-april, maksimalne jačine 7- 8 BF ili 17-20 m/s. Karakteristika ovog vetra je u tome što dolazi postepeno, duva ravnomjerno, a olujnu jačinu dostiže tek poslije 2-3 dana. Češće i jače duva na otvorenom moru, a slabi prema kopnu. More dostiže veliku jačinu, a talasi mogu biti visine od 3-5 metara, odnosno maksimalno do 6 metara.

3. ZAPADNI vetar ili pulenat (NWW), karakterističan je za topliji period godine, od maja do septembra, dostiže jačinu do 12 BF ili 13-17 m/s, maksimalno do 20m/s. Ovaj vetar dolazi iznenada, rjetko duva, prolazan je i kratkotrajan, hladan i opasan, a takođe stvara velike talase.

4. SJEVEROZAPADNI vetar ili maestral (NW do SW), dnevni vjetar duva u toplom periodu godine od maja do septembra. Udari vjetra dostižu jačinu od 8-14 m/s ili 5-6 BF, more dostiže jačinu talasa od 0,5 do 1,5 m. Ugodan je za jedrenje, od jutra prema poslepodnevu menja smjer udesno, okrećući se prema suncu, te stvara visoke talase.

2.8. Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Flora i fauna Bara također je veoma karakteristična. Osim raznovrsnog i bujnog biljnog pokrivača, geografski položaj i sastav tla omogućili su da u Baru rastu i razvijaju se različite biljne kulture, posebno subtropske.

Flora

Na ovom prostoru zabilježeno je 1540 biljnih vrsta, 113 lišajeva, 283 mahovine, 232 gljiva, 289 beskičmenjaka, 29 predstavnika ihtiofaune, 18 vodozemaca, 38 gmizavaca, 249 ptica i 69 sisara. (izvor: *Studija biodiverziteta i zaštite prirode obalnog područja Crne Gore, 2013*)

Područje opštine Bar kojem pripada predmetna lokacija karakteriše raznovrsna mediteranska, tvrdolisna šumska i žbunasta vegetacija koja je adaptirana na specifične klimatske uslove tj. na ljetnju sušu i odsustvo hladnog zimskog perioda. Na ovom području rastu tipične mediteranske vrste odnosno biljke koje pripadaju mediteranskom (sredozemnom) flornom elementu. Tvrdolisnu drvenastu vegetaciju izgrađuju specifični zimzeleni elementi što je upravo prilagođenost na period ljetnje suše. Posebna odlika tvrdolisne vegetacije je karakteristika da većina vrsta cvjeta obojenim cvjetovima koji izlučuju etarska ulja jakih mirisa.

U šumskoj vegetaciji ovog područja karakteristične su degradirane šumske sveze hrasta crnike (*Quercus ilex*) i hrasta medunca (*Quercus pubescens*) koje se javljaju u svom prelaznom obliku – makija i gariga, usled mnogobrojnih nepovoljnih uslova podloge (u manjoj mjeri su zastupljene mediteranske vrste borova - *Pinus halepensis*, *P. pinea*, *P. maritima*), uključujući i

čempres (*Cupressus semprevirens*). Makija je prvi stepen degradacije šumske vegetacije. Makiju čine nisko drveće i gusti i visoki žbunovi, dok je gariga razrijeđena vegetacija niskih žbunova i polužbunova, obično ne viših od 1 m. Od drvenastih vrsta ovdje rastu: hrast (crnika, medunac), grab (*Carpinus orientalis*), jasen (*Fraxinus ornus*), mirta (*Myrtus communis*), zelenika (*Phillyrea media*), maginja (*Arbutus unedo*), tršlja (*Pistacia lentiscus*), maslina (*Olea sp.*), veliki vriješ (*Erica arborea*), lovor (*Laurus nobilis*), broć (*Rubia peregrina*), drača (*Paliurus spina-christi*), nar (*Punica granatum*), Coronilla emerus, žukva (*Spartium junceum*), tetivka (*Smilax aspera*), bušinj (*Cystus creticus*), dubačac (*Teucrium capitatum*), primorski vriješ (*Satureja montana*), šparoga (*Asparagus acutifolius*) i druge vrste. Gariga je tip vegetacije koji nastaje degradacijom makije. Garigu izgrađuju žbunaste vrste koje nemaju gust sklop kao u makiji - prorijeđene su, a između njih se nalaze površine ispranog zemljišta i kamenja, tako da je sprat zeljastih biljaka bolje razvijen nego u naprijed pomenutom tipu vegetacije.

U blizini posmatrane lokacije, nalaze se stambeni objekti sa okućnicama i uređenim dvorištima u kojima rastu sađene kulturne biljne vrste koje su se na ovom području dobro prilagodile (*Pinus*, *Acacia*, *Magnolia*, *Chamaerops*, *Tamarix*, *Cedrus*, zatim *Cupressus sempervirens* var. *pyramidalis*, *Melia azedarach*, *Albizia julibrissin*, *Pittosporum tobira*, *Pyracantha coccinea*, *Viburnum tinus*, *Lonicera*, i druge). Prisutna flora dosta je jednolična i predstavljena zeljastim biljkama među kojima su najčešće trave: *Cynodon dactylon*, *Eleusine sp.*, *Dactylis sp.*, *Avena sp.*, *Bromus sp.* i druge poput: *Tordylium apulum*, *Althaea sp.*, *Euphorbia sp.*, *Fumaria officinalis*, *Convolvulus arvensis*, *Cichorium sp.*, *Plantago sp.*,...

Na predmetnoj parceli zatečeno stanje je bez vegetacije, koja je prethodno uklonjena, a na osnovu fotografija Ortofoto snimaka, prethodno stanje pokazuje da je na lokaciji bilo zastupljeno nisko rastinje i travnate površine.

Na ovoj lokaciji nisu evidentirane zaštićene, rijetke i ugrožene vrste.

Fauna

Za predmetno područje ne postoje precizni, recentni literaturni podaci o bogastvu životinjskog svijeta. Svakako je opšte poznato da primorski pojas odlikuje prisustvo raznovrsnih staništa i životinjskih zajednica i vrsta koje imaju kosmopolitsko rasprostranjenje ili žive samo u pojasu Mediterana. U primorskom pojasu, u makiji, žive: lisica (*Vulpes vulpes*), divlja svinja (*Sus scrofa*), sitniji sisari poput ježa (*Erinaceus concolor*) ili miševa (vrste roda *Apodemus*). Ptice su česti stanovnici makije jer mnoge vrste u makiji nalaze mjesto za gniježđenje i zimovanje. Takve su ptice: grmuše (vrste roda *Sylvia*), sjenice (vrste roda *Parus*), kratkoprsti kobac (*Accipiter brevipes*), ušati ćuk (*Otus scops*), mediteranske vrste pjevačica i druge. Većina ovih vrsta su zakonom zaštićene i spadaju u indikatorske vrste za IBA područja. Od gmizavaca, prisutne su šumska kornjača (*Testudo hermanni*), gušteri (npr. *Algiroides nigropunctatus*, *Adriolacerta oxycephala*, *Ophisaurus apodus*, *Lacerta trilineata* i drugi), zmije - smukovi (*Elaphe sp.*), poskok (*Vipera ammodytes*) i druge vrste, a od vodozemaca npr. žabe poput obične krastače (*Bufo bufo*). Na ovom području prisutne su mnoge vrste beskičmenjaka, a insekti su najbrojniji.

Faunu predmetne lokacije kao dijela naseljenog područja uglavnom čine uobičajene vrste poput ptica (kos, golub, vrabac, lasta,...), glodari (pacov, miš), gmizavci (gušteri, zmije), rjeđe vodozemci (žabe). Obzirom da je uklonjen travnati sloj i nisko rastinje, moguće da su se navedene vrste povukle na okolno područje, jer su staništa uništena.

Najbrojniji su beskičmenjaci, a među njima dominiraju insekti (Coleoptera, Heteroptera, Diptera, Lepidoptera,...).

Zaštićena prirodna dobra

I. Spomenici prirode:

- Plaža Veliki pijesak
- Plaža Topolica
- Plaža Sutomore
- Plaža Čanj i
- Plaža Pećin

II. Predjeli posebnih prirodnih odlika:

- Poluostrvo Ratac sa Žukotrlicom

III. Zaštićeni dendrološki objekti:

- Stara maslina na Mirovici u Starom Baru

Vjeruje se da je stara više od 2000 godina, i jedno je od najstarijih stabala maslina na svijetu. Nekada su se pod ovom maslinom okupljale zavađene porodice i tu se mirile - otuda i naziv Mirovica.

- Hrast ćesmina (*Quercus ilex*)

Najbliže zaštićeno prirodno dobro lokaciji objekta je Plaža Topolica, zaštićena prema Rješenju Republičkog zavoda za zaštitu prirode, br.:01-959 od 12.12.1968.godine („Sl.list SRCG“, br. 30/68), koja je od lokacije udaljena oko 1,5 km vazdušne linije.

2.9. Pregled osnovnih karakteristika pejzaža

Morfološka cjelina, odnosno pejzaž kojem predmetni projekat pripada jeste

- *pojas uz morsku obalu – Barska rivijera*

Najmarkantnije geomorfološke cjeline predstavljaju Čanjska i Sutomorska uvala sa Spičanskim poljem i Barsko Polje, brda Veliki Grad i Volujica iznad barske Luke. Od sjeverozapada ka jugoistoku smjenjuju se antiklinalna uzvišenja i sinklinalne uvale.

Iznad primorske zone uzdižu se strme padine planina, dok su naselja uglavnom na manje strmim terenima. Zaleđe obalnog pojasa je uglavnom visina od 700 do 900 mnv, a najviši vrh Rumije je na 1594 mnv.

2.10. Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine

Na predmetnom području nisu nađeni objekti koji su zaštićeni ili imaju značajnije istorijsko ili kulturno značenje.

Bogato kulturno-istorijsko nasljeđe Bara i okoline pripada različitim epohama i civilizacijama. Prvi arheološki tragovi života na mjestu starog grada Bara potiču iz ranog i srednjeg bronzanog doba. Naselja koja su uslovlila nastanak modernog Bara kreću se od brda Volujica, kao gvozdenobrodska gradina na mjestu današnjeg repetitora, do Starog grada Bara, kao

najupečatljivijem primjeru preplitanja kultura koje su ostavile traga u periodu od 3000 godina, od kada se pominju prve naseobine na ovim prostorima.

Od kulturno-istorijskih spomenika u Baru, zasigurno najviše pažnje privlači Dvorac kralja Nikole sa pripadajućim objektima: Veliki i Mali dvorac, dvije kule - stražare, dvorska kapela i botanička bašta. Nalazi se neposredno u blizini morske obale, na Topolici. U njemu je danas smješten Zavičajni muzej, u kome se čuvaju najznačajniji arheološki nalazi sa ovog područja. U Muzeju je predstavljena i najznačajna istorijska, etnografska i umjetnička prošlost grada. Kao dio naseobine najbogatije slojevima kultura, koje su vijekovima obitavale na prostoru Bara, je i Stari Bar.

Stari grad Bar, fortifikacija koja je udaljena od mora 4 km, predstavlja stalni izvor arheoloških istraživanja, od kojih su neka dijelom stavljena u turističku funkciju, dok se na većini izvode arheološka istraživanja, koja predstavljaju stalne izvore novih saznanja o periodima istraživanja. Cijelim kompleksom rukovodi JP Kulturni centar Bar.

Virpazar sa Skadarskim jezerom, sa širom obalom koja mu gravitira, bogat je uglavnom sačuvanim crkvama i utvrđenjima, ali nedovoljno iskorišćen i zaštićen.

U vezi navedenoga, kulturno-istorijska dobra opštine Bar kategorisana su u dvije kategorije: lokalni (26), i nacionalni (26). Većina kulturnih dobara je dostupna, ali je nevalorizovana, bez osnovnih uputa za posjetioce.

Navedena kulturna dobra disperzirana su kroz opštinu Bar, što predstavlja izazov u cilju turističke valorizacije, naročito ukoliko je posjeta prema nekim dijelovima barske Opštine (morskom ili jezerskom) ograničena vremenom.

2.11. Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat

Prema rezultatima popisa stanovništva sprovedenog u decembru 2023. godine, opština Bar ima 45.812 stanovnika, što čini 7,35% ukupne populacije Crne Gore. Od tog broja, 22.258 su muškarci, a 23.554 žene. Prosječna starost stanovnika Bara je 39,79 godina; kod muškaraca 38,56, a kod žena 40,95 godina. (www.BARINFO.ME)

Nacionalna i etnička pripadnost:

Crnogorci: 19.361

Srbi: 11.968

Bošnjaci: 3.901

Rusi: 2.733

Albanci: 1.919

Muslimani: 1.565

Ostali: preostali broj čine pripadnici drugih nacionalnosti i oni koji se nisu izjasnili.

Vjerska pripadnost:

Pravoslavci: 25.208 (55,02%)

Islamska vjeroispovijest: 14.640 (31,96%)

Katolici: 2.801 (6,11%)

Ostali: uključuju protestante, Jehovine svjedoke, budiste i druge, kao i one koji se nisu izjasnili.

Jezik:

Crnogorski: 18.440 stanovnika (40,25%)

Srpski: 15.785 (34,46%)

Ruski: 3.207 (7,00%)

Bosanski: 2.110 (4,61%)

Albanski: 2.030 (4,43%)

Ostali jezici: preostali broj čine govornici drugih jezika i oni koji se nisu izjasnili.

Državljanstvo:

Državljeni Crne Gore: 37.102 (80,99%)

Državljeni Crne Gore i druge države: 1.160 (2,53%)

Samo strane države: 7.534 (16,45%)

Ovi podaci pružaju detaljan uvid u demografski sastav opštine Bar prema popisu iz 2023. godine.

Prema preliminarnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova iz 2023. godine, u Crnoj Gori je evidentirano 217.441 domaćinstvo. (www.MONSTAT.ORG)

Što se tiče opštine Bar, prema podacima iz 2023. godine, zabilježen je pozitivan migracioni saldo od 131 osobe, što znači da se broj stanovnika povećao za taj broj usljed doseljavanja.

Na nivou Crne Gore, u 2023. godini rođeno je 7.008 živorođene djece, dok je umrlo 6.327 lica, što rezultira pozitivnim prirodnim priraštajem od 681. (www.MONSTAT.ORG)

Na širem području posmatrane lokacije, nema mnogo površina koje su slobodne za izgradnju, odnosno prostornih mogućnosti za razvoj naselja. Zbog stihijske nelegalne izgradnje objekata bez urbanističkih principa i pravila, planiranje infrastrukture i racionalnog korišćenja tog zemljišta je otežano.

Najveći dio prostora se koristi za turističko i stalno stanovanje, te za poslovanje.

2.12. Podaci o postojećim privrednim i stambenim objektima, kao i o objektima infrastrukture

2.12.1. Postojeći privredni i stambeni objekti

Barska rivijera je najvećim djelom obuhvaćena GUP-om Bara iz 2007. godine sa sljedećim prostorno funkcijskim podcjelinama: a) Mišići sa Čanjem, b) Sutomore (u statusu sekundarnog centra opštine), c) Novi Bar (regionalni i opštinski centar), d) Stari Bar i e) Pečurice, sa pripadajućim djelovima obalnog mora.

Na Barskoj rivijeri je ostvarena najveća koncentracija stanovništva i najobimniji i najintenzivniji razvoj stanovanja, javnih službi i usluga, plovnog i kopnenog putničkog i teretnog saobraćaja, turizma, industrije, donekle poljoprivrede i dr.

Slika 1: Trenutno stanje lokacije planiranog projekta

Uže i šire područje oko parcele prikazuje objekte niske gradnje, stambeni privatni objekti i objekti za izdavanje (turistička sezona) u blizini (sa sjeverne, sjeverozapadne i sjeveroistočne strane svega 5-6 metara udaljenosti), objekte visoke gradnje na većoj udaljenosti, stambene objekte za kolektivno stanovanje, poslovni objekti, objekti za izdavanje (u pravcu sjevera, sjeverozapada, na udaljenosti od oko 100-200 metara). Vegetacija na užem i širem području od predmetne parcele nije značajno zastupljena, najviše su zastupljene travnate površine i nisko rastinje.

2.12.2. Elektroenergetska mreža

Za elektro-energetski sistem opštine Bar nadležna je Elektrodistribucija Bar (ED Bar). Konzumno područje ED Bar i konzumna područja svih primorskih opština Crne Gore i njihovih

ED povezana su u jedinstveni elektroenergetski sistem. Sve primorske ED, a time i ED Bar, obezbjeđuju napajanje potrošača električnom energijom četvoronaponskim sistemom 110 / 35 / 10 / 0.4 kV.

Što se tiče prenosa električne energije, Bar je dalekovodima od 110 kV povezan: Virpazar–Bar (16,4 km), Bar–Budva (33,4 km) i Bar–Ulcinj (23,7km). Elektro-distributivna mreža u samom Baru je dobrog kvaliteta; to se posebno odnosi na kablovsku mrežu u urbanom (gradskom) dijelu. U ruralnim područjima je prenosna mreža slabijeg kvaliteta, zbog dotrajalosti prenosnih stubova. U zimskim mjesecima u ruralnim područjima i prigradskim naseljima postoji izraženi problem u snabdijevanju električne energije.

2.12.3. Saobraćajna infrastruktura

Na području opštine Bar, kao i na čitavoj teritoriji Crne Gore, drumski saobraćaj je najzastupljeniji vid u prevozu robe i putnika.

Mreža puteva opštine Bar - Mrežu kategorisanih puteva opštine Bar čine:

- drumski tunel Sozina sa pristupnim saobraćajnicama
- M-2 Debeli brijeg (granica Hrvatske)- Herceg Novi – Petrovac – Podgorica –Kolašin – Mojkovac Bijelo polje –Berane – Rožaje - Špiljani (granica Srbije);
- M-2.4 Petrovac – Sutomore - Sukobin (granica Albanije)
- R - 28 Bar 1 (Biskupada, raskrsnica sa M-1) – Virpazar 3 (raskrsnica sa M -1)
- R - 16 Virpazar – Ostros - Vladimir
- R – 29 Bar 2 (tunel Ćafe, raskrsnica sa M – 1) – Kamenički most

Magistralni i regionalni putevi su sa savremenim kolovoznim zastorom različitog kvaliteta. Lokalni putevi imaju asfaltni zastor, ali uglavnom lošeg kvaliteta, a oko 10% svih lokalnih puteva je bez asfaltnog zastora.

Teritorija opštine Bar zauzima 3,65% teritorije Crne Gore. Gustina putne mreže kategorisanih puteva opštine Bar neznatno je niža od prosečne gustine kategorisanih puteva Crne Gore. Prosečna gustina kategorisanih puteva u Crnoj Gori iznosi 50,3 km/ km².

Magistralni put kroz tunel Sozina sa pristupnim saobraćajnicama, otvoren za saobraćaj u julu 2005., predstavlja izuzetno kvalitetnu drumsku vezu barske rivijere i crnogorske rivijere uopšte sa kontinentalnim djelom Crne Gore i Srbijom.

Magistralne saobraćajnice M-2 i M-2.4 izgrađene su prema tehničkim standardima i propisima sa ukupno dve saobraćajne trake, ukupne širine 7,0-7,5m i na pojedinim deonicama imaju izvedenu treću traku za spora vozila. Kvalitet kolovoznog zastora je zadovoljavajući.

Regionalni put R-16 je djelimično izgrađen prema propisima, kolovozni zastor nije u zadovoljavajućem stanju. Na pojedinim deonicama širina kolovoza je ispod minimalnih 5,50 (5.00)m.

Međumesni i međunarodni prevoz Međumesni i međunarodni saobraćaj odvija se sa autobuske stanice Bar, a prijem/otpremanje putnika obavlja se duž stajališta i na stanici Sutomore.

Na području opštine Bar prostor za parkiranje putničkih automobila i teretnih vozila poseban značaj ima na području GUP Bar, odnosno na gradskom području Bara i turističkih naselja duž čitave barske rivijere od Mišića (Čanja) do Pečurica.

Na teritoriji opštine Bar se pruža željeznička pruga normalnog koloseka. Ona je deo pruge Beograd–Bar koja je kategorisana kao pruga D4 (najveće dopušteno opterećenje 22,5 t/os. ili 8 t/m). Vuča na pruzi je elektrificirana monofaznim sistemom 25 kV i 50 Hz.

2.12.4. Telekomunikacione instalacije

Područje opštine Bar, po organizaciji telekomunikacione mreže, pripada mrežnim grupama 085 Bar i 081 Podgorica. Ovakva organizacija mreže izvršena je usljed konfiguracije terena opštine. Tako je primorski dio opštine povezan na Bar, a priobalni dio Skadarskog jezera povezan je na Podgoricu, jer je to znatno ekonomičnije sa stanovništa spojnih puteva u mreži.

2.12.5. Vodovodna i kanalizaciona mreža

Vodovodni sistem opštine Bar (čija je izgradnja započela 1929. kaptadžom izvora Sustaš), širio se postupno, uglavnom prateći razvoj grada.

Ukupni vodovodni sistem čine: 11 izvorišta sa 19 vodozahvatnih objekata na njima; 16 pumpnih stanica na izvorištima ukupno instalisane snage 914,2 21 kW; 16 prepumpnih stanica za visočije zone vodosnabdijevanja ukupno instalisane snage 462 kW; 14 distributivnih rezervoara ukupne zapremine 6.533 m³; vodovodna mreža ukupne dužine oko 475 km. Osnovni problemi sistema ogledaju se u zastarjelosti distributivne mreže, kao i u njenom neadekvatnom razvoju i formiranju prema visinskim zonama, nedostatku rezervoarskog prostora, gubicima u sistemu (tehničkim i administrativnim) i djelimičnoj zastarjelosti opreme. Što se tiče materijala, zastupljene su LG cijevi (1,3%), DCI cijevi (3,5%), AC cijevi (oko 4%), PVC (9,8%), PEHD cijevi (oko 31%), dok je čeličnih cijevi oko 50,4%. U novije vrijeme su uglavnom ugrađivane DCI (ductil cijevi) i PEHD (polietilenske cijevi), u zavisnosti od profila, što je pozitivna tendencija.

Vodovod se, usljed nedostatka stručnog izvođačkog dijela, projektne dokumentacije kao i neažuriranjem GIS baze podataka, prinuđeno širio, što je uzrokovalo česte probleme sa funkcionisanjem vodovodne i kanalizacione mreže.

Od juna 2011. godine, vodovodni sistem Bara je priključen na Regionalni sistem vodosnabdijevanja. Na izvorištima vodovodnog sistema Bara uspostavljene su zone sanitarne zaštite. Kontrolu kvaliteta vode i zdravstvenu bezbjednost vode za piće vrši Dom zdravlja Bar - Odsjek za higijenu i zdravstvenu ekologiju, sa svih izvorišta i iz distributivne mreže. Pored navedenog, na vodosnabdijevanje utiče još i:

- 1) konfiguracija terena, sa naseljima koja se kreću od 0 do preko 200 mnm, što je uticalo na potrebu razvoja četiri visinske zone potrošnje;
- 2) zbog neadekvatno riješenog visinskog zoniranja, neki djelovi grada imaju male pritiske, a neki prevelike, što izaziva hidrauličku nestabilnost sistema i smanjuje pouzdanost njegovog

22 funkcionisanja. Tako, na primjer, u Sutomoru vodosnabdijevanje je uglavnom zadovoljavajuće, osim ljeti kada najviše zone naselja Haj-Nehaj, Bjelila, Zagrađa, Brce imaju povremene probleme u periodima povećane potrošnje. Kako vodovodna mreža u II i III visinskoj zoni nije planski izvođena, ne postoji adekvatno razgraničenje visinskih zona;

3) velika neravnomjernost potrošnje tokom godine i dana, karakteristična za turističke regije, što nameću dva potpuno različita režima rada vodovodnog sistema zimi i ljeti.

U opštini postoji veliki nesklad između isporuke vode u sistemu i registrovane potrošnje sa ukupnim gubicima koji su i preko 65%, u čemu značajan udio ima veliki broj nelegalnih priključaka. Tokom posljednjih godina, u skladu sa pozitivnom praksom, poklanja se sve veća pažnja otkrivanju, sanaciji, kao i evidentiranju gubitaka na vodovodnoj mreži.

Kanalisanje otpadnih voda i sanitacija naselja odvijali su se po zakonitostima koje se uočavaju u gradovima u sličnim razvojnim fazama; razvoj kanalizacionih sistema znatno kasni za razvojem vodovodne infrastrukture, što se nepovoljno odražava na stanje sanitacije naselja.

Kanalizaciona infrastruktura na području opštine Bar razvija se u okviru četiri nezavisna sistema. Na kanalizacionom sistemu, izgrađene su četiri veće fekalne crpne stanice kapaciteta 40–180 l/s (ukupne instalisane snage 390 kW) i četiri manje crpne stanice kapaciteta 5-10 l/s (ukupne instalisane snage 20 kW). Otpadne vode kanalizacionog sistema Bara, Sutomora i Čanja disponiraju se preko podmorskih ispusta u recipijent - more. Prvi i najveći je kanalizacioni sistem Bara i prigradskih naselja (Bar, Stari Bar, Šušanj); drugi je kanalizacija Sutomora, treći sistem je kanalizacija u Čanju, a četvrti kanalizacioni sistem je Virpazar.

Kanalizacija za atmosferske vode još više kasni u razvoju u odnosu na kanalizaciju za otpadne vode, zbog čega se separacioni sistemi sve više pretvaraju u opšte sisteme, zbog uvođenja kišnih voda sa krovova i saobraćajnih površina u kolektore otpadnih voda. Ovo dovodi do zagušenja kanalizacionih sistema u uslovima intenzivnih padavina i do izlivanja otpadnih voda. Ovakvo stanje cijelog sistema uslovljava da se, kao opšti uslov za projektovanje i izvođenje, paralelno gradi vodovodna i kanalizaciona mreža

3. OPIS PROJEKTA

- 3.1. Opis fizičkih karakteristika cijelog projekta, i gdje je potrebno, neophodne radove uklanjanja i uslove korišćenja zemljišta u fazi izvođenja i fazi funkcionisanja projekta, uključujući: prateću infrastrukturu, organizaciju proizvodnje, organizaciju transporta, broj i strukturu zaposlenih.

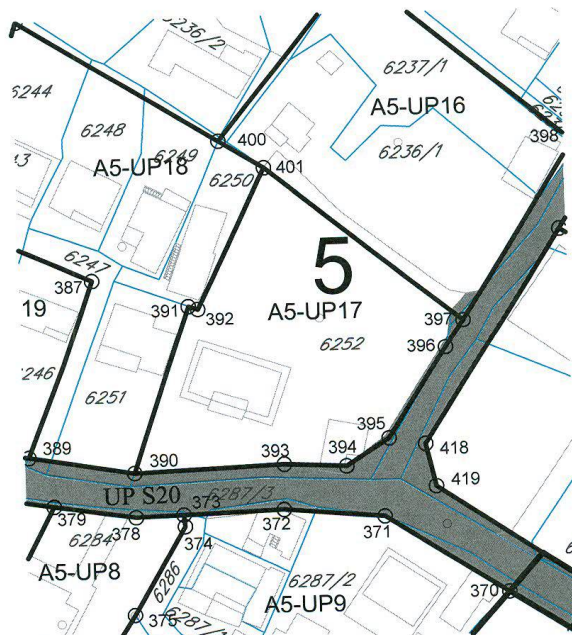
Prema planu parcelacije pristup lokaciji je planiran sa ulice UP S20.

Prema planu namjene DUP-a namjena predmetnih urbanističkih parcela na kojima je planirana gradnja je MN mješovita namjena.

U skladu sa planiranom namjenom u odnosu na urbanističko tehničke uslove i plansku dokumentaciju za predmetnu lokaciju je i planiran objekat u skladu sa urbanizacijom i namjenom.

Planirani stambeno poslovni objekat je u skladu sa datom namjenom iz urbanističko tehničkih uslova.

Sama funkcionalnost objekta koji je planiran na predmetnoj lokaciji, će doprinijeti urbanizaciji lokacije. Planirano je da poslovni prostori unutar predmetnog objekta imaju funkciju poslovnih/turističkih apartmana. Funkcija, odnosno, namjena je u skladu sa drugim sličnim stambeno poslovnim objektima. Turistički potencijal područja izgradnjom ovog i njemu sličnih objekata, pruža raznovrsnu ponudu za potencijalne korisnike.

Svi koeficijenti dati urbanističko tehničkim uslovima računati su u odnosu na površinu djela urbanističke parcele br.17 čija površina iznosi $P = 1,807\text{m}^2$.

Bruto površine projektovanog objekta po etažama iznose:

Tabela 1: Prikaz bruto površina po etažama

	Etaza	Bruto (m ²)	Namjena
	Podrum	482.72	Garazni prostor
	Prizemlje	592.41	Poslovanje
	Sprat 1	624.45	Poslovanje
	Sprat 2	621.85	Poslovanje
	Sprat 3	621.85	Stanovanje
	Sprat 4	427.15	Stanovanje
	Sprat 5	341.29	Stanovanje
UKUPNO BRUTO POVRŠINA BEZ PODRUMSKE ETAZE:		3,229.00	
UKUPNO BRUTO POVRŠINA SA PODRUMSKOM ETAZOM:		3,711.72	

Objekat teži da ne optereti, ali svakako da do kraja definišu prostor, na način na koji prethodno izgrađena struktura u okruženju to zahtijeva a samim tim zadovolje namjenu objekta.

Zadate građevinske linije koje su date urbanističko tehničkim uslovima su ispoštovane tako da je objekat lociran unutar ili do zadatih građevinskih linija.

Objekat je inkorporiran i oblikovno riješen u zoni gradnje kao i oblika lokacije na kojoj se gradi.

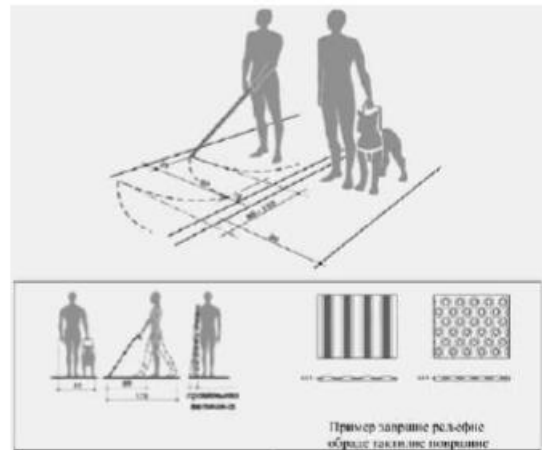
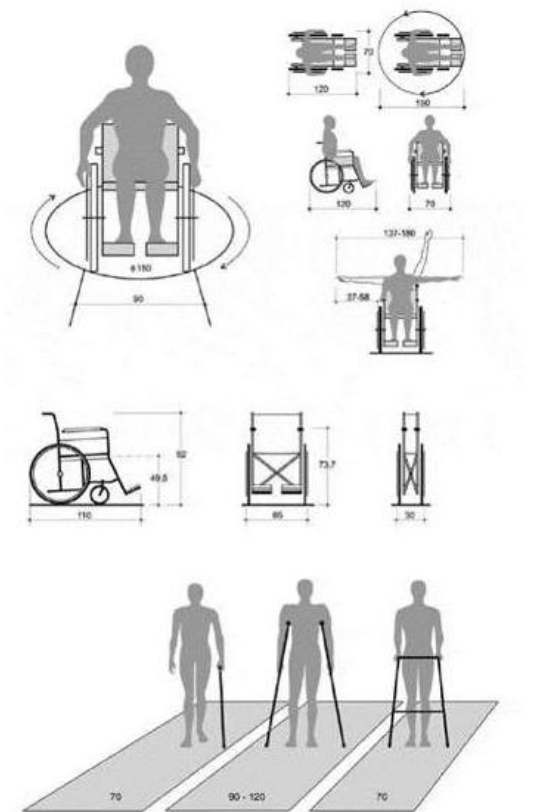
Samo arhitektonsko rješenje u pogledu gabarita i visinske regulacije objekta je vizuelno definisano da do kraja definiše samu namjenu objekta kao i prostor oko njega. Saobraćajne površine u okviru lokacije su prilagođene samoj lokaciji kao i uređenju lokacije a samim i tim nesmetanom funkcionisanju u okviru parcele.

Prizemlje objekta koje je planirano za garažiranje vizuelno a i funkcionalno je odvojeno stambenog dijela objekta kako u pogledu saobraćajnog isto tako i u pogledu pješačkog prilaza. Svi ulazi-komunikacije su projektovani u skladu sa svim standardima i normativima za ovu vrstu objekata.

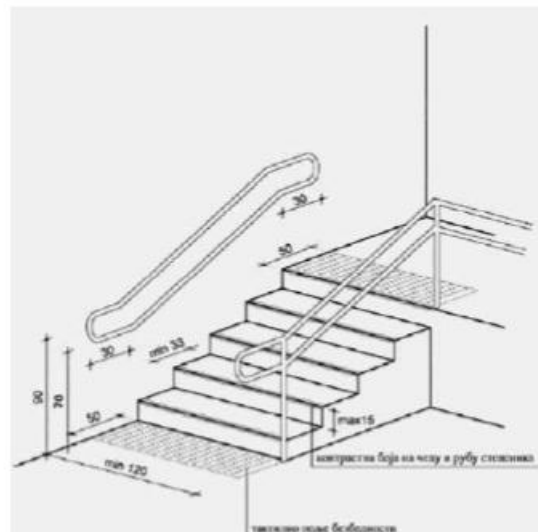
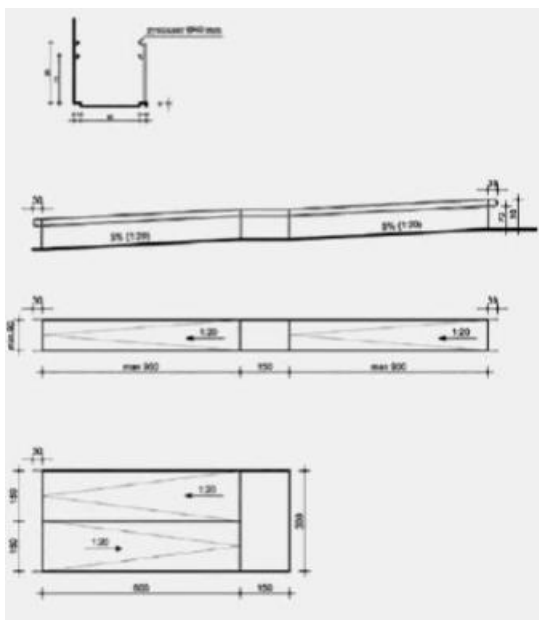
U pogledu funkcionalnog rješenja poslovnog i stambenog dijela sve jedinice su projektovane tako da obezbijede ugodan smještaj i boravak ljudi uz maksimalno prirodno osvjjetljenje koje je potrebno za svaku prostoriju u okviru apartmanske i stambene jedinice.

Projektom obezbijediti nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad lica smanjene pokretljivosti, u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup lica smanjenje pokretljivosti (Sl.list CG, br. 48/13).

Projektom je predviđeno da svi standardi za lica smanjene pokretljivosti i osobe sa invaliditetom budu zadovoljeni, kao što su prilazne rampe objektu i parceli, komunikacije unutar objekta, sanitarni čvor sa svim standardima za korišćenje.

Слика 2. Методи приступа особама смањене покретљивости

Слика 2: Приказ приступа особама смањене покретљивости

3.2. Opis prethodnih/pripremni radova za izvođenje projekta (površina potrebnog zemljišta; tehnologija građenja; organizacija unutrašnjeg transporta; primjena mehanizacije, opreme i sredstava; dinamika realizacije pojedinih faza; korišćenje vode, energije, sirovina; stvaranje otpada; emisije opasnih, štetnih, otrovnih ili neprijatnih mirisa u vazduh; povećanje buke, vibracija)

Pripremni radovi za izgradnju objekta obuhvataju geodetsko obilježavanje položaja objekta na lokaciji, i sve neophodne iskope koji su malog obima. Prije početka radova, gradilište mora biti obezbjeđeno od neovlaštenog pristupa, osim licima angažovanim na izvođenju radova.

Svi građevinski radovi moraju se izvesti prema planovima, tehničkom opisu, predmjeru i predračunu radova, važećim tehničkim propisima i standardima, kao i uputstvu nadzornog organa, uz punu kontrolu.

Za potrebe ovog projekta izvođiće se sljedeće vrste radova:

Pripremni radovi:

- čišćenje lokacije;
- pristupni putevi
- ograđivanje lokacije;
- dopremanje materijala;

Glavni radovi:

- Zemljani radovi
- Betonski radovi
- Armirački radovi
- Zidarski radovi
- Izolaterski radovi
- Tesarski radovi
- Krovopokrivački radovi
- Limarski radovi
- Bravarski radovi
- Keramičarski radovi
- Podopolagački radovi
- Montažni radovi
- Molersko-farbarski radovi
- Instalaterski radovi

Radovi na ovom gradilištu započinju u **maju/junu 2025. godine**, a završetak radova je predviđen u **novembru/decembru 2026. godine**.

Tabela 2: Zanimanja zaposlenih na projektu

• Glavni inženjer	1
• Rokovodioci	4
• Tesar	6
• Zidar	4
• Moler	4
• Keramičar	2
• Armirač	4
• Vodoinstalateri	2
• Električari	3
• Bravari	2
• Zavarivači	1
• Fasaderi	4
• Parketari	2
• Izolateri	2
• Limari	2
• Građevinski radnici	7
• Vozači	2
• Magacioneri	1
• Stražar	2

Za komunikacije van gradilišta i prilaze gradilištu koriste se postojeće javne saobraćajnice. Kod korišćenja javnih saobraćajnica i puteva izvođač radova će to obavljati na propisan način tako da ne ometa odvijanje normalnog saobraćaja.

Da bi se radovi normalno odvijali potrebno je do svih radnih mjesta, kako za sva mehanizovana sredstva tako i za zaposlene, obezbjediti pristupne puteve u skladu sa propisom.

Izbor i uređenje unutrašnje saobraćajnice na gradilištu izvršiće glavni tj. odgovorni inženjer radova prema potrebi organizacije gradilišta i tehnološkog procesa gradilišta. Ovaj put mora biti nezakrčen, dovoljne širine i površine i potrebne nosivosti, za predviđeno saobraćajno opterećenje. Ukoliko je niža od potrebne, tražena nosivost se postiže nasipanjem i valjanjem nekoherentnog materijala u slojevima.

Pješačka staza mora biti tvrda i ravne površine, najmanje širine 1m za zaposlene koji ne prenose teret, a najmanje širine 2m ukoliko se istima vrši prenošenje građevinskog materijala kolicima ili ručno. Za prilaz, istovar i utovar građevinskog materijala treba da postoji siguran transportni put kao i utovarno – istovarne površine.

Pješačka staza svakodnevno mora biti pregledana i čista da se zaposleni koji se njima kreću ne bi saplitali i padali. Na mjestima opasnih zona postaviti table upozorenja ili natpise koji upozoravaju na opasnost. Puteve za prolaz i prevoz kolicima po tlu treba usmjeriti tako da zaobilaze sve prepreke (otvorene jame ili kanale). Ukoliko put vodi preko kanala, moraju se uraditi prelazi.

U toku izvođenja radova, odgovorni inženjer kontroliše održavanje saobraćajnica.

Saobraćajnice na gradilištu moraju biti propisno označene putokazima i saobraćajnim znacima. Na saobraćajnicama je strogo zabranjeno nepotrebno zadržavanje, odlaganje materijala i opreme.

Brzina saobraćaja na gradilištu mora se ograničiti na 10km/h, a i manje ako to zahtjeva sigurnost kretanja zaposlenih na gradilištu, te postaviti saobraćajni znak za ograničenje brzine na ulazu u gradilište.

U uslovima izrazito toplih dana, kada je intenzivirano dizanje prašine, neophodno je redovno saobraćajnice kvasiti vodom čime će se značajno uticati na smanjenje prašine.

Sva vozila pri izlasku sa gradilišta moraju se očistiti da se blato i zemlja ne bi raznosili van gradilišta.

Pješački prelazi i staze za kretanje zaposlenih u krugu gradilišta treba urediti i održavati tako da bude:

- podloga ravna i tvrda;
- na podlozi i stazama ne smije da se nalazi odbačeni materijal, komadi sa oštrim ivicama, građa sa ekserima i td.;
- u neposrednoj blizini prolaza i staza ne smije da se skladišti građa, djelovi oplata, oprema, gotovi građevinski elementi i drugi predmeti, ako nisu obezbijeđeni od pomjeranja, preturanja i rušenja;
- ne smiju se postavljati u nivou aktivne javne saobraćajnice, ukoliko nisu obilježene znacima i obezbijeđene u skladu sa saobraćajnim propisima;
- iznad mjesta kretanja i rada zaposlenih zabranjen je prenos tereta;
- uređaji za prenos građevinskog materijala i opreme ne smiju se postavljati iznad ulaza u objekat, niti iznad prolaza za zaposlene, a ukoliko se ovo nemože izbjeći, postavlja se zaštitna konstrukcija, koja štiti od predmeta koji padaju sa visine;
- čista visina prolaza, koja se označava sa svake strane vidljivom oznakom, ne smije biti manja od 2m, izuzetno, kada se iznad prolaza ne može izbjeći pojedinačna smetnja čija visina ne prelazi 2m, visina prolaza može biti manja, ali ne manja od 1,60 m;
- visina od podloge prolaza ili staze do elektičnog kabla koji mora biti izolovan, ne smije da bude manja od 3,5 m.
- Pored obezbjeđenja granica gradilišta prema okolini, obzirom na specifičnost lokacije, obavezno se, na odgovarajući način, moraju obezbijediti i lica van ograde gradilišta tj. pješaci.

ODREĐIVANJE MJESTA, PROSTORA I NAČINA RAZMJETA I USKLADIŠTENJA GRAĐEVINSKOG MATERIJALA NA GRADILIŠTU

Pravilnim uskladištenjem na gradilištu, građevinski materijal se štiti od propadanja, a rad u blizini uskladištenog materijala, kao i rukovanje istim je bezbjedniji. Građevinski materijal na gradilištu skladišti se na tačno utvrđenim mjestima, koja su definisana organizacionom šemom gradilišta. Na izvođačima je ostavljeno da sami organizuju predviđeni prostor u skladu sa potrebama i organizacionom šemom gradilišta.

Svi materijali i oprema moraju biti uskladišteni na odgovarajući način kako ne bi predstavljali prepreke i stalni izvor opasnosti po zaposlene, takođe sami pristup uskladištenim materijalima mora biti takav da je omogućeno nesmetano uzimanje bez opasnosti od rušenja.

U slučaju nedostatka prostora za skladištenje potrebnih količina materijala, na gradilište se dozvoljava dopremanje materijala samo u količinama koje se mogu složiti bez zakrčavanja prolaza, prilaza i bez opasnosti od rušenja.

U slučaju da su neophodne veće količine materijala od onih koje se mogu normalno na raspoloživom prostoru uskladištiti, da bi se održala dinamika radova prema mrežnom planu, moraju se obezbijediti posebne mjere zaštite.

Svaki izvođač radova dužan je da propiše način razmještaja i uskladištenja građevinskog i ostalog materijala na svom dijelu gradilišta.

Na ovom gradilištu će se u skladu sa programom isporuke građevinskog materijala u tačno određenim rokovima i količinama dopreмати sledeći građevinski materijal.

- čelični elementi konstrukcije stubova,
- provodnici, zaštitna užad

SMJEŠTAJ GRAĐEVINSKIH MAŠINA, SREDSTAVA ZA RAD I ALATA

Sve građevinske mašine i sredstva za rad potrebno je postaviti na bezbjedno – odgovarajuće mjesto s obzirom na vrstu posla koji se obavlja na gradilištu.

Za sva korištena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlaštene institucije.

Rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određane uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija.

Sve građevinske mašine i prevozna sredstva, u zavisnosti od kategorije, moraju biti opremljena protiv-požarnim aparatima tipa S.

Ručni alat i oprema kao što su bušilice, aparat za el. zavarivanje, pumpe za izbacivanje vode i sl. moraju biti posebno uskladišteni s tim da je lice zaduženo za njihovo izdavanje dužno isto izdati u ispravnom stanju.

Samohodne građevinske mašine kao što su (auto dizalice, kamioni i sl.) trebaju biti ostavljena na sigurno mjesto, odnosno na placu za mehanizaciju koji dat na organizacionoj šemi gradilista.

Na gradilištu će se koristiti kranjska građevinska stubna dizalica sa okretnim horizontalnim krakom i okretnim stubom. Upravljanje je iz kabine i prenosnim komandama. Sredstva za dizanje i prenošenje slobodno visećeg tereta moraju u pogledu mjera odgovarati odredbama važećih propisa o zaštiti na radu sa dizalicama. Radni prostor kрана – ugroženo područje mora se ograditi ili postaviti upozorenje sa zabranom prolaska, odnosno pristupa na to područje.

Osnovne karakteristike i način primjene-dopušteno opterećenje biće dati u Stručnim nalazima sredstva za rad – građevinskih stubnih dizalica.

ORGANIZACIJA SMJEŠTAJA, ISHRANE I PREVOZA ZAPOSLENIH NA GRADILIŠTE I SA GRADILIŠTA

Smještaj zaposlenih:

Organizovan je u režiji Poslodavca ili se radi o lokalnom stanovništvu.

Ishrana zaposlenih:

Organizovana je u režiji Poslodavca, dopremanjem obroka na gradilište u vidu „lanč paketa”.

Prevoz zaposlenih:

Prevoz zaposlenih odvijaje se organizovano u režiji poslodavca.

Organizovanje i nadzor nad sprovođenjem i održavanjem higijene u vezi sa ishranom i smještajem vrši glavni inženjer gradilišta Izvođača radova.

UREĐENJE I ODRŽAVANJE SANITARNIH ČVOROVA NA GRADILIŠTU

Na gradilištu se predviđa korišćenje propisanog sanitarnog čvora koji će se postaviti na gradilištu.

Za organizaciju održavanja higijene na gradilištu (prostorije za ručavanje, sanitarni čvorovi i ostale pomoćne prostorije) zaduženi su organizatori rada na gradilištu. Na gradilištu se predviđa korišćenje mobilnog hemijskog sanitarnog čvora, tipa TOI TOI, koji ispunjava sve higijensko-tehničke standarde za privremenu sanitarnu infrastrukturu. Čvor će biti postavljen na odgovarajućoj lokaciji unutar gradilišta, uz redovno održavanje i pražnjenje.

Pritom se vodi računa o sljedećem minimumu:

- WC kabina na 20 zaposlenih;
- Voda za piće i slavina za pranje ruku na 20 zaposlenih.

UREĐENJE ELEKTRIČNIH INSTALACIJA NA GRADILIŠTU

Napajanje gradilišta električnom energijom vršice se sa nn mreže u blizini gradilišta. U slučaju premještanja, razvodne ormare postaviti na mjesta koja su u skladu sa mjerama datim u tekstu ispod.

Rasklopni blok postavlja se na pristupačnom mjestu na stabilan nosač tako da sredina radnog dijela kutije bude na visini 1,50 - 1,80 m od površine na kojoj stoji radnik.

Ako je rasklopni blok postavljen na nosač od metala, nosač se mora povezati sa zaštitnim provodnikom ili provodnikom za izjednačenje potencijala.

Postavljanje rasklopnog bloka po terenu gradilišta, na radni patos skele i na betonsku ploču po kojoj se kreću radnici, zabranjeno je.

Rasklopni blok mora da bude postavljen izvan područja mogućih mehaničkih oštećenja (manipulativni prostor dizalice, gradilišna saobraćajnica, prolaz radnika i sl.) i mora da bude zaštićen od atmosferskih padavina, hemijskih i toplotnih uticaja, vlage, masnoće, prašine i druge prljavštine.

Uređaji za rastavljanje i zaštitu napojnih i razvodnih strujnih kola mogu da budu u glavnom rasklopnom bloku ili u odvojenim razvodnim rasklopnim blokovima koji se napajaju iz glavnog, ali ne mogu da budu izvan rasklopnog bloka.

Uređaj za rastavljanje napajanja mora da ima obezbjeđenje isključenog položaja, bravom ili smještajem u kućište koje se može zaključati.

Svaki razvodni rasklopni blok za napajanje električnih potrošača mora da bude opremljen uređajem za zaštitu od prekomjernih struja, uređajem za zaštitu od indirektnog dodira i priključnicama.

Priključnice moraju da budu postavljene u unutrašnjosti rasklopnog bloka ili na spoljnoj strani zidova rasklopnog bloka ili ormara.

Posebni tehnički uslovi za privremenu električnu instalaciju

Sljedeći tehnički uslovi obavezni su za izvođača radova:

- Kod izvođenja radova obavezan je stručni nadzor stručnog lica, a po potrebi i »Elektrodistribucije«;
- Polaganje kablova u rovu izvesti u svemu prema važećim propisima;
- Slobodno položeni kablovi u rovu dubine 80 cm. Postaviti između dva sloja pijeska debljine 10 cm, a preko cijelom dužinom zaštititi punom opekrom;
- Kod polaganja kablovice u rovu dubine 1,10 m. izraditi betonsku podlogu debljine 10 cm.
- Preko nje postaviti kablovice i iste naliti na spojevima istih. Zalivanje izvršiti tehničkim betonom;
- Kod polaganja kablova voditi računa da se isti ne ukrštaju, a iste u rovu postaviti zmiјasto da u slučaju sliјeganja terena ne dode do oštećenja kablа;
- Kablovi se ne smiju postavljati na temperaturi nižoj od 5° C;
- Razvodne baterije postaviti na nogare koje su sastavni deo baterije nogara, pričvrstiti na fosne koje obezbjeđuju bateriju od pada;
- Sve kablove do razvodne baterije mašina i ostalih priključaka zaštititi od mehaničkog oštećenja cevima Fe/Zn odgovarajućeg presjeka;
- Sva priključna mjesta označiti natpisnom tablicom sa oznakom vrsta kablа, presjeka i mašina koja je priključena;
- Kablove za signalne lampe postaviti na posebne stubiće i visina istih mora obezbijediti normalno manipulisanje Prevoznih sredstava na objektu;
- Prije puštanja instalacije u rad izvršiti ispitivanje kablova;
- Preko trase kablova ne smije se vršiti nikakav saobraćaj ako kablovi nisu položeni u betonske kablovice ili gvozdene cevi;
- Svi električni uređaji moraju biti pod ključem i obezbijeđeni od rukovanja nestručnih lica;
- Rasvjeta u svim prostorijama gde nije obezbijeđena puna sigurnost od napona dodira riješeno je preko smanjenog napona 24V.

UREĐENJE VODOVODNIH INSTALACIJA NA GRADILIŠTU

Vodosnabdijevanje vršiće se sa postojećih vodovodnih priključaka ili u nedostatku dopremanjem na gradilištu.

UREĐENJE KANALIZACIONIH INSTALACIJA NA GRADILIŠTU

Za potrebe gradilišta predviđena je upotreba postojećih kanalizacionih instalacija.

Rad na mjestima gdje se pojavljuju štetni gasovi, prašina i para, odnosno na poslovima na kojima postoji opasnost od profesionalnih oboljenja i oštećanja zdravlja, koje su prisutne u radnoj atmosferi, treba obavljati uz obaveznu primjenu odgovarajućih mjera zaštite. Na gradilištu se uglavnom pojavljuju : cementna prašina u magacinu cementa, prilikom utovara i istovara cementa i kod betonskih mješalica.

Pored toga na gradilištu se pojavljuju štetne pare i gasovi na mjestima gdje se koristi vrela bitumenska masa kao i na mjestima gdje se vrši autogeno i elektro rezanje i zavarivanje. Za zaštitu zaposlenih koji obavljaju poslove na mjestima gdje se pojavljuju štetni gasovi, prašina i pare koristiće se: tehničke mjere zaštite i sredstva i oprema za ličnu zaštitu zaposlenih (respirator, zaštitne naočare, zaštitna maska i dr.) i rukovodioca.

U fazi izgradnje objekta, tokom izvođenja građevinskih radova, kao otpad javlja se građevinski otpad.

Građevinski otpad će se se privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta. Skladištiće se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.

Upravljanje građevinskim otpadom biće u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl. list Crne Gore 64/11 i 39/16, 074/22, 34/24).

Tokom izvođenja građevinskih radova, u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima* ("Službeni list Crne Gore", br. 020/19 od 04.04.2019) potrebno je postaviti zaštitnu ogradu. Visina zaštitne ograde ne treba da bude manja od 100 cm mjereno od tla, kako bi imala sigurnosnu ulogu i vizuelno unaprijedila područje. Izvođač radova će postaviti zaštitnu ogradu u visini od 2 metra, kako bi se vizuelna degradacija tokom izvođenja radova maksimalno smanjila prema lokalnom području.

3.3. Opis glavnih karakteristika funkcionisanja projekta postupaka proizvodnje (energetska potražnja i korišćenje energije, priroda i količine korišćenih materijala, prirodni resursi uključujući vodu, zemljište, tlo i biodiverzitet)

Glavne karakteristike funkcionisanja planiranog projekta su ustvari poslovanje i stanovanje.

Objekat je inkorporiran I oblikovno riješen u zoni gradnje kao I oblika lokacije na kojoj se gradi.

Samo arhitektonsko rješenje u pogledu gabarita I visinske regulacije objekta je vizuelno definisano da do kraja definiše samu namjenu objekta kao i prostor oko njega.

Saobraćajne površine u okviru lokacije su prilagođene samoj lokaciji kao I uređenju lokacije a samim I tim nesmetanom funkcionisanju u okviru parcele. Prilaz za ulazak u garažni prostor je sa istočne strane, sa prilaznog puta, dok je prilaz za parkirna mjesta na parceli obezbijeđen sa južne i zapadne strane, a sa južne strane se također nalazi i pješački prelaz. Izbjegavanje gužve prilikom parkiranja vozila može biti ostvareno poštujući saobraćajnu signalizaciju koja će se postaviti na određenim lokacijama u sklopu parcele: za ulaz u garažu i izlaz, za parkiranje na parceli, za prelaz pješaka i sl.

Prizemlje objekta koje je planirano za poslovanje vizuelno a I funkcionalno je odvojeno stambenog dijela objekta kako u pogledu saobraćajnog isto tako I u pogledu pješačkog prilaza. Svi ulazi-komunikacije su projektovani u skladu sa svim standardima I normativima za ovu vrstu objekata.

U pogledu funkcionalnog rješenja poslovno stambenog objekta sve jedinice su projektovane tako da obezbijede ugodno stanovanje i poslovanje ljudi uz maksimalno prirodno osvjetljenje koje je potrebno za svaku prostoriju u okviru poslovnih prostora i stanova.

3.4. Detaljan opis projekta, planiranog proizvodnog procesa i tokova proizvodnje, počev od ulaznih sirovina do finalnog proizvoda

3.4.1. Opis funkcionalnog rješenja

Glavnim projektom je predviđena izgradnja poslovno-stambenog objekta spratnosti Po+P+5, što je u skladu sa DUP-om "TopolicaIV".

	Etaza	Neto (m ²)	Bruto (m ²)	Struktura jedinice
1	Podrum	416.63	482.72	Garazni prostor, dezobarijera, steniste, lift
2	Poslovni prostor (Prizemlje, sprat 1, sprat 2)	1,586.77	1,838.71	Poslovni prostori, hodnik, stepeniste, lift
3	Stambeni prostor (sprat 3, 4 i 5)	1,192.58	1,390.29	Stambene jedinice, hodnik, stepeniste, lift
UKUPNO BEZ PODRUMSKE ETAZE:		2,779.35	3,299.00	
UKUPNO SA PODRUMSKOM ETAZOM:		3,195.98	3,711.72	

	Etaza	Neto (m ²)	Struktura
	Podrum	416.63	Garazni prostor
	Prizemlje	514.91	Poslovni prostori
	Sprat 1	537.06	Poslovni prostori
	Sprat 2	534.80	Poslovni prostori
	Sprat 3	534.07	Stambeni prostori
	Sprat 4	367.49	Stambeni prostori
	Sprat 5	291.02	Stambeni prostori
UKUPNO BEZ PODRUMSKE ETAZE:		2,779.35	
UKUPNO SA PODRUMSKOM ETAZOM:		3,195.98	

Pri obračunu ostvarenog indeksa zauzetosti uzeta je površina etaže sprata 1 (P = 624.45 m²), što rezultira ostvarenim indeksom zauzetosti od 0.35, što je u skladu sa dozvoljenim indeksom zauzetosti od 0.48.

Vertikalni gabariti su Po+P+5. Ukupna bruto građevinska površina objekta nadzemnih etaža iznosi P = 3,229.00m² (Ukupna bruto građevinska površina sa podrumskom etažom iznosi P = 3,711.72m²), što rezultira ostvarenim indeksom izgrađenosti od 1.79, što je značajno manje od dozvoljenog zadatog indeksa izgrađenosti od 1.80.

Zadate građevinske linije, definisane urbanističko-tehničkim uslovima, u potpunosti su ispoštovane, te je objekat pozicioniran unutar ili do tih zadatih građevinskih linija. Postavljanje objekta na teren i određivanje kote ± 0.00 izvršeno je u cilju optimalnog savladavanja nagiba prirodnog terena, uz ispunjavanje svih zahtjeva urbanističko-tehničkih uslova i usklađivanje sa zadatom horizontalnom i vertikalnom regulacijom.

Ukupna visina projektovanog objekta definisana je dozvoljenom spratnošću. Kota poda prizemlja je usklađena sa kotom pristupnog trotoara. Obzirom da je projektovana standardna visina spratnih etaža za poslovno stambene objekte, potrebna međuspratna konstrukcija i ravnog krova sa padom od 2°.

REKAPITULACIJA POVRSINA PODRUMA:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
GARAZNI PROSTOR			
Zajednicke površine	<i>Korisne površine</i>		
	-1.1	Garaza	391.15
	-1.2	Dezobarijera	7.73
	-1.3	Hodnik	5.71
	-1.4	Stepeniste	9.14
	-1.5	Lift	2.90
NETO POVRSINA PODRUMA:			416.63
BRUTO POVRSINA PODRUMA:			482.72

REKAPITULACIJA POVRSINA PRIZEMLJA:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	0.1	Zajednicke prostorije	71.80
	0.2	Poslovni prostor 1	68.11
	0.3	Poslovni prostor 2	42.23
	0.4	Poslovni prostor 3	42.18
	0.5	Poslovni prostor 4	56.74
	0.6	Poslovni prostor 5	47.19
	0.7	Poslovni prostor 6	47.24
	0.8	Poslovni prostor 7	68.29
	0.9	Poslovni prostor 8	71.13
NETO POVRSINA PRIZEMLJA:			514.91
BRUTO POVRSINA PRIZEMLJA:			592.41

REKAPITULACIJA POVRSINA SPRATA 1:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	1.1	Zajednicke prostorije	63.87
	1.2	Poslovni prostor 9	77.49
	1.3	Poslovni prostor 10	45.98
	1.4	Poslovni prostor 11	48.03
	1.5	Poslovni prostor 12	60.13
	1.6	Poslovni prostor 13	46.67
	1.7	Poslovni prostor 14	46.67
	1.8	Poslovni prostor 15	71.83
	1.9	Poslovni prostor 16	76.39
NETO POVRSINA SPRATA 1:			537.06
BRUTO POVRSINA SPRATA 1:			624.45

REKAPITULACIJA POVRSINA SPRATA 2:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	2.1	Zajednicke prostorije	63.87
	2.2	Poslovni prostor 17	77.49
	2.3	Poslovni prostor 18	45.98
	2.4	Poslovni prostor 19	48.03
	2.5	Poslovni prostor 20	60.13
	2.6	Poslovni prostor 21	46.67
	2.7	Poslovni prostor 22	46.67
	2.8	Poslovni prostor 23	71.83
	2.9	Poslovni prostor 24	74.13
NETO POVRSINA SPRATA 2:			534.80
BRUTO POVRSINA SPRATA 2:			621.85

REKAPITULACIJA POVRSINA SPRATA 3:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	3.1	Zajednicke prostorije	63.87
	3.2	Stan 1	77.49
	3.3	Stan 2	45.98
	3.4	Stan 3	48.03
	3.5	Stan 4	60.13
	3.6	Stan 5	46.67
	3.7	Stan 6	46.67
	3.8	Stan 7	71.66
	3.9	Stan 8	73.58
NETO POVRSINA SPRATA 3:			534.07
BRUTO POVRSINA SPRATA 3:			621.85

REKAPITULACIJA POVRSINA SPRATA 4:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	4.1	Zajednicke prostorije	44.51
	4.2	Stan 9	95.41
	4.3	Stan 10	80.25
	4.4	Stan 11	70.69
	4.5	Stan 12	77.20
NETO POVRSINA SPRATA 4:			367.49
BRUTO POVRSINA SPRATA 4:			427.15

REKAPITULACIJA POVRSINA SPRATA 5:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	4.1	Zajednicke prostorije	44.51
	4.2	Stan 13	90.52
	4.3	Stan 14	70.62
	4.4	Stan 15	85.37
NETO POVRSINA SPRATA 5:			291.02
BRUTO POVRSINA SPRATA 5:			341.29

REKAPITULACIJA OSTVARENIH POVRSINA

POSLOVNO STAMBENI OBJEKAT, Po+P+5		
Podzemne etaze	neto površina (m ²)	bruto površina (m ²)
PODRUM	416.63	482.72
UKUPNO POVRSINA (podzemne etaze)	416.63	482.72
Nadzemne etaze		
Prizemlje	514.91	592.41
Prvi sprat	537.06	624.45
Drugi sprat	534.80	621.85
Treci sprat	534.07	621.85
Cetvrsti sprat	367.49	427.15
Peti sprat	291.02	341.29
UKUPNO POVRSINA: (nadzemne etaze)	2,779.35	3,229.00
UKUPNA POVRSINA: Podzemne i nadzemne etaze	3,195.98	3,711.72

Ulaz na prizemnoj etaži projektovan je sa jugo-zapadne fasade.

Vertikalna komunikacija za objekat je predviđena u vidu unutrašnjeg dvokrakog stepeništa koje obezbeđuje vezu između spratnih etaža objekta.

3.4.2. Osnovni podaci o konstrukciji objekta

Izbor konstruktivnog sistema i upotreba osnovnih materijala za konstrukciju, usvojeni su u skladu sa projektnim zadatkom, funkcijom objekta, lokalnim uslovima, projektom arhitekture kao i preliminarnim rezultatima proračuna konstrukcije objekta.

Konstrukciju objekta čine AB stubovi, AB zidna platna različitih dimenzija i grede formirane uglavnom u dva upravna pravca objekta.

Krovna konstrukcija je projektovana kao RAVNA AB ploča debljine d=18cm.

Međuspratne tavanice su projektovane kao pune AB ploče debljine 18cm .

Stepenište je armirano betonsko debljine d=18cm koje se oslanja na međuspratne tavanice i na međupodeste.

Grede u konstrukciji su dimenzija presjeka 20/55 i 25/55cm. Armirano betonska platna su projektovana različitih dimenzija, debljine d= 20cm i 25cm.

Armirano betonski stubovi su projektovani dimenzija 20/80 i 40/40cm. Spoljni zidovi ispune kao i unutrašnji zidovi se izvode po izvođenju primarne AB konstrukcije i

izvode se od blok opeke d= 20 cm, kao i od gips kartonskih ploča, Fundiranje je izvršeno na AB temeljnim pločama d =60/120cm na koti -3.50m. Ab temeljna ploča se izvodi na libaznom sloju d = 10 cm ispod koje se nalazi dobro nabijeni šljunčani tampon.

3.4.3. Karakteristike i svojstva materijala, instalacija i opreme

Prilikom planiranja materijalizacije zidova i unutrašnjih prostorija, posebna pažnja je posvećena detaljima kako bi se postigla savršena ravnoteža između funkcionalnosti, estetike i urbanističke usklađenosti.

Fasadna ispuna

Zidovi fasadne ispune su debljine 20 cm zidani giter blokom, sa termoizolacionim slojem od ekspaniranog polistirena debljine 8 cm, što osigurava odličnu toplotnu izolaciju i smanjuje energetske gubitke. Završna

obrada fasade uključuje paropropusni akrilni malter, koji omogućava zidovima da "dišu", smanjujući rizik od kondenzacije i plijesni. Fasadni malter je završno obojen silikatnim bojama u nijansama RAL 9002 i RAL 9017, koje su otporne na UV zračenje i atmosferske uticaje, pružajući dugotrajnu i stabilnu boju. U prizemnoj etaži, zidovi izloženi spoljašnjem okruženju su obloženi

fasadnim kamenom u nijansi "DIANO REALE". Ovaj materijalni izbor naglašava prisustvo objekta na terenu i doprinosi estetskom kontekstu okoline. Parapetni zidovi na balkonima i oko krovne atike su pažljivo projektovani da budu u skladu sa usvojenim tonovima fasadnih zidova. Ovaj izbor materijala i izrada prate savremene trendove u arhitekturi i doprinose toplom, prirodnom izgledu objekta

RAL KARTA FASADNIH POVRSINA

1.		BIJELA FASADNA BOJA	RAL 9002
2.		SIVA FASADNA BOJA	RAL 9017
3.		KAMENA OBLOGA	DAINO REALE
4.		SPOLJASNJA STOLARIJA	RAL 7016
5.		FASADNE ZALUZINE - IMITACIJA DRVETA	TAMNI HRAST
6.		OGRADA BALKONI	RAL 7016

Unutrašnji pregradni zidovi su debljine 20 i 12cm zidani giter blokom.

Završna obrada zidova uključuje višeslojnu glet masu i bojenje visokokvalitetnim emulzijskim bojama u nijansama bijele boje, što doprinosi svjetlini i prozračnosti unutrašnjih prostora.

Spoljna stolarija je izrađena od aluminijumskih profila sa termičkim prekidom, što smanjuje gubitke toplote i povećava energetske performanse zgrade. Aluminijumski profili su obojeni u antracit boju (RAL 7016) i zastakljeni visokoučinkovitim termopan staklom sa Low-E premazom, što dodatno poboljšava toplotnu izolaciju i smanjuje troškove grijanja i hlađenja. Termopan staklo debljine adekvatne projektovanoj dimenziji stakla osigurava visoku energetska efikasnost i zvučnu izolaciju.

3.4.4. Zelenilo i slobodna površina

Popločavanje dvorišta

Dvorišne površine – trotoari će biti završno obrađene behaton pločama, koje su poznate po svojoj otpornosti na habanje, smrzavanje i klizanje. Behaton ploče podliježu mogućnosti kombinovanja različitih oblika i boja, što omogućava kreativnu slobodu u dizajnu dvorišta, stvarajući atraktivan i funkcionalan eksterijer. Natur beton je ekološki prihvatljiv, jer su napravljene od prirodnih materijala i lako se održavaju.

Ozelenjavanje

Dvorište će biti ozelenjeno uključujući travnate površine, autohtone biljne vrste, cvjetne gredice i niske žive ograde. Ozelenjavanje će doprinjeti poboljšanju mikroklimе, smanjenju prašine i buke, te stvaranju ugodnog i prirodnog ambijenta.).

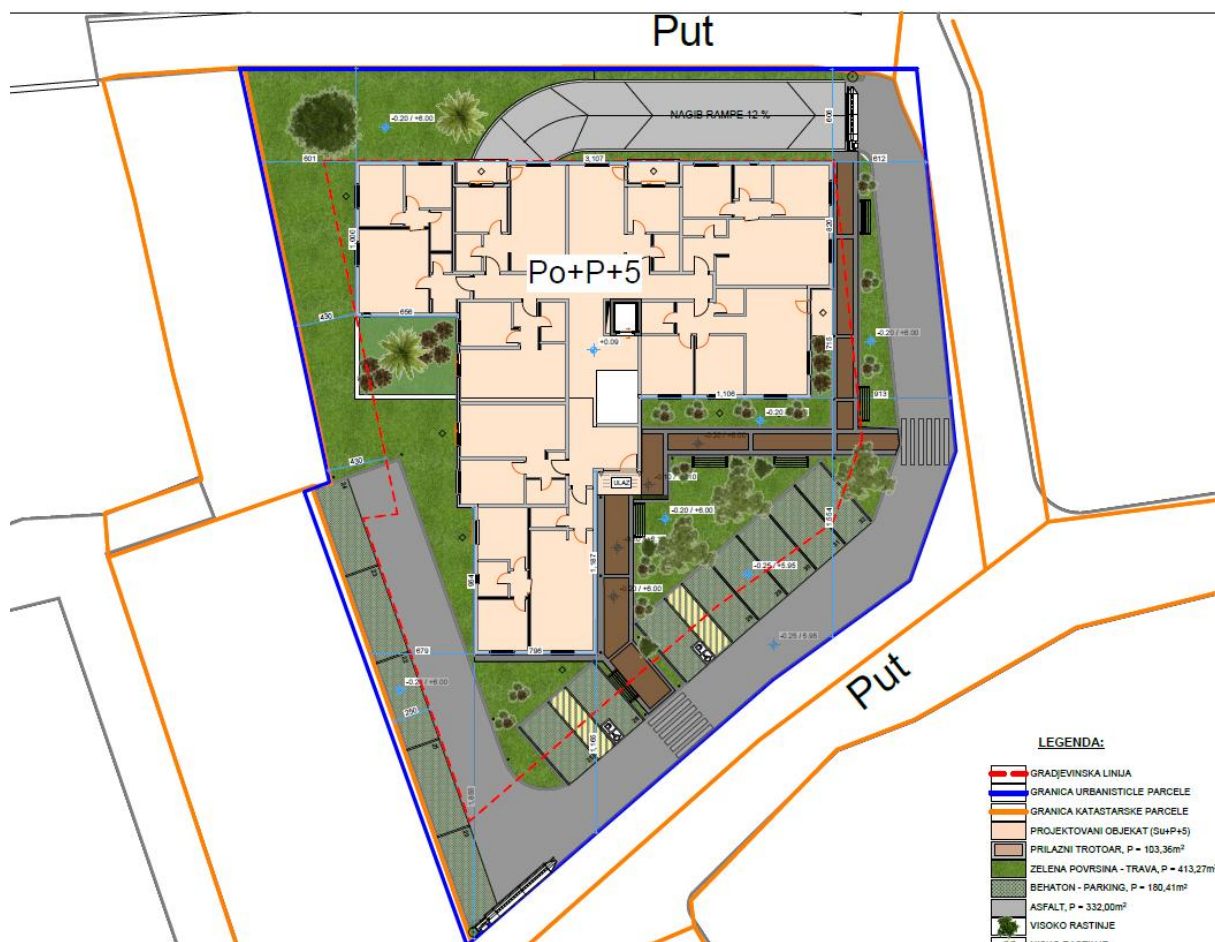
Za ozelenjavanje okolnog prostora planirano je korišćenje autohtone vegetacije koja je specifična za mediteransku klimu Crne Gore, sa fokusom na nisko rastuće biljke koje su prilagođene sušnim uslovima i visokoj temperaturi. Planirano je saditi nekoliko vrsta koje odgovaraju lokalnim ekološkim karakteristikama i vizuelno poboljšavaju okolni prostor:

- **Lavanda (*Lavandula angustifolia*)** – Mediteranska biljka koja je otporna na suve uslove i veoma popularna za ukrašavanje zelenih površina. Pored estetske vrednosti, lavanda privlači pčele i druge korisne insekte.
- **Timijan (*Thymus vulgaris*)** – Otporan na visoke temperature i sušu, timijan je mediteranska biljka koja se često koristi za ukrašavanje i za stvaranje mirisnih površina.
- **Ruzmarin (*Rosmarinus officinalis*)** – Popularna mediteranska biljka koja je izuzetno otporna na sušu i može rasti u sušnim predelima, sa jakim mirisom koji doprinosi opuštanju i estetskoj vrednosti.
- **Neven (*Calendula officinalis*)** – Ljekovita biljka koja je otporna na toplotu i pogodna za mediteranske uslove, često se koristi u ukrašavanju zelenih površina.

Ove vrste biljaka ne samo da poboljšavaju vizuelni izgled prostora, već imaju ekološke koristi, kao što su privlačenje korisnih insekata, smanjenje erozije tla i očuvanje lokalne flore. Svi

planirani zasadi biće izvedeni u skladu sa važećim propisima i standardima zaštite životne sredine.

U nastavku prikazane pozicije zelenih površina oko objekta i kako je planirano uređenje.

Prikazanim parternim rješenjem, prilazni trotoar iznosi 103,36m², zelena površina (trava) zauzima 413,27m², behatone – parking 180,41 m², a asfalt 332,00m². Prikazan je prijedlog pozicije niskog i visokog rastinja.

3.5. Prikaz vrste i količine potrebne energije i energenata, vode, sirovina i drugog potrošnog materijala koji se koristi za potrebe tehnološkog procesa sa posebnim osvrtom na količine i karakteristike opasnih materija

3.5.1. Vodovod i kanalizacija

Vodovod

Sanitarni čvorovi planirati da se snadbiju vodom preko gradskog cjevovoda i distribucione vodovodne mreže, u skladu sa DUP-om „Topolica IV“, na postojeći cjevovod DN90mm. Projekat instalacija vodovoda urađen je prema arhitektonskim rješenjima i uslovima izdatim od strane Sekretarijata za uređenje prostora, komunalno stambene poslove i zaštitu životne sredine. Dato je rješenje priključka na postojeću vodovodnu mrežu kao i izgradnja potrebnih rezervoara,. Na parceli je predviđen jedan vodomjerni šaht.

U vodomjernom šahtu, koji je smješten na parceli u tipskom vodomjernom oknu sa mogućnošću daljinskog očitavanja-radio veza, su predviđena tri vodomjera: DN 40mm za sanitarnu mrežu, DN 50mm za hidrantsku mrežu i DN63mm za sprinkler sistem. Unutrašnji vodomjери u zgradi smješteni su u hodniku, ispred stanova, kako bi bili dostupni službenicima DOO „Vodovod i kanalizacija“ Bar. Ukupan broj vodomjera za predmetni objekat je 39 vodomjera $\varnothing 25\text{mm}$, 8 na etaži prizemlje, sprata 1,2 i 3; 4 vodomjera na etaži 4. sprata i 3 vodomjera na etaži 5. sprata.

Shodno arhitektonskoj dispoziciji sanitarnih čvorova i svih drugih istočišta, planirana je određena šema vodovodnih instalacija. Obezbjeđenje tople vode planirano je preko električnog bojlera zapremine 80L smještenog u adekvatnoj prostoriji. Vodovodne instalacije su predviđene od cijevi unutrašnjeg prečnika od $\varnothing 15\text{mm}$ do $\varnothing 50\text{mm}$ zavisno od potreba za pojedine uređaje. Instalacije u objektu su predviđene od polipropilenskih cijevi za sanitarnu mrežu, a od pocinčanih cijevi za hidrantsku mrežu.

Razvod po vertikali vrši se sa $\varnothing 40$, a razvod po sanitarnim čvorovima radi se sa $\varnothing 25$ i $\varnothing 20$. Vodovodna mreža, kao i razvod u sanitarnim čvorovima izvodi se od PP vodovodnih cijevi spoljnog prečnika $\varnothing 20$.

Potrošači hladne vode u tipskom stanu su:

Tuš kada	1 x 1,00	=1,00 JO
WC	1 x 0,25	=0,25 JO
Umivaonik	1 x 0,50	=0,50 JO
Sudopera	1 x 1,00	=1,00 JO
<u>Perlica</u>	<u>2 x 1,50</u>	<u>=3,00 JO</u>
UKUPNO:		=5,75 JO

$$\sum JO = 5,75 \text{ pa je iz } Q=0,25\sqrt{\sum JO}$$

$$Q_{UK} = 0,599 \text{ L/s}$$

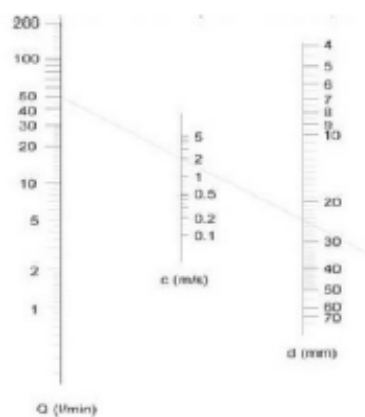
Prema tablici:

$$q = 0,25\sqrt{JO} \text{ [l/s]}$$

h_t – gubitak pritiska u [dbar/m], v – brzina vode [m/s]

JO	q [l/s]	DN cijevi u [mm]															
		10		15		20		25		32		40		50			
		h_t	v	h_t	v	h_t	v	h_t	v	h_t	v	h_t	v	h_t	v		
0.1	0.079	0.21	0.6	0.05	0.4												
0.25	0.125	0.53	1.0	0.14	0.6												
0.5	0.177	1.05	1.4	0.28	0.9	0.05	0.5										
1	0.250	2.12	2.0	0.55	1.2	0.11	0.7	0.03	0.4								
1.5	0.306	3.17	2.5	0.83	1.5	0.16	0.8	0.05	0.5								
2	0.354	4.23	2.9	1.10	1.8	0.22	1.0	0.06	0.6								
2.5	0.395	5.28	3.2	1.38	2.0	0.27	1.1	0.08	0.7								
3	0.433	6.35	3.5	1.65	2.2	0.32	1.2	0.09	0.7								
3.5	0.468			1.93	2.3	0.38	1.3	0.11	0.8								
4	0.500			2.21	2.5	0.43	1.4	0.12	0.9	0.03	0.5						
4.5	0.530			2.48	2.6	0.49	1.4	0.14	0.9	0.03	0.5						
5	0.559			2.76	2.8	0.54	1.5	0.15	1.0	0.03	0.6						
5.5	0.586			2.94	2.9	0.59	1.6	0.17	1.0	0.04	0.6						
6	0.612			3.31	3.0	0.65	1.7	0.18	1.1	0.04	0.6						
6.5	0.637			3.59	3.2	0.70	1.7	0.20	1.1	0.04	0.6	0.02	0.5				
7	0.661			3.86	3.3	0.76	1.8	0.22	1.1	0.05	0.7	0.02	0.5				
7.5	0.685			4.14	3.4	0.81	1.9	0.23	1.2	0.05	0.7	0.02	0.5				
8	0.707			4.41	3.5	0.86	1.9	0.25	1.2	0.05	0.7	0.02	0.5				
8.5	0.729					0.92	2.0	0.26	1.3	0.06	0.7	0.03	0.5				
9	0.750					0.97	2.0	0.28	1.3	0.06	0.7	0.03	0.5				
9.5	0.771					1.03	2.1	0.29	1.3	0.06	0.8	0.03	0.6				
10	0.791					1.08	2.2	0.31	1.4	0.07	0.8	0.03	0.6				
11	0.829					1.19	2.3	0.34	1.4	0.07	0.8	0.03	0.6				
12	0.866					1.30	2.4	0.37	1.5	0.08	0.9	0.04	0.6				
13	0.901					1.41	2.5	0.40	1.5	0.09	0.9	0.04	0.7				
14	0.935					1.51	2.6	0.43	1.6	0.10	0.9	0.04	0.7				
15	0.968					1.62	2.6	0.46	1.7	0.10	1.0	0.04	0.7				
16	1.000					1.73	2.7	0.49	1.7	0.11	1.0	0.05	0.7	0.01	0.5		

Provjera brzine u armaturi preko nomograma:

Brzina vode u armaturi $W_a = 1,5 \text{ m/s}$

Odabrani vodomjer:

QUK = 0,599/s iz dijagrama se odabire vodomjer tip VMA DN25 - 1,5 m³/s, maksimalni protok odabranog vodomjera 3 m³/s, gubitak u vodomjeru 0,28 bar.

Dozvoljeni raspoloživi gubitak pritiska:

$$H_t = H_u - h_g - h_i - h_v$$

H_u - minimalni pritisak u uličnom vodu na mjestu priključka 5,0 bar

h_g - visina najvišeg izljevskog mjesta 16,80m

h_i - izljevni pritisak 0,5 bar

h_v - gubitak pritiska u vodomjeru 0,3 bar

Dozvoljeni gubitak pritiska 12,60 bar.

Po izvršenoj montaži, instalacije ispitati na probni pritisak od 10 bara.

Kanalizacija za otpadne vode i atmosferska kanalizacija

Priključenje objekta vrši se na planiranu gradsku kanalizacionu mrežu DN315mm, u skladu sa DUP-om „Topolica IV“. Glavni odvodni kanal iz objekta ima prečnik $\varnothing 160\text{mm}$. Usvojeni nagib priključnog kanala je 2%.

Vertikale postaviti vidno pored zida, a potom ih opšiti drvetom na krajevima kanalizacionih vertikala predviđene su ventilacione glave $\Phi 110 \text{ mm}$.

Na svim izlascima kanalizacije iz objekta i na skretanjima kanalizacije predviđeni su revizioni šahtovi. Završetak dovodne cijevi u revizioni šaht bit će razveden sa završnim koljenom.

Za prolaz cijevi kroz konstruktivne elemente ostaviti odgovarajuće otvore da ne bi došlo do naknadnog narezivanja drvene građe. Nakon izvršene montaže, potrebno je izvršiti ispitivanje na vododrživost prema važećim propisima.

Cijevi u zemlji polagati na sloj pijeska debljine 10 cm zbog ravnomjernog slijeganja. Po završenoj montaži cijevi prekriti slojem pijeska od 10 cm da se izbjegnu mehanička oštećenja prilikom zatrpavanja rova.

Atmosferska kanalizacija sa krova sakuplja se u slivnike, a zatim odvodi u olučne cijevi koje se izlivaju na pločnik, a donja ivica izliva mora biti 10 cm iznad pločnika. Olučne cijevi koje su na fasadi ili u fasadnim žljebovima moraju biti udaljene od zida najmanje 2 cm.

Za hidrološke uslove ITP krive, prema podacima HMZ Crne Gore, trajanje mjerodavne kiše je 5 minuta, povratnog perioda 5 godina, a intenzitet iznosi 264 L/s/ha.

Na osnovu date površine krova određen je broj kišnih vertikalna i njihov profil.

Olučne cijevi za atmosfersku kanalizaciju su plastične PVC DN125 mm. Olučne cijevi koje su na fasadi ili u fasadnim žljebovima moraju biti udaljene od zida najmanje 2 cm.

Dimenzionisanje kišnih stojnica:

Hidrološki uslovi: I - T - P krive, prema podacima HMZ Crne Gore

Trajanje: 5 minuta

Povratni period: 5 godina

$$q = F * I * O$$

Hidrološki uslovi: I - T - P krive , prema podacima HMZ Crne Gore

Trajanje: 15 minuta

Povratni period: 15 godina

$$I = 264 \text{ l/s / ha}$$

Atmosferska voda s kosog krova tlocrtne površine 310m² ($\psi = 1,0$):

$$QOB = A * I * \psi / 10000 = 310 * 264 / 10000 = 8.18 / s$$

Usvojeni promjer odvoda za atmosfersku kanalizaciju je DN 110mm, a broj kišnih vertikalna je 9.

S obzirom na to da objekat ima parking prostor u podrumu sa 19 parking mesta, kao i druge nepropusne površine (pristupne saobraćajnice, trotoari, i drugi pločnici oko objekta), neophodno je obezbediti efikasan sistem za prečišćavanje atmosferskih voda sa ovih površina. Atmosferske vode će biti prikupljane putem linijskih slivnika raspoređenih na ključnim tačkama parking prostora i pristupnih zona. Ove vode će se potom sprovesti u sabirnu kanalizaciju, koja će ih odvoditi prema separatoru ulja i masti i dalje u javnu kanalizacionu mrežu, ili u recipijent, zavisno od tehničkih i zakonskih uslova.

Za prečišćavanje površinskih voda sa parking prostora i drugih nepropusnih površina planiran je **koalescentni separator ulja i masti** klase I, marke **ACO Oleopator P**, sa automatskim zatvaračem za isključivanje u slučaju prekoračenja dozvoljenih koncentracija ulja i masti. Ovaj separator je dimenzionisan za protok do 15 l/s, što je u skladu sa predviđenim opterećenjem

i intenzitetom padavina na lokaciji. Separator je opremljen koalescentnim filterom, taložnikom za grube nečistoće, i sistemom za automatsko pražnjenje.

Planirani separator će omogućiti efikasno odvajanje naftnih derivata i drugih zaprljivača, čime će se garantovati da voda koja se ispušta u kanalizaciju bude usklađena sa ekološkim standardima i nećete imati negativan uticaj na okolinu.

Za prolaz kanalizacije kroz objekat, predviđeni su odgovarajući otvori kako bi se sprečilo naknadno oštećenje konstrukcije, dok će revizija sistema biti omogućena putem postavljenih revizionih šahtova na svim ključnim tačkama sistema kanalizacije.

Ukoliko uslovi gradilišta i prostor omogućavaju, razmatraće se i mogućnost reciklaže ili ponovne upotrebe pročišćenih atmosferskih voda za tehničke potrebe objekta (npr. zalivanje zelenih površina), što bi dodatno unapredilo održivost sistema.

3.5.2. Elektroinstalacije

Napajanje objekta električnom energijom i mjesto mjerenja izvešće se u skladu sa Rješenjem o priključenju izdatim od nadležnog CEDIS-a

Kao glavna napojna tačka odakle se vrši napajanje predmetnog objekata električnom energijom i mjerenje utrošene električne energije objekata, u prizemlju objekta, na mjesto dato na planovima u prilogu, je predviđena montaža priključno mjernog razvodnog ormana MRO.

U MRO-u objekta je ugrađna sljedeća oprema : glavni prekidač- rastavljač tip INS250, 400V, 10kA, "Schneider electric"; odvodnici prenapona; automatski osigurači za odvodnike prenapona C40A; četrdeset trofaznih dvotarifnih brojila za direktno mjerenje: 3x400/230V (brojilo ima u sebi instalisan MTK uređaj) – 39 za stambene jedinice, jedno za zajedničku potrošnju; automatski osigurači C32A preko kojih se napajaju lokalne razvodne table stanova; automatski osigurači C25A preko kojih se napaja razvodna tabla garaže; glavni prekidač polja zajedničke potrošnje INS40A; kontaktor CT 2NO+2NC 25 A 230V AC, komandnog napona 230V AC; tropozicioni izborni prekidač $I_n=10A$; uklopni časovnik; automatski osigurači D25A za lift; automatski osigurači C16A i C10A za strujne kruove opšte potrošnje i rasvjete zajedničke potrošnje.

Svi elementi opreme montiraju se u ormanu na predfabrikovanim montažnim pločama.

Na vratima mjernog ormana, u visini brojčanika ili LCD displeja brojila, treba da se nalaze otvori sa providnim (sigurnosnim) staklom za očitavanje brojila bez otvaranja vrata ormana, tako da stepen IP zaštite ormana ostane nepromijenjen. Orman mora biti opremljen šemom veza u plastificiranom papiru ili na metalnoj naljepnici sa unutrašnje strane. MRO orman mora biti izrađen od sledećih materijala:

- polikarbonata (PC), koji je čvrst, žilav i otporan na starenje
- armiranog poliestera (SMC), koji je jako čvrst, otporan na starenje.

Lokalne razvodne table (RT) stambenih jedinica su glavne napojne tačke odakle se vrši razvod električnih instalacija u stambenim jedinicama predmetnog objekta. Tabla su plastičnog kućišta, uzidne, sa

transparentnim vratima. U LRT se nalaze automatski osigurači B10A, B16A i B20A i zaštitni uređaj diferencijalne struje 40/0,03A kao dodatna zaštita od indirektnog dodira.

Razvod električnih instalacija po objektu je predviđen sa mjerno razvodnog ormara, neprekinuto provodnicima tipa PPY 5x10mm².

NAPOMENA: Preporučuje se Investitoru da prilikom narudžbe LRT predvidi mogućnost ugradnje više izvoda u smislu proširenja broja potrošača ili druge potrebe

Za potrebe opšte potrošnje, shodno namjeni ovog objekta, predviđen je potreban broj monofaznih i trofaznih šuko priključnica i izvoda. Treba napomenuti da je raspored priključnica u pojedinim prostorima dat u skladu sa predloženim rasporedom enterijera od strane Investitora i projektanta enterijera. U slučaju da dođe do izmjene rasporeda opreme, položaj priključnih mjesta uskladiti sa istim.

Projektom su predviđena trofazna priključna mjesta za električni šporet u kuhinjama stanova izvedu trofaznom priključnicom. Priključnica trofaznog strujnog kruga je klasičnog tipa, sa porcelanskim uloškom, sa kontaktom za uzemljenje.

Priključnice monofaznih strujnih krugova su modularnog tipa, a montiraju se u postavljenom instalacionom priboru.

Monofazne priključnice u kupatilima stanova su takođe modularne, za ugradnju u zid ili na zid, sa poklopcem klase zaštite IP55, a montiraju se u odgovarajućem instalacionom priboru.

Instalaciju opšte potrošnje izvesti provodnicima tipa PP-Y 3(5) x 2,5mm², položenim djelimično kroz betonske međuspratne ploče u rebrastim PVC cijevima Ø16mm i Ø23mm ugrađenim u beton ili direktno ispod maltera.

Projektom je predviđena i instalacija za upravljanje roletnama. Ovu instalaciju izvesti kablovima tipa PP-Y 3x 1,5mm² i provodnicima PP-Y 4x1,5mm². Prekidače za upravljanje roletnama izvesti na visini 1,05m od poda.

Sve priključnice montirati na visini od datim na planovima električnih instalacija.

U kupatilima su predviđene priključnice za potrebe priključenja fena za kosu, za priključenja mašine za pranje veša, za potrebe priključenja sušače peškira na visini 1,6m. Takođe su u kupatilima projektovani i izvodi provodnicima tipa PP-Y 3x2,5mm² za bojlere na visini 1,6m od gotovog poda.

Priključnice za priključenje fena za kosu ugraditi u zoni 3, na rastojanju najmanje 70 cm od kade i na visini od najmanje 1,6m od poda, a sve u skladu sa standardom JUS N.B2.771/1988.

U kuhinji se ostavlja priključak za napu kablom PP-Y 3x2,5 mm² na visini 1,9m od kote poda.

U svim prostorijama objekta predviđeno je odgovarajuće osvjetljenje prilagođeno namjeni i uslovima montaže. Predviđene su svjetiljke sa inkadescenentnim, LED i fluo sijalicama. Tip svjetiljke je prilagođen tipu površine predviđene za montažu i načinu montaže (nadgradne na zidu ili na plafonu, ugradne u kupatilima kao i visilice).

U kupatilima, na terasama i ispred objekta, predviđene su vodonepropusne rasvjetne armature.

Osvjetljenjem se upravlja u zavisnosti od namjene prostora običnim ili naizmjeničnim prekidačima.

Upravljanje rasvjetom u spavaćim sobama i hodnicima predviđeno je naizmjeničnim prekidačima.

Svjetiljka u kupatilu mora biti montirana u zoni 2, stepena zaštite IPX4 i stepena električne zaštite klase izolacije 2.

Uključivanje rasvjete u prostorijama vrši se lokalno iz samih prostorija sa prekidačima postavljenim na 1,05m od poda. Prekidači u spavaćim sobama (pored kreveta) montiraju se na visini 0,6m od poda.

U dnevnim i spavaćim sobama za upravljanje rasvjetom su predviđeni prekidači sa potencimetrom za regulisanje jačine svjetlosti.

Za osvjetljenje stepeništa su predviđene plafonske/zidne svjetiljke sa integriranim LED-om 18W, DualTone - svjetiljka ima mogućnost izbora boje svjetlosti prilikom montaze 3000K ili 4000K, 1550lm, IP44, IK03, svjetiljka je bijele boje, PMMA diffuser. Ove svjetiljke posjeduju mikrotalasni senzor za automatsku kontrolu uključivanja i isključivanja. Proizvođač SYLVANIA, Njemačka ili slična drugog proizvođača.

Spoljnom rasvjetom i rasvjetom za dekorativno osvjetljenje fasade se upravlja pomoću vremenskog releja.

Za dekorativno osvjetljenje fasade predviđene su LED trake slične tipu : Linear neonflex 24V DC, 14,4W/meter, 320lm/m, 3000K, Supplied in 5 meters roll.Can be cut every 7cm. Complete with 4pcs End Cups. Radni vijek 50000h-5years. Proizvođač ONE Light, Engleska. Neoflex dolazi u kompletu sa AL profilom, kanalicom, za smjestaj neoflexa - (Cutout Hole Width-9mm, Cutout Hole Height-2000mm). Kao i neophodnim, odgovarajućim LED driverima u skladu sa pozicijama svjetiljke, radnog vijeka minimum 50000h - 5years.

Obzirom na namjenu objekta projektovana je i protivpanična (nužna) rasvjeta, a u tu svrhu predviđena je na odgovarajućim pozicijama u objektu (komunikacije) ugradnja svjetiljki za nužnu rasvjetu, kako je dato na planovima instalacija. Predviđene svjetiljke obezbjeđuju nužnu rasvjetu u trajanju od 3h u slučaju prekida napajanja sa mreže. Imaju ulogu da u tom slučaju pokažu najkraći put do izlaska iz objekta.

Instalaciju protivpaničnog osvjetljenja izvesti provodnicima tipa PP-Y 3 x 1,5mm², položenim djelimično kroz betonske međuspratne ploče u rebrastim PVC cijevima Ø13,5mm ugrađenim u beton ili direktno ispod maltera.

Projektom je predviđena ugradnja dizel električnog agregat za rezervno napajanje električnom energijom uređaja za ventilaciju i odimljavanje garaže, sprinklera, protiv požarne centrale CO centrale.

U skladu sa dobijenim jednovremenim rezultatima predlažemo dizel električni agregat IVEKO "ELEKTROGLOBAL IG55I" zatvorenog tipa. Snaga 55 kVA / 44 kW u „stand by”,

- 400/230 V, trofazni, 50 Hz, faktor snage $\cos \phi=0.8$, broj obrtaja 1500 o/min;

- dimenzije: 2400x1000x1700 mm;

-težina 1250 kg

Kućište agregata je izrađeno od pocinkovanog lima, oblikovanog na presi i pričvršćeno za bazu.

Elektrostatički farbano, nanosom praha. Kućište opremljeno sa 2 ili 4 tačke za podizanje , dovoljne jačine za podizanje kompetnog agregata. Sa unutrašnje obloženo zvučnom izolacionom penom vatro-otpornom klase 1. Prigušivač izduvnih gasova montira se u kućištu i vrši umanjeње buke za 38 dB(A).

- digitalna kontrolno-upravljačka tabla baaziran na mikroprocesorskom kontroleru koji omogućava konforano i sigurno korišćenje agregata

-Sve izmerene vrednosti, statistički podaci, upozorenja I alarmi se lako očitavaju na ekranu kontrolnog panela

- Zaštitni generatorski prekidač sa termomagnetnom zaštitom

-Automatski punjač baterija

Širok spektar komunikacionih opcija: USB, RS-232, RS-485, Ethernet,CAN, GSM, GPRS, Modbus, SNMP.

U skladu sa JUS IEC 1024-1 tačka 2.3.2., za uzemljenje je predviđen temeljni uzemljivač objekta, koji je zajednički za sve instalacije u objektu prema JUS N.B2.754.

Uzemljivač je predviđen od pocinčane trake Fe-Zn 25x4 mm položene u temelju objekta I rovu napojnih kablova, prema planu u prilogu. Traka se ugrađuje u sloj betona tako da između uzemljivača i tla ovaj sloj bude debljine najmanje 10cm, što se obezbeđuje posebnim nosačima trake, ili polaganjem uzemljivača pri vrhu temeljne čelične konstrukcije. Prilikom polaganja traku zavariti za armaturu u temelju na svakih 1-2 m dužine.

Pri ugradnji trake potrebno je izvesti priključke za:

• vezu za bakarnu sabirnicu glavnog izjednačenja potencijala u okviru PMO-a,

-vezu na spusne provodnike

- vezu na oluke ukoliko su metalni
- vođice lifta

Spoljašnja gromobranska instalacija prihvata i odvodi u zemlju energiju atmosferskog pražnjenja, a unutrašnja gromobranska instalacija smanjuje opasna dejstva atmosferskih pražnjenja u unutrašnjosti šticeenog prostora.

Spoljašnja gromobranska instalacija sastoji se od:

- Prihvatnog sistema
- Sistema spusnih provodnika
- Sistema uzemljenja.

Prema IEC 1024-1 unutrašnju gromobransku instalaciju čini mjera izjednačenja potencijala.

Prema navedenom u svim glavnim razvodnim tablama su predviđene šine za izjednačenje potencijala (Jsjednopotencijalna sabirnica) koje su povezane na sistem uzemljenje (temeljni uzemljivač) a preko istog je ostvarena međusobna veza. Izjednačenje potencijala stranih provodnih tijela izvesti provodnicima minimalnog presjeka Cu-16mm² ili Al-25mm².

Takođe je u priključno mjernom ormaru predviđeno postavljanje odvodnika prenapona.

Kompletan sklop zaštite od atmosferskog pražnjenja predviđen je u skladu važećih Tehničkim propisima i isti tako i izvesti.

Slaba struja

Strukturirani kablovski sistem predstavlja osnovu za nadgradnju informacionog sistema objekta, koji treba da bude u skladu sa savremenim, opšte prihvaćenim standardima koji definišu ovu oblast. To podrazumijeva da u prvom redu treba da zadovolji potrebu za pouzdanom, skalabilnom i modularnom mrežom koja će predstavljati prenosni medijum za različite tipove saobraćaja. Suštinsku prednost strukturnog kabliranja predstavlja korišćenje jedinstvenog kablovskog sistema za sve instalacije kojima se prenose bilo kakve informacije u određenom propusnom opsegu. To obuhvata i prenos govora, slike, upravljačkih signala, ali i veoma brz prenos podataka. Osim velike fleksibilnosti koju pruža, strukturno kabliranje zahvaljujući svojoj sistematičnosti, omogućava jednostavno i efikasno administriranje mrežom, lako proširivanje instalacije i što je možda i najvažnije, potpuno je nezavisno od tipa aktivnih uređaja koji se koriste kako za telefonsku, tako i za računarsku mrežu.

U skladu sa tim, realizovana računarska/telefonska mreža treba da bude tipa Ethernet po standardu IEEE 802.3, a postavka kablovskih instalacija po standardima ANSI/EIA/TIA-568-B.2, 569, 570, 606, 607 i TSB-67.

Koncepcija sks instalacije predmetnog objekta je realizovana na sljedeći način: na nivou suterena prema planu iz projekta, planirano je postavljanje nazidnog RACK ormana veličine 12U/19", dimenzija 600x600x650mm. Od istog se do dnevnih boravka svih stambenih jedinica, odnosno poslovnih prostora polaže po jedan optički kabl tipa 2 fibers SM 9/125 μm

G.657 A LSZH. Pomenuti kablovi se na strain ormana terminiraju na optičkom patch panelu, dok se na drugoj strani terminiraju na optičkoj priključnici, odnosno završnoj optičkoj priključnici ZOK koja se nalazi u okviru RACK PPn ormana u okviru poslovnih jedinica. Od koncentracionog mjesta u okviru stambenih jedinica, odnosno RACK PPn ormana do ostalih RJ45 priključnica u stanu/poslovnoj jedinici vrši se lokalni razvod kablovima FTP cat. 6.

U okviru poslovnih jedinica planirana je ugradna razvodnih RACK PPn ormana veličine 9U/19", dimčije su dimenzija 600x450x500mm.

Pomenute utičnice trebaju biti od poznatog svjetskog proizvođača (Krone, Belden, Panduit, Legrande...) ili ekvivalentnih karakteristika i atestirane tako da zadovoljavaju kriterijume kategorije 6.

RACK ormani su opremljeni staklenim vratima sa bravom za zaključavanje, a otvor za provlačenje kablova je planiran sa gornje strane. Ormani se uzemljuju povezivanjem na sabirnicu za izjednačenje potencijala kablom tipa P/F 1x16mm.

Horizontalna i vertikalna instalacije biće izvedena u odgovarajućim instalacionim PVC .

Instalacija TV -a

Planiranim rješenjem se obezbjeđuje prijem satelitskih i zemaljskih signala sa dvije satelitske pozicije i jednom UHF TV antenom. Predložena oprema je proizvođača Televes, Španija.

Na krovu objekta planirano je postavljanje antenskog sistema koji sadrži:

- jedan stub za kačenje antenskih sistema
- jedna SAT antene Televes Ref.7570
- dva LNB Q7477-HVHV
- Antena UHF HD BOSS 1496PSU5504 VHF/UHF

Pri montaži stubova posebno je potrebno obratiti pažnju na međusobno rastojanje antenskih stubova kako ne bi došlo do ometanja prijema programa. Antenski stubovi se najkraćim putem povezuje na gromobransko uzemljenje objekta. Za gromobransko uzemljenje koristi se gromobranska traka FeZn dimenzija 25x4mm i ona se postavlja duž stuba tako da najvišu tačku antenskog stuba prelazi za 30 cm.

Na hodnicima svih nivoa planirano je postavljanje distributivnih ormana slabe struje. U hodniku V sprata planirana je instalacija pojačavača 7344 (MSW Amplifier 9x9), napojne jedinice 7321 (Power Supplies & Accessories), kao i jednog kaskadno multisviča tipa 7382-9x9x12 koji ima mogućnost povezivanja do 12 korisnika. Orman na nivou V sprata je dimenzija 800x600x200mm. Ormani na ostalim etažama su isto dimenzija 800x600x200mm.

U RO-P ormanu na prizemlju, planirano je instalacija jednog završnog multisviča tipa 7379-9x24, koji ima mogućnost povezivanja do 24 korisnika. Do svih ormana zbog napajaja aktivnih komponenti se obezbjeđuje priključak od 220V i 50Hz. Od ormana na prizemlju do RACK

ormana u suterenu takođe je planirano da se položi 9 koaksijalnih kablova za povezivanje objekta na nekog od dostupnih kablovskih operatera.

Kablovski razvod od antenskog sistema do i između ormana kao i od spratnih ormana do krajnjih priključnica se izvodi koaksijalnim kablovima tipa RG-6CU.

Ormane je potrebno uzemljiti povezivanjem na šinu zajedničkog uzemljenja kablovima P/F 1x16mm. Kablovski razvod će se realizovati u odgovarajućim instalacionim cijevima.

Instalacija video interfona

Na predmetnom objektu predviđen je savremeni TCS video interfonski sistem koji se sastoji od pozivnog-video interfonskog tabloa koji se postavlja ispred ulaznih vrata/ulazne kapije, elektromagnetske impulsne brave, šifratora, napojno pretvaračkog bloka koji se smješta u RACK ormanu i interfonskog video telefona sa tasterom za deblokadu brave koji je smješten u objektu, prema planu instalacije.

Sistemi TCS video interfona su zasnovani na modernoj BUS tehnologiji koja omogućava realizaciju sistema primjenom najčešće samo jednog šestožilnog voda, bez primjene koaksijalnog kabla. Bez obzira na jednostavnost instalacije i primjenu samo tri parice TCS sistemi video interfona obezbjeđuju niz naprednih funkcija:

- Razgovor sa osobom na ulazu bez mogućnosti prisluškivanja
- Otključavanje vrata (jednih ili više nezavisno)
- Korišćenje većeg broja pozivnih stanica i pregledanje slika sa čak 15 kamera
- Kombinovanje audio i video govornih aparata
- Prebacivanje interfonskog poziva na fiksni telefon
- Integracija sa sistemom kontrole pristupa

Interfonski sistem omogućava komunikaciju osobe ispred ulaznih vrata/ulazne kapije sa osobom u objektu. Naime, ispred ulaznih vrata objekta/ulazne kapije, predviđen je jedan ulazni-pozivni tablo koji obuhvata pozivne tastere, svijetleće tastere (za osvjetljavanje pozivnih tastera) i mikrozvučnu kombinaciju sa CCD kamerom visoke rezolucije. Na pomenutim vratima je predviđena električna brava.

Koncentracija interfonske instalacije se izvodi u napojnom bloku (pojačavaču na koga se povezuje ulazni tablo, električna brava i interfonski aparat), koji se smješta u RACK ormanu. Osim toga, ispravljač/pojačavač obezbjeđuje jednosmjerni radni napon od 15V, potrebna pojačanja govornih i video signala i automatsku deblokadu sistema. Uređaj se napaja mrežnim naponom 220V/50Hz.

Interfonska instalacija je izvedena provodnicima SFTP 4x2x23 AWG koji se polažu kroz instalacione PVC cijevi u zidovima kroz unutrašnjost objekta. Veza između električne brave i napojnog bloka se ostvaruje kablom PPL 2x0,75mm².

3.5.3. Mašinske instalacije

Ventilacija i odimljavanje

OPŠTI KONCEPT VENTILACIJE

Podzemna garaža G-1' poslovno stambenog objekta su predviđene na jednom nivou, i to na koti –3,00 metara.

Garaža se nalaze na lokaciji DIO URBANISTICKE PARCELE "A5-UP17", ZONA "A", BLOK 5, DUP "TOPOLICA IV", KOJU CINI

KATASTARSKA PARCELA BR. 6252/1, KO NOVI BAR, OPSTINA BAR.

Ulazni podaci:

Garaža G-1'

P = 391,15 m²

Broj parking mjesta: 17

Tampon zona TZ1': 6,18 m²

Visina garaže: 2.85 metara

Garaže po svojoj površini i prema važećem *Pravilniku o tehničkim zahtjevima za zaštitu garaža za putničke automobile od požara i eksplozija (Sl. list CG br. 09/12)* pripadaju malim garažama (površina manja od 400 m²). Podzemne garaže imaju po jedan prostor definisan kao prostorija sa nadpritiskom tj. tampon zone TZ1' (TZ1''). Ulaz i izlaz automobila u i iz garaže ostvaruje se putem jedne ulazno-izlazne rampe.

Projektom su predviđen sistem za ventilaciju podzemne garaže sistem S1 (garaža G-1') i podsistem za ubacivanje svježeg vazduha u prostor tampon zone TZ1'.

Za ventilaciju podzemne garaže, predviđen je jedan aksijalni zidni ventilator, predviđena za montažu na unutrašnjem dijelu garaže, a koji preko zidanog građevinskog šenta izvlači otpadni vazduh vani. Izabrana je pozicija za odsisavanje za najbolje 'ispiranje' prostora garaže, uzimajući u obzir dotok svježeg vazduha preko ulazne rampe na krajnjoj poziciji prostora garaže. Pozicija, je usaglašena sa Glavnim arhitektonsko-građevinskim projektom.

Nadoknađivanje svježeg vazduha za garažu se obezbjeđuje prirodnim putem preko ulazno-izlazne rampe. Za stvaranje nadpritiska u tampon zoni, takođe je predviđen jedan ventilator okruglog priključka.

Predviđena koncepcija ventilacije podrazumijeva ravnomjerno izvlačenje onečišćenog vazduha iz cijele garaže.

VENTILATORI

Ventilatori za prinudnu ventilaciju podzemnih garaža su aksijalni ventilatori sa zaštitnom mrežicom, tip **31PFA-4-3-5** proizvođača Flakt Woods.

Ventilator je pozicioniran u gornjem dijelu garaže, i preko AB zida izbacuju otpadni vazduh vani. Pozicija je usklađena sa građevinsko-arhitektonskim projektom.

Za stvaranje nadpritiska u tampon zonama TZ1', predviđen je jedan ventilator, aksijalni. Ventilator je tip 35JM/16/2/5/34, proizvod Flakt Woods, Engleska

TAMPON ZONA (PROSTORIJE SA NADPRITISKOM)

Glavnim građevinsko-arhitektonskim rješenjem predviđena je jedna tipska prostorija sa nadpritiskom tzv. tampon zone. U tampon zoni, potrebno je ostvariti nadpritisak vazduha u odnosu na pritisak vazduha okolnih prostorija za 20 – 80 Pa. Nadpritisak vazduha u tampon zoni se ostvaruje ubacivanjem vazduha u prostor tampon zone. Sva vrata u tampon zoni su protivpožarna, vatrootporna 1,5h na temperaturi od 400 oC, sa mehanizmom za samozatvaranje definisana građevinskim projektom. Shodno izabranom kapacitetu ventilatora izabrana je mehanička klapna za održavanje nadpritiska u skladu sa preporukom proizvođača Trox. Nadpritisna klapna pozicionirana je na zidu ka stepenišnom prostoru koji razdvaja prostor tampon zone od centralnog stepeništa i hodnika.

KANALI

Kanal za ubacivanje vazduha u tampon zonu

Kanal je dimenzionisan tako da ima veoma mali pad pritiska. Brzine strujanja su male, pa shodno tome neće doći do pojave šuma.

Kanal se izrađuje od pocinčanog lima debljine 0,70 mm. Spajanje kanala i elemenata je predviđeno prirubnicama. Takođe spajanje može biti i na drugi način, stim što zaptivanje mora biti dobro izvedeno.

Ventilacioni kanal se vješa tj. oslanja za betonsku tavanicu preko čeličnih prirubnica. Čelične prirubnice se vezuju za beton navojnim šipkama prečnika 8/10 mm.

VENTILACIONE REŠETKE

Za ubacivanje vazduha u tampon prostoriju se koristi pravougaona aluminijumska rešetka tip AD-21-VD 800 x 600 mm, proizvod Lindab, Švedska, sa jednim redom horizontalnih lamela i regulatorom protoka.

Pričvršćenje rešetke za lim kanala je putem samourezujućih vijaka za lim.

Ventilaciona rešetka ima mogućnost regulacije količine vazduha, podešavanjem nagiba lamela (krilaca) u mehanizmu za podešavanje.

TEHNOLOGIJA RADA SISTEMA ZA VENTILACIJU GARAŽE

Razlikujemo sledeće slučajeve režima rada sistema za ventilaciju (provjetravanje) podzemne garaže: *povremenu ili redovnu ventilaciju i incidentnu ventilaciju.*

Povremena ventilacija, kao i incidentna ventilacija imaju ulogu da uklone onečišćen vazduh sa viškom ugljenmonoksida (CO).

Povremena ili redovna ventilacija tj. provjetranje

Povremena ventilacija, je slučaj kada je predviđeno startovanje ventilatora putem vremenskog releja u određenim vremenskim intervalima i u tom slučaju je rad ventilatora na manjoj brzini. Vremenski relej je potrebno podesiti tako da se ventilatori uključe na svakih pola sata sa dužinom rada 15 min i prekidom rada od 23 do 06 časova ili na način koji je najoptimalniji za korisnike garaže a u zavisnosti od frekvencije saobraćaja.

Incidentna ventilacija (provjetranje)

U režimu incidentne ventilacije razlikujemo dva slučaja, što zavisi od nivoa koncentracije ugljen monoksida. Naime, kada uređaji za detekciju ugljen-monoksida registruju koncentraciju od 100 ppm (cm³/m³) šalju signal razvodnom ormanu/komandnoj tabli da se aktivira ventilator za ventilaciju garaže i sistem radi dovoljno dugo da bi se smanjila koncentracija CO.

Ukoliko koncentracija CO i dalje raste, a uređaji za detekciju izmjere koncentraciju u određenom trenutku od 250 ppm (cm³/m³) – aktivira se alarmni uređaj, ventilator za ventilaciju garaže i dalje radi, a aktivira se ventilator za stvaranje napritiska u tampon zoni. U ovom slučaju sistem radi dok se koncentracija ne spusti ispod 100 ppm. Ovaj sistem je moguće aktivirati i ručno prema potrebi od strane vatrogasaca ili obučenih korisnika.

SPISAK ELEKTROPOTROŠAČA

R.b r.	Naziv / tip	Instalisana snaga	Napajanje	Kom.	Lokacija
Garaža G-1', G-1''					
1.	Aksijalni, zidni ventilator, Tip 31PFA-4-3-5 Plate Fan (AC), Flakt Woods, Engleska	N=0,120 kW I=0,39 A/0,16 A	380-420V/3ph/50Hz	1	Podzemna garaža G-1' -3,00 (horizontalan položaj)
2.	Aksijalni ventilator tip 35JM/16/2/5/34, proizvod Flakt Woods, Engleska za ubacivanje vazduha u tampon zonu TZ1' (TZ1'')	N=1,60 kW I=3,8 A I _{start} =17,50 A	380-415V/3ph/50Hz	1	Garaža Tampon zona TZ1'

3.5.4. Sprinkler instalacije

Sprinkler instalacija spada među najefikasnije instalacije za gašenje požara. To je automatska stabilna instalacija za gašenje požara rasprskavajućim mlazom vode, koja u pripremnom položaju prije aktiviranja ima zatvorene mlaznice, koje se otvaraju na određenoj povišenoj temperaturi i na taj način

započinje automatsko aktiviranje instalacije. Cjevovodi koji dovode vodu do mlaznica su pod stalnim pritiskom vode. Gašenje požara se vrši određenim brojem mlaznica, zavisno od brzine širenja požara.

Pored gašenja, pri aktiviranju sprinkler instalacije istovremeno vrši i dojavu požara davanjem alarmnog signala, jer je svaka sprinkler mlaznica istovremeno i termomaksimalni javljač požara.

TIP INSTALACIJE

Usvojena je mokra sprinkler instalacija sa vodom, jer u objektu koji se štiti ne postoji mogućnost zamrzavanja vode u cjevovodima. Prostorija za smeštaj opreme obezbijena je od niskih temperatura (I klimatska zona).

Cjevovodi mokre sprinkler instalacije su stalno napunjeni vodom pod pritiskom.

Od trenutka aktiviranja instalacije, trenutno dolazi voda do mjesta gdje se pojavio požar.

OSNOVNI ELEMENTI INSTALACIJE

Sprinkler instalacija se sastoji od sledećih elemenata:

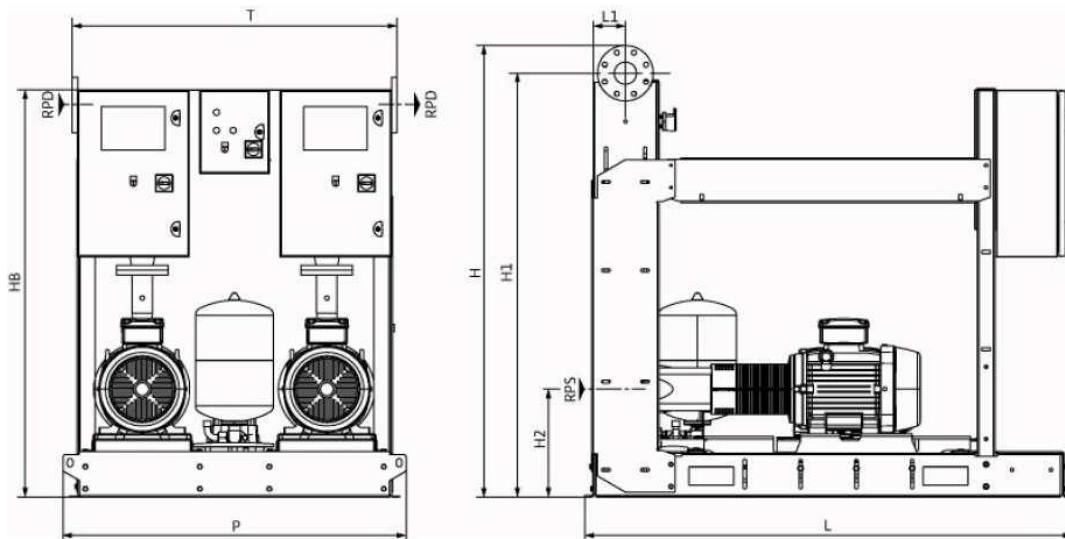
- mokri sprinkler alarmni ventil,
- cijevna mreža na kojoj su postavljene sprinkler mlaznice;
- sprinkler mlaznice,
- dovodni cjevovod,
- sprinkler pumpno postrojenje,
- rezervoar za vodu,
- ostala prateća armatura.

SPRINKLER VENTILSKA STANICA

Sprinkler ventilska stanica se nalazi na nivou podruma u tehničkoj prostoriji Sp površine 10,26 m² kao što je prikazano u tehničkom dijelu dokumentacije.

U ovoj prostoriji se nalazi mokri sprinkler ventil i sprinkler pumpno postrojenje sa pratećom armaturom. Ova prostorija je obezbijena od niskih temperatura, a prostorija predstavlja poseban požarni sektor otporan na požar 120 minuta (vrata samozatvarajuća otporna na požar 90 minuta).

Za povišenje pritiska u cjevovodnoj mreži sprinkler sistema predvineno je monokompaktno pumpno postrojenje model **Wilo SiFire Easy 50/160-173-11/11-EEJ**, proizvod Wilo, Njemačka, i koje se sastoji od 1 elektro pumpe (radne), 1 elektro pumpe (rezervne) i jedne džokej pumpe, za održavanje pritiska u cjevovodnoj mreži. Monokompaktno pumpno postrojenje je postavljeno u prostoriju u kojoj se nalaze i mokri sprinkler ventili sa pratećom armaturom. Ova prostorija je obezbenena od niskih temperatura.

Skica 1: Monokompaktno pumpno postrojenje Wilo SiFireEasy 50/160-173-11/11-EEJ

Rad pumpi:

- dżokej pumpa (pumpa za održavanje pritiska u cevovodnoj mreži) se posredstvom automatike sa presostatima uključuje kada pritisak u instalaciji dostigne odrenenu vrednost, a isključuje se automatski kada se poveća pritisak na odrenenu vrednost;
- elektro pumpa (radna) se posredstvom automatike sa presostatima uključuje kada pritisak u instalaciji dostigne odrenenu vrednost. Onog trenutka kada startuje ova pumpa mora se automatski ugasiti dżokej pumpa. Rad elektro pumpe znači da imamo stanje požara pa automatsko isključivanje rada ove pumpe ne sme postojati, tj. rad ove pumpe se može samo ručno prekinuti. Ne sme postojati ni zaštita pumpe od rada "na suvo";
- elektro pumpa (rezervna) se posredstvom automatike sa presostatima uključuje ako radna pumpa iz bilo kog razloga nije uspjela da startuje. U trenutku kada pritisak u instalaciji dostigne odrenenu vrednost. Rad elektro pumpe znači da imamo stanje požara pa automatsko isključivanje rada ove pumpe ne sme postojati, tj. rad ove pumpe može biti samo ručno prekinut. Takone ne sme postojati ni zaštita pumpe od rada "na suvo".

Signali od ovalnih zasuna:

Mikroprekidači na ovim ovalnim zasunima treba da daju, u okviru sistema za nadzor i upravljanje ili sistema za dojavu požara, signal ako ventil nije u odgovarajućem položaju.

Signal presostata mokrog sprinkler ventila:

Presostat sprinkler ventila daje signal da je podignuta klapna mokrog sprinkler ventila. Ovakav signal znači moguć požar jer klapna sprinkler ventila može biti malo otvorena usled zaglavljivanja klapne sprinkler ventila. Zbog mogućnosti da se desi takva situacija, ovaj signal se šalje sistemu za nadzor i upravljanje. Ovaj signal treba da indukuje interni alarm u prostoriji sistema za nadzor i upravljanje.

Akcije koje moraju uslijediti moraju biti adekvatne za stanje požara, ali bez izvršnih funkcija

protivpožarne centrale (primjer: obaranje protivpožarnih klapni).

Signali indikatora protoka:

Indikator protoka je uređaj koji usled kretanja vode kroz cijev (u jednom smjeru) daje kontakt koji se prenosi ka protivpožarnoj centrali. Ovakav signal se tretira kao siguran požar. Izvršne funkcije protivpožarne centrale moraju biti adekvatne stanju požara.

Indikator protoka se nalazi na horizontalnom dijelu cjevovoda, i to na dovodnom cjevovodu iz sprinkler ventilске stanice.

Priključak za vatrogasno vozilo:

je priključak koji se nalazi na fasadi objekta ili van fasade na površini, ako je tako dato u uslovima vodovoda i on je još jedna mjera sigurnosti, koja omogućava da se vatrogasno vozilo priključi na sprinkler sistem i da na taj način gasi požar. Ova dodatna mjera sigurnosti je predviđena u slučaju da u gradskom vodovodu nema vode.

Alarmna mokra sprinkler stanica:

sadrži nepovratnu klapnu koja je u zatvorenom položaju usled jednakih pritisaka uzvodno i nizvodno od klapne. Ovo uravnoteženje pritisaka se obavlja bajpasom klapne, preko koje se ovi pritisci izjednačuju. U slučaju požara, ampula sprinkler mlaznice puca. Pritisak iznad klapne (nizvodno) pada, omogućujući klapni da se otvori i propusti potrebnu količinu vode do sprinkler mlaznice. Način rada instalacije.

Hidrauličko alarmno zvono:

prilikom podizanja klapne sprinkler ventila, oslobana se otvor ka hidrauličkom alarmnom zvonu koje usled proticanja vode daje alarm.

MREŽA CJEVOVODA

Mreža cjevovoda ima osnovnu funkciju da spaja sprinkler mlaznice sa izvorom vode, osiguravajući osnovne potrebne parametre - količinu vode i pritisak. Vodi se tako da se pokrije cijela površina koja se štiti. Izrađuje se od crnih bešavnih cijevi.

Cijevi se međusobno spajaju spojnicama iznad prečnika DN50 a za DN50 i manje prečnike, spajanje je predvineno navojnim fittingom prema preporukama DIN standarda.

Cjevovodi se vode sa nagibom prema mjestima ispusta, kako bi se mogli isprazniti. Na krajevima magistralnih cjevovoda predvinene su slavine za ispiranje.

Pad mreže cjevovoda izvesti tako da je obezbijeđeno kvalitetno pražnjenje instalacije.

Način formiranja cijevne mreže ima direktan uticaj na uniformnost pokrivanja šticenog prostora.

Praktični uslovi i mogućnosti odredili su raspored cevne mreže i to u zavisnosti od konstrukcije i namjene objekta.

Maksimalni dozvoljeni pritisak u cjevovodu ne smije da pređe vrijednost od $p_{max.} = 10 \text{ bar}$.

SPRINKLER MLAZNICE

Sprinkler mlaznice su važan element sprinkler instalacije, jer vrše njeno aktiviranje. One se pri određenoj temperaturi otvaraju, a svojom konstrukcijom omogućavaju rasipanje vode tako da ona ravnomerno kvasi površinu na kojoj se desio požar.

Sprinkler mlaznica se sastoji od sledećih dijelova:

- tijela mlaznice
- zatvarača kojeg na sjedištu drži ampula ispunjena ekspanzivnom tečnošću (ampula puca kada temperatura oko mlaznice dostigne vrednost od 68 oC)
- raspršivača učvršćenog na vrhu tijela mlaznice

Minimalno dozvoljeni pritisak na sprinkler mlaznici iznosi $p_{min} = 0.35$ bar.

SNABDIJEVANJE VODOM SPRINKLER INSTALACIJE

Za pravilan i siguran rad sprinkler instalacije najvažniju ulogu ima sigurno snabdijevanje vodom, dovoljne količine sa potrebnim pritiskom tokom vremena gašenja.

Snabdijevanje vodom mora biti pouzdano i ne smije biti ugroženo niskim temperaturama.

Poslovni objekat (kancelarije) pripada OH1 („offices“) klasi požarne opasnosti, potrebno je obezbijediti jedan neiscrpni izvor vode (u ovom slučaju dodatni rezervoar predviđen samo za sprinkler). U skladu sa preporukama standarda EN 12845, neophodno je predvidjeti dopunu sa dva priključka i plovcima i to jedan radni a drugi rezervni koji u slučaju otkaza jednog od njih, uvijek na raspolaganju imamo omogućenu kontinuiranu dopunu vode.

Gradska vodovodna mreža je neiscrpni izvor vode, jer obezbjeđuje vodu za rad instalacije za potrebno vrijeme gašenja, ali je zbog nedostatka uslova priključenja na vodovodnu i kanizacionu mrežu, neophodno je predvidjeti sprinkler postrojenje za povećanje pritiska. U skladu sa standardom EN 12845, predviđen je menurezervoar, zapremine 20,55 m³, što je veće od potrebne minimalne redukovane zapremine od 20 m³, uzimajući u obzir da je omogućena dopuna iz gradske vodovodne mreže.

Rezervoar za sprinkler (površine 8,22 m², visine punjenja cca 2,5 metra i zapremine cca 20,55 m³) se nalazi na koti podruma, -3,00 m, neposredno pored sprinkler stanice. Cjevovod predviđen za povezivanje rezervoara i sprinkler pumpnog postrojenja, predviđen je od čeličnih cijevi, promjera DN100.

SNABDIJEVANJE PUMPI ELEKTRIČNOM ENERGIJOM

Kablovi koji napajaju električnom energijom pumpe treba da budu cijelom dužinom zaštićeni od požara u trajanju od 90 minuta.

3.5.5. Sistem grijanja i hlađenja

Za potrebe grijanja i hlađenja stambenog i poslovnog dijela objekta predviđena je ugradnja **individualnih klima uređaja tipa „split“ ili „multi-split“ sistema**, koji obezbjeđuju:

- **Hlađenje prostorija u ljetnjem periodu,**
- **Grijanje u zimskom periodu, putem toplotnih pumpi vazduh–vazduh.**

Klima uređaji će biti postavljeni zasebno u svakoj stambenoj jedinici i poslovnom prostoru, sa spoljnim jedinicama pozicioniranim na tehnički pogodne dijelove fasade ili krova.

Preporučeni brendovi i modeli klima uređaja (split i multi-split):

1. Daikin

- **Modeli:** Daikin Comfora, Stylish, Perfera
- **Prednosti:** Visoka energetska efikasnost (A++/A+++), koristi R32, napredni filteri za vazduh, tihi rad
- **Napomena:** Jedan od lidera u energetske efikasnim rješenjima, vrlo pouzdan servis i podrška

2. Mitsubishi Electric

- **Modeli:** MSZ-AP, MSZ-HR, MSZ-LN
- **Prednosti:** Ekstremno tihi rad, inverterska tehnologija, niska potrošnja, koristi R32
- **Napomena:** Odličan izbor za poslovne prostore gdje je važna buka i kontrola temperature

3. Gree

- **Modeli:** Fairy, Lomo, Amber Prestige
- **Prednosti:** Pristupačan, pouzdan, koristi R32, dolazi sa WiFi kontrolom
- **Napomena:** Dobar odnos cijene i kvaliteta

4. Panasonic

- **Modeli:** Etherea, TZ, Z
- **Prednosti:** Odlična energetska efikasnost, nanoe™ tehnologija za prečišćavanje vazduha, R32
- **Napomena:** Etabliran brend s inovacijama u filtraciji vazduha

5. LG

- **Modeli:** Artcool, Dual Inverter
- **Prednosti:** Moderni dizajn, inverterski rad, R32, WiFi povezivanje
- **Napomena:** Dobro se uklapa u stambene prostore zbog dizajna i tišine

6. Toshiba

- **Modeli:** Seiya, Daiseikai 9
- **Prednosti:** Napredna tehnologija, energetska efikasnost, tihi režimi

- **Napomena:** Pouzdani za višetažne objekte

Preporuka sistema za veće objekte (višespratnice):

Za stambeno-poslovne zgrade tipa Po+P+5, razmotriti i:

- **VRF/VRV sistemi** (više unutrašnjih jedinica na jednu spoljnu):
 - **Brendovi:** Daikin VRV, Mitsubishi City Multi, Toshiba SMMS
 - **Prednosti:** Idealno za više korisnika sa različitim potrebama; centralna kontrola i visoka efikasnost

Energetska efikasnost sistema

Savremeni klima uređaji koji koriste **invertersku tehnologiju** omogućavaju visok stepen energetske efikasnosti. Prema evropskoj klasifikaciji, većina uređaja koristi se u klasama **A+ do A+++**, što direktno doprinosi:

- **Smanjenju ukupne potrošnje električne energije objekta,**
- **Povećanju energetske efikasnosti objekta kao cjeline,**
- **Smanjenju emisije CO₂,** usljed manje potrebe za sistemima sa fosilnim gorivima.

Emisije štetnih gasova i uticaj na životnu sredinu

Klima uređaji koriste **radne fluide (freone)**, najčešće tipa **R32** ili **R410A**, koji imaju različit **GWP (Global Warming Potential)**:

Radna supstanca	GWP (Globalni potencijal zagrijavanja)	Napomena
R410A	~2.088	Korišćen ranije, veći uticaj na klimu
R32	~675	Nova generacija, manji klimatski uticaj

Napomena: Uređaji koji koriste R32 radni fluid preporučuju se jer imaju znatno **niži uticaj na globalno zagrijavanje**.

U normalnim uslovima rada, **emisije ovih gasova su minimalne**, jer sistem funkcioniše u zatvorenoj petlji. Međutim, u slučaju oštećenja, curenja ili nepropisnog servisiranja, može doći do ispuštanja manjih količina fluida, što se ublažava redovnim tehničkim pregledima i zakonski obaveznim servisiranjem.

3.6. Prikaz procjene vrste i količine: očekivanih otpadnih materija i emisija koje mogu izazvati zagađivanje vode, vazduha, tla i podzemnog sloja zemljišta, buku, vibracije, svjetlost, toplotu, zračenje (jonizujuća i nejonizujuća), proizvedenog otpada tokom izgradnje i funkcionisanja projekta

3.6.1. Emisije u vazduh

Tokom izgradnje objekta, usljed rada građevinske mehanizacije neće doći do značajnijeg emitovanja štetnih gasova, jer neće biti angažovana teška mehanizacija. Neće doći do ispuštanja opasnih i otrovnih materija i neprijatnih mirisa.

Usljed izvođenja radova, doći će do povećanja nivoa buke i vibracija, ali samo na gradilištu i u neposrednoj blizini. Emitovanja svjetlosti, toplotne energije i elektro-magnetnog zračenja neće biti.

Funkcionisanje projekta neće prouzrokovati buku osim rada automobilskih motora koji dolaze i odlaze od objekta, dok vibracija, emisije svjetlosne i toplotne energije kao ni elektromagnetno zračenja neće biti.

3.6.2. Ispuštanje u vodotoke

Pravilnim upravljanjem radova, ne stvaraju se uslovi za zagađenje sredine. Međutim, na nekih 1,1 km udaljenosti nalazi se morska obala, tako da u slučajevima curenja otpadnih voda ili opasnih tečnosti, mogućnosti zagađenja vodotoka minimalne ili nikakve.

Imajući u vidu djelatnost objekta u toku njegovog funkcionisanja neće se izvršiti depozicija hemijskih i drugih materija koje bi mogle uticati na zagađenje površinskih i podzemnih voda.

Prilikom funkcionisanja objekta predviđeno je da se fekalne vode upuštaju u gradsku kanalizaciju, te da se ulja sa garažnih površina odvajaju u separator ulja i masti, a zatim u upojni bunar.

3.6.3. Odlaganje na zemljište

Tokom izvođenja radova za realizaciju projekta javiće se otpadni materijal od izgradnje, koji će biti uredno deponovan, shodno Zakonu o upravljanju otpadom (Sl. list Crne Gore 64/11 i 39/16, 074/22, 34/24).

Procjena količine otpadnih materija tokom izgradnje i funkcionisanja projekta

Tokom izgradnje objekta

Očekuje se nastanak različitih vrsta otpada, i to:

Građevinski otpad:

- Inertni otpad (zemlja, kamen, beton, cigla, malter): Nastaje prilikom zemljanih radova (iskop za podrumsku etažu – 482,72 m²), kao i tokom grube gradnje. Procijenjena količina iskopanog

materijala: 1.300 – 1.500 m³. Ostali građevinski otpad (beton, opeka, građevinski ostaci): 80 – 100 m³.

Ambalažni otpad:

- PVC, karton, drvene palete, najloni (sa pakovanja materijala): Procjena: 10 – 15 m³ ukupno tokom čitave izgradnje.

Metalni otpad i ostaci armaturnih mreža:

- Rezani ostaci, žica, spojni elementi: Procjena: 5 – 8 m³.

Komunalni otpad sa gradilišta (radnici):

- Pretpostavlja se angažovanje do 20 radnika u vršnoj fazi. Procjena: 0,5 – 1 kg po radniku dnevno, što daje do 600 kg mjesečno. Ukupno za cijeli period izgradnje (npr. 12 mjeseci): cca 6 – 7 t komunalnog otpada.

Svi otpadi će se selektivno prikupljati u odgovarajuće kontejnere, uz obavezu angažovanja licenciranih operatera za zbrinjavanje građevinskog otpada.

Tokom faze eksploatacije (funkcionisanja objekta)

Objekat se sastoji od:

- 24 poslovna prostora (na 1.838,71 m²)

- 15 stambenih jedinica (na 1.390,29 m²)

Komunalni otpad – procjena:

- Poslovni prostor: u prosjeku 0,25 m³ po jedinici sedmično → ukupno cca 6 m³ sedmično / 24 m³ mjesečno

- Stambeni dio: prosječno 0,1 – 0,15 m³ po stanu sedmično → ukupno cca 1,5 – 2,5 m³ sedmično / 6 – 10 m³ mjesečno

Ukupna mjesečna količina komunalnog otpada u eksploataciji: 30 – 35 m³ mjesečno.

Otpad će se odlagati u zajedničke kontejnere u okviru objekta, sa redovnim pražnjenjem od strane ovlaštenog komunalnog preduzeća.

Pošto se radi o izgradnji objekta biće uticaja na zemljište, jer se gubi površinski vegetacioni kultivisani sloj koji je zastupljen u dvorištima stambenih objekata i dolazi do urbanizacije područja. Međutim, značajnijeg uticaja na floru i faunu neće biti, jer je okolno područje urbanizirano i većih gubitaka nema, obzirom da se flora i fauna u značajnijem obliku nalazi dalje od lokacije predmetnog projekta.

Također, investitoru se predlaže da treba zaključiti ugovor o odvozu komunalnog otpada sa nadležnim komunalnim preduzećem.

Za čvrsti komunalni otpad, koji će nastajati prilikom funkcionisanja projekta predlaže se ugradnja **polu podzemnih kontejnera** (prema članu 51. Odluke o komunalnom redu na

teritoriji opštine Bar (Sl.list CG – opštinski propisi, br.051/19 od 17.12.2019.), imajući u vidu da je time kontejner sakriven i uklopljen u prostor, cijeneći da od svih prednosti ovog načina odlaganja komunalnog otpada, daleko najvažnija je mogućnost odlaganja otpada na najfrekventnijem i najljepšim dijelovima grada kao što su trgovci, šetališta, obala, imajući u vidu da je kontejner skriven i uklopljen u prostor.

Sakupljeni čvrsti komunalni otpad odvoziće nadležno komunalno privredno društvo.

3.6.4. Buka, vibracije i toplota

Tokom izvođenja projekta doći će do povećanog nivoa buke koja nastaje usljed rada mehanizacije i ručnih alata. Ovaj nivo buke će biti ograničenog vremena trajanja dok traje izvođenje projekta.

Funkcionisanjem projekta neće doći do značajnog povećanja emisija buke, ali će i dalje biti prisutan nivo buke koji potiče od svakodnevnog saobraćaja na ovom području.

Intenzitet buke u toku funkcionisanja objekta, neće biti visok.

Buka koja potiče od građevinskih radova na otvorenom prostoru za čije je izvođenje izdata dozvola nadležnog organa, može prekoračiti propisanu graničnu vrijednost za 50dB, u vremenu u kojem se u skladu sa zakonom mogu izvoditi građevinski radovi.

Preporučujemo da, se u procesu izgradnje objekta, koristi oprema koja će zadovoljiti nivoe zvučne snage, a shodno Direktivi o emitovanju buke u životnu sredinu putem opreme koja se koristi na otvorenom prostoru (ED 2000/14EC). Intenzitet buke takođe zavisi od broja mašina i prevoznih sredstava koje će biti angažovane na izgradnji objekta.

U slučaju prekoračenja dozvoljenih vrijednosti buke pored postavljanja ograde oko objekta, radove treba ograničiti i izvoditi samo u dnevnim uslovima.

Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w), za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekta prikazane su u tabeli u nastavku dokumenta.

Tabela 3: Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w) za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekta

Vrsta opreme	L_w dB(A)
Bager	100
Utovarivac	95
Kamion	95
Mikser	95
Pumpa za beton	85
Vibrator za beton	85
Valjak	90

Najbitnije vibracije potiču od kretanja teških motornih vozila i građevinskih mašina i od rada građevinskih mašina. Teška motorna vozila se po pravilu kreću magistralnim putem. U ostalim dijelovima, teška motorna vozila se kreću najčešće zbog dopremanja građevinskog materijala i odvoženja iskopane zemlje i šuta.

Doprema građevinskog materijala biće organizovana na način koji obezbeđuje minimalan negativan uticaj na životnu sredinu. Transport će se vršiti vozilima koja ispunjavaju propisane ekološke standarde (npr. EURO 5 i EURO 6), uz redovno održavanje radi smanjenja emisije štetnih gasova.

Pored toga, vozila će biti opremljena ceradama kako bi se spriječilo rasipanje materijala tokom transporta. Istovar i skladištenje materijala na gradilištu obavljaće se u jasno određenim zonama, na način koji sprječava rasipanje, prosipanje i zagađenje tla ili vodenih resursa.

U cilju dodatne zaštite okoline, prašina će se kontrolisati redovnim orošavanjem transportnih puteva unutar i u blizini gradilišta. Svi postupci biće u skladu sa važećim zakonodavstvom i standardima zaštite životne sredine.

U tabeli su date udaljenosti na kojoj se vibracije mogu registrovati na osnovu određene vrste građevinske aktivnosti. Vrijednosti su zasnovane na terenskim mjerenjima i informacijama iz literature, a preuzete su iz Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, koja je rađena za Državni prostorni plan.

Imajući u vidu da na razdaljini od lokacije, koja je tabelarno prikazana, ima objekata, vjerovatno je da vibracije, prouzrokovane izgradnjom planiranog projekta, budu registrovane.

Tabela 4: Razdaljine na kojima mogu biti registrovane vibracije od strane građevinske mehanizacije

Građevinske aktivnosti	Razdaljine na kojima vibracije mogu biti registrovane (m)
Iskopavanje	10 - 15
Kompaktiranje	10 - 15
Teška vozila	5 - 10

S obzirom, na vrstu djelatnosti, radne procese i opremu koja će se koristiti u predmetnom projektu, neće biti emitovanja zračenja (jonizujuća i nejonizujuća) prema okruženju.

Obzirom da se pri izvođenju zemljanih radova, posebno tokom iskopavanja za podzemne etaže, očekuje značajna količina iskopanog materijala, biće preduzete sledeće mjere u cilju sprečavanja rasipanja materijala tokom transporta:

- **Transport materijala** će se vršiti specijalizovanim teretnim vozilima sa zatvorenim ili pokrivenim tovarnim prostorom. Svako vozilo će, nakon utovara, imati obavezu da **materijal prekriva ceradom** kako bi se onemogućilo prosipanje prilikom kretanja kroz urbanu sredinu.

- **Utovar i pretovar** će se vršiti pažljivo, bez prekoračenja dozvoljene zapremine tovara, kako bi se izbjeglo rasipanje tokom vožnje, naročito na neravnim dionicama i pri naglim manevrima.
- **Održavanje čistoće vozila**, naročito točkova i podvozja, obavljat će se na izlazu sa gradilišta, kako bi se spriječilo iznošenje zemlje i blata na javne saobraćajnice. Na gradilištu će biti obezbijeđena zona za ispiranje točkova.
- **Kretanje vozila** će biti organizovano duž unaprijed definisanih i što kraćih trasa, uz izbjegavanje prolaska kroz osjetljive zone ili naseljena područja u periodima velikog saobraćajnog opterećenja.
- **Praćenje i kontrola transporta** sprovodiće se redovno kroz nadzor izvođača i vođenje evidencije o broju tura, vrsti i količini transportovanog materijala.

Sve navedene mjere imaju za cilj da se minimizira zagađenje okoline, očuva čistoća javnih površina i spriječi negativan uticaj na lokalnu zajednicu tokom izvođenja radova

3.6.5. Sanitarno-fekalne otpadne vode

Priključenje objekta vrši se na gradsku kanalizacionu mrežu planiranu DN 315mm, u skladu sa DUP-om. Glavni odvodni kanal iz objekta treba imati najmanji prečnik Φ 160mm. Bit će izrađen od atestiranih PVC kanalizacionih cijevi. Usvojeni nagib priključnog kanala je 2%.

Atmosferska kanalizacija sa krova sakuplja se u slivnike, a zatim odvodi u olučne cijevi koje se izlivaju na pločnik, a donja ivica izliva mora biti 10 cm iznad pločnika.

3.7. Prikaz tehnologije tretiranja (prerada, reciklaža, odlaganje i sl.) svih vrsta otpadnih materija

Tretiranje otpadnih voda

Na osnovu urbanističko tehničkih uslova, izdatih od strane Sekretarijata za prostorno planiranje I održivi razvoj – opština Bar, a za potrebe izrade tehničke dokumentacije za izgradnju stambeno poslovnog objekta predviđeno je priključenje objekta na planirani gradski kanalizacioni odvod, prema DUP "Topolica IV".

Otpadne vode iz stambenog i poslovnog dijela prolaze kroz upojni bunar, a atmosferske vode sa garažnih površina, tretirat će se **separatorom za ulja i masti**.

Tokom procesa prečišćavanja otpadnih voda, u okviru separatora masti, ulja i drugih zagađujućih materija, dolazi do formiranja kanalizacionog mulja kao nusprodukta. Uzimajući u obzir da je pravilno upravljanje ovim otpadom od ključnog značaja za zaštitu životne sredine, u nastavku je dat detaljan opis planiranog postupka zbrinjavanja mulja, u skladu sa zakonskom regulativom važećom u Crnoj Gori.

Karakter mulja

Mulj koji nastaje u procesu prečišćavanja sadrži visok nivo organskih materija, masnoća, ulja, peska, kao i drugih suspendovanih čestica. U zavisnosti od njegovog hemijskog sastava, može

se klasifikovati kao **neopasni ili opasni otpad**, što se utvrđuje analizom u ovlašćenoj laboratoriji.

Privremeno skladištenje mulja

Do trenutka njegovog preuzimanja od strane pravnog lica ovlašćenog za upravljanje otpadom, mulj će se **privremeno skladištiti na posebno određenoj lokaciji unutar objekta**. Mjesto za privremeno skladištenje biće usklađeno sa svim važećim tehničkim i ekološkim standardima, uključujući:

- **Nepropusnu betonsku podlogu**, otporna na ulja i hemikalije;
- **Sistem za sakupljanje procjednih voda**, koje će se vraćati u sistem za prečišćavanje;
- **Natkriven prostor**, koji sprečava uticaj padavina i curenje sadržaja u zemljište;
- **Fizičku zaštitu**, u vidu ograde i zaključanog pristupa, kako bi se spriječio neovlašćeni pristup.

Preuzimanje i dalje zbrinjavanje

Privremeno uskladišteni mulj biće **redovno preuziman od strane pravnog lica koje posjeduje važeću dozvolu za upravljanje otpadom**, izdatu od strane Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore ili drugog nadležnog organa. Preuzeti mulj biće upućen na jednu od sledećih obrada ili krajnjeg zbrinjavanja, zavisno od njegove klasifikacije:

- **Stabilizacija i dehidracija**;
- **Kompostiranje ili energetska valorizacija**, ukoliko sastav to dozvoljava;
- **Zbrinjavanje na ovlašćenoj sanitarnoj deponiji**, ukoliko nije moguće dalje korišćenje.

Sve aktivnosti biće sprovedene uz vođenje evidencije o količinama proizvedenog, uskladištenog i zbrinutog mulja, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni list CG“, br. 064/11, 039/16, 003/22; 34/24).

Identifikovani izazovi i mjere za prevazilaženje

Uzimajući u obzir da je **zbrinjavanje kanalizacionog mulja jedno od gorućih pitanja u Crnoj Gori**, projekat predviđa sve neophodne mjere za zaštitu životne sredine, uključujući:

- Plan redovnog odvoza mulja (na nedeljnom/mjesečnom nivou);
- Saradnju isključivo sa licenciranim operaterima;
- Mogućnost proširenja kapaciteta za privremeno skladištenje u slučaju potrebe.

Separator ulja i masti klase I, marke ACO Oleopator P upotrebljavaja se za prečišćavanje otpadnih voda s parkirališta, benzinskih pumpi, itd., odnosno u slučajevima kada je prisutno zagađivanje atmosfere ili procesne vode uljnim tečnostima, a recipijent je kolektor-kanalizacija. Rade na principu razlike specifičnih težina tečnosti.

Investitor će u saradnji sa d.o.o. Vodovod Bar i d.o.o. Komunalne djelatnosti Bar, obraditi i odložiti mulj u skladu sa Zakonom u upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br. 064/11, 039/16, 074/22, 34/24).

Tretiranje čvrstog otpada I ostali tečni otpad

Prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13. i 83/16), otpad koji se stvara na predmetnoj lokaciji može se svrstati u sljedeće grupe:

- Komunalni otpad koji će se stvarati od starana i zaposlenih u poslovnim prostorima.
- Građevinski otpad koji će se stvarati prilikom izvođenja radova objekta.

Otpad se treba tretirati na način da je usklađen sa Uredbom I načinu I uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13) I Zakonom o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16, 34/24).

Komunalni otpad se odlaže u predložene kontejnere ili polu podzemne kontejnere, u skladu sa "Zakonom o upravljanju otpadom". Dalji transport i odlaganje vrši ovlašteno komunalno preduzeće.

Postupanje sa građevinskim otpadom se vrši u skladu sa "Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada" (Sl.list CG br.,50/12).

.

4. IZVJEŠTAJ O POSTOJEĆEM STANJU SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE

Šire područje predmetne lokacije, se koristi za sezonsko turističko stanovanje I za stalno stanovanje, za poslovanje i pružanje ugostiteljskih usluga. U blizini predmetne lokacije su zastupljeni uglavnom ugostiteljsko - trgovinski i privredni objekti, ali I objekti iz drugih privrednih oblasti.

Promjena se ogleda u povećanju broja ljudi na lokaciji, prvenstveno za broj zaposlenih koji će raditi na lokaciji, kao i za broj posjetilaca, odnosno korisnika usluga I stanara stambenog dijela. Funkcionisanjem projekta, dolaziće do migracija, izazvanih dolaskom posjetilaca radi smještaja, odmora I rekreacije I stalne nastambe u sklopu stambenog dijela objekta.

Lokacija planiranog objekta se nalazi oko 100 metara u pravcu sjevera od magistralnog puta E851 koji spaja Crnu Goru, Albaniju i Kosovo.

Osnovni elementi životne sredine ovog prostora u određenoj mjeri su I dalje očuvani, iako su intenzivnom urbanizacijom i izgradnjom objekata u posljednje vrijeme pretrpjeli izvjesne uticaje I promjene. S jedne strane, izmijenjena je prirodna fizionomija područja (promijenjeno je prirodno stanje terena, prirodna staništa su zamijenile zgrade, saobraćajnice, infrastrukturne mreže i objekti), a s druge strane zbog aktivnosti koje su se u njemu odvijale, uzrokovano je narušavanje izvjesnog dijela prirodnih potencijala na ovom području.

Uticaj na floru I faunu je zastupljen, ali bez većih posljedica, jer je područje već naseljeno i zaštićenih ili ugroženih vrsta životinja i biljaka na ovom području nema. Lokacija izlazi na lokalni put, koji se spaja sa M17. Čini frekventnu saobraćajnicu, te se može reći da je područje već izloženo određenim vidovima buke, kao što je buka od automobila, dostavnih vozila i sl.

Imajući u vidu da je u pitanju poslovna zona u razvoju, promjena izgleda pejzaža gotovo neće biti zastupljena. Okolno područje je također u fazi izgradnje većih objekata sa sličnom ili istom funkcijom, tako da će uže i šire područje biti potpuno urbanizirano u narednom periodu.

Shodno namjeni objekta, ne postoje faktori koji bi kumulativno sa iznesenim uticajima imali veće negativne posljedice po životnu sredinu na ovoj lokaciji ili u njenoj blizini.

5. OPIS MOGUĆIH ALTERNATIVA

Opredjeljenje za djelatnost koja se prezentira ovim Elaboratom, proizašla je iz činjenice, da Nosilac projekta, posjeduje određeni kapital koji je želio da investira u razvoj kvalitetnog stanovanja i poslovanja.

Investitor (nosilac projekta) je lokaciju već posjedovao. Nalazi se u gradskom naselju, u blizini magistralnog puta, okružen stambenim i poslovnim objektima. Područje u blizini je frekventno. Lokacija je lahko dostupna lokalnom stanovništvu, korisnicima iz drugih opština i sl.

Izbor opreme i tehnologije rada, je prije svega uslovljena novim trendovima u ovoj oblasti. Predmetna oprema je savremena u pogledu tehnološkog postupka i ista se obezbjeđuje od renomiranih proizvođača.

Tabela 5: Razmatrane alternative po segmentima

Broj	Aspekti	Razmatrana alternativa sa obrazloženjem glavnih razloga za izbor određenog rješenja i uticaja na životnu sredinu
1	Lokacija	<i>Nije razmatrana alternativa. Predmetna parcela je u vlasništvu nosioca projekta.</i>
2	Uticaj na segmente životne sredine i zdravlje ljudi	<i>Alternativno rješenje može biti drugačiji pristup izradi projekta uz korištenje drugih vrsta materijala ili iznalaženje rješenja drugačijeg oblika objekta</i>
3	Proizvodni process ili tehnologija	<i>Alternativno rješenje nije uzeto u razmatranje, jer je funkcija objekta poslovno stambena.</i>
4	Metode rada u toku izvođenja i funkcionisanja projekta	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
5	Planovi lokacija i nacrti projekta	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
6	Vrsta i izbor materijala za izvođenje projekta	<i>Vrsta materijala se može i promijeniti, ukoliko se pokaže dostupnost kvalitetnije i isplativije varijante u periodu prije početka radova.</i>
7	Vremenski raspored za izvođenje i prestanak funkcionisanja projekta	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje.</i>
8	Datum početka i završetka izvođenja	<i>Početak izvođenja radova planira se nakon dobivanja saglasnosti, a izvođenje radova će trajati do 2 godine.</i>
9	Veličina lokacije ili objekta	<i>Nije razmatrana alternativa. Lokacija je u vlasništvu nosioca projekta. U ovoj fazi izrade, neće se uzeti u obzir smanjenje ili povećanje objekta.</i>
10	Obim proizvodnje	<i>Obim pružanja usluga nije planiran biti proširen ili povećan. Objekat je ograničenog kapaciteta uslužnog i stambenog dijela.</i>

11	Kontrola zagađenja	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
12	Uređenje odlaganja otpada uključujući reciklažu, ponovno korištenje i konačno odlaganje	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
13	Uređenje pristupa i saobraćajnih puteva	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
14	Odgovornost i procedura za upravljanje životnom sredinom	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
15	Obuke	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
16	Monitoring	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
17	Planovi za vanredne prilike	<i>Nije razmatrana alternativa. Nema značajnih razlika u uticaju na životnu sredinu, u odnosu na izabrano rješenje</i>
18	Uklanjanje projekta i dovođenje lokacije u prvobitno stanje (za privremene objekte)	<i>Nije planirano uklanjanje objekta ukoliko objekat prestaje sa radom</i>

6. OPIS SEGMENTA ŽIVOTNE SREDINE

Za analizu segmenata životne sredine za koje postoji mogućnost da budu značajno izloženi riziku usljed realizacije projekta, su korišćeni raspoloživi podaci o postojećem stanju životne sredine na lokaciji i u širem okruženju lokacije, opština Bar.

Stanovništvo (naseljenost i koncentracija)

Na širem području posmatrane lokacije nema mnogo neizgrađenih površina, odnosno prostornih mogućnosti za razvoj naselja, a da nije na štetu životne sredine koji ga okružuje.

Najveći dio prostora se koristi za stanovanje i poslovanje.

Prema rezultatima popisa stanovništva sprovedenog u decembru 2023. godine, opština Bar ima 45.812 stanovnika, što čini 7,35% ukupne populacije Crne Gore. Od tog broja, 22.258 su muškarci, a 23.554 žene. Prosječna starost stanovnika Bara je 39,79 godina; kod muškaraca 38,56, a kod žena 40,95 godina. (*www.BARINFO.ME*)

Prema preliminarnim rezultatima Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova iz 2023. godine, u Crnoj Gori je evidentirano 217.441 domaćinstvo. (*www.MONSTAT.ORG*)

Što se tiče opštine Bar, prema podacima iz 2023. godine, zabilježen je pozitivan migracioni saldo od 131 osobe, što znači da se broj stanovnika povećao za taj broj usljed doseljavanja.

Na nivou Crne Gore, u 2023. godini rođeno je 7.008 živorođene djece, dok je umrlo 6.327 lica, što rezultira pozitivnim prirodnim priraštajem od 681. (*www.MONSTAT.ORG*)

Zdravlje ljudi

Crnogorski zdravstveni sistem je, po većini parametara koji ga karakterišu, relativno mali sistem i kao takav pogodan je za uvođenje i primjenu novih znanja i iskustava te relativno brzu transformaciju u jedan moderan, kvalitetan i efikasan sistem sposoban da u potpunosti zadovolji potrebe krajnjih korisnika svojih usluga.

Opšta bolnica Bar ili u punom nazivu Javna zdravstvena ustanova Opšta bolnica „Blažo Jošov Orlandić“ Bar jedna je od sedam javno zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori za gravitaciono područje za opštine Bar, Ulcinj i dio Budve. U njoj je zastupljen viši nivo zdravstvene zaštite, koji obuhvata složenije mjere i postupke u pogledu prevencije u odnosu na primarni nivo zdravstvene zaštite, dijagnostiku, liječenje, medicinsku rehabilitaciju, zdravstvenu negu, boravak i ishranu bolesnika

Što se tiče samog zdravstvenog stanja lokalnog stanovništva, gdje se planira gradnja objekta, može se reći da projekat neće imati štetan uticaj na zdravlje. Čak se može reći da ustvari predstavlja mogućnost stvaranja ugodne poslovne i rezidencijalne atmosfere za ljude koji će boraviti ili raditi u sklopu ovog objekta. Objekat ne predstavlja opasnost po zdravlje, obzirom da neće stvarati štetne emisije.

Biodiverzitet (flora i fauna), podaci o rijetkim i zaštićenim vrstama

Agencija za zaštitu životne sredine realizuje program monitoringa određenih lokacija od 2013. godine, međutim, lokacija planiranog projekta i šire područje nisu bile predmetom istraživanja za 2023.godine. Dokumentom "Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori za 2023.godinu" je istraživanje biodiverziteta u 2023. godini obuhvatalo analizu livada posidonije, zajednice fitofilnih algi i Cystoseira spp, koraligene zajednice, strane/invazivne vrste i zooplankton. Također, u nekoliko istražnih dokumenata za područje Opštine Bar, rađena je djelimična analiza biodiverziteta Opštine, kao npr.: *LOKALNI EKOLOŠKI EKONOMSKI TURISTIČKI RAZVOJNI PLAN* za 2021.godinu, gdje se spominje istražno područje maslinjaka Džidžarin. Međutim, konkretnih podataka o biodiverzitetu predmetne lokacije ili šireg područja, nema. Rijetke i zaštićene vrste se ne nalaze u blizini predmetne lokacije. Navedena istraživanja nisu relevantna za projekat, te se ne obrađuju u nastavku dokumenta.

Zemljište (zauzimanje/korištenje zemljišta, kvalitet zemljišta, geološke i geomorfološke karakteristike)

Na kvalitet zemljišta utiče veliki broj faktora, a najviše geološka podloga, reljef, klima, hidrografija, vegetacija i čovjek. Maksimalno dozvoljene količine (MDK) opasnih i štetnih materija u zemljištu date su u tabeli, prema Pravilniku o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97).

Tabela 6: Maksimalno dozvoljene količine opasnih i štetnih materija

Red. br.	Element	Hemijska oznaka	MDK u zemljištu u mg/kg zemlje
1.	Kadmijum	Cd	2
2.	Olovo	Pb	50
3.	Živa	Hg	1,5
4.	Arsen	As	20
5.	Hrom	Cr	50
6.	Nikl	Ni	50
7.	Fluor	F	300
8.	Bakar	Cu	100
9.	Cink	Zn	300
10.	Bor	B	5
11.	Kobalt	Co	50
12.	Molibden	Mo	10

Maksimalno dozvoljene količine (MDK mg/kg zemlje) sredstava za zaštitu bilja u zemljištu iznose za:

- triazine (atrazin i simazin) 0,01,
- karbamate 0,5,
- ditiokarbamate 1,0,
- hlorfenoksi (2,4) 1,0,
- fenolne herbicide (DNOCI DINOSEB) 0,3 i

- organohlorne preparate DDT+DDD+DDE 0,01.

Maksimalno dozvoljene količine (MDK mg/kg zemlje) toksičnih i kancerogenih materija u zemljištu iznose za:

- policiklične aromatične ugljovodonike (PAHS) 0,6

- polihlorovane bifenile i terfenile (PCBs i PTC) za svaki od kongenera (28, 52, 101, 118, 138, 153 i 180) 0,004

- organokalajna jedinjenja (TVT, TMT) 0,005

Takođe, dokumentom "Informacija o stanju životne sredine u Crnoj Gori" od 2010 do 2023. godine, koje je radila Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore nisu sadržani podaci o kvalitetu zemljišta u Baru, odnosno Bar nije bio ciljno mjesto za uzorkovanje i analizu zemljišta.

Tlo (organske materije, erozija, zbijenost, zatvaranje tla)

Kao i za podpoglavlje Zemljište za posmatrano područje, odnosno za Opštinu Bar u sklopu dokumenta Informacije o stanju životne sredine za 2023. godinu, nisu rađena istraživanja ni ispitivanja koja se odnose na tlo.

Voda (hidromorfološke promjene, količina i kvalitet sa posebnim osvrtom na ispuste otpadnih voda)

Podzemne vode na osnovu Pravilnika o načinu i rokovima utvrđivanja statusa podzemnih voda ("Sl. list RCG", 52/2019) mogu imati dobar hemijski status i loš hemijski status. Prilikom ocjene statusa osim navedenog pravilnika u tumačenju rezultata korišten je i Pravilnik o parametrima, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovedenu monitoringa zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu ("Sl. list RCG", 64/2018, 101/2021).

Tokom 2023. godine, rađen je monitoring 32 podzemne vode: izvorišta/izdani (6), kopanih bunara (3) i novih bušotina (23). Vode nekih od njih se koriste ili su u planu da se koriste, za zahvatanje voda za ljudsku upotrebu. Vode I (prve) izdani Zetske ravnice su uzorkovane iz 3 podzemna bunara kao dio monitoringa osjetljivih područja, po zahtjevima Nitratne direktive. Ovi bunari su u privatnom vlasništvu i voda je uzeta ispuštanjem sa pumpom iz 2 bunara, dok je iz bunara u mjestu Vranj voda zahvatana kantom. Voda bunara u Gostilju se koristi i danas za piće bez i kakvog tretmana.

Status kvaliteta je određen na osnovu srednjih vrijednosti 12 osnovnih fizičko hemijskih parametara: BPK5, TOC, el. provodlj., alkalitet, pH, NH₄⁺, NO₃⁻, NO₂⁻, TN, uk.P, o-PO₄³⁻, SO₄²⁻. Rađeni su još neki prateći parametri, ali njihove vrijednosti nijesu uzete za određivanje statusa, zbog specifičnosti kvaliteta podzemnih voda, ko što su: T voda, sadržaj O₂, % O₂, i sus. materija, kao i 3 mikrobiološka parametra.

Od zagađujućih supstanci rađeni su metali: Pb, Cd i Hg, zatim As i pesticide (176 supstanci ove grupe). Rezultati analiza kvaliteta podzemnih voda po mjernim(stanicama) mjestima, relevantnih za predmetno područje, predstavljeni su u nastavku:

Kajnak je nova bušotina koja se nalazi kod izvorišta Kajnak u zaleđu Bara. Pripada GVTPV Možura– Paštrovići. Vodu sa izvorišta Kajnak koristi za vodosnabdijevanje, Vodovod - Bar. Voda je pokazala, sa aspekta osnovnih fizičko-hemijskih elemenata, dobar status. Kvalitet vode u 91,7% određenih parametara je pokazao odličan kvalitet, tj. (vrlo) dobar status, a u 8,3% dobar kvalitet (BPK5). Zagađujuće supstance su bile ispod vrijednosti LOQ za metale (u µg/l za As <0,20; Cd<0,10; Pb<0,20; Hg<0,05) i za pesticide.

Što se tiče mikrobiološkog kvaliteta potvrđeno je prisustvo koliformnih bakterija (525-1555/100ml), fekalnih (19-24/100ml) i živih (19-102/ml). Dinamički nivo vode je bio 2,4 i 2,5 m.

Popovići je nova bušotina koja se nalazi u Baru i pripada GVTPV Možura-Paštrovići. Uzorkovana voda je bila sive boje, imala je miris na kanalizaciju, srednje i slabe providnost. Sa aspekta osnovnih fizičko-hemijskih elemenata voda je imala loš status kvaliteta. U 50% određenih parametara pokazala je odličan kvalitet, tj. (vrlo) dobar, 33,3% je pokazalo dobar kvalitet (BPK5, SO4²⁻, NH4⁺, NO2⁻), a 16,7% loš kvalitet (el.prov, m-alkalitet,). Zagađujuće supstance su bile ispod vrijednosti LOQ za metale (u µg/l za As<0,20; Cd<0,10; Pb<0,20; Hg<0,05) i za pesticide. Što se tiče mikrobiološkog kvaliteta nađene su koliformne bakterije (2415-13450/100ml), fekalne (1050-9100/100ml) i žive (289-3200/ml). Dinamički nivo vode je bio 2,5 i 2,9 m.

Sjenokos je nova bušotina koja se nalazi na prostoru Crmnice i pripada GVTPV Orahovštica-R.Crnojevića. Voda je pokazala, sa aspekta osnovnih fizičko-hemijskih elemenata, dobar status kvaliteta. Kvalitet vode u 75% određenih parametara je pokazalo odličan kvalitet, tj. (vrlo) dobar, a 25% je bilo dobrog kvaliteta (el.prov., m-alkalitet, NH4⁺). Zagađujuće supstance su bile ispod vrijednosti LOQ za metale (u µg/l za As <0,20; Cd<0,10; Pb<0,20; Hg<0,05) i za pesticide. Što se tiče mikrobiološkog kvaliteta nađene su koliformne bakterije (315-945/100ml), fekalne (8-315/100ml) i žive (13-94/ml). U prvom uzorkovanju voda je bila sivkaste boje, sa prisutnim mravima, a u drugom je bilo prisutno trunje. Dinamički nivo vode je bio 1,4 i 0,9 m.

Izvorište Podgorska Vrela nalazi se na prostoru Crmnice i pripada GVTPV Orahovštica-R.Crnojevića. Vodovodi Cetinje i Budva koriste izvor za vodosnabdijevanje. Voda je uzeta sa preliva i pokazala je sa aspekta osnovnih fizičko-hemijskih elemenata, dobar status. Kvalitet vode u 100% određenih parametara je pokazalo odličan kvalitet, tj. (vrlo) dobar status. Zagađujuće supstance su bile ispod vrijednosti LOQ za metale (u µg/l za As<0,20; Cd<0,10; Pb<0,20; Hg<0,05) i za pesticide. Određivani mikrobiološki parametri su imali sledeće vrijednosti: koliformne bakterije 260-437/100ml, fekalne 2-3/100ml i žive 97- 98/ml.

Na osnovu vrijednosti osnovnih fizičko hemijskih elemenata kvaliteta i specifičnih zagađujućih supstanci ispitivanih 32 podzemne vode (23 nove bušotine, 3 kopana bunara i 6

izdani/izvorišta) stanje voda imalo je dobar status na 19 mjesta (59,4%-Kajnak, Sjenokos, Podgorska Vrela, Budva, Kaluđerovo Oko, Ribnica, Vučji Studenac, Cijevna- desna obala, blizu ušća, Bolje Sestre-bušotina, Bolje Sestre-izdan, Trgaj, Čevo, Rijačani, Glava Šavnika-izdan, Šavnik-pored škole, Mateševo, Ravnjak, Manastirsko Vrelo- Berane i Ali Pašini izvori)) i loš na 13 mjesta (40,6%- Sveti Đorđe, Popovići, Jaz, Risanska Špilja, Goljemadi, Radovče, Plantaže, Gostilj, Vranj, Drešaj, Zaljutnica, Bijelo Polje i Pljevlja).

Tabela 7. Prikaz ocjene hemijskog statusa podzemnih voda za 2023. na osnovu opštih fizičko hemijskih parametara i zagađujućih supstanci (prikazan u bojama u skladu sa preporukama ODV).

2023.g.	Opština	KOD vodnog tijela podzemnih voda ili grupe vodnih tijela podzemnih voda	Naziv vodnog tijela podzemnih voda ili grupe vodnih tijela podzemnih voda	Redni broj mjernog mjesta	Naziv mjernog mjesta	Status vode - opšti fizičko hemijski elementi kvaliteta i zagađujuće supstance
1.	Ulcinj	ME_A_GVTPV_I_2	Ulciniško polje	1.	Sveti Đorđe	L
2.	Bar	ME_A_GVTPV_K_3	Možura-Paštovići	2.	Kajnak	D
ME_A_GVTPV_K_3		Možura-Paštovići	3.	Popovići	L	
ME_A_GVTPV_C_8		Orahovštica-R.Cmojevića	4.	Sjenokos	D	
ME_A_GVTPV_C_8		Orahovštica-R.Cmojevića	5.	Podgorska vrela	D	
3.	Budva	ME_A_GVTPV_K_4	Grbalj-Luštica	6.	Budva kod škole	D
ME_A_GVTPV_K_4		Grbalj-Luštica	7.	Jaz	L	
4.	Risan	ME_A_VTPV_K_6	Orijen	8.	Risanska špilja	L
5.	Podgorica	ME_A_GVTPV_K_9	Karuč-Sinjac	9.	Goljemadi	L
ME_A_GVTPV_K_9		Karuč-Sinjac	10.	Kaluđerovo oko	D	
ME_A_GVTPV_C_16		Kučić	11.	Ribnička vrela	D	
ME_A_GVTPV_C_11		Prekornica-Bjelopavlići	12.	Radovče	L	
ME_A_GVTPV_K_12		Garač	13.	Vučji studenac	D	
6.	Zeta	ME_A_GVTPV_I_10	Zetska ravnica	14.	Plantaže	L
ME_A_GVTPV_I_10		Zetska ravnica	15.	Ušće Cijevne	D	
ME_A_GVTPV_K_9		Karuč-Sinjac	16.	Bolje sestre-bušot.	D	
ME_A_GVTPV_K_9		Karuč-Sinjac	17.	Bolje sestre-izdan	D	
ME_A_GVTPV_I_10		Zetska ravnica	18.	Gostilj	L	
7.	Tuzi	ME_A_GVTPV_I_10	Zetska ravnica	19.	Vranj	L
ME_A_GVTPV_I_10		Zetska ravnica	20.	Drešaj	L	
ME_A_GVTPV_C_16		Kučić	21.	Trgaj	D	
8.	Cetinje	ME_A_GVTPV_K_12	Garač	22.	Čevo	D
9.	Nikšić	ME_A_GVTPV_K_15	Trebišnjica	23.	Rijačani	D
ME_DB_VTPV_K_18		Brezna -Maglić	24.	Zaljutnica	L	
10.	Šavnik	ME_DB_VTPV_K_18	Brezna-Maglić	25.	Glava Šavnika	D
ME_DB_VTPV_K_19		Pivska planina	26.	Šavnik kod škole	D	
11.	Kolašin	ME_DB_GVTPV_K_26	Komovi	27.	Mateševo	D
12.	Mojkovac	ME_DB_VTPV_K_20	Sinjajevina	28.	Ravnjak	D
13.	Bijelo Polje	ME_DB_GVTPV_C_27	Beranska Bistrica-Ljuboviđa	29.	Bijelo Polje	L
14.	Berane	ME_DB_GVTPV_C_27	Beranska Bistrica-Ljuboviđa	30.	Manastirsko vrelo	D
15.	Gusinje	ME_DB_GVTPV_K_25	Prokletije	31.	Alipašini izvori	D
16.	Pljevlja	ME_DB_GVTPV_I_24	Basen Pljevlja	32.	Pljevlja	L

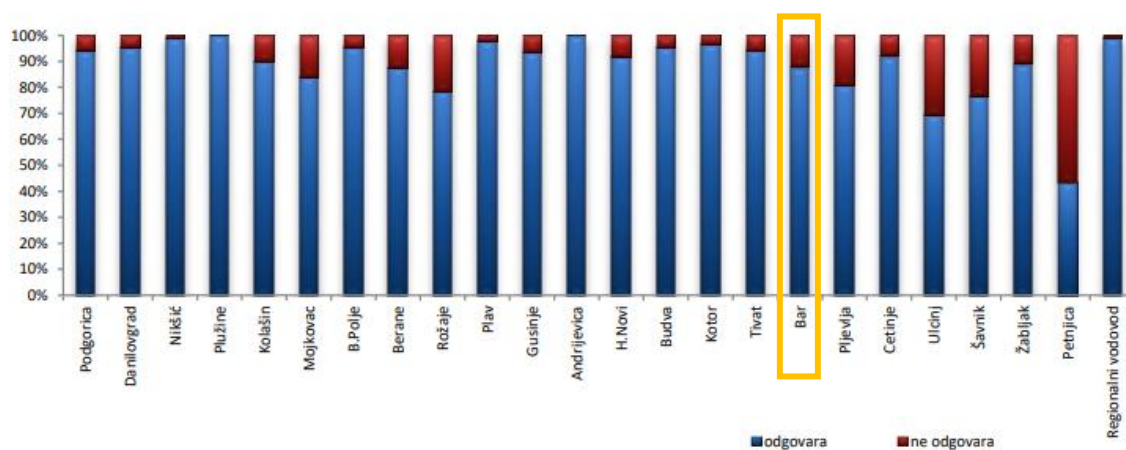
Shodno Zakonu o obezbjeđivanju zdravstveno ispravne vode za ljudsku upotrebu (Sl.list CG br.80/17) i Pravilniku o parametrima, provjeri usaglašenosti, metodama, načinu, obimu analiza i sprovođenju monitoring zdravstvene ispravnosti vode za ljudsku upotrebu (Sl.list CG br.64/18) u Crnoj Gori, kontrolu zdravstvene ispravnosti i kvaliteta vode za piće, kao i sanitarno higijenskog stanja objekata za vodosnabdijevanje vrše zdravstvene ustanove. U 2022.godini ispitivanje vode za piće iz sistema za vodosnabdijevanje vršeno je u: Institutu za javno zdravlje Crne Gore, Higijensko epidemiološkoj službi Doma zdravlja Bar, DOO Vodovod i kanalizacija Podgorica.

Zdravstvene ustanove Institut za javno zdravlje i laboratorije DZ Bar vrše redovna ispitivanja vode za piće u Crnoj Gori.

U 2023.godini na teritoriji Crne Gore ukupno je ispitivano 28095 uzoraka voda za piće sa gradskih vodovoda i drugih javnih objekata vodosnabdjevanja i to: 14280 mikrobiološki i 13815 fizičko i fizičko-hemijski.

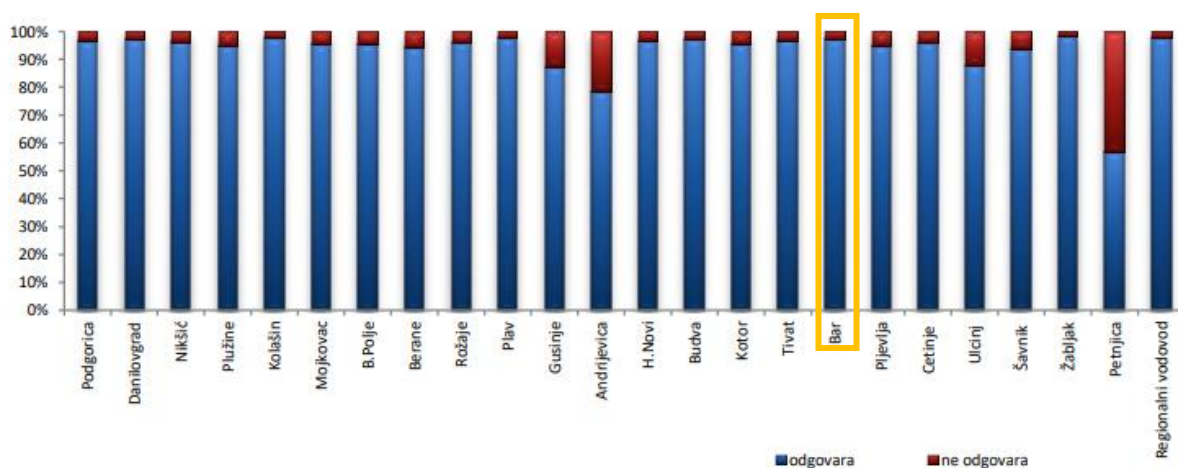
Prema rezultatima mikrobioloških ispitivanja 3,61 % ispitanih uzoraka hlorisanih voda nije zadovoljilo propisane norme higijenske ispravnosti, najčešće zbog povećanog ukupnog broja bakterija i identifikacije koliformnih bakterija.

Na osnovu rezultata fizičko-hemijskih ispitivanja 10,57 % ispitanih uzoraka hlorisanih voda nije odgovaralo važećim propisima. Najčešći uzrok neispravnosti bio je nedovoljna koncentracija ili potpuno odsustvo rezidualnog hlora kao i povećana mutnoća u periodu obilnijih padavina. U periodu obilnijih padavina u svim opštinama povećava se mutnoća vode za piće. Povećan sadržaj nitrita i nitrata konstatovan je u uzorcima iz vodovodne mreže u Ulcinju. Pregledom sanitarno-higijenskog stanja konstatovano je da nijesu uspostavljene sve zakonom propisane zone sanitarne zaštite tj. većina vodozahvata ima uspostavljenu samo neposrednu zonu zaštite. Rezervoari koji postoje u sistemima nekoliko gradskih vodovoda nijesu na adekvatan način sanitarno zaštićeni. Razvodna mreža većine gradskih vodovoda je dosta stara što uzrokuje česte kvarove i značajne gubitke na

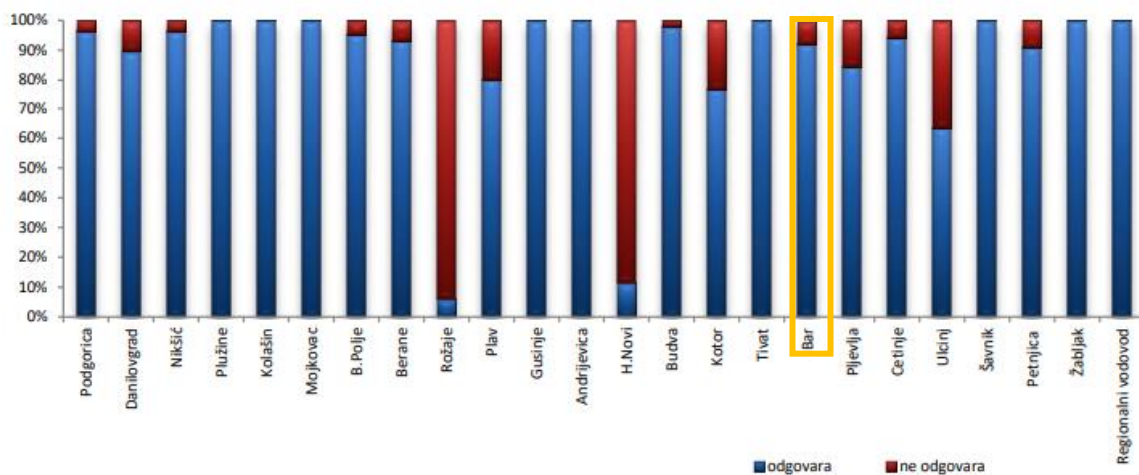
Grafikon 1.: Fizičko hemijska ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće 2023.godini

Rezultati fizičko-hemijskih ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće u 2023. godini pokazuju da oko 85% ispitane vode za piće odgovara.

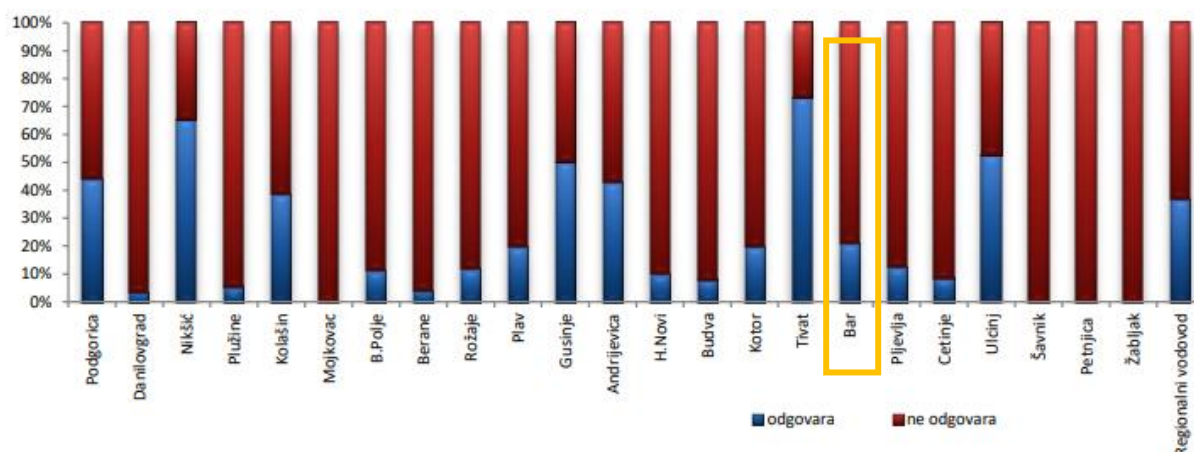
Grafikon 2: Mikrobiološka ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće u 2023. godini

Rezultati mikrobioloških ispitivanja uzoraka hlorisane vode za piće u 2023. godini pokazuju da preko 90% ispitane vode za piće odgovara.

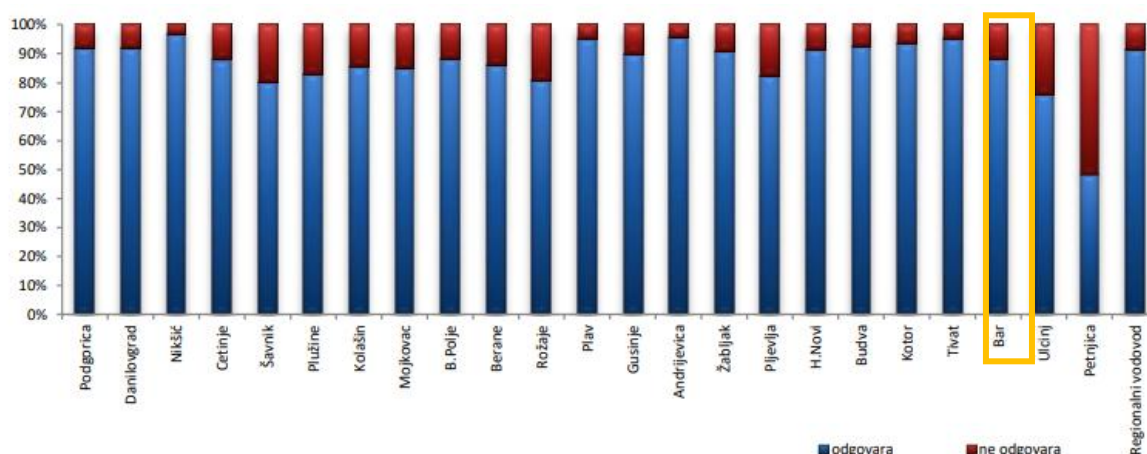
Grafikon 3: Fizičko hemijska ispitivanja uzoraka nehlorisane vode za piće u 2023. godini

Rezultati fizičko hemijskih ispitivanja uzoraka nehlorisane vode za piće u 2023. godini pokazuju da preko 90% ispitane vode za piće odgovara.

Grafikon 4: Mikrobiološka ispitivanja uzoraka nehlorisane vode za piće u 2023. godini

Rezultati mikrobioloških ispitivanja uzoraka nehlorisane vode za piće u 2023. godini pokazuju da samo 20% ispitane vode za piće odgovara.

Grafikon 5: Rezultati ispitivanja vode za piće u 2023. godini

Rezultati ispitivanja pokazuju da gotovo 85% vode za piće odgovara

Vazduh (Kvalitet vazduha)

U skladu sa Uredbom o uspostavljanju mreže mjernih mjesta za praćenje kvaliteta vazduha ("Službeni list CG", br. 44/2010 i 13/2011), teritorija Crne Gore podijeljena je tri zone, koje su određene preliminarnom procjenom kvaliteta vazduha u odnosu na granice ocjenjivanja zagađujućih materija na osnovu dostupnih podataka o koncentracijama zagađujućih materija i modeliranjem postojećih podataka. Granice zona kvaliteta vazduha podudaraju se sa spoljnim administrativnim granicama opština koje se nalaze u sastavu tih zona.

Tabela 8 : Zone kvaliteta vazduha (Izvor: Izvještaj o stanju životne sredine u Crnoj Gori (2023. godina)

Zona kvaliteta vazduha	Opštine u sastavu zone
Sjeverna zona kvaliteta vazduha	Andrijevića, Berane, Bijelo Polje, Gusinje, Pljevlja, Kolašin, Mojkovac, Petnjica, Plav, Plužine, Rožaje, Šavnik i Žabljak
Centralna zona kvaliteta vazduha	Podgorica, Nikšić, Danilovgrad i Cetinje
Južna zona kvaliteta vazduha	Bar, Budva, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi

Južna zona kvaliteta vazduha

Južnoj zoni kvaliteta vazduha pripadaju: Bar, Budva, Kotor, Tivat, Ulcinj i Herceg Novi. Kvalitet vazduha je praćen na UB stanicama u Baru i UT stanicama u Kotoru.

Sve izmjerene vrijednosti sumpor(IV)oksida – SO₂ u odnosu na granične vrijednosti za zaštitu zdravlja (jednočasovne i dnevne srednje vrijednosti), bile su značajno ispod propisanih graničnih vrijednosti od 350 µg/m³, odnosno 125 µg/m³.

Broj dana sa prekoračenjima srednje dnevne granične vrijednosti za PM₁₀ čestice bio je ispod propisanog broja dana (dozvoljeni broj dana 35) – prekoračenja: Bar 5 dana, Kotor 5 dana. Koncentracija suspendovanih čestica PM₁₀ bila je ispod propisanih vrijednosti za srednju koncentraciju na godišnjem nivou.

Srednja godišnja koncentracija PM_{2,5} čestica bila je duplo niža od propisane granične vrijednosti (mjerna stanica u Baru).

Sve maksimalne osmočasovne srednje vrijednosti ozona bile su ispod propisane ciljane vrijednosti (mjerna stanica u Baru).

Srednja godišnja maksimalna osmočasovna vrijednost ugljen(II)oksida bila je značajno ispod propisane granične vrijednosti od 10 mg/m³ (mjerna stanica u Kotoru). Suspendovane čestice PM₁₀ analizirane su na sadržaj teških metala, benzo(a)pirena, polutanata za koje su propisani standardi kvaliteta vazduha na godišnjem nivou i drugih relevantnih policikličnih aromatičnih ugljovodonika: benzo(a)antracena, benzo(b)fluoroantena, benzo(j)fluoroantena, benzo(k)fluoroantena, ideno(a,2,3-cd)pirena i dibenzo(a,h)antracena i ostalih PAH-ova za koje nisu propisani standardi kvaliteta vazduha već samo mjere kontrole.

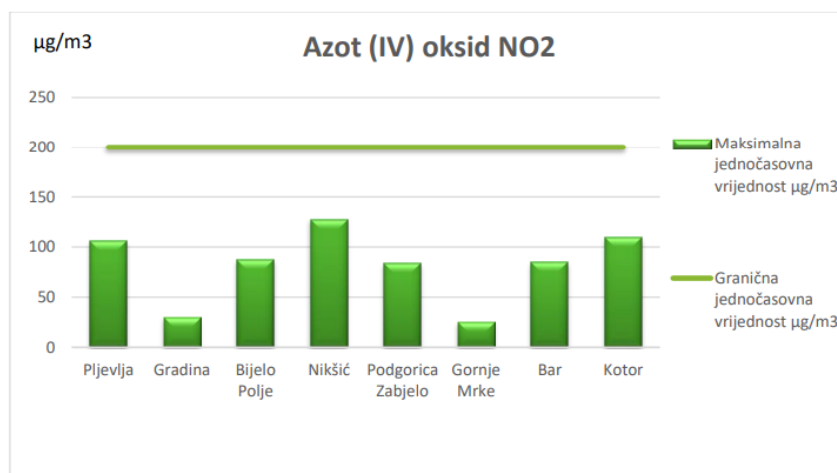
Srednja koncentracija olova, na godišnjem nivou, bila je značajno ispod granične vrijednosti. Srednje godišnje vrijednosti sadržaja olova, kadmijuma, arsena i nikla u suspendovanim česticama PM₁₀, na mjernim stanicama u Baru i Kotoru, bile su ispod propisanih graničnih i ciljanih vrijednosti.

Sadržaj benzo(a)pirena kao srednja godišnja vrijednost nedeljnih uzoraka, na lokacijama u Baru i Kotoru, bila je ispod propisane ciljane vrijednosti s ciljem zaštite zdravlja ljudi koja iznosi 1 ng/m³.

Red. broj	Mjerno mjesto	Vrsta mjernog mjesta	Zagađujuće materije koje se mjere
1.	Pljevlja 2-Gagovića imanje	UB	NO, NO ₂ , NO _x , SO ₂ , CO, PM _{2.5} , PM ₁₀ (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
2.	Gradina	RB	NO, NO ₂ , NO _x , SO ₂ , O ₃ , CH ₄ , THC i Hg
3.	Bijelo Polje	UB	NO, NO ₂ , NO _x , CO, PM _{2.5} , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
4.	Podgorica 2 (Blok V)	UB	SO ₂ , PM _{2.5} , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
5.	Podgorica 3 (kružni tok Zabjelo)	UT	NO, NO ₂ , NO _x , CO, C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
6.	Podgorica 4-Gornje Mrke	RB	NO, NO ₂ , NO _x , O ₃ , CH ₄ i THC
7.	Nikšić 2	UB	NO, NO ₂ , NO _x , CO, O ₃ , SO ₂ , PM _{2.5} , PM ₁₀ (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
8.	Bar 3	UB	NO, NO ₂ , NO _x , PM _{2.5} , PM ₁₀ (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)
9.	Kotor	UT	NO, NO ₂ , NO _x , CO, SO ₂ , C ₆ H ₆ , PM ₁₀ , (Pb, As, Cd, Ni i BaP u PM ₁₀)

Azot(IV)oksid NO₂

Mjerenje koncentracije azotnih oksida realizuje se na osam stacionarnih stanica u Crnoj Gori: Podgorica 1 kružni tok Zabjelo (UT), Nikšić, Pljevlja, Gradina, Bijelo Polje, Gornje Mrke, Bar i Kotor. Na svim mjernim mjestima izmjerene vrijednosti azot(IV)oksida – NO₂, predstavljene kao jednočasovne i srednje godišnje koncentracije, bile su ispod propisanih graničnih vrijednosti.

Grafikon 6: Maksimalne jednočasovne koncentracije azot(IV)oksida upoređene sa graničnom vrijednošću.

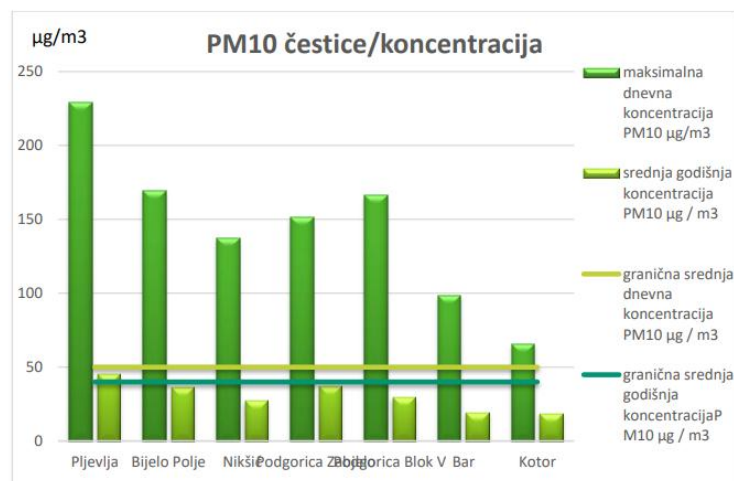

Grafikon 7: Srednje godišnje koncentracije azot(IV)dioksida upoređene sa graničnom vrijednošću
Suspendovane čestice u vazduhu – PM10

Mjerenja suspendovanih čestica PM10 vršena su na sedam mjernih stanica, i to u: Pljevljima, Bijelom Polju, Podgorici 3 kružni tok Zabjelo (UT), Podgorici2 Blok V (UB), Nikšiću, Baru i Kotoru.

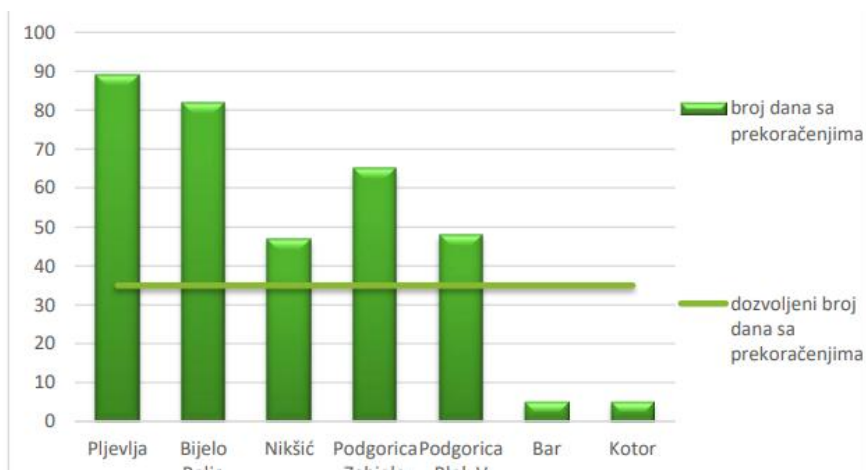
Na mjernom mjestu u Baru, srednje dnevne koncentracije suspendovanih čestica PM10 su 5 dana prelazile propisanu graničnu vrijednost. Godišnja srednja vrijednost bila je ispod propisane granične vrijednosti i iznosila je 19 µg/m³

Na grafikonu predstavljene su maksimalne dnevne i srednje godišnje koncentracije PM10 čestica upoređene sa graničnim vrijednostima.

Grafikon 8: Maksimalne dnevne i srednje godišnje koncentracije PM10 čestica upoređene sa graničnim vrijednostima

Na grafikonu, predstavljen je broj dana sa prekoračenjima srednje dnevne koncentracije PM10 čestica upoređene sa dozvoljenim brojem dana sa prekoračenjima, koji za jednu kalendarsku godinu iznosi 35.

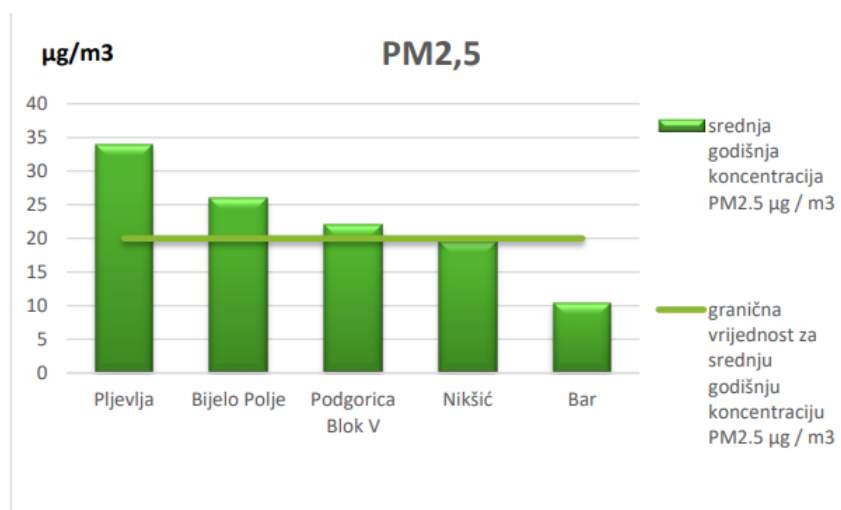

Grafikon 9: Broj dana sa prekoračenjima srednje dnevne koncentracije PM10 čestica

Suspendovane čestice u vazduhu PM2,5

Tokom 2023. godine, mjerenje suspendovanih čestica PM2,5 realizovano je na pet stacionarnih mjernih stanica.

Na mjernoj stanici u Baru, srednja godišnja koncentracija suspendovanih čestica PM2,5 bila je ispod propisane granične vrijednosti i iznosila je 10 µg/m3.

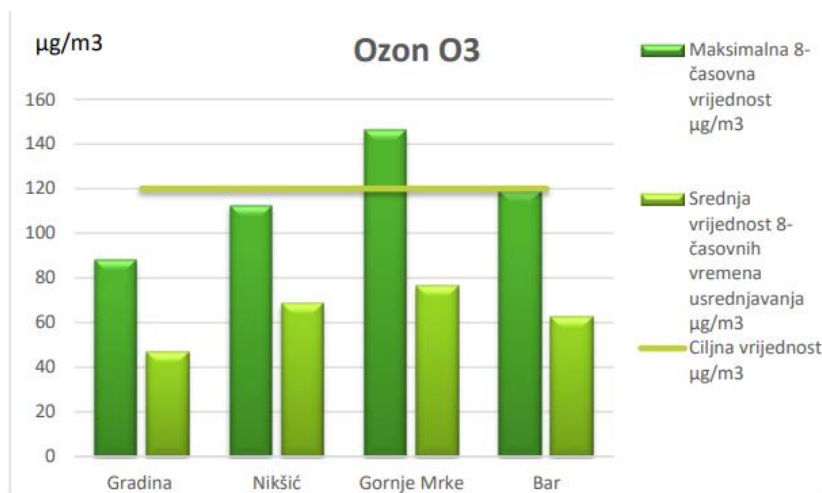

Grafikon 10: Srednje godišnje koncentracije PM2,5 čestica upoređene sa srednjom godišnjom graničnom vrijednošću

Na grafikonu, predstavljene su srednje godišnje koncentracije PM2,5 čestica upoređene sa srednjom godišnjom graničnom vrijednošću.

Prizemni ozon O3

Koncentracija prizemnog ozona – O3 praćena je na 4 mjerna mjesta, i to u: Nikšiću, Gradini, Gornjim Mrkama i Baru.

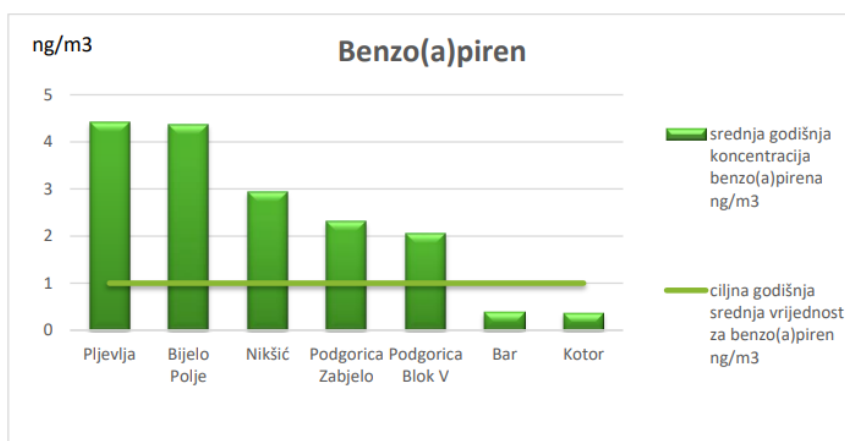
Grafikon 11: Maksimalne i srednje osmočasovne dnevne koncentracije ozona upoređene sa ciljnom vrijednošću

Benzo(a)piren

Iz uzoraka sa svih mjernih mjesta, na kojima se referentnom metodom pratila koncentracija PM10 čestica u vazduhu, vršena je hemijska analiza u cilju određivanja koncentracije, odnosno sadržaja benzo(a)pirena u PM10 česticama.

Srednja godišnja koncentracija benzo(a)pirena praćena je u: Pljevljima, Bijelom Polju, Nikšiću, Podgorici3 kružni tok Zabjelo (UT), Podgorici 2 Blok V (UB), Baru i Kotoru.

U Kotoru i Baru, srednja vrijednost benzo(a)pirena bila je ispod propisane ciljne vrijednosti od 1 ng/m³. Na grafikonu, predstavljene su srednje godišnje koncentracije benzo(a)pirena upoređene sa ciljnom vrijednošću.

Grafikon 12: Srednje godišnje koncentracije benzo(a)pirena upoređene sa ciljnom vrijednošću

Sadržaj teških metala (Pb, Cd, As i Ni) u suspendovanim česticama PM10

Srednje godišnje vrijednosti sadržaja olova, kadmijuma, arsena i nikla u suspendovanim česticama PM10, na mjernim mjestima na kojima se referentnom metodom pratila koncentracija PM10 čestica u vazduhu (Pljevlja, Bijelo Polje, Nikšić, Podgorica3 kružni tok

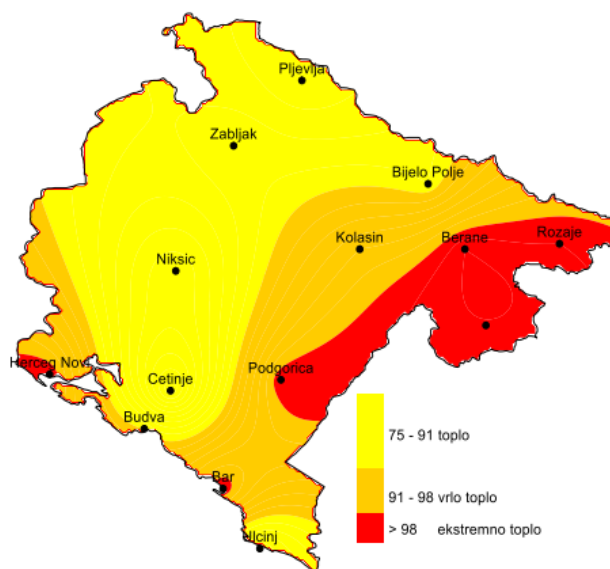
Zabjelo (UT), Podgorica2 Blok V (UB), Bar i Kotor), bile su ispod propisanih graničnih i ciljnih vrijednosti.

Klima (emisija gasova sa efektom staklene bašte, uticajima bitnim za adaptaciju)

Bar ima mediteransku klimu, sa veoma toplim i suvim ljetima, umjerenim jesenjim i proljećnim periodima sa relativno malim količinama padavina i blagim zimama.

Na osnovu podataka koji su prikazani u sklopu dokumenta *Informacija o stanju životne sredine za 2023. godinu*, broj tropskih dana, dan kada je maksimalna dnevna temperatura vazduha $\geq 30^{\circ}\text{C}$, kretao od 2 dana na Žabljaku do 85 dana u Podgorici. Tropske noći, dani kada minimalna dnevna temperatura vazduha ne pada ispod 20°C , zabilježene su po jedna na Cetinju, Žabljaku, u Bijelom Polju i u Kolašinu, u Nikšiću 4, Ulcinju 45, Herceg Novom 53, Budvi 78, **Baru 82** i u Podgorici 86. Tropske noći nisu zabilježene u Beranama i u Rožajama.

Broj mraznih dana, dana kada je minimalna dnevna temperatura vazduha $< 0^{\circ}\text{C}$ kretao se od 1 dana u Budvi do 118 dana na Žabljaku, u Podgorici je bilo 4 mraznih dana. **Mrazni dani nisu zabilježeni u Baru.**

Raspodjela percentila temperature vazduha za 2023.godinu

Karta 10: Raspodjela percentile temperature vazduha za 2023.godinu

Kartografskim prikazom uočava se da je Bar za period 2023.godine, spadao u područje sa ekstremnim toplotama.

Materijalna dobra I postojeći objekti

U neposrednoj blizini planiranog projekta ne postoje dobra koja su od kulturnog značaja (svi se nalaze na većoj udaljenosti). U pitanju je naselje koje se odlikuje poslovnim i stambenim objektima koji se stalno koriste, jer se nalaze na tranzitnom području. Bez obzira što se u blizini

ne nalaze kulturni objekti, opština je poznata po brojnim vijednostima, pa se u nastavku dokumenta spominju neke od njih.

Kulturno nasljeđe-nepokretna kulturna dobra, uključujući arhitektonske i arheološke aspekte

Šire područje od posmatrane lokacije, se odlikuje značajnim kulturno istorijski nasljeđem:

- Arheološki objekti:
 - Ruševine crkve na Velikom Pijesku, Dobra Voda
 - Ostaci trikonhalne crkve na Topolici, Novi Bar
 - Zaliv Bigovica, Polje, Bar
- Fortifikacioni objekti:
 - Utvrđenje Nehaj, Sutomore
- Kulturno istorijske cjeline:
 - Stari grad Bar sa čaršijom i podgradom
- Memorijalni objekti:
 - Koncentracioni logor P.M.137, Topolica, Novi Bar
 - Spomen palim Crnogor cima u borbi protiv Turaka, Stari Bar
 - Spomen ploča na Gatu br.2 u Luci Bar posvećena trojici strijeljanih Rodoljuba, Luka Bar
 - Spomen ploča na početak partizanskih akcija u selu Spiču, Sutomore
 - Spomen ploča na zgradi Šlakovića, Stari Bar
 - Spomen ploča pripadnicima NOR-a koje je italijanski okupator bacio u bunar, Stari Bar
 - Spomen ploča strijeljanim rodoljubima, Belveder, Stari Bar
- Profani objekti:
 - Bivši dvorac kralja Nikole na Topolicii, Bar
 - Zgrada Monopola duvana, Bar
- Sakralni objekti:
 - Manastir Ratac, Sutomore
 - Crkva Sv.Ilije, Pečurice, Velje Selo
 - Crkva Sv.Tekle, Sutomore
 - Crkva Sv.Dimitrija, Nehaj, Sutomore
 - Crkva Sv. Katarine, Ravna, Dobra Voda
 - Crkva Sv.Roka, Sutomore
 - Crkva Sv.Petke, Šušanj

- Omerbašića džamija, Brbot, Stari Bar.

Predio i topografija

U blizini planirane izgradnje poslovno stambenog objekta se nalaze objekti niske i visoke gradnje, i sl. Neizgrađene površine i površine pod zelenilom, su djelimično zastupljene između objekata i djelimično su zapušteni. U okviru naselja egzistiraju objekti različitih gabarita i kvaliteta.

Objekti su uglavnom dobrog kvaliteta u građevinskom smislu, postoje i napušteni objekti u blizini lokacije, koji kvare sveukupnu vizuelni sliku područja, ali nemaju drugi negativni uticaj.

Izgrađenost prostora lokacije i njene okoline

Na širem području lokacije planiranog projekta postoje privredni objekti: ugostiteljsko turistički privredni objekti. Od stambenih objekata, zastupljeni su objekti visoke i niske gradnje. Isti se koriste u privatne svrhe, tokom cijele godine i u toku sezone, ali se koriste i za iznajmljivanje posjetiocima. Poslovni objekti su također zastupljeni na užem i širem području.

7. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Identifikacija i procjena uticaja objekta na životnu sredinu je zadatak koji dovodi u vezu karakteristike investicionog zahvata u odnosu na okolinu. Imajući to u vidu prilikom realizacije objekta treba sprovesti mjere koje će obezbijediti njegovu kvalitetnu eksploataciju i eliminisati sve štetne uticaje kako na korisnike tako i na okolinu. Radovi u prirodi, odnosno u životnoj sredini, opravdani, društveno korisni itd., narušavaju postojeću prirodnu ravnotežu i imaju određene posljedice i uticaje na životnu sredinu.

Mogući uticaji predmetnog objekta na životnu sredinu na navedenoj lokaciji mogu se javiti:

- a) u fazi izvođenja radova
- b) u fazi nakon izvršenja radova
- c) u slučaju akcidenta

7.1. Kvalitet vazduha

Nivo i koncentracija emisija zagađujućih materija u vazduh i upoređenje sa pokazateljima koji su propisani normativima i standardima

U fazi izvođenja radova

Tokom izgradnje će na predmetnom lokalitetu doći do privremenog povećanja saobraćaja usljed rada građevinske mehanizacije. Također, u toku izvođenja radova može se očekivati povećanje emisija gasova radom građevinskih mašina kao i mineralne prašine, odnosno PM10 čestica.

Za radove na iskopu, utovaru i transportu pretpostavlja se da će biti angažovana sljedeća mehanizacija: buldožeri, utovarivači, bageri i kamioni.

Kao pogonsko gorivo, spomenute mašine koriste dizel gorivo, a njegova potrošnja je 0,2 kg/kWh.

Prosječne vrijednosti izduvni gasova iz teških vozila na dizel pogon, u literature se daju različito, u zavisnosti od primjerenog modela (COPERT model, CORINAIR metodologija), a u ovom slučaju su prikazani EPA koeficijenti (US EPA, 2008).

U donjoj tabeli su podaci o emisiji polutanata na 1000l/goriva koje sagori prilikom rada građevinske mehanizacije.

Tabela 9: Emisija polutanata prilikom rada mehanizacije

Tip opreme	CO	NOx	CO2	VOCs
Buldožer	14,73	34,29	3,74	1,58
Kamion	14,73	34,29	3,73	1,58
Utovarivač	11,79	38,5	3,74	5,17

Bager		10,16	30,99	3,7	1,7
Grejder		6,55	30,41	3,73	1,53

Angažovanje građevinske operative neće dovesti do promjene u imisijskim koncentracijama zagađujućih čestica, obzirom da se radi o manjem broju mašina. Uslijed izvođenja radova, doći će do povećanog stvaranja prašine, koja kod nepovoljnih vremenskih uslova može doprinijeti onečišćenju vazduha neposredno u okolini gradilišta.

U fazi betoniranja, doprema betona je moguća putem auto-miksera, što znači da će i on stvarati određeno aerozagađenje i izazvati povećani nivo buke.

Tabela 10: Količina i sastav izduvnih gasova iz auto-miksera

Vrsta opreme	Snaga motora kW	Količina izduvnih gasova (m ³ /s)	CO ₂	CO	NOx	SO ₂	Aldehidi
Auto-mikser	190	0,998	0,0996	0,00994	0,00095	0,0009	0,000009

U tabeli su prikazane granične vrijednosti emisija CO, CH, NOx i PM10, shodno Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha ("Sl. list CG", br. 25/12).

Tabela 11: Granična vrijednost emisije za neorganske materije

Materija	Granična koncentracija	
CO	Max dozvoljena dnevna 8-časovna vrijednost	10 mg/m ³
CH	Granična jednočasovna srednja vrijednost	200 g/m ³
	Godišnja srednja vrijednost	40 g/ m ³
NOx	Granična jednočasovna srednja vrijednost	300 g/m ³
	Dnevna sred. vrij.	110 g/m ³
PM10	Srednja dnevna granična vrijednost	50 g/m ³

Iz prikazanih rezultata je jasno da količine zagađujućih materija ne mogu izazvati negativne uticaje na kvalitet vazduha na ovoj lokaciji. Ovome ide u prilog i činjenica da sve mašine neće biti angažovane u istom trenutku.

Procjena je da se najveći negativan uticaj na kvalitet vazduha javlja u situaciji kada su mašine u toku rada skoncentrisane blizu jedna druge I kada radi više njih u isto vrijeme.

Tokom izgradnje projekta, vršiće se i aktivnosti koje imaju potencijal da proizvode čestice, koje su u vidu prašine. Neophodno je, u slučajevima, stvaranja, veće količine prašine, vršiti prskanje vodom. Efekti ovih emisija će biti lokalnog karaktera i oni ne izazivaju dugoročne i široko rasprostranjene promjene na kvalitet vazduha u lokalnoj sredini, ali njihovo taloženje na okolnim posjedima izaziva prljavštinu, koja je privremenog karaktera.

U fazi nakon izvršenja radova

Funkcionisanjem planiranog objekta doći će do prometa vozila, uposlenika, stanara, posjetilaca i dr., a na kvalitet vazduha mogu uticati produkti sagorijevanja goriva vozila (automobili, autobusi is l.) koja se kreću od l do predmetne lokacije.

U toku realizacije poslovnih i stanarskih aktivnosti, može doći do povećanja ispusnih gasova, zbog koncentracije vozila od zaposlenih u poslovnim prostorima i od stanara.

Intenzitet prašine l ispusnih gasova zavisi od koncentracije većeg broja vozila na manjem prostoru, zadržavanja vozila i sl.

U slučaju akcidenta

Akcidentna situacija može se desiti usljed pojave požara.

Usljed pojave požara na lokaciji, javljaju se produkti razlaganja koji mogu imati toksični uticaj na vazduh u objektu l u životnoj sredini, što se odražava na zaposlene. učenike l na lokalno stanovništvo.

Požar, može izazvati i devastaciju prostora na predmetnoj lokaciji i na bližoj i daljoj okolini.

Kao posljedica nastanka požara obrazuje se dim kao vidljiva komponenta produkata sagorijevanja, koju sačinjava mutna aerosolna mješavina čvrstih, tečnih i gasovitih produkata sagorijevanja.

Uticaj na meteorološke parametre i klimatske karakteristike

Navedeni uticaji emisija koji se stvaraju u toku izgradnje l rada predmetnog objekta, mogu imati kratkotrajni uticaj na mikroklimu prostora. Intenzivnim stvaranjem čestica prašine l izduvnih gasova, dolazi do njihovog taloženja na zemljište l na okolne objekte, što može predstavljati smetnju za lokalno stanovništvo koji boravi blizu, stanare l posjetioce.

Usljed velikih vjetrova, čestice prašine se prenose na veće udaljenosti (nekoliko kilometara).

Mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje vazduha

Čestice prašine mogu se usljed velikih vjetrova prenositi, ali ne na veće udaljenosti, jer količina čestica, neće biti intenzivna u mjeri da može imati bilo kakav pa čak ni negativan prekogranični uticaj.

7.2. Kvalitet voda

Uticaj zagađujućih materija na kvalitet površinskih i podzemnih voda i upoređenje sa pokazateljima koji su propisani normativima i standardima

U fazi izvođenja radova

Opasnost da dođe do zagađenja vode u toku izvođenja radova ne postoji, zbog udaljenosti objekta od vodenih tokova.

Ukoliko dođe do izlivanja goriva I ulja iz mehanizacije za izvođenje radova, može doći do kontaminacije zemljišta. Procjeđivanjem otrovnih supstanci iz goriva I ulja kroz zemlju, zbog navedene udaljenosti ne može doći do ulivanja u bilo koji vodeni tok.

U fazi nakon izvršenja radova

Nastanak faktora rizika po životnu sredinu je minimalan tokom rada objekta. Objekat se koristi za poslovanje i stanovanje.

Sve otpadne vode se sistemom kanalizacione mreže sakupljaju i odvođe do gradske kanalizacione mreže.

Moguće je izlivanje ulja I masti na parking površinama, ali uz pravilno I blagovremeno upravljanje, sprječava se dreniranje kroz zemlju I ulivanje u vodotoke.

Mogućnost uticaja na prekogranično zagađenje voda

Mogućnost prekograničnog zagađenja vode ne postoji. Ulja, masti, hemikalije mogu uticati na kvalitet voda, na biljne I životinjske vrste. Navedene supstance se najviše zadržavaju na samoj lokaciji na kojoj dođe do kontaminacije, manje količine dalje putuju vodenim tokom. Tako da, obzirom na udaljenost morske obale (oko 1,1km), te udaljenosti granice sa najbližom susjednom državom (Albanija) oko 12-13km vazdušne linije, nije moguć uticaj istih supstanci preko granice.

7.3. Zemljište

Što se fizičkih uticaja na zemljište tiče, doći će do promena u njegovoj degradaciji i nepravilnom korišćenju zemljišta na katastarskoj parceli, obzirom da će se vršiti gradnja.

U pitanju je iskopavanje, gradnja, betoniranje I asfaltiranje, nešto što je već zastupljeno na široj lokaciji.

U fazi nakon završenih radova

Predmetni projekat za potrebe funkcionisanja koristiće kompletnu površinu parcele. Uticaj na zemljište će biti zastupljen kroz uzurpaciju, iskopavanje, degradaciju a zatim i izgradnju, betoniranje i asfaltiranje. Druge vrste fizičkog uticaja neće biti.

Uticaj emisije zagađujućih materija na lokaciji planiranog projekta i na okolno zemljište i upoređenje

U fazi izgradnje

Neadekvatno rukovanje motornim vozilima na lokaciji može dovesti do curenja ulja I masti iz istih. Ukoliko su veće količine ulja I masti u pitanju, može doći do kontaminacije zemljišta predmetne parcele I susjednih parcela.

Ovaj uticaj je ograničenog vremenskog trajanja, odnosno do završetka izgradnje projekta, ukoliko se naravno sva oštećenja blagovremeno uklone I na propisan način.

U fazi nakon završetka radova

Izdurni gasovi iz vozila koja cirkulišu lokacijom, neće biti izraženi u mjeri koja će negativno uticati na okolno područje. U blizini predmetne lokacije, prolazi magistralni put, na kojem je zastupljena velika frekvencija vozila. Iz tog razloga, cirkulacija vozila na predmetnoj lokaciji neće imati značajan uticaj.

Uticaj na korišćenje zemljišta i prirodnih bogatstava

U fazi izgradnje

Doći će do uzurpacije zemljišta, korištenjem mehanizacije, izgradnjom objekta i uređenjem manipulativnih površina.

U fazi nakon završetka radova

U fazi eksploatacije, neće doći do uticaja na korišćenje zemljišta i prirodnih bogatstava, jer isti nisu ni zastupljeni obzirom da je okolno područje urbanizirano. Zemljište lokacije će se maksimalno koristiti za potrebe rada objekta, što će biti definisano već u fazi izvođenja radova. Dodatnih vrsta korišćenja zemljišta neće biti.

Količina i kvalitet izgubljenog poljoprivrednog zemljišta

U fazi izgradnje

Realizacijom projekta izgradnje poslovno stambenog objekta, neće doći do gubitka poljoprivrednog zemljišta, jer parcela nije kategorisana kao poljoprivredno zemljište.

U fazi nakon završetka radova

U fazi eksploatacije stambeno poslovnog objekta, neće doći do gubitka poljoprivrednog zemljišta, jer parcela nije kategorisana kao poljoprivredno zemljište.

Blokiranje mineralnih bogatstava

U fazi izgradnje

Projekat toku izgradnje neće uticati na blokiranje mineralnih bogatstava, jer se isti ne nalaze u blizini predmetnog objekta.

U fazi nakon završetka radova

Projekat u toku eksploatacije neće uticati na blokiranje mineralnih bogatstava, jer svojom djelatnošću nema dodira sa istim.

Odlaganje otpada

U fazi izgradnje

Neadekvatno odlaganje otpada (građevinski šut i materijal iz otkopa) može dovesti do devastacije prostora prilikom izvođenja projekta.

Čvrsti otpad koji će nastajati prilikom realizacije projekta sakupljaće se u kante i kontejnere ili u polu podzemne kontejnere, kojim će kasnije upravljati nadležno komunalno preduzeće.

Iz iznijetog se može zaključiti da odlaganje otpada tokom rekonstrukcije I izgradnje objekta neće imati negativan uticaj na zemljište, ukoliko se postupa u skladu sa propisima.

U toku eksploatacije

Odlaganje otpada može imati uticaja na kvalitet životne sredine na lokaciji projekta ukoliko se ne bude vršilo njegovo odlaganje u skladu sa propisima.

Na lokaciji će se stvarati manje količine komunalnog I ambalažnog otpada od strane uposlenih, posjetilaca i stanara.

Planirano je postavljanje korpi i kanti ili polu podzemnih kontejnera, te zbog toga neće doći do nekontroliranog odlaganja otpada.

7.4. Lokalno stanovništvo

Promjene u broju i strukturi stanovništva

U fazi izgradnje

Promjene u broju i strukturi stanovništva će biti zanemarive, zbog privremenog boravka radnika koji su angažovani na izgradnji objekta.

U fazi nakon završetka radova

Promjene u broju i strukturi stanovništva u toku funkcionisanja objekta će biti, zbog prisutnosti stanara, uposlenika i posjetilaca.

Vizuelni uticaji

U fazi izgradnje

Uticaji neće biti povoljni u toku izvođenja projekta, obzirom da će u tom periodu biti manje gradilište, ali će nakon završetka izvođenja projekta, doći do uređenja životne sredine.

U fazi nakon završetka radova

U toku funkcionisanja objekata, neće doći do negativnih uticaja na stanovništvo. Jedino je moguće stvaranje gužve prilikom veće koncentracije vozila, što može smetati lokalnom stanovništvu, ali su to kratkotrajni problemi.

Uticaji emisije zagađujućih materija, buke, vibracija, toplote i svih vidova zračenja na zdravlje ljudi

U fazi izgradnje

Izvođenjem projekta stvaraće se veća količina prašine radom mehanizacije I iskopavanjem zemljanog I asfaltnog materijala, što može djelimično smetati lokalnom stanovništvu.

Tokom izvođenja radova pojačana frekvencija, pa tako i emisija buke od rada građevinske mehanizacije. Tu građevinsku mehanizaciju čine vozila: bager, kamion, utovarivač, autobetonjerka, mašine za ravnanje i zbijanje tla. Njihov rad će biti povremen, etapan, brutto vremenski ne duži od radnog vremena u jednoj smjeni, od 7 do 16 sati.

Najveća buka će nastati izgradnjom objekta i kretanjem mehanizacije po gradilištu. U tom slučaju će se odvijati kumulativna upotreba građevinske mehanizacije, pa će uz bager istovremeno raditi i kamion npr.

Dodatnu buku će osjetiti stambeni objekti koji se nalaze na udaljenosti od nekoliko metara. Može se očekivati da ta buka djeluje iritantno iako po intenzitetu neće premašivati decibele za zdravstvene probleme.

U fazi nakon završetka radova

Uticao na stanovništvo, tokom funkcionisanja, neće biti, jer je cjelokupno područje orijentisano na ugostiteljsko turističke djelatnosti, stanovanje, i poslovni razvoj.

7.5. Ekosistem i geologija

Gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

U toku izvođenja radova i u toku funkcionisanja projekta, neće doći do gubitka i oštećenja biljaka i životinja, obzirom da isti nisu gotovo nikako ni prisutni. Područje je urbanizirano, nisu zastupljena brojnija biljna i životinjska staništa.

Gubitak i oštećenje geoloških, paleontoloških i geomorfoloških osobina

U fazi izvođenja radova, doći će do gubitka geoloških osobina, gradnjom objekta, uklanjanjem zemljišnih slojeva. Ali obzirom da je lokacije većim dijelom urbanizirana. Kvalitet zemljišta je svakako oštećen i jer je okolno područje urbanizirano.

7.6. Namjena i korišćenje površina

Izgrađene i neizgrađene površine

Izvršenje Projekta će imati uticaja na korišćenje zemljišta. Doći će izgradnje objekta koji će se koristiti u svrhe pružanja usluga stanovanja i poslovanja.

Lokacija se ne koristi u poljoprivredne svrhe.

Upotreba poljoprivrednog zemljišta

Neće doći do upotrebe poljoprivrednog zemljišta ni u fazi izgradnje ni u fazi nakon završetka radova, jer poljoprivredno zemljište nije zastupljeno na istom.

7.7. Komunalna infrastruktura

Saobraćaj

Tokom izvođenja radova doći do kretanja mehanizacije po cjelokupnoj parceli.

Međutim, tokom funkcionisanja objekta, moguće su veće gužve na ulazi i izlazu u objekat, zbog cirkulacije stanara i zaposlenih u poslovnim prostorima.

Vodosnabdijevanje

Projekat neće imati negativan uticaj na postojanost komunalne infrastrukture. Projekat je lokalnog značaja i na izvođenju radova neće doći do preopterećenja vodovodne mreže.

Energetika

Objekat se priključuje na elektro mrežu u skladu sa uslovima koje propiše nadležna elektrodistribucija, bez uticaja na životnu sredinu. Neće doći do preopterećenja elektro mreže.

Odvođenje otpadnih voda

Projektom vodovoda i kanalizacije za predmetni objekat, je definisano najadekvatnije rješenje za otpadne vode, gdje neće biti negativnog uticaja na komunalnu infrastrukturu.

Stvaranje otpada

Prilikom funkcionisanja projekta stvarati će se komunalni otpad od stanara i zaposlenih planiranog objekta. Komunalni otpad će se odlagati u kontejnere i odatle se dalje odvoziti od strane komunalnog preduzeća na odgovarajuće mjesto. Sve navedene radnje nemaju veliki uticaj na komunalnu infrastrukturu katastarske opštine, već predstavljaju osnovne aktivnosti prilikom uspostavljanja, unapređenja objekta ovakve vrste odnosno funkcije.

7.8. Zaštićena prirodna i kulturna dobra i njihova okolina,

Na predmetnoj lokaciji nije uočeno prisustvo zaštićenih, ugroženih, rijetkih, endemičnih, divljih i drugih osjetljivih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa, tako da na njih neće biti nepovoljnih uticaja.

Obzirom da se radi o izgradnji objekta, topografija okolnog područja i same lokacije objekta će biti neznatno izmjenjena. Objekat u obimu i visini se ističe obzirom da je većih dimenzija i spratnosti, ali područje ima pozitivan trend razvoja sličnih objekata.

7.9. Karakteristike pejzaža i slično

Izgradnjom i funkcionisanjem predmetnog projekta, dolazi do promjene. Pejzaž područja će samo djelimično biti izmjenjen, obzirom da je u porastu trend urbanizacije područja. Ali se neće isticati u odnosu na okolne objekte, koji imaju funkciju poslovanja i stanovanja.

8. OPIS MJERA PREDVIĐENIH U CILJU SPRJEČAVANJA, SMANJENJA ILI OTKLANJANJA ZNAČAJNOG ŠTETNOG UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Prilikom izvršenja projekta u cilju obezbjeđivanja optimalnog rada, zaštite životne sredine i zdravlja ljudi od eventualnog štetnog uticaja ovog zahvata, neophodno je sprovesti mjere u cilju sprečavanja ili eliminisanja mogućeg zagađenja.

Cilj utvrđivanja mjera za smanjenje ili sprečavanje zagađenja jeste da se ispituju eventualne mogućnosti eliminacije zagađenja ili pak redukcije utvrđenih uticaja.

8.1. Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokove za njihovo sprovođenje

Zaštita životne sredine podrazumijeva trajnu zaštitu vrijednih prirodnih i stvorenih vrijednosti u cilju održavanja i poboljšanja kvaliteta sredine, teritorije projekta i šireg okruženja.

Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl. list CG br- 75/18), propisana je obaveza da se uz svaki Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu, moraju i detaljno predvidjeti mjere za ublažavanje ili eliminisanje uticaja. Također, članom 10. Pravilnika o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu (Sl.list CG br.19/19), precizirano je koje se sve mjere moraju predvidjeti i sprovesti u toku izvođenja, korišćenja i u slučaju incidenata ili prirodnih katastrofa.

U cilju zaštite životne sredine neophodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sljedeća područja: urbana ekologija, zaštita od požara, zaštita od buke i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Tehnologija izvođenja radova i upotreba potrebne mehanizacije, moraju biti prilagođene komunalnim odlukama koje štite uslove planiranih objekata, očuvanje sredine i sanitarno – higijenske mjere za očuvanje prostora.

Tokom izvođenja projekta je neophodno pridržavati se važećih zakona u Crnoj Gori (kao npr. Zakon o upravljanju otpadom (Sl. list Crne Gore 64/11 i 39/16, 074/22, 34/24), Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata (Sl.list CG br. 64/17, 44/18 i 63/18), Zakon o životnoj sredini (Sl.list CG br. 052/16, 073/19), Zakon o zaštiti i zdravlju na radu (Sl.list CG br. 034/14, 044/18), Zakon o zaštiti vazduha (Sl.list CG b.25/10, 040/11, 043/15), Zakon o vodama (Sl.list CG br. 027/07, 073/10, 032/11, 047/11, 048/15, 052/16, 055/16, 002/17, 080/17, 084/18). Pomenuti zakonski akti, kao i podzakonski dokumenti specificiraju mjere kojih se treba pridržavati u smjeru zaštite ljudi i životne sredine.

Mjere zaštite životne sredine predviđene zakonima i drugim propisima proizilaze iz normi koje je neophodno ispoštovati pri izgradnji objekta.

Osnovne mjere su:

- S obzirom na značaj objekta, kako u pogledu njegove sigurnosti tako i u pogledu zaštite ljudi i imovine, prilikom projektovanja i izgradnje potrebno je pridržavati se svih važećih zakona i propisa koji regulišu izgradnju.
- Ispoštovati sve regulative (domaće i Evropske) koje su vezane za granične vrijednosti intenziteta određenih faktora kao što su zagađenje vazduha, voda i nivoa buke i dr.
- Obezbijediti nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od strane kadra za sve faze.

8.2. Mjere zaštite predviđene prilikom izgradnje objekta

Mjere zaštite životne sredine u toku izgradnje objekta obuhvataju mjere koje je neophodno preduzeti za dovođenje kvantitativnih negativnih uticaja na dozvoljene granice, kao i preduzimanje mjera kako bi se određeni uticaji sveli na minimum:

Osnovne mjere su:

- Izvođač radova je dužan organizovati postavljanje gradilišta tako da njegovi privremeni objekti, postrojenja, oprema, kretanje radnika i vozila ne ometa i ne utiču na okolno područje i stanovnike.
- Građevinska mehanizacija koja će biti angažovana na izvođenju projekta treba da zadovolji Evropske standarde za vanputnu mehanizaciju (EU Stage III B i Stage IV iz 2006. odnosno 2014. god.) prema Direktivi 2004/26/EC).
- Tokom izvođenja radova održavati mehanizaciju: građevinske mašine i vozila u ispravnom stanju, sa ciljem maksimalnog smanjenja buke, kao i eliminisanja mogućnosti curenja nafte, derivata i mašinskog ulja.
- Za vrijeme vjetra i sušnog perioda redovno kvasiti sitan materijal, radi redukovanja prašine.
- Izvođač radova je obavezan da uradi poseban Elaborat o uređenju gradilišta i radu na gradilištu, sa tačno definisanim mjestima o skladištenju i odlaganju materijala kojiće se koristi prilikom izvođenja radova, sigurnost radnika, saobraćaja, kao i zaštite neposredne okoline kompleksa.
- Potrebno je redovno prati točkove na vozilima koja napuštaju lokaciju, kako ne bi došlo do zagađenja lokalnih i magistralnih cesta.
- S obzirom na malu udaljenost objekta od susjednih parcela, potrebno je detaljnije definisati visinu ograde, pri čemu visina od 1 do 2 metra svakako nije dovoljna za adekvatnu zaštitu i zvučnu izolaciju. U slučaju da je objekat izložen većem nivou buke, osim postavljanja zaštitne ograde oko objekta, radove na gradilištu treba izvoditi isključivo u dnevnim uslovima, kako bi se minimizirao negativni uticaj na okolinu. Ove mjere će doprinijeti smanjenju buke i očuvanju vizuelnog kvaliteta prostora, čime će se zadovoljiti zahtjevi zaštite životne sredine i sigurnosti.
- Obzirom da se pri izvođenju zemljanih radova, posebno tokom iskopavanja za podzemne etaže, očekuje značajna količina iskopanog materijala, biće preduzete sledeće mjere u cilju sprečavanja rasipanja materijala tokom transporta:
 - o Transport materijala će se vršiti specijalizovanim teretnim vozilima sa zatvorenim ili pokrivenim tovarnim prostorom. Svako vozilo će, nakon utovara, imati obavezu da materijal prekriva ceradom kako bi se onemogućilo prosipanje prilikom kretanja kroz urbanu sredinu.

- Utovar i pretovar će se vršiti pažljivo, bez prekoračenja dozvoljene zapremine tovara, kako bi se izbjeglo rasipanje tokom vožnje, naročito na neravnim dionicama i pri naglim manevrima.
- Održavanje čistoće vozila, naročito točkova i podvozja, obavljat će se na izlazu sa gradilišta, kako bi se spriječilo iznošenje zemlje i blata na javne saobraćajnice. Na gradilištu će biti obezbijeđena zona za ispiranje točkova.
- Kretanje vozila će biti organizovano duž unaprijed definisanih i što kraćih trasa, uz izbjegavanje prolaska kroz osjetljive zone ili naseljena područja u periodima velikog saobraćajnog opterećenja.
- Praćenje i kontrola transporta sprovodiće se redovno kroz nadzor izvođača i vođenje evidencije o broju tura, vrsti i količini transportovanog materijala.
- Obezbijediti kontejner, za prikupljanje čvrstog komunalnog otpada sa lokacije gradilišta i obezbijediti odnošenje i deponovanje prikupljenog komunalnog otpada u dogovoru sa nadležnom komunalnom službom grada.
- Adekvatno izvođenje svih radova, u skladu sa revidovanim glavnim projektom
- Adekvatno izvođenje sistema sanitarnih i fekalnih voda
- Adekvatno izvođenje sistema otpadnih voda sa manipulativnih površina
- Izvršiti revitalizaciju zemljišta, tj. sanaciju zemljišta oko predmetnog objekta, koje je bilo uzurpirano izvođenjem radova na objektu, poslije završenih radova.
 - Potrebno je ukloniti predmete i materijale sa površina korišćenih za potrebe gradilišta odvoženjem na odabranu deponiju.
 - Planom uređenja terena predvidjeti pravilan izbor biljnih vrsta, otpornih na aerozagađivanje.
 - U slučaju prekida izvođenja radova, iz bilo kog razloga, potrebno je obezbijediti gradilište do ponovnog početka rada.

8.3. Mjere zaštite u toku redovnog rada objekta

- Redovna kontrola svih instalacija u objektu.
- Održavati kvalitet prečišćene otpadne vode prema Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).
- Kontrolisati visinu mulja i količinu izdvojenog ulja i masti u separatoru jednom mjesečno, i vanredno nakon dugotrajnih kiša i drugih vanrednih događaja.
- Prostor u separatoru za odvajanje taloga (mulja) i prostor za odvajanje ulja čistiti najmanje jednom tromjesečno, a to podrazumijeva i pranje koalescentnog filtera sredstvom za uklanjanje masnoća.
- Izdvojena ulja i goriva iz separatora kao opasni otpad treba sakupljati i odlagati u posude izrađene od materijala koji obezbjeđuje njegovu nepropustljivost, korozionu stabilnost i mehaničku otpornost.
- Pravno i fizičko lice kod koga nastaje opasan otpad mora odrediti privremeno odlagalište za odlaganje opasnog otpada koje je zaštićenom od atmosferskih padavina.

- Mulj iz separatora kao opasni otpad predaje se ovlaštenoj firmi za zbrinjavanje opasnog otpada. Obaveza je Nosioca projekta da sklopi ugovor za pružanje ove usluge sa ovlaštenom firmom.
- Obaveza je vlasnika opasnog otpada da vodi evidenciju sakupljanja i odvoza opasnog otpada.
- Prevozna sredstva i oprema, kojima se sakuplja, odnosno transportuje opasni otpad moraju obezbjediti sprečavanje njegovog rasipanja ili prelivanja, odnosno moraju ispuniti uslove utvrđene Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG”, br. 33/14).

8.4. Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa ili velikih nesreća

Postupak u slučaju požara

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predviđeti. Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza; Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom, ako materija koja gori to dozvoljava.

II – faza; Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u I fazi nije uspio ugasiti požar.

Obavijestiti Službu zaštite i spašavanja (broj 123), pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova (broj 122), a po potrebi hitnu medicinsku službu (broj 124).

Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovođenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova uputstva i nesmiju se preduzimati samovoljne akcije i radnje.

III - faza;

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj. kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodioc akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje predpostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnicima. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji da se ne dozvoli da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodioc akcije gašenja upoznaje svoje predpostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon toga preduzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršiocci su tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

Postupak u slučaju neispravnosti separatora ulja za sakupljanje otpadne vode sa garažnih površina motornih vozila

U slučaju nefunkcionisanja ili neispravnosti separatora ulja za sakupljanje otpadne vode sa garažnih površina, potrebno je na primjer u slučaju izbijanja požara, postupiti u skladu sa prethodno navedenim postupcima u slučaju izbijanja požara.

Izvršiti edukaciju i provjeru znanja osoblja iz oblasti protupožarne zaštite najmanje jedanput godišnje. Pristupiti hitnoj dojadi najbližoj vatrogasnoj službi

U slučaju curenja i kontaminacije zemljišta i vode istu izolovati u posebne spremnike u skladu sa pravilima koja važe, te čišćenje treba da izvrši lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašteno za servisiranje i održavanje.

8.5. Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman i dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i slično

Na lokaciji izvršenja projekta, planirano je uklanjanje svih mašina i opreme, i vraćanje okolnog područja u funkcionalno stanje.

Mjere vezane za odlaganje otpada

Komunalni otpad od zaposlenih na lokaciji projekta i unutar objekta odlaže se u kante i/ili u polu podzemne kontejnere, a komunalno preduzeće ga dalje prevozi i odlaže na odgovarajuće mjesto. Tretman komunalnog otpada podliježe Zakonu o upravljanju otpadom (Sl.list CG br. 34/24).

Investitor i izvođač radova su dužni da se u cilju bezbjednog upravljanja građevinskim otpadom na gradilištu, u svemu, pridržavaju propisanih normi:

- Građevinski otpad na gradilištu se skladišti odvojeno po vrstama građevinskog otpada, a u skladu sa Katalogom otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina;
- Odlaganje građevinskog otpada koji se privremeno ne skladišti na gradilištu može se vršiti u kontejnerima postavljenim na gradilištu ili uz gradilište. Kontejneri moraju biti izrađeni na način kojim se omogućava odvoženje otpada bez pretovara;
- Zabranjeno je odlaganje građevinskog otpada u vode, na zemljište ili u zemljište, osim u slučaju kada je građevinski otpad prerađen i koristi se kao građevinski materijal i izuzimajući lokacije za odlaganje građevinskog otpada odobrene od nadležnih organa;
- Zabranjeno je paljenje otpada na otvorenom prostoru;
- Transport građevinskog otpada, a posebno rasutog otpada, se vrši u pokrivenim vozilima za prevoz tereta, kako bi se spriječilo eventualno prosipanje otpada i emisija prašine i sitnog građevinskog materijala;
- Kod vršenja iskopa i odvoza materijala iz iskopa, a po potrebi i kod izvođenja drugih radova na gradilištu, izvođač je dužan obezbijediti pranje točkova vozila prije njihovog izlaska sa gradilišta na javnu saobraćajnicu;

- Građevinski otpad se može privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta do završetka radova, ali ne duže od jedne godine;
 - Građevinski otpad se može privremeno skladištiti i na drugom gradilištu investitora ili drugom mjestu koje je uređeno za privremeno skladištenje građevinskog otpada;
 - Prilikom privremenog skladištenje građevinskog otpada na gradilištu ili njegovog odlaganja u kontejnerima, neophodno je preduzeti mjere kojima se: sprječava pristup neovlašćenim licima; sprječava rasipanje i prosipanje otpada; sprječava emisija prašine i raznošenje sitnog građevinskog materijala vjetrom; sprječavaju potencijalni uzroci požara i drugi eventualni rizici koji mogu izazvati zagađenje životne sredine ili štetene posljedice po zdravlje ljudi;
 - Građevinski otpad (otpadni beton, opeka, keramika i građevinski materijal na bazi gipsa ili mješavina građevinskog otpada sa zemljanim iskopom) može se ponovo upotrijebiti za izvođenje građevinskih radova na gradilištu na kojem je otpad nastao ukoliko zapremihna otpada ne prelazi 50m³;
 - Građevinski otpad koji ne sadrži opasne supstance i koji se ne može preraditi odlaže se na deponiju za inertni otpad;
 - Opasni građevinski materijali se, ukoliko je to tehnički izvodljivo, posebno izdvajaju, privremeno skladište ili odlažu tako da se spriječi miješanje opasnih materijala sa neopasnim građevinskim otpadom;
 - Tokom sakupljanja, odlaganja, transporta i privremenog skladištenja opasan otpad se posebno pakuje i označava u skladu sa propisima kojima se uređuje prevoz opasnih materija;
- Nosilac projekta (proizvođač otpada), je neophodno da izradi Plan upravljanja otpadom, ako se proizvodi, na godišnjem nivou, više od 200 kg opasnog otpada ili više od 20 tona neopasnog otpada .

Mjere zaštite zemljišta i voda

Za zaštitu zemljišta od negativnih uticaja realizacije projekta predlažu se sljedeće mjere:

- Maksimalna visina privremeno odložene iskopane zemlje ne smije da prelazi visinu od 2 m, kako bi se izbjeglo zbijanje pod dejstvom težine gornjih slojeva;
- U periodu suvog vremena vršiti kvašenje materijala ili zemlje kako bi se izbjegla eolska erozija, tj. raznošenje sitnih čestica vjetrom i deponovanje na okolno zemljište;
- Kretanje vozila i mehanizacije ograničiti se na što manju površinu uz ograničavanje njihovog kretanja na pristupne puteve u najvećoj mogućoj mjeri;
- Prilikom realizacije projekta na lokaciju dovoziti ispravnu mehanizaciju koja je prošla tehničke preglede;
- Na lokaciju realizacije projekta zabranjeno je održavanje vozila i mehanizacije, dopuna ulja, goriva itd.;

- Sve građevinske mašine koje koriste pogonsko gorivo na bazi naftnih derivata moraju biti snabdjevene posudama za prihvatanje trenutno iscurlog goriva ili maziva.

Nekontrolisano odlaganje komunalnog otpada stvara uslove koji omogućavaju zagađivanje zemljišta i vode, što je potrebno spriječiti adekvatnim odlaganjem, prevozom i tretmanom koji podliježe Zakonu o upravljanju otpadom (Sl. list Crne Gore 64/11 i 39/16, 074/22, 34/24).

Redovno održavati biljne vrste i travnate površine, na prostoru predmetne lokacije.

Mjere zaštite vazduha

Tokom izvođenja radova, doći do emisije izduvnih gasova iz motornih vozila i mehanizacije. Potrebno je voditi brigu o tome da se rad mehanizacije obavlja racionalno, i koristi samo u slučaju potrebnih radova, kako bi se aerozagađenje svelo na minimum.

Sa stanovišta aerozagađenja neće doći do značajnijeg negativnog uticaja na životnu sredinu, tako da nije potrebno preduzimati posebne mjere zaštite.

8.6. Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili neutralisanje štetnih uticaja na životnu sredinu

Pod ovim mjerama podrazumijeva se čitav niz mjera i postupaka čije regulisanje i sprovođenje osigurava funkcionisanje sistema zaštite. Ove mjere podrazumijevaju:

- Za sprečavanje posljedica nestručnog rukovanja mehanizacijom dozvoliti rukovanje samo ovlaštenom i osposobljenom licu, a na vidnim mjestima istaći odgovarajuća uputstva za rukovanje kao i potrebna upozorenja i zabrane.
- Za sprečavanje eventualnih akcidentnih situacija i regulisanja ponašanja zaposlenog osoblja u slučajevima oštećenja, havarije uređaja, instalacije i prateće opreme i sredstava, treba se pridržavati svih mjera zaštite i definisanih postupaka ponašanja u uputstvima za rad i održavanje proizvođača opreme i sredstava, internim uputstvima korisnika, kao i mjera zaštite na radu i protivpožarne zaštite.
- Obavezno vršiti redovne periodične preglede uslova radne sredine kao i primjene mjera za zaštitu radne i životne sredine.
- U slučajevima kada je moguć kontakt sa opasnim i štetnim materijama ili u slučaju da se prilikom redovnih pregleda uslova radne sredine konstatuje povećan nivo buke, prašine, vlage ili bioloških i hemijskih štetnosti, treba odrediti mjere kojima će se određene štetnosti svesti na prihvatljivu mjeru.
- Investitor treba odrediti odgovorno lice za sprovođenje i nadgledanje mjera zaštite životne sredine.
- Parking površine i pješačke staze oko objekta se osvijetljavaju.

Mjere zaštite od buke

Mjere zaštite od buke u toku realizacije projekta obuhvataju različite organizacione mjere kojima će se smanjiti emisija buke kao i potencijalni efekti buke na zaposlene u toku izvođenja radova i životnu sredinu. Mjere zaštite koje se predviđaju su sljedeće:

- Na mjestu izvođenja radova neophodno je ograničiti brzinu kretanja vozila kojom će se spriječiti moguća prekomjerna emisija buke;
- Cjelokupnu lokaciju izvođenja radova ograditi čime će se koliko toliko ublažiti negativni efekti buke na okolinu naročito istaknuti i impulsni tonovi;
- Angažovani radnici na realizaciji projekta moraju biti upoznati sa potencijalnim uticajima i mjerama za smanjenje uticaja buke na životnu sredinu i lokalnu populaciju.
- Uzeti u obzir za zaštitu od buke Odluku o zabrani izvođenja građevinskih radova tokom ljetnje turističke sezone, za opštinu Bar.
- U slučaju prekoračenja dozvoljenih vrijednosti buke pored postavljanja ograde oko objekta, radove treba ograničiti i izvoditi samo u dnevnim uslovima.

Mjere zaštite separatora lakih naftnih derivata

Otpadna voda se, iz separatora, uliva u atmosfersku kanalizaciju. Separatori moraju biti u svemu prema uputstvima propisanom evropskom normom EN 858-1.

Taložnik mulja

Visinu mulja u taložniku je potrebno kontrolisati jednom mjesečno. Pri kontroli je potrebno izmjeriti visinu mulja u taložniku. Mjerenje se vrši pomoću dovoljno dugačke merne letvice od aluminijuma koja je na kraju premazana sa posebnom pastom za vodu. Vanrednu kontrolu taložnika i izmere mulja je potrebno izvršiti nakon većih naliva, dugotrajnih kiša i drugih vanrednih događaja (po sanaciji prozornih i uvršđenih površina na benzinskim servisima, vede frekventnosti radnih mašina itd.). Rezultate mjerenja potrebno je upisati u zapisnik kontrole.

Mulj je potrebno odstraniti iz taložnika pre nego što je debljina mulja veća od 350 mm. Čišćenje vrši serviser za održavanje, koji je ovlašćen za servisiranje i održavanje separatora ulja. Mulj iz taložnika se ne smije odlagati na komunalne deponije, odlaganje vrši Komunalno društvo.

Separator ulja

Količinu izdvojenoga ulja je potrebno kontrolisati jedanput mjesečno, pomoću mjerne letve od aluminijuma, premazane s pastom za vodu. Ulje, koje se skuplja u separatoru je potrebno odstraniti pre nego što debljina sloja postane veća od 400 mm. Preporučljivo je, da se izvede čišćenje, kada se u separatoru ulja plovak na automatskom ventilu počne potapati.

Ispumpavanje se vrši kroz ulazni šaht, koji dozvoljava pristup do svih predela separatora ulja. Kod skidanja ulja sa površine vode je potrebno paziti, da se skine što veća količina ulja a ne mešavina ulja i vode. Zato je potrebno skidanje sloja ulja izvesti pažljivo i sa hvataljkama ili usisivačima, koji su za to namjenjeni. Čišćenje treba da izvrši lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašćeno za servisiranje i održavanje.

U separatoru ulja izdvojene lake tečnosti predstavljaju opasnost za nastanak požara ili eksplozije. U blizini ili na samom separatoru zbog toga za vreme pogona nije dozvoljen rad sa otvorenim plamenom.

Pre svakog ulaska u separator ulja je potrebno odstraniti izdvojene lake tekućine. Za sve radove u unutrašnjosti separatora moraju biti prisutna dva radnika tako, da se međusobno čuvaju. U toku rada se separator neprestano provjetrava.

Koalescentni filter

Koalescentni filter je potrebno pregledati i kontrolisati jedanput godišnje ili prilikom svakog vanrednog čišćenja kompletnog uređaja. Logična je veza čišćenja koalescentnoga filtera sa odstranjivanjem mulja i ulja. Pranje izvodi lice određeno za održavanje naprave, koje je ovlašćeno za servisiranje i održavanje separatora ulja.

9. PROGRAM PRAĆENJA UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU

Praćenje stanja na životnu sredinu je obaveza koja proizilazi iz zakonskih propisa. Državni program praćenja stanja životne sredine sprovodi Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore preko ovlašćenih institucija.

Pored praćenja stanja na životnu sredinu koji sprovodi Agencija za zaštitu životne sredine, prema Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) obaveza je i zagađivača (pravno lice ili preduzetnik koji je korisnik postrojenja koje zagađuje životnu sredinu) da vrši praćenje uticaja na životnu sredinu, a da dobijene podatke dostavlja Agencija za zaštitu životne sredine.

Praćenje stanja na životnu sredinu se sprovodi mjerenjem, ispitivanjem i ocjenjivanjem indikatora stanja životne sredine i obuhvata praćenje prirodnih faktora, promjene stanja i karakteristike životne sredine.

Parametri na osnovu kojih utvrđuje uticaj nekog objekta na životnu sredinu definisani su zakonskom regulativom iz oblasti životne sredine.

Cilj monitoringa je da se utvrdi efikasnost predviđenih preventivnih mjera ublažavanja negativnih uticaja na kvalitet životne sredine, kao i da se identifikuje svaka promjena.

9.1. Prikaz stanja životne sredine prije puštanja projekta u rad

Prikaz stanja kvaliteta životne sredine na ovoj lokaciji, prije nego se počne sa izvođenjem radova na izgradnji objekta, je dat u poglavljima “Opis lokacije” i “Opis segmenata životne sredine”. Opisane su osnovne fizičkogeografske i društvenogeografske karakteristike prostora kojem predmetni projekat pripada. Segmenti životne sredine daju detaljniji prikaz istih ti karakteristika, kroz dodatna istraživanja i analizu podataka.

9.2. Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu

Parametri na osnovu kojih se mogu utvrditi štetni uticaji na životnu sredinu definisani su odgovarajućim zakonima.

Monitoring kvaliteta vazduha se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16.), Zakonu o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10. i 43/15.) i Pravilniku o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG” br. 21/11. i 32/16.).

Monitoring voda se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i Zakonu o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16 i 2/17), Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o

kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19) i Uredbom o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl. list” CG, br. 2/07).

Monitoring kvaliteta zemljišta se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i Pravilnikom o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97).

Monitoring buke se sprovodi u skladu sa odredbama navedenim u Zakonu o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16) i Zakonu o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11., 01/14. i 2/18), Pravilnikom o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG” br. 27/14.) i Pravilnikom o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG”, br. 60/11.).

Kako je kroz analizu mogućih uticaja objekta na životnu sredinu i kroz primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku izgradnje objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda i zemljišta, te se iz tih razloga ne predlaže posebno praćenje navedenih segmenata životne sredine na lokaciji objekta.

Međutim, u toku izgradnje kao posljedica rada građevinske mehanizacije, može doći do povećanja nivoa buke na lokaciji koja je privremenog karaktera. Iz tih razloga predlaže se njeno mjerenje u uslovima rada većeg broja mašina istovremeno.

Monitoringom nivoa buke obuhvatiti mjerenja u toku izgradnje. Ukoliko se ukaže potreba za smanjenjem nivoa buke, potrebno je smanjiti broj mašina i aparata koje istovremeno rade.

Monitoring nivoa buke vrši ovlašćena organizacija.

Kako je kroz analizu uticaja projekta na životnu sredinu i primjenu odgovarajućih mjera zaštite, zaključeno da se u toku eksploatacije objekta ne mogu očekivati značajniji uticaji na kvalitet vazduha, voda, zemljišta i povećanja nivoa generisane buke, ipak je shodno zakonskim obavezama neophodno praćenje kvaliteta otpadnih voda iz separatora.

Potrebno je sprovoditi kontrolu kvaliteta prečišćenih otpadnih voda redovnim uzorkovanjem u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).

Pored navedenog, nosilac projekta treba da postupa u svemu u skladu sa mjerama koje su predviđene u cilju sprječavanja, smanjenja ili otklanjanja značajnog štetnog uticaja na životnu sredinu.

9.3. Mjesta, način i učestalost mjerenja utvrđenih parametara

Nosilac projekta je obavezan da vrši periodičnu kontrolu kvaliteta vode i to jednom godišnje.

Dobijeni rezultati ispitivanja treba da se uporede sa podacima navedenim u Pravilniku o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku

ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).

Monitoring vrši ovlaštena organizacija, a način ispitivanja je definisan standardnim metodama ispitivanja.

Samo redovno i vanredno održavanje, pravovremeno pražnjenje i uklanjanje nedostataka omogućuju besprekoran rad uređaja. Garancija za rad i propisno održavanje uređaja je zaduženje odgovornog lica. Za popravke je potrebno angažovati ovlašteno lice ili kontaktirati proizvođača.

Uređaj je neophodno pregledati najmanje jednom mjesečno od strane ovlaštenog ili zaduženog lica. Preporučuje se redovna nedeljna kontrola, pre svega kod uređaja koji su prilično opterećeni zagađenim otpadnim vodama. Ako uređaj normalno radi, redovna kontrola uglavnom je ograničena na vizuelni pregled spoljašnjosti i unutrašnjosti uređaja.

9.4. Sadržaj i dinamika dostavljanja izvještaja o izvršenim mjerenjima

Pravna lica, koja ispuštaju otpadne vode u recipijent vode evidenciju o učestalosti ispitivanja, količini i sastavu opasnih i štetnih materija, a sadržaj Izvještaja je definisan standardima akreditovanih organizacija.

Nadležni inspekcijski organ treba da provjerava evidenciju preuzimanja opasnog otpada iz separatora u skladu sa Pravilnikom o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaja formulara o transportu otpada („Sl. list CG” br. 50/12).

9.5. Obaveza obavještavanja javnosti o rezultatima izvršenog mjerenja

Shodno Zakonu o životnoj sredini, vlasnik objekta dužan je da rezultate monitoringa dostavlja nadležnom organu lokalne uprave i Agenciji za zaštitu životne sredine Crne Gore.

Pored navedenog vlasnik objekta je obavezan da obavještava javnosti o rezultatima izvršenih mjerenja.

9.6. Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu

Prekogranični program praćenja uticaja na životnu sredinu nije relevantan za ovaj Projekat.

10. NETEHNİČKI REZIME INFORMACIJA

Prema planu parcelacije pristup lokaciji je planiran sa ulice UP S20.

Prema planu namjene DUP-a namjena predmetnih urbanističkih parcela na kojima je planirana gradnja je MN mješovita namjena.

U skladu sa planiranom namjenom u odnosu na urbanističko tehničke uslove i plansku dokumentaciju za predmetnu lokaciju je i planiran objekat u skladu sa urbanizacijom i namjenom.

Planirani stambeno poslovni objekat je u skladu sa datom namjenom iz urbanističko tehničkih uslova.

Sama funkcionalnost objekta koji je planiran na predmetnoj lokaciji, će doprinijeti urbanizaciji lokacije. Planirano je da poslovni prostori unutar predmetnog objekta imaju funkciju poslovnih/turističkih apartmana. Funkcija, odnosno, namjena je u skladu sa drugim sličnim stambeno poslovnim objektima. Turistički potencijal područja izgradnjom ovog i njemu sličnih objekata, pruža raznovrsnu ponudu za potencijalne korisnike.

Karta 9: Izvod iz DUP-a "Topolica IV" plan parcelacije

U podrumskoj etaži su planirana parking mjesta (19PM).

U prizemnoj etaži i etaži spratova 1 i 2 projektovani su poslovni prostori za potrebe poslovanja (ukupno 24 poslovna prostora), dok su na etažama sprata 3, 4 i 5 projektovane stambene jedinice (ukupno 15 stambenih jedinica).

Svi koeficijenti dati urbanističko tehničkim uslovima računati su u odnosu na površinu djela urbanističke parcele br.17 čija površina iznosi $P = 1,807m^2$.

Bruto površine projektovanog objekta po etažama iznose:

Tabela 1: Prikaz bruto površina po etažama

Objekat teži da ne optereti, ali svakako da do kraja definišu prostor, na način na koji prethodno izgrađena struktura u okruženju to zahtijeva a samim tim zadovolje namjenu objekta.

Zadate građevinske linije koje su date urbanističko tehničkim uslovima su ispoštovane tako da je objekat lociran unutar ili do zadatih građevinskih linija.

Objekat je inkoporiran i oblikovno riješen u zoni gradnje kao i oblika lokacije na kojoj se gradi.

Samo arhitektonsko rješenje u pogledu gabarita i visinske regulacije objekta je vizuelno definisano da do kraja definiše samu namjenu objekta kao i prostor oko njega. Saobraćajne

površine u okviru lokacije su prilagođene samoj lokaciji kao i uređenju lokacije a samim i tim nesmetanom funkcionisanju u okviru parcele.

Prizemlje objekta koje je planirano za garažiranje vizuelno a i funkcionalno je odvojeno stambenog dijela objekta kako u pogledu saobraćajnog isto tako i u pogledu pješačkog prilaza. Svi ulazi-komunikacije su projektovani u skladu sa svim standardima i normativima za ovu vrstu objekata.

U pogledu funkcionalnog rješenja poslovnog i stambenog dijela sve jedinice su projektovane tako da obezbijede ugodan smještaj i boravak ljudi uz maksimalno prirodno osvjetljenje koje je potrebno za svaku prostoriju u okviru apartmanske i stambene jedinice.

Projektom obezbijediti nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad lica smanjene pokretljivosti, u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup lica smanjenje pokretljivosti (Sl.list CG, br. 48/13).

Projektom je predviđeno da svi standardi za lica smanjene pokretljivosti i osobe sa invaliditetom budu zadovoljeni, kao što su prilazne rampe objektu i parceli, komunikacije unutar objekta, sanitarni čvor sa svim standardima za korišćenje.

Pripremni radovi za izgradnju objekta obuhvataju geodetsko obilježavanje položaja objekta na lokaciji, i sve neophodne iskope koji su malog obima. Prije početka radova, gradilište mora biti obezbjeđeno od neovlaštenog pristupa, osim licima angažovanim na izvođenju radova.

Svi građevinski radovi moraju se izvesti prema planovima, tehničkom opisu, predmjeru i predračunu radova, važećim tehničkim propisima i standardima, kao i uputstvu nadzornog organa, uz punu kontrolu.

Radovi na ovom gradilištu započinju u **maju/junu 2025. godine**, a završetak radova je predviđen u **novembru/decembru 2026. godine**.

Za komunikacije van gradilišta i prilaze gradilištu koriste se postojeće javne saobraćajnice.

Kod korišćenja javnih saobraćajnica i puteva izvođač radova će to obavljati na propisan način tako da ne ometa odvijanje normalnog saobraćaja.

Da bi se radovi normalno odvijali potrebno je do svih radnih mjesta, kako za sva mehanizovana sredstva tako i za zaposlene, obezbjediti pristupne puteve u skladu sa propisom.

Izbor i uređenje unutrašnje saobraćajnice na gradilištu izvršiće glavni tj. odgovorni inženjer radova prema potrebi organizacije gradilišta i tehnološkog procesa gradilišta. Ovaj put mora biti nezakrčen, dovoljne širine i površine i potrebne nosivosti, za predviđeno saobraćajno opterećenje. Ukoliko je niža od potrebne, tražena nosivost se postiže nasipanjem i valjanjem nekoherentnog materijala u slojevima.

Pješačka staza mora biti tvrda i ravne površine, najmanje širine 1m za zaposlene koji ne prenose teret, a najmanje širine 2m ukoliko se istima vrši prenošenje građevinskog materijala kolicima ili ručno. Za prilaz, istovar i utovar građevinskog materijala treba da postoji siguran transportni put kao i utovarno – istovarne površine.

Pješačka staza svakodnevno mora biti pregledana i čista da se zaposleni koji se njima kreću ne bi saplitali i padali. Na mjestima opasnih zona postaviti table upozorenja ili natpise koji upozoravaju na opasnost. Puteve za prolaz i prevoz kolicima po tlu treba usmjeriti tako da zaobilaze sve prepreke (otvorene jame ili kanale). Ukoliko put vodi preko kanala, moraju se uraditi prelazi.

U toku izvođenja radova, odgovorni inženjer kontroliše održavanje saobraćajnica.

Saobraćajnice na gradilištu moraju biti propisno označene putokazima i saobraćajnim znacima. Na saobraćajnicama je strogo zabranjeno nepotrebno zadržavanje, odlaganje materijala i opreme.

Brzina saobraćaja na gradilištu mora se ograničiti na 10km/h, a i manje ako to zahtjeva sigurnost kretanja zaposlenih na gradilištu, te postaviti saobraćajni znak za ograničenje brzine na ulazu u gradilište.

U uslovima izrazito toplih dana, kada je intenzivirano dizanje prašine, neophodno je redovno saobraćajnice kvasiti vodom čime će se značajno uticati na smanjenje prašine.

Sva vozila pri izlasku sa gradilišta moraju se očistiti da se blato i zemlja ne bi raznosili van gradilišta.

Pješački prelazi i staze za kretanje zaposlenih u krugu gradilišta treba urediti i održavati tako da bude:

- podloga ravna i tvrda;
- na podlozi i stazama ne smije da se nalazi odbačeni materijal, komadi sa oštrim ivicama, građa sa ekserima i td.;
- u neposrednoj blizini prolaza i staza ne smije da se skladišti građa, djelovi oplata, oprema, gotovi građevinski elementi i drugi predmeti, ako nisu obezbijeđeni od pomjeranja, preturanja i rušenja;
- ne smiju se postavljati u nivou aktivne javne saobraćajnice, ukoliko nisu obilježene znacima i obezbijeđene u skladu sa saobraćajnim propisima;
- iznad mjesta kretanja i rada zaposlenih zabranjen je prenos tereta;
- uređaji za prenos građevinskog materijala i opreme ne smiju se postavljati iznad ulaza u objekat, niti iznad prolaza za zaposlene, a ukoliko se ovo nemože izbjeći, postavlja se zaštitna konstrukcija, koja štiti od predmeta koji padaju sa visine;
- čista visina prolaza, koja se označava sa svake strane vidljivom oznakom, ne smije biti manja od 2m, izuzetno, kada se iznad prolaza ne može izbjeći pojedinačna smetnja čija visina ne prelazi 2m, visina prolaza može biti manja, ali ne manja od 1,60 m;
- visina od podloge prolaza ili staze do elektičnog kabla koji mora biti izolovan, ne smije da bude manja od 3,5 m.

- Pored obezbjeđenja granica gradilišta prema okolini, obzirom na specifičnost lokacije, obavezno se, na odgovarajući način, moraju obezbijediti i lica van ograde gradilišta tj. pješaci.

ODREĐIVANJE MJESTA, PROSTORA I NAČINA RAZMJETAJA I USKLADIŠTENJA GRAĐEVINSKOG MATERIJALA NA GRADILIŠTU

Pravilnim uskladištenjem na gradilištu, građevinski materijal se štiti od propadanja, a rad u blizini uskladištenog materijala, kao i rukovanje istim je bezbjedniji. Građevinski materijal na gradilištu skladišti se na tačno utvrđenim mjestima, koja su definisana organizacionom šemom gradilišta. Na izvođačima je ostavljeno da sami organizuju predviđeni prostor u skladu sa potrebama i organizacionom šemom gradilišta.

Svi materijali i oprema moraju biti uskladišteni na odgovarajući način kako ne bi predstavljali prepreke i stalni izvor opasnosti po zaposlene, takođe sami pristup uskladištenim materijalima mora biti takav da je omogućeno nesmetano uzimanje bez opasnosti od rušenja.

U slučaju nedostatka prostora za skladištenje potrebnih količina materijala, na gradilište se dozvoljava dopremanje materijala samo u količinama koje se mogu složiti bez zakrčavanja prolaza, prilaza i bez opasnosti od rušenja.

U slučaju da su neophodne veće količine materijala od onih koje se mogu normalno na raspoloživom prostoru uskladištiti, da bi se održala dinamika radova prema mrežnom planu, moraju se obezbijediti posebne mjere zaštite.

Svaki izvođač radova dužan je da propiše način razmjetaja i uskladištenja građevinskog i ostalog materijala na svom dijelu gradilišta.

Na ovom gradilištu će se u skladu sa programom isporuke građevinskog materijala u tačno određenim rokovima i količinama dopreмати sledeći građevinski materijal.

- čelični elementi konstrukcije stubova,
- provodnici, zaštitna užad

SMJETAJ GRAĐEVINSKIH MAŠINA, SREDSTAVA ZA RAD I ALATA

Sve građevinske mašine i sredstva za rad potrebno je postaviti na bezbjedno – odgovarajuće mjesto s obzirom na vrstu posla koji se obavlja na gradilištu.

Za sva korištena sredstva rada potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju o primjeni mjera i propisa iz zaštite na radu od ovlašćene institucije.

Rukovanje i održavanje navedenih sredstava rada može se povjeriti samo licu koje je stručno osposobljeno za takav rad i ispunjava određane uslove u smislu stručne, zdravstvene i druge podobnosti o čemu se mora voditi evidencija.

Sve građevinske mašine i prevozna sredstva, u zavisnosti od kategorije, moraju biti opremljena protiv-požarnim aparatima tipa S.

Ručni alat i oprema kao što su bušilice, aparat za el. zavarivanje, pumpe za izbacivanje vode i sl. moraju biti posebno uskladišteni s tim da je lice zaduženo za njihovo izdavanje dužno isto izdati u ispravnom stanju.

Samohodne građevinske mašine kao što su (auto dizalice, kamioni i sl.) trebaju biti ostavljena na sigurno mjesto, odnosno na placu za mehanizaciju koji dat na oraganizacionoj šemi gradilita.

Na gradilištu će se koristiti kranska građevinska stubna dizalica sa okretnim horizontalnim krakom i okretnim stubom. Upravljanje je iz kabine i prenosnim komandama. Sredstva za dizanje i prenošenje slobodno visećeg tereta moraju u pogledu mjera odgovarati odredbama važećih propisa o zaštiti na radu sa dizalicama. Radni prostor kрана – ugroženo područje mora se ograditi ili postaviti upozorenje sa zabranom prolaska, odnosno pristupa na to područje.

Osnovne karakteristike i način primjene-dopušteno opterećenje biće dati u Stručnim nalazima sredstva za rad – građevinskih stubnih dizalica.

ORGANIZACIJA SMJEŠTAJA, ISHRANE I PREVOZA ZAPOSLENIH NA GRADILIŠTE I SA GRADILIŠTA

Smještaj zaposlenih:

Organizovan je u režiji Poslodavca ili se radi o lokalnom stanovništvu.

Ishrana zaposlenih:

Organizovana je u režiji Poslodavca, dopremanjem obroka na gradilište u vidu „lanč paketa”.

Prevoz zaposlenih:

Prevoz zaposlenih odvijace se organizovano u režiji poslodavca.

Organizovanje i nadzor nad sprovođenjem i održavanjem higijene u vezi sa ishranom i smještajem vrši glavni inženjer gradilišta Izvođača radova.

UREĐENJE I ODRŽAVANJE SANITARNIH ČVOROVA NA GRADILIŠTU

Na gradilištu se predviđa korišćenje propisanog sanitarnog čvora koji će se postaviti na gradilištu.

Za organizaciju održavanja higijene na gradilištu (prostorije za ručavanje, sanitarni čvorovi i ostale pomoćne prostorije) zaduženi su organizatori rada na gradilištu. Na gradilištu se predviđa korišćenje mobilnog hemijskog sanitarnog čvora, tipa TOI TOI, koji ispunjava sve higijensko-tehničke standarde za privremenu sanitarnu infrastrukturu. Čvor će biti postavljen na odgovarajućoj lokaciji unutar gradilišta, uz redovno održavanje i pražnjenje.

Pritom se vodi računa o sljedećem minimumu:

- WC kabina na 20 zaposlenih;
- Voda za piće i slavina za pranje ruku na 20 zaposlenih.

UREĐENJE ELEKTRIČNIH INSTALACIJA NA GRADILIŠTU

Napajanje gradilišta električnom energijom vršiće se sa nn mreže u blizini gradilišta. U slučaju premještanja, razvodne ormare postaviti na mjesta koja su u skladu sa mjerama datim u tekstu ispod.

Rasklopni blok postavlja se na pristupačnom mjestu na stabilan nosač tako da sredina radnog dijela kutije bude na visini 1,50 - 1,80 m od površine na kojoj stoji radnik.

Ako je rasklopni blok postavljen na nosač od metala, nosač se mora povezati sa zaštitnim provodnikom ili provodnikom za izjednačenje potencijala.

Postavljanje rasklopnog bloka po terenu gradilišta, na radni patos skele i na betonsku ploču po kojoj se kreću radnici, zabranjeno je.

Rasklopni blok mora da bude postavljen izvan područja mogućih mehaničkih oštećenja (manipulativni prostor dizalice, gradilišna saobraćajnica, prolaz radnika i sl.) i mora da bude zaštićen od atmosferskih padavina, hemijskih i toplotnih uticaja, vlage, masnoće, prašine i druge prljavštine.

Uređaji za rastavljanje i zaštitu napojnih i razvodnih strujnih kola mogu da budu u glavnom rasklopnom bloku ili u odvojenim razvodnim rasklopnim blokovima koji se napajaju iz glavnog, ali ne mogu da budu izvan rasklopnog bloka.

Uređaj za rastavljanje napajanja mora da ima obezbjeđenje isključenog položaja, bravom ili smještajem u kućište koje se može zaključati.

Svaki razvodni rasklopni blok za napajanje električnih potrošača mora da bude opremljen uređajem za zaštitu od prekomjernih struja, uređajem za zaštitu od indirektnog dodira i priključnicama.

Priključnice moraju da budu postavljene u unutrašnjosti rasklopnog bloka ili na spoljnoj strani zidova rasklopnog bloka ili ormara.

Posebni tehnički uslovi za privremenu električnu instalaciju

Sljedeći tehnički uslovi obavezni su za izvođača radova:

- Kod izvođenja radova obavezan je stručni nadzor stručnog lica, a po potrebi i »Elektrodistribucije«;
- Polaganje kablova u rovu izvesti u svemu prema važećim propisima;
- Slobodno položeni kablovi u rovu dubine 80 cm. Postaviti između dva sloja pijeska debljine 10 cm, a preko cijelom dužinom zaštititi punom opekom;
- Kod polaganja kablovice u rovu dubine 1,10 m. izraditi betonsku podlogu debljine 10 cm.
- Preko nje postaviti kablovice i iste naliti na spojevima istih. Zalivanje izvršiti tehničkim betonom;

- Kod polaganja kablova voditi računa da se isti ne ukrštaju, a iste u rovu postaviti zmijasto da u slučaju slijeganja terena ne dode do oštećenja kabla;
- Kablovi se ne smiju postavljati na temperaturi nižoj od 5° C;
- Razvodne baterije postaviti na nogare koje su sastavni deo baterije nogara, pričvrstiti na fosne koje obezbjeđuju bateriju od pada;
- Sve kablove do razvodne baterije mašina i ostalih priključaka zaštititi od mehaničkog oštećenja cevima Fe/Zn odgovarajućeg presjeka;
- Sva priključna mjesta označiti natpisnom tablicom sa oznakom vrsta kabla, presjeka i mašina koja je priključena;
- Kablove za signalne lampe postaviti na posebne stubiće i visina istih mora obezbijediti normalno manipulisanje Prevoznih sredstava na objektu;
- Prije puštanja instalacije u rad izvršiti ispitivanje kablova;
- Preko trase kablova ne smije se vršiti nikakav saobraćaj ako kablovi nisu položeni u betonske kablovice ili gvozdene cevi;
- Svi električni uređaji moraju biti pod ključem i obezbijeđeni od rukovanja nestručnih lica;
- Rasvjeta u svim prostorijama gde nije obezbijeđena puna sigurnost od napona dodira riješeno je preko smanjenog napona 24V.

UREĐENJE VODOVODNIH INSTALACIJA NA GRADILIŠTU

Vodosnabdijevanje vršiće se sa postojećih vodovodnih priključaka ili u nedostatku dopremanjem na gradilište.

UREĐENJE KANALIZACIONIH INSTALACIJA NA GRADILIŠTU

Za potrebe gradilišta predviđena je upotreba postojećih kanalizacionih instalacija.

Rad na mjestima gdje se pojavljuju štetni gasovi, prašina i para, odnosno na poslovima na kojima postoji opasnost od profesionalnih oboljenja i oštećanja zdravlja, koje su prisutne u radnoj atmosferi, treba obavljati uz obaveznu primjenu odgovarajućih mjera zaštite. Na gradilištu se uglavnom pojavljuju : cementna prašina u magacinu cementa, prilikom utovara i istovara cementa i kod betonskih mješalica.

Pored toga na gradilištu se pojavljuju štetne pare i gasovi na mjestima gdje se koristi vrela bitumenska masa kao i na mjestima gdje se vrši autogeno i elektro rezanje i zavarivanje. Za zaštitu zaposlenih koji obavljaju poslove na mjestima gdje se pojavljuju štetni gasovi, prašina i pare koristiće se: tehničke mjere zaštite i sredstva i oprema za ličnu zaštitu zaposlenih (respirator, zaštitne naočare, zaštitna maska i dr.) i rukovodioca.

U fazi izgradnje objekta, tokom izvođenja građevinskih radova, kao otpad javlja se građevinski otpad.

Građevinski otpad će se se privremeno skladištiti na zemljištu gradilišta. Skladišće se odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.

Upravljanje građevinskim otpadom biće u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom (Sl. list Crne Gore 64/11 i 39/16, 074/22, 34/24).

Tokom izvođenja građevinskih radova, u skladu sa Pravilnikom o mjerama zaštite na radu na privremenim ili pokretnim gradilištima* ("Službeni list Crne Gore", br. 020/19 od 04.04.2019) potrebno je postaviti zaštitnu ogradu. Visina zaštitne ograde ne treba da bude manja od 100 cm mjereno od tla, kako bi imala sigurnosnu ulogu i vizuelno unaprijedila područje. Izvođač radova će postaviti zaštitnu ogradu u visini od 2 metra, kako bi se vizuelna degradacija tokom izvođenja radova maksimalno smanjila prema lokalnom području.

Glavne karakteristike funkcionisanja planiranog projekta su ustvari poslovanje i stanovanje.

Objekat je inkorporiran i oblikovno riješen u zoni gradnje kao i oblika lokacije na kojoj se gradi.

Samo arhitektonsko rješenje u pogledu gabarita i visinske regulacije objekta je vizuelno definisano da do kraja definiše samu namjenu objekta kao i prostor oko njega.

Saobraćajne površine u okviru lokacije su prilagođene samoj lokaciji kao i uređenju lokacije a samim i tim nesmetanom funkcionisanju u okviru parcele. Prilaz za ulazak u garažni prostor je sa istočne strane, sa prilaznog puta, dok je prilaz za parkirna mjesta na parceli obezbijeđen sa južne i zapadne strane, a sa južne strane se također nalazi i pješački prelaz. Izbjegavanje gužve prilikom parkiranja vozila može biti ostvareno poštujući saobraćajnu signalizaciju koja će se postaviti na određenim lokacijama u sklopu parcele: za ulaz u garažu i izlaz, za parkiranje na parceli, za prelaz pješaka i sl.

Prizemlje objekta koje je planirano za poslovanje vizuelno a i funkcionalno je odvojeno stambenog dijela objekta kako u pogledu saobraćajnog isto tako i u pogledu pješačkog prilaza. Svi ulazi-komunikacije su projektovani u skladu sa svim standardima i normativima za ovu vrstu objekata.

U pogledu funkcionalnog rješenja poslovno stambenog objekta sve jedinice su projektovane tako da obezbijede ugodno stanovanje i poslovanje ljudi uz maksimalno prirodno osvjetljenje koje je potrebno za svaku prostoriju u okviru poslovnih prostora i stanova.

Glavnim projektom je predviđena izgradnja poslovno-stambenog objekta spratnosti Po+P+5, što je u skladu sa DUP-om "TopolicalV".

	Etaza	Neto (m ²)	Bruto (m ²)	Struktura jedinice
1	Podrum	416.63	482.72	Garazni prostor, dezobarijera, steniste, lift
2	Poslovni prostor (Prizemlje, sprat 1, sprat 2)	1,586.77	1,838.71	Poslovni prostori, hodnik, stepeniste, lift
3	Stambeni prostor (sprat 3, 4 i 5)	1,192.58	1,390.29	Stambene jedinice, hodnik, stepeniste, lift
UKUPNO BEZ PODRUMSKE ETAZE:		2,779.35	3,299.00	
UKUPNO SA PODRUMSKOM ETAZOM:		3,195.98	3,711.72	

	Etaza	Neto (m ²)	Struktura
	Podrum	416.63	Garazni prostor
	Prizemlje	514.91	Poslovni prostori
	Sprat 1	537.06	Poslovni prostori
	Sprat 2	534.80	Poslovni prostori
	Sprat 3	534.07	Stambeni prostori
	Sprat 4	367.49	Stambeni prostori
	Sprat 5	291.02	Stambeni prostori
UKUPNO BEZ PODRUMSKE ETAZE:		2,779.35	
UKUPNO SA PODRUMSKOM ETAZOM:		3,195.98	

Pri obračunu ostvarenog indeksa zauzetosti uzeta je površina etaže sprata 1 ($P = 624.45 \text{ m}^2$), što rezultira ostvarenim indeksom zauzetosti od 0.35, što je u skladu sa dozvoljenim indeksom zauzetosti od 0.48.

Vertikalni gabariti su Po+P+5. Ukupna bruto građevinska površina objekta nadzemnih etaža iznosi $P = 3,229.00 \text{ m}^2$ (Ukupna bruto građevinska površina sa podrumskom etažom iznosi $P = 3,711.72 \text{ m}^2$), što rezultira ostvarenim indeksom izgrađenosti od 1.79, što je značajno manje od dozvoljenog zadatog indeksa izgrađenosti od 1.80.

Zadate građevinske linije, definisane urbanističko-tehničkim uslovima, u potpunosti su ispoštovane, te je objekat pozicioniran unutar ili do tih zadatih građevinskih linija. Postavljanje objekta na teren i određivanje kote ± 0.00 izvršeno je u cilju optimalnog savladavanja nagiba prirodnog terena, uz ispunjavanje svih zahtjeva urbanističko-tehničkih uslova i usklađivanje sa zadatom horizontalnom i vertikalnom regulacijom.

Ukupna visina projektovanog objekta definisana je dozvoljenom spratnošću. Kota poda prizemlja je usklađena sa kotom pristupnog trotoara. Obzirom da je projektovana standardna visina spratnih etaža za poslovno stambene objekte, potrebna međuspratna konstrukcija i ravnog krova sa padom od 2° .

REKAPITULACIJA POVRSINA PODRUMA:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
GARAZNI PROSTOR			
Zajednicke površine	<i>Korisne površine</i>		
	-1.1	Garaza	391.15
	-1.2	Dezobarijera	7.73
	-1.3	Hodnik	5.71
	-1.4	Stepeniste	9.14
	-1.5	Lift	2.90
NETO POVRSINA PODRUMA:			416.63
BRUTO POVRSINA PODRUMA:			482.72

REKAPITULACIJA POVRSINA PRIZEMLJA:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	0.1	Zajednicke prostorije	71.80
	0.2	Poslovni prostor 1	68.11
	0.3	Poslovni prostor 2	42.23
	0.4	Poslovni prostor 3	42.18
	0.5	Poslovni prostor 4	56.74
	0.6	Poslovni prostor 5	47.19
	0.7	Poslovni prostor 6	47.24
	0.8	Poslovni prostor 7	68.29
	0.9	Poslovni prostor 8	71.13
NETO POVRSINA PRIZEMLJA:			514.91
BRUTO POVRSINA PRIZEMLJA:			592.41

REKAPITULACIJA POVRSINA SPRATA 1:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	1.1	Zajednicke prostorije	63.87
	1.2	Poslovni prostor 9	77.49
	1.3	Poslovni prostor 10	45.98
	1.4	Poslovni prostor 11	48.03
	1.5	Poslovni prostor 12	60.13
	1.6	Poslovni prostor 13	46.67
	1.7	Poslovni prostor 14	46.67
	1.8	Poslovni prostor 15	71.83
	1.9	Poslovni prostor 16	76.39
NETO POVRSINA SPRATA 1:			537.06
BRUTO POVRSINA SPRATA 1:			624.45

REKAPITULACIJA POVRSINA SPRATA 2:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	2.1	Zajednicke prostorije	63.87
	2.2	Poslovni prostor 17	77.49
	2.3	Poslovni prostor 18	45.98
	2.4	Poslovni prostor 19	48.03
	2.5	Poslovni prostor 20	60.13
	2.6	Poslovni prostor 21	46.67
	2.7	Poslovni prostor 22	46.67
	2.8	Poslovni prostor 23	71.83
2.9	Poslovni prostor 24	74.13	
NETO POVRSINA SPRATA 2:			534.80
BRUTO POVRSINA SPRATA 2:			621.85

REKAPITULACIJA POVRSINA SPRATA 3:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	3.1	Zajednicke prostorije	63.87
	3.2	Stan 1	77.49
	3.3	Stan 2	45.98
	3.4	Stan 3	48.03
	3.5	Stan 4	60.13
	3.6	Stan 5	46.67
	3.7	Stan 6	46.67
	3.8	Stan 7	71.66
3.9	Stan 8	73.58	
NETO POVRSINA SPRATA 3:			534.07
BRUTO POVRSINA SPRATA 3:			621.85

REKAPITULACIJA POVRSINA SPRATA 4:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	4.1	Zajednicke prostorije	44.51
	4.2	Stan 9	95.41
	4.3	Stan 10	80.25
	4.4	Stan 11	70.69
4.5	Stan 12	77.20	
NETO POVRSINA SPRATA 4:			367.49
BRUTO POVRSINA SPRATA 4:			427.15

REKAPITULACIJA POVRSINA SPRATA 5:

TABELARNI PREGLED POVRSINA			
	n	namjena prostorija	P (m ²)
POSLOVNI PROSTOR			
Poslovni prostor	<i>Korisne površine</i>		
	4.1	Zajednicke prostorije	44.51
	4.2	Stan 13	90.52
	4.3	Stan 14	70.62
	4.4	Stan 15	85.37
NETO POVRSINA SPRATA 5:			291.02
BRUTO POVRSINA SPRATA 5:			341.29

REKAPITULACIJA OSTVARENIH POVRSINA

POSLOVNO STAMBENI OBJEKAT, Po+P+5		
Podzemne etaze	neto površina (m ²)	bruto površina (m ²)
PODRUM	416.63	482.72
UKUPNO POVRSINA (podzemne etaze)	416.63	482.72
Nadzemne etaze		
Prizemlje	514.91	592.41
Prvi sprat	537.06	624.45
Drugi sprat	534.80	621.85
Treci sprat	534.07	621.85
Cetvrti sprat	367.49	427.15
Peti sprat	291.02	341.29
UKUPNO POVRSINA: (nadzemne etaze)	2,779.35	3,229.00
UKUPNA POVRSINA: Podzemne i nadzemne etaze	3,195.98	3,711.72

Ulaz na prizemnoj etaži projektovan je sa jugo-zapadne fasade.

Vertikalna komunikacija za objekat je predviđena u vidu unutrašnjeg dvokrakog stepeništa koje obezbeđuje vezu između spratnih etaža objekta.

Izbor konstruktivnog sistema i upotreba osnovnih materijala za konstrukciju, usvojeni su u skladu sa projektnim zadatkom, funkcijom objekta, lokalnim uslovima, projektom arhitekture kao i preliminarnim rezultatima proračuna konstrukcije objekta.

Konstrukciju objekta čine AB stubovi, AB zidna platna različitih dimenzija i grede formirane uglavnom u dva upravna pravca objekta.

Krovna konstrukcija je projektovana kao RAVNA AB ploča debljine d=18cm.

Međuspratne tavanice su projektovane kao pune AB ploče debljine 18cm .

Stepenište je armirano betonsko debljine d=18cm koje se oslanja na međuspratne tavanice i na međupodeste.

Grede u konstrukciji su dimenzija presjeka 20/55 i 25/55cm. Armirano betonska platna su projektovana različitih dimenzija, debljine d= 20cm i 25cm.

Armirano betonski stubovi su projektovani dimenzija 20/80 i 40/40cm. Spoljni zidovi ispune kao i unutrašnji zidovi se izvode po izvođenju primarne AB konstrukcije i

izvode se od blok opeke d= 20 cm, kao i od gips kartonskih ploča, Fundiranje je izvršeno na AB temeljnim pločama d =60/120cm na koti -3.50m. Ab temeljna ploča se izvodi na libaznom sloju d = 10 cm ispod koje se nalazi dobro nabijeni šljunčani tampon.

Prilikom planiranja materijalizacije zidova i unutrašnjih prostorija, posebna pažnja je posvećena detaljima kako bi se postigla savršena ravnoteža između funkcionalnosti, estetike i urbanističke usklađenosti.

Fasadna ispuna

Zidovi fasadne ispune su debljine 20 cm zidani giter blokom, sa termoizolacionim slojem od ekspaniranog polistirena debljine 8 cm, što osigurava odličnu toplotnu izolaciju i smanjuje energetske gubitke. Završna

obrada fasade uključuje paropropusni akrilni malter, koji omogućava zidovima da "dišu", smanjujući rizik od kondenzacije i plijesni. Fasadni malter je završno obojen silikatnim bojama u nijansama RAL 9002 i RAL 9017, koje su otporne na UV zračenje i atmosferske uticaje, pružajući dugotrajnu i stabilnu boju. U prizemnoj etaži, zidovi izloženi spoljašnjem okruženju su obloženi

fasadnim kamenom u nijansi "DIANO REALE". Ovaj materijalni izbor naglašava prisustvo objekta na terenu i doprinosi estetskom kontekstu okoline. Parapetni zidovi na balkonima i oko krovne atike su pažljivo projektovani da budu u skladu sa usvojenim tonovima fasadnih zidova. Ovaj izbor materijala i izrada prate savremene trendove u arhitekturi i doprinose toplom, prirodnom izgledu objekta

RAL KARTA FASADNIH POVRšina

1.		BIJELA FASADNA BOJA	RAL 9002
2.		SIVA FASADNA BOJA	RAL 9017
3.		KAMENA OBLOGA	DAINO REALE
4.		SPOLJASNJA STOLARIJA	RAL 7016
5.		FASADNE ZALUZINE - IMITACIJA DRVETA	TAMNI HRAST
6.		OGRADA BALKONI	RAL 7016

Unutrašnji pregradni zidovi su debljine 20 i 12cm zidani giter blokom.

Završna obrada zidova uključuje višeslojnu glet masu i bojenje visokokvalitetnim emulzijskim bojama u nijansama bijele boje, što doprinosi svjetlini i prozračnosti unutrašnjih prostora.

Spoljna stolarija je izrađena od aluminijumskih profila sa termičkim prekidom, što smanjuje gubitke toplote i povećava energetske performance zgrade. Aluminijumski profili su obojeni u

antracit boju (RAL 7016) i zastakljeni visokoučinkovitim termopan staklom sa Low-E premazom, što dodatno poboljšava toplotnu izolaciju i smanjuje troškove grijanja i hlađenja. Termopan staklo debljine adekvatne projektovanoj dimenziji stakla osigurava visoku energetska efikasnost i zvučnu izolaciju.

Popločavanje dvorišta

Dvorišne površine – trotoari će biti završno obrađene behaton pločama, koje su poznate po svojoj otpornosti na habanje, smrzavanje i klizanje. Behaton ploče podliježu mogućnosti kombinovanja različitih oblika i boja, što omogućava kreativnu slobodu u dizajnu dvorišta, stvarajući atraktivan i funkcionalan eksterijer. Natur beton je ekološki prihvatljiv, jer su napravljene od prirodnih materijala i lako se održavaju.

Ozelenjavanje

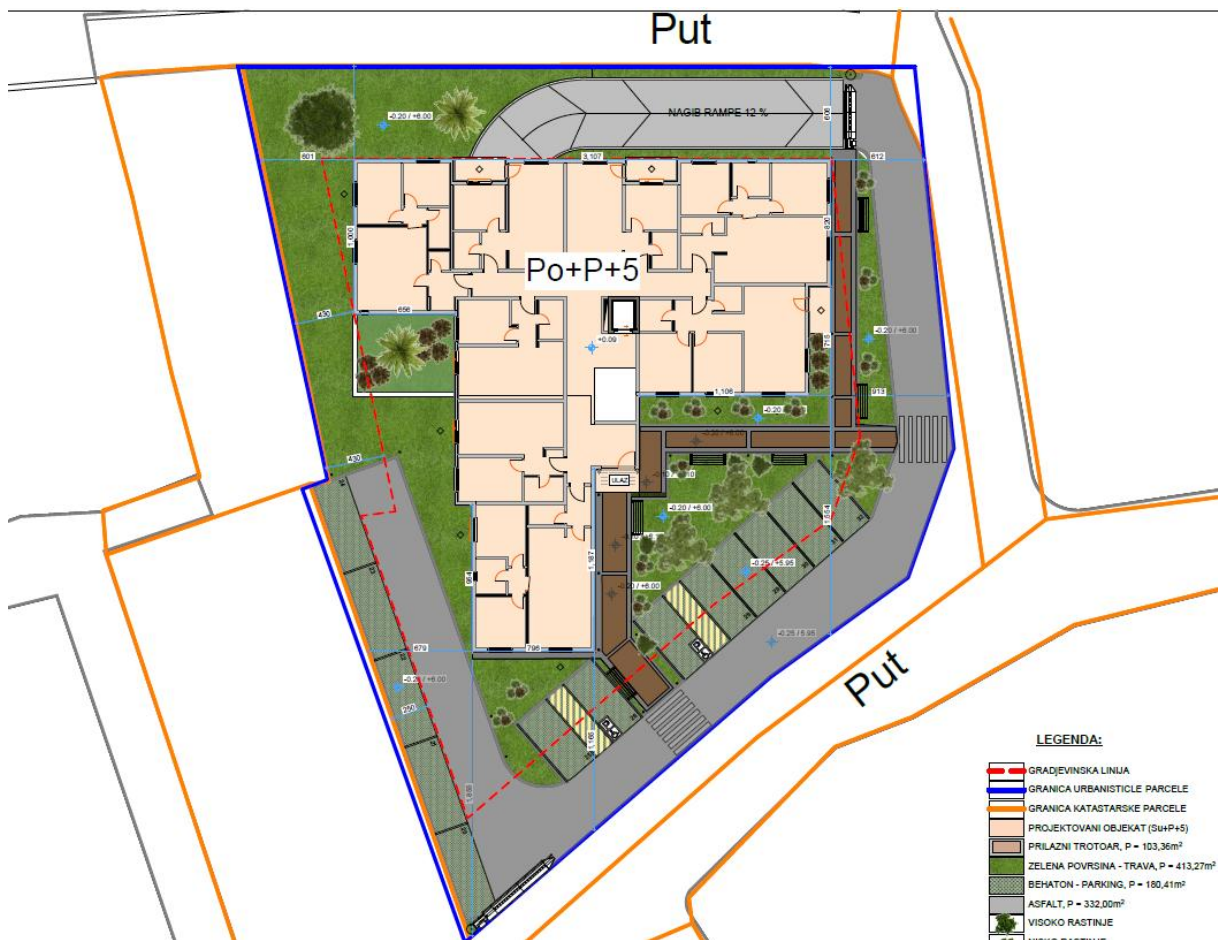
Dvorište će biti ozelenjeno uključujući travnate površine, autohtone biljne vrste, cvjetne gredice i niske žive ograde. Ozelenjavanje će doprinjeti poboljšanju mikroklimi, smanjenju prašine i buke, te stvaranju ugodnog i prirodnog ambijenta.).

Za ozelenjavanje okolnog prostora planirano je korišćenje autohtone vegetacije koja je specifična za mediteransku klimu Crne Gore, sa fokusom na nisko rastuće biljke koje su prilagođene sušnim uslovima i visokoj temperaturi. Planirano je saditi nekoliko vrsta koje odgovaraju lokalnim ekološkim karakteristikama i vizuelno poboljšavaju okolni prostor:

- **Lavanda (*Lavandula angustifolia*)** – Mediteranska biljka koja je otporna na suve uslove i veoma popularna za ukrašavanje zelenih površina. Pored estetske vrednosti, lavanda privlači pčele i druge korisne insekte.
- **Timijan (*Thymus vulgaris*)** – Otporan na visoke temperature i sušu, timijan je mediteranska biljka koja se često koristi za ukrašavanje i za stvaranje mirisnih površina.
- **Ruzmarin (*Rosmarinus officinalis*)** – Popularna mediteranska biljka koja je izuzetno otporna na sušu i može rasti u sušnim predelima, sa jakim mirisom koji doprinosi opuštanju i estetskoj vrednosti.
- **Neven (*Calendula officinalis*)** – Ljekovita biljka koja je otporna na toplotu i pogodna za mediteranske uslove, često se koristi u ukrašavanju zelenih površina.

Ove vrste biljaka ne samo da poboljšavaju vizuelni izgled prostora, već imaju ekološke koristi, kao što su privlačenje korisnih insekata, smanjenje erozije tla i očuvanje lokalne flore. Svi planirani zasadi biće izvedeni u skladu sa važećim propisima i standardima zaštite životne sredine.

U nastavku prikazane pozicije zelenih površina oko objekta i kako je planirano uređenje.

Prikazanim parternim rješenjem, prilazni trotoar iznosi 103,36m², zelena površina (trava) zauzima 413,27m², behaton – parking 180,41 m², a asfalt 332,00m². Prikazan je prijedlog pozicije niskog i visokog rastinja.

Tokom izgradnje objekta, usljed rada građevinske mehanizacije neće doći do značajnijeg emitovanja štetnih gasova, jer neće biti angažovana teška mehanizacija. Neće doći do ispuštanja opasnih i otrovnih materija i neprijatnih mirisa.

Usljed izvođenja radova, doći će do povećanja nivoa buke i vibracija, ali samo na gradilištu i u neposrednoj blizini. Emitovanja svjetlosti, toplotne energije i elektro-magnetnog zračenja neće biti.

Funkcionisanje projekta neće prouzrokovati buku osim rada automobilskih motora koji dolaze i odlaze od objekta, dok vibracija, emisije svjetlosne i toplotne energije kao ni elektromagnetno zračenja neće biti.

Pravilnim upravljanjem radova, ne stvaraju se uslovi za zagađenje sredine. Međutim, na nekih 1,1 km udaljenosti nalazi se morska obala, tako da u slučajevima curenja otpadnih voda ili opasnih tečnosti, mogućnosti zagađenja vodotoka minimalne ili nikakve.

Imajući u vidu djelatnost objekta u toku njegovog funkcionisanja neće se izvršiti depozicija hemijskih i drugih materija koje bi mogle uticati na zagađenje površinskih i podzemnih voda.

Prilikom funkcionisanja objekta predviđeno je da se fekalne vode upuštaju u gradsku kanalizaciju, te da se ulja sa garažnih površina odvajaju u separator ulja i masti, a zatim u upojni bunar.

Tokom izvođenja radova za realizaciju projekta javiće se otpadni materijal od izgradnje, koji će biti uredno deponovan, shodno Zakonu o upravljanju otpadom (Sl. list Crne Gore 64/11 i 39/16, 074/22, 34/24).

Procjena količine otpadnih materija tokom izgradnje i funkcionisanja projekta

Tokom izgradnje objekta

Očekuje se nastanak različitih vrsta otpada, i to:

Građevinski otpad:

- Inertni otpad (zemlja, kamen, beton, cigla, malter): Nastaje prilikom zemljanih radova (iskop za podrumsku etažu – 482,72 m²), kao i tokom grube gradnje. Procijenjena količina iskopanog materijala: 1.300 – 1.500 m³. Ostali građevinski otpad (beton, opeka, građevinski ostaci): 80 – 100 m³.

Ambalažni otpad:

- PVC, karton, drvene palete, najloni (sa pakovanja materijala): Procjena: 10 – 15 m³ ukupno tokom čitave izgradnje.

Metalni otpad i ostaci armaturnih mreža:

- Rezani ostaci, žica, spojni elementi: Procjena: 5 – 8 m³.

Komunalni otpad sa gradilišta (radnici):

- Pretpostavlja se angažovanje do 20 radnika u vršnoj fazi. Procjena: 0,5 – 1 kg po radniku dnevno, što daje do 600 kg mjesečno. Ukupno za cijeli period izgradnje (npr. 12 mjeseci): cca 6 – 7 t komunalnog otpada.

Svi otpadi će se selektivno prikupljati u odgovarajuće kontejnere, uz obavezu angažovanja licenciranih operatera za zbrinjavanje građevinskog otpada.

Tokom faze eksploatacije (funkcionisanja objekta)

Objekat se sastoji od:

- 24 poslovna prostora (na 1.838,71 m²)
- 15 stambenih jedinica (na 1.390,29 m²)

Komunalni otpad – procjena:

- Poslovni prostor: u prosjeku 0,25 m³ po jedinici sedmično → ukupno cca 6 m³ sedmično / 24 m³ mjesečno

- Stambeni dio: prosječno 0,1 – 0,15 m³ po stanu sedmično → ukupno cca 1,5 – 2,5 m³ sedmično / 6 – 10 m³ mjesečno

Ukupna mjesečna količina komunalnog otpada u eksploataciji: 30 – 35 m³ mjesečno.

Otpad će se odlagati u zajedničke kontejnere u okviru objekta, sa redovnim pražnjenjem od strane ovlašćenog komunalnog preduzeća.

Pošto se radi o izgradnji objekta biće uticaja na zemljište, jer se gubi površinski vegetacioni kultivisani sloj koji je zastupljen u dvorištima stambenih objekata i dolazi do urbanizacije područja. Međutim, značajnijeg uticaja na floru i faunu neće biti, jer je okolno područje urbanizirano i većih gubitaka nema, obzirom da se flora i fauna u značajnijem obliku nalazi dalje od lokacije predmetnog projekta.

Također, investitoru se predlaže da treba zaključiti ugovor o odvozu komunalnog otpada sa nadležnim komunalnim preduzećem.

Za čvrsti komunalni otpad, koji će nastajati prilikom funkcionisanja projekta predlaže se ugradnja **polu podzemnih kontejnera** (prema članu 51. Odluke o komunalnom redu na teritoriji opštine Bar (Sl. list CG – opštinski propisi, br. 051/19 od 17.12.2019.), imajući u vidu da je time kontejner sakriven i uklopljen u prostor, cijeneći da od svih prednosti ovog načina odlaganja komunalnog otpada, daleko najvažnija je mogućnost odlaganja otpada na najfrekventnijem i najljepšim dijelovima grada kao što su trgovci, šetališta, obala, imajući u vidu da je kontejner skriven i uklopljen u prostor.

Sakupljeni čvrsti komunalni otpad odvoziće nadležno komunalno privredno društvo.

Tokom izvođenja projekta doći će do povećanog nivoa buke koja nastaje usljed rada mehanizacije i ručnih alata. Ovaj nivo buke će biti ograničenog vremena trajanja dok traje izvođenje projekta.

Funkcionisanjem projekta neće doći do značajnog povećanja emisija buke, ali će i dalje biti prisutan nivo buke koji potiče od svakodnevnog saobraćaja na ovom području.

Intenzitet buke u toku funkcionisanja objekta, neće biti visok.

Buka koja potiče od građevinskih radova na otvorenom prostoru za čije je izvođenje izdata dozvola nadležnog organa, može prekoračiti propisanu graničnu vrijednost za 50dB, u vremenu u kojem se u skladu sa zakonom mogu izvoditi građevinski radovi.

Preporučujemo da, se u procesu izgradnje objekta, koristi oprema koja će zadovoljiti nivo zvučne snage, a shodno Direktivi o emitovanju buke u životnu sredinu putem opreme koja se koristi na otvorenom prostoru (ED 2000/14EC).

Intenzitet buke takođe zavisi od broja mašina i prevoznih sredstava koje će biti angažovane na izgradnji objekta.

U slučaju prekoračenja dozvoljenih vrijednosti buke pored postavljanja ograde oko objekta, radove treba ograničiti i izvoditi samo u dnevnim uslovima.

Vrijednosti zvučne snage izvora (L_w), za osnovne građevinske mašine koje će biti angažovane na izgradnji objekta prikazane su u tabeli u nastavku dokumenta.

Najbitnije vibracije potiču od kretanja teških motornih vozila i građevinskih mašina i od rada građevinskih mašina. Teška motorna vozila se po pravilu kreću magistralnim putem. U ostalim dijelovima, teška motorna vozila se kreću najčešće zbog dopremanja građevinskog materijala i odvoženja iskopane zemlje i šuta.

Doprema građevinskog materijala biće organizovana na način koji obezbjeđuje minimalan negativan uticaj na životnu sredinu. Transport će se vršiti vozilima koja ispunjavaju propisane ekološke standarde (npr. EURO 5 i EURO 6), uz redovno održavanje radi smanjenja emisije štetnih gasova.

Pored toga, vozila će biti opremljena ceradama kako bi se spriječilo rasipanje materijala tokom transporta. Istovar i skladištenje materijala na gradilištu obavljat će se u jasno određenim zonama, na način koji sprječava rasipanje, prosipanje i zagađenje tla ili vodenih resursa.

U cilju dodatne zaštite okoline, prašina će se kontrolisati redovnim orošavanjem transportnih puteva unutar i u blizini gradilišta. Svi postupci biće u skladu sa važećim zakonodavstvom i standardima zaštite životne sredine.

U tabeli su date udaljenosti na kojoj se vibracije mogu registrovati na osnovu određene vrste građevinske aktivnosti. Vrijednosti su zasnovane na terenskim mjerenjima i informacijama iz literature, a preuzete su iz Izvještaja o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu, koja je rađena za Državni prostorni plan.

Imajući u vidu da na razdaljini od lokacije, koja je tabelarno prikazana, ima objekata, vjerovatno je da vibracije, prouzrokovane izgradnjom planiranog projekta, budu registrovane.

S obzirom, na vrstu djelatnosti, radne procese i opremu koja će se koristiti u predmetnom projektu, neće biti emitovanja zračenja (jonizujuća i nejonizujuća) prema okruženju.

Obzirom da se pri izvođenju zemljanih radova, posebno tokom iskopavanja za podzemne etaže, očekuje značajna količina iskopanog materijala, biće preduzete sledeće mjere u cilju sprečavanja rasipanja materijala tokom transporta:

- **Transport materijala** će se vršiti specijalizovanim teretnim vozilima sa zatvorenim ili pokrivenim tovarnim prostorom. Svako vozilo će, nakon utovara, imati obavezu da **materijal prekriva ceradom** kako bi se onemogućilo prosipanje prilikom kretanja kroz urbanu sredinu.
- **Utovar i pretovar** će se vršiti pažljivo, bez prekoračenja dozvoljene zapremine tovara, kako bi se izbjeglo rasipanje tokom vožnje, naročito na neravnim dionicama i pri naglim manevrima.
- **Održavanje čistoće vozila**, naročito točkova i podvozja, obavljat će se na izlazu sa gradilišta, kako bi se spriječilo iznošenje zemlje i blata na javne saobraćajnice. Na gradilištu će biti obezbijeđena zona za ispiranje točkova.

- **Kretanje vozila** će biti organizovano duž unaprijed definisanih i što kraćih trasa, uz izbjegavanje prolaska kroz osjetljive zone ili naseljena područja u periodima velikog saobraćajnog opterećenja.
- **Praćenje i kontrola transporta** sprovodiće se redovno kroz nadzor izvođača i vođenje evidencije o broju tura, vrsti i količini transportovanog materijala.

Sve navedene mjere imaju za cilj da se minimizira zagađenje okoline, očuva čistoća javnih površina i spriječi negativan uticaj na lokalnu zajednicu tokom izvođenja radova

Priključenje objekta vrši se na gradsku kanalizacionu mrežu planiranu DN 315mm, u skladu sa DUP-om. Glavni odvodni kanal iz objekta treba imati najmanji prečnik Φ 160mm. Bit će izrađen od atestiranih PVC kanalizacionih cijevi. Usvojeni nagib priključnog kanala je 2%.

Atmosferska kanalizacija sa krova sakuplja se u slivnike, a zatim odvodi u olučne cijevi koje se izlivaju na pločnik, a donja ivica izliva mora biti 10 cm iznad pločnika.

Tretiranje otpadnih voda

Na osnovu urbanističko tehničkih uslova, izdatih od strane Sekretarijata za prostorno planiranje I održivi razvoj – opština Bar, a za potrebe izrade tehničke dokumentacije za izgradnju stambeno poslovnog objekta predviđeno je priključenje objekta na planirani gradski kanalizacioni odvod, prema DUP "Topolica IV".

Otpadne vode iz stambenog i poslovnog dijela prolaze kroz upojni bunar, a atmosferske vode sa garažnih površina, tretirat će se **separatorom za ulja i masti**.

Tokom procesa prečišćavanja otpadnih voda, u okviru separatora masti, ulja i drugih zagađujućih materija, dolazi do formiranja kanalizacionog mulja kao nusprodukta. Uzimajući u obzir da je pravilno upravljanje ovim otpadom od ključnog značaja za zaštitu životne sredine, u nastavku je dat detaljan opis planiranog postupka zbrinjavanja mulja, u skladu sa zakonskom regulativom važećom u Crnoj Gori.

Karakter mulja

Mulj koji nastaje u procesu prečišćavanja sadrži visok nivo organskih materija, masnoća, ulja, peska, kao i drugih suspendovanih čestica. U zavisnosti od njegovog hemijskog sastava, može se klasifikovati kao **neopasni ili opasni otpad**, što se utvrđuje analizom u ovlašćenoj laboratoriji.

Privremeno skladištenje mulja

Do trenutka njegovog preuzimanja od strane pravnog lica ovlašćenog za upravljanje otpadom, mulj će se **privremeno skladištiti na posebno određenoj lokaciji unutar objekta**. Mjesto za privremeno skladištenje biće usklađeno sa svim važećim tehničkim i ekološkim standardima, uključujući:

- **Nepropusnu betonsku podlogu**, otporna na ulja i hemikalije;
- **Sistem za sakupljanje procjednih voda**, koje će se vraćati u sistem za prečišćavanje;

- **Natkriven prostor**, koji sprečava uticaj padavina i curenje sadržaja u zemljište;
- **Fizičku zaštitu**, u vidu ograde i zaključanog pristupa, kako bi se spriječio neovlašćeni pristup.

Preuzimanje i dalje zbrinjavanje

Privremeno uskladišteni mulj biće **redovno preuziman od strane pravnog lica koje posjeduje važeću dozvolu za upravljanje otpadom**, izdatu od strane Agencije za zaštitu životne sredine Crne Gore ili drugog nadležnog organa. Preuzeti mulj biće upućen na jednu od sledećih obrada ili krajnjeg zbrinjavanja, zavisno od njegove klasifikacije:

- **Stabilizacija i dehidracija;**
- **Kompostiranje ili energetska valorizacija**, ukoliko sastav to dozvoljava;
- **Zbrinjavanje na ovlašćenoj sanitarnoj deponiji**, ukoliko nije moguće dalje korišćenje.

Sve aktivnosti biće sprovedene uz vođenje evidencije o količinama proizvedenog, uskladištenog i zbrinutog mulja, u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom („Službeni list CG“, br. 064/11, 039/16, 003/22; 34/24).

Identifikovani izazovi i mjere za prevazilaženje

Uzimajući u obzir da je **zbrinjavanje kanalizacionog mulja jedno od gorućih pitanja u Crnoj Gori**, projekat predviđa sve neophodne mjere za zaštitu životne sredine, uključujući:

- Plan redovnog odvoza mulja (na nedeljnom/mjesečnom nivou);
- Saradnju isključivo sa licenciranim operaterima;
- Mogućnost proširenja kapaciteta za privremeno skladištenje u slučaju potrebe.

Separator ulja i masti klase I, marke ACO Oleopator P upotrebljavaja se za prečišćavanje otpadnih voda s parkirališta, benzinskih pumpi, itd., odnosno u slučajevima kada je prisutno zagađivanje atmosfere ili procesne vode uljnim tečnostima, a recipijent je kolektor-kanalizacija. Rade na principu razlike specifičnih težina tečnosti.

Investitor će u saradnji sa d.o.o. Vodovod Bar i d.o.o. Komunalne djelatnosti Bar, obraditi i odložiti mulj u skladu sa Zakonom o upravljanju otpadom ("Službeni list Crne Gore", br. 064/11, 039/16, 074/22, 34/24).

Tretiranje čvrstog otpada i ostali tečni otpad

Prema Pravilniku o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG“ br. 59/13. i 83/16), otpad koji se stvara na predmetnoj lokaciji može se svrstati u sljedeće grupe:

- Komunalni otpad koji će se stvarati od starana i zaposlenih u poslovnim prostorima.
- Građevinski otpad koji će se stvarati prilikom izvođenja radova objekta.

Otpad se treba tretirati na način da je usklađen sa Uredbom I načinu I uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG", br. 33/13) I Zakonom o upravljanju odpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16, 34/24).

Komunalni otpad se odlaže u predložene kontejnere ili polu podzemne kontejnere, u skladu sa “Zakonom o upravljanju odpadom”. Dalji transport i odlaganje vrši ovlašteno komunalno preduzeće.

Postupanje sa građevinskim odpadom se vrši u skladu sa “Pravilnikom o postupanju sa građevinskim odpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada” (Sl.list CG br.,50/12).

11. PODACI O MOGUĆIM POTEŠKOĆAMA

Sva projektna rješenja predviđena tehničkom dokumentacijom za izgradnju i funkcionisanje objekta su tehnički prihvatljiva i obrađivač nije imao teškoća pri izradi Elaborata.

Međutim, tokom izrade nekih poglavlja Elaborata, koristili su se dostupni podaci o postojećem stanju životne sredine šireg prostora, usljed nedostatka tih podataka za konkretnu lokaciju. S obzirom da ne postoji detaljna analiza stanja biodiverziteta i zemljišta lokacije, uzeti su postojeći podaci iz relevantnih studija i drugih vrsta dokumenata.

12. REZULTATI SPROVEDENIH POSTUPAKA UTICAJA PLANIRANOG PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Nosilac projekta je, podnio zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata za procjenu uticaja na životnu sredinu.

Na osnovu podnesenog zahtjeva od "ARCH and SOUL" d.o.o. BIJELO POLJE., Agencija za zaštitu životne sredine, Podgorica, donijela je Rješenje br. 03-UPI – 2457/6 od 112.12.2024. god., kojim se utvrđuje da je za projekat izgradnje poslovno stambenoG objekta, koji se gradi na dijelu urbanističke parcele A5-UP17, u zahvatu DUP-a "Topolica IV" koju čini kat.parcela 6552/1 KO Novi Bar, opština Bar, potrebna izrada Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu.

Rješenje je dato u prilogu ovog dokumenta.

13. DODATNE INFORMACIJE I KARAKTERISTIKE PROJEKTA

Ovaj dokument prikazuje i predstavlja Inovirani Elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu. Elaborat je obuhvatio sve segmente predviđene Pravilnikom o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG” br. 19/19).

14. IZVORI PODATAKA

Prilikom izrade Inoviranog elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu navedenog objekta, korišćena je sljedeća:

Zakonska regulativa

- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list CG” br. 64/17, 44/18, 63/18 i 11/19).
- Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG” br. 52/16).
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG” br. 75/18).
- Zakon o zaštiti prirode („Sl. list CG” br. 54/16).
- Zakon o zaštiti kulturnih dobara („Sl. list CG” br. 49/10, 40/11 i 44/17).
- Zakon o vodama („Sl. list CG” br. 27/07, 22/11, 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 2/17,80/17 i 84/18).
- Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list CG” br. 25/10 i 43/15).
- Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11 i 01/14).
- Zakon o upravljanju otpadom („Sl. list CG” br. 64/11 i 39/16).
- Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine („Sl. list RCG” br. 80/05 i „Sl. list CG” br. 54/09, 40/11, 42/15 i 54/16).
- Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list CG” br. 55/16 i 74/16).
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Sl. list CG” br. 13/07, 05/08, 86/09, 32/11 i 54/16).
- Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG” br. 34/14).
- Zakonom o prevozu opasnih materija („Sl. list CG” br. 33/14, 13/18).
- Pravilnik o bližoj sadržini elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl. list CG” br. 19/19).
- Pravilnik o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup lica smanjenje pokretljivosti (Sl.list CG, br. 48/13)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list CG”, br. 60/11).
- Pravilnik o načinu i uslovima praćenja kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 21/11 i 32/16).
- Pravilnikom o emisiji zagađujućih materija u vazduhu („Sl. list RCG” br. 25/01)
- Uredba o graničnim vrijednostima emisije zagađujućih materija u vazduhu iz stacionarnih izvora („Sl. list CG”, br. 10/11).

- Uredba o utvrđivanju vrsta zagađujućih materija, graničnih vrijednosti i drugih standarda kvaliteta vazduha („Sl. list CG”, br. 25/12).
- Uredba o maksimalnim nacionalnim emisijama određenih zagađujućih materija („Sl. list CG” br. 3/12).
- Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl. list CG” br. 02/07).
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG” br. 56/19).
- Pravilnik o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje („Sl. list RCG”, br. 18/97).
- Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada („Sl. list CG” br. 59/13 i 83/16).
- Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada ("Sl. list CG" br. 33/13 i 65/15).
- Pravilnik o postupku sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cementa azbestnog građevinskog otpada ("Sl. list CG" br. 50/12).
- Pravilnik o uslovima koje treba da ispunjava privredno društvo, odnosno preduzetnik za sakupljanje, odnosno transport otpada („Sl. list CG” br. 16/13).
- Pravilnik o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaja formulara o transportu otpada („Sl. list CG” br. 50/12).

PLANSKA DOKUMENTACIJA I DRUGI IZVORI PODATAKA

- Zavod za hidrometeorologiju I seizmologiju:
<http://www.seismo.co.me/questions/12.htm>
- Informacije o stanju životne sredine za 2022.godinu; Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore, 2023.g.
- www.googleearth.com
- www.geoportal.me
- Strateški plan razvoja opštine Bar 2020-2025 Bar, februar 2020.
- Prostorno-urbanistički plan opštine Bar 2020. - nacrt plana - knjiga i plan prostornog razvoja teritorije opštine Bar (prostorno – planska rješenja) JUGINUS DOO, dio stranog društva JUGINUS MONT i IAUS

15. PRILOZI

- Urbanističko tehnički uslovi
- Situacijsko rješenje objekta
- Situacija poslovnih prostora
- Hidrotehničke instalacije
- 3D prikaz planiranog objekta
- Rješenje o utvrđivanju potvrde izrade Elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu

Crna Gora
O P Š T I N A B A R

Sekretarijat za uređenje prostora, komunalno-stambene poslove
i zaštitu životne sredine

Broj: 032-07-352/14-464
Bar, 05.12.2014.godine

Sekretarijat za uređenje prostora, komunalno stambene poslove i zaštitu životne sredine Opštine Bar, rješavajući po zahtjevu Pelević Božidara, iz Bara, za izdavanje urbanističko-tehničkih uslova, na osnovu člana 62a Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata (»Sl. list CG«, br.51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14) i DUP-a »Topolica IV« (»Sl.list CG« - opštinski propisi, br. 39/13) izdaje:

URBANISTIČKO - TEHNIČKE USLOVE

za izradu tehničke dokumentacije za izgradnju objekata na urbanističkoj parceli »A5-UP17«, u zoni »A«, blok 5, po DUP-u »Topolica IV«.

1. Lokacija: DUP »Topolica IV«, urbanistička parcela »A5-UP17«, u zoni »A«, blok 5.

ZONA A - BLOK 5

Područje bloka je gotovo u cjelini izgrađeno objektima porodičnog stanovanja, sa samo par parcela bez objekata. Za investiranje u skladu sa uslovima GUP-a interesovanje su iskazala dva korisnika prostora, dok se jedan zahtjev odnosi na rekonstrukciju postojećeg objekta. Stoga se u okviru bloka očekuje umjereni porast ukupne izgrađenosti, ali koja ne isključuje i valorizaciju prostornih mogućnosti pojedinačnih lokacija u skladu sa uslovima planskog dokumenta.

Građevinske linije prema planiranim ulicama formirane su na definisanom odstojanju od regulacione linije. Mada se planom predviđa gradnja objekata na određenoj udaljenosti od regulacione linije, ne isključuje se ni formiranje kontinualnih poteza izgradnje i uređenja terena tako da se dobiju efekti karakteristični za ivičnu gradnju (naglašeni pješački tokovi uz fasade, povezivanje objekata - izgradnja objekata u nizu...).

Objekti se mogu graditi na građevinskoj liniji ili udaljeni od građevinske linije prema unutrašnjosti bloka. Dispozicija objekata koji se grade u unutrašnjosti bloka, mora biti u skladu sa pravcima pružanja građevinskih linija uz saobraćajnice, odnosno, objekte treba pozicionirati paralelno ili upravno u odnosu na najbližu građevinsku liniju.

Planom parcelacije predviđeno je objedinavanje i znatno ređe razmjena parcela i djelova parcela, ali je kroz realizaciju moguće i odobravanje izgradnje na više urbanističkih parcela ili njihovih djelova.

Pristup parcelama treba rešavati u skladu sa planskim dokumentom, uz prelazna privremena rešenja koja podrazumjevaju korišćenje postojećih i formiranje novih pristupnih puteva. Kroz realizaciju unutrašnjosti bloka, funkcionalnim povezivanjem uređenja terena potrebno je obezbediti odgovarajući pristup svakoj lokaciji. Prilaze objektima koji će se graditi uz ili u blizini građevinske linije postavljene uz natkriveni vodotok treba predvidjeti iz tog pravca. Uređenje terena u zoni građenja treba da bude usaglašeno-povezano između parcela i sa kontaktnim područjem. Otvorene površine treba da budu uređene, ozelenjene, dostupne za korišćenje, povezane i prohodne.

Ukoliko se određuje lokacija na dijelu urbanističke parcele za izgradnju, rekonstrukciju ili izvođenje drugih radova kojima se vrše promjene u prostoru, površina lokacije ne može biti manja od 600m². Kada urbanistička parcela, koja je određena ovim planskim dokumentom, ima manja odstupanja od postojeće katastarske parcele (ili parcela), kao i u drugim opravdanim slučajevima kada je potrebno izvršiti usklađivanje urbanističke parcele sa katastarskom parcelom, organ nadležan za poslove uređenja prostora može izvršiti usklađivanje urbanističke parcele sa katastarskim stanjem u toku postupka za izdavanje građevinske dozvole.

2. Namjena objekata: Objekti u zoni mješovite namjene (MN) - centralne djelatnosti i stanovanje velikih gustina-

Novi objekti centralnih funkcija mogu se graditi na parcelama namijenjenim za izgradnju objekata centralnih funkcija, parcelama mješovite namjene i parcelama stanovanja velikih gustina.

Novi objekti višeporodičnog stanovanja većih gustina se mogu graditi na parcelama namijenjenim za izgradnju objekata višeporodičnog stanovanja velikih gustina i parcelama mješovite namjene.

Objekti se mogu graditi na neizgrađenim površinama i umjesto postojećih objekata.

Na parcelama mješovite namjene mogu se graditi:

- Stambeni objekti i stambeno-poslovni objekti;
- Tržni i izložbeni centri;
- Objekti za smještaj turista - hoteli;
- Ugostiteljski objekt;
- Poslovni objekti i objekti privrednih društava;
- Objekti za upravu, kulturu, školstvo, zdravstvenu i socijalnu zaštitu,
- Parkinzi i garaže;
- Objekti infrastrukture.

Objekti mogu biti postavljeni na građevinskoj parceli:

- kao slobodnostojeći - objekat ne dodiruje ni jednu liniju građevinske parcele.

Oblik i površine objekata određuju se u skladu sa:

- predviđenim indeksima zauzetosti i indeksima izgrađenosti;
- regulacionim i građevinskim linijama;
- predviđenom spratnošću.

»Ako lokacija namijenjena planskim dokumentom za stanovanje, odnosno za poslovnu djelatnost nije privedena namjeni, ovi urbanističko-tehnički uslovi mogu se primjeniti za izradu tehničke dokumentacije za primarni ugostiteljski objekat za pružanje usluga smještaja i usluge pripremanja i usluživanja hrane i pića.

U tom slučaju, primjenjuju se svi osnovni parametri definisani planskim dokumentom, osim namjene površina, koji su dati u ovim UTU.«

3. Uslovi za tretman postojećih objekata: Postojeći objekti mogu se zamijeniti novim prema urbanističkim uslovima propisanim planskim dokumentom.

Postojeći objekti se zadržavaju u zatečenom stanju na parceli u vlasništvu, odnosno ispunjavaju uslove za izdavanje odobrenja:

- Postojeći objekti koji se nalaze u cjelini unutar planirane regulacione linije, odnosno van saobraćajnica;
- Postojeći objekti za koje je na parcelama obezbijeden odgovarajući broj parking mjesta;
- Objekti koji su pekoračili građevinsku liniju prema zaštitnom pojasu pruge, uz saglasnost Željezničke infrastrukture Crne Gore.

4. Gabarit objekata: Gabariti objekata i razvijena bruto građevinska površina određena je kumulativnom primjenom pravila (površina lokacije, regulacioni pojas i visina objekta) i pokazatelja (indeks izgrađenosti i indeks zauzetosti). Ukoliko zbog karakteristika stanja, oblikovnih i drugih razloga dolazi do odstupanja, mjerodavni pokazatelj je indeks izgrađenosti.

Indeks zauzetosti je količnik izgrađene površine objekta (objekata) na određenoj parceli (lokaciji, bloku, zoni) i ukupne površine parcele izražene u istim mjernim jedinicama. Izgrađena površina je definisana spoljašnjim mjerama finalno obrađenih fasadnih zidova i stubova u nivou novog – uređenog terena.

Indeks zauzetosti je definisan kao maksimalni za svaku pojedinačnu lokaciju i urbanističku parcelu. Definisani indeks zauzetosti se može uvećati za 20% ukoliko lokacija obuhvata najmanje dvije vlasničke parcele ili kada je površina lokacije iznad 1200m².

Horizontalni gabariti objekata centralnih funkcija se, takođe, utvrđuju u svakom pojedinačnom slučaju na osnovu kapaciteta lokacije i zadatih parametara, a jasno su uslovljeni građevinskom linijom i indeksom zauzetosti urbanističke parcele. Za objekte centralnih funkcija kao maksimalni indeks zauzetosti primjenjuje se indeks definisan za svaku parcelu.

Indeks izgrađenosti je količnik ukupne bruto građevinske površine objekata i površine parcele (lokacije, bloka, zone) izražene u istim mjernim jedinicama. Bruto građevinska površina objekta je zbir bruto površina svih nadzemnih etaža objekta, a određena je spoljašnjim mjerama finalno obrađenih zidova.

U obračun bruto građevinske površine ne ulaze prilazi, parkinzi, bazeni, igrališta (dječja, sportska), otvorene terase i druge popločane površine, krovovi ukopanih i poluukopanih garaža koji nijesu viši od 1,00 m od nulte kote objekta i koriste se za neku od navedenih namjena.

Indeks izgrađenosti je definisan kao maksimalni za svaku pojedinačnu lokaciju i urbanističku parcelu. Definisani indeks izgrađenosti se može uvećati za 20% ukoliko lokacija obuhvata najmanje dvije vlasničke parcele ili kada je površina lokacije iznad 1200m².

Vertikalni gabarit objekta je definisan brojem etaža. Vertikalni gabarit se definiše i za podzemne i za nadzemne etaže. Etaže se definišu nazivima koji proističu iz njihovih položaja u objektu.

Na nivou planskog dokumenta maksimalna visina objekta je deset nadzemnih etaža i dvije podzemne etaže. Spratnost (broj etaža) se može prilagođavati konkretnim programskim zahtjevima prilikom projektovanja, uz mogućnost povećanja, izuzetno, za dvije etaže, ali se arhitektonska postavka mora uklopiti u uslove regulacije (moraju se poštovati građevinske linije) i ne može se povećavati planom definisana bruto razvijena građevinska površina. Vertikalni gabariti objekata centralnih funkcija se utvrđuju u svakom pojedinačnom slučaju u skladu sa kapacitetom lokacije, tj. na osnovu zadatih pravila i pokazatelja. Maksimalna planirana spratnost objekata centralnih funkcija je definisana za svaku parcelu.

Izgradnja podruma i suterena je dozvoljena, ali nije obavezna. Podrumska etaža ne ulazi u proračun dozvoljene bruto površine objekta, ukoliko je namijenjena za garažni ili instalacioni prostor.

Horizontalni gabarit podzemne etaže može biti veći od gabarita objekta, ali pod uslovom da se njenom izgradnjom ne ugrožavaju susjedni objekti ni parcele. Ukoliko je krov podzemne garaže do 1,00m iznad nivoa terena, ozelenjen i parterno uređen, njen gabarit ne ulazi u proračun procenta zauzetosti parcele, već se smatra uređenom zelenom površinom.

ZONA A											
Blok	UP	Površina UP	IZ	Pov osnove	II	BGP	Pov centralnih funkcija	Pov stanova	Br stanova	Br stanovnika	Br korisnika
5	17	1.828,33	0,40	731.33	1,50	2.742,50	548,50	2.194,00	15	44	11

5. Građevinska i regulaciona linija: U svemu prema izvodu iz DUP-a »Topolica IV« - grafički prilog »Plan nivelacije i regulacije«.

Građevinska linija je utvrđena kao linija do koje je dozvoljeno građenje na, iznad i ispod površine zemlje i to kao:

1. građevinska linija na nivou urbanističkog bloka, definisana grafički, koja je obavezujuća i preko koje se ne može graditi.

2. građevinska linija, u odnosu na susjedne parcele, definisana numerički (kao odstojanja od granica parcele):

a. građevinska linija na koju se oslanja objekat dužom stranom, na odstojanju koje ne može biti manje od $\frac{1}{3}$ visine objekta,

b. građevinska linija na koju se oslanja objekat kraćom stranom (bočnom fasadom):

- do ivice parcele, ako je zid u vidu kalkana bez otvora,

- na najmanjem udaljenju od 1,50m od granice parcele ako su predviđeni mali otvori radi provjetravanja higijenskih prostorija,

- na najmanjem udaljenju od 2,50m od granice parcele ako su predviđeni otvori sa visokim parapetima,

- na udaljenju većem od 4,50m od granice parcele ako su predviđeni otvori normalnih dimenzija i parapeta.

Ukoliko je kraća - bočna strana objekta veća od 15m, primjenjuje se parametar određen za dužu stranu objekta.

Sve građevinske linije zajedno na nivou parcele definišu moguću zonu u okviru koje se formira gabarit budućeg objekta prema indeksu zauzetosti, koji je definisan na nivou svakog bloka i parcele.

Grafičkim prilogom plana je za sve urbanističke parcele definisana minimum jedna građevinska linija, ili dvije, koje predstavljaju obodnu granicu izgradnje na, ispod i iznad površine zemlje.

Građevinske linije ispod površine zemlje mogu biti izvan utvrđenih građevinskih linija na zemlji, mogu se poklapati sa granicama parcele-lokacije na kojoj se gradi objekat, uz isključivu obavezu i odgovornost investitora da izvođenjem radova i upotrebom objekta ne ugrozi susjedne objekte i parcele.

Regulaciona linija u ovom dokumentu je definisana kao linija koja dijeli javnu površinu od površina predviđenih za druge namjene. Regulaciona linija je istovremeno i granica urbanističkog bloka, koja je precizno definisana koordinatama prelomnih tačaka u grafičkom prilogu.

6. Nivelacione kote objekata: U svemu prema izvodu iz DUP-a »Topolica IV« - grafički prilog »Plan nivelacije i regulacije«.

Visinska regulacija definisana je spratnošću objekata gdje je visina etaža određena prema prethodno iznijetim vrijednostima.

Kota prizemlja određuje se u odnosu na kotu nivelete javnog ili pristupnog puta i to:

- na ravnom terenu kota prizemlja novih objekata ne može biti niža od kote nivelete javnog ili pristupnog puta;

- na ravnom terenu kota prizemlja može biti najviše 1,00 m viša od kote nivelete javnog ili pristupnog puta;

- za objekte koji imaju indirektnu vezu sa javnim putem, kota prizemlja utvrđuje se kroz urbanističke uslove prema iznijetom pristupu;

za objekte koji u prizemlju imaju poslovnu namjenu kota prizemlja može biti maksimalno 0,20m viša od kote trotoara.

7. Konstruktivni sistem: Imajući u vidu inženjersko-geološke, hidrološke i seizmičke uslove tla, buduća izgradnja i uređenje prostora moraju se zasnivati na nalazima i preporukama elaborata »Inženjersko - geološka istraživanja sa seizmičkom mikrojejonizacijom terena GUP Bara«, kao i na naknadnim geotehničkim istraživanjima geoloških i hidrogeoloških svojstava tla relevantnih za temeljenje i izgradnju objekata. Zbog visokog stepena seizmičkog rizika sve seizmičke proračune zasnivati na mikroseizmičkim podacima.

Izradi tehničke dokumentacije, u skladu sa propisima, mora da prethodi detaljno geomehaničko ispitivanje terena i izrada odgovarajućeg elaborata.

Izbor fundiranja novih objekata prilagoditi rezultatima geomehaničkog elaborata, zahtjevima sigurnosti, ekonomičnosti i funkcionalnosti objekata. Konstrukciju novih objekata oblikovati na savremen način, bez miješanja sistema nošenja po spratovima, sa jednostavnim osnovama i sa jasnom seizmičkom koncepcijom.

Potrebno je obezbjediti seizmičku stabilnost konstruktivnog sistema na IX stepen seizmičkog intenziteta po MCS skali.

8. Arhitektura i materijali: Arhitektonsko oblikovanje prostora treba da uvažava karakteristični ambijent područja, te da istovremeno doprinosi stvaranju slike centra uređenog turističkog grada.

Rešenje građevinskih struktura u oblikovnom i likovnom pogledu mora da odgovara klimatskim karakteristikama područja.

Prostorno oblikovanje treba da bude u skladu sa namjenom i sadržajem objekata, tako da objekti imaju prepoznatljivost i arhitektonski izraz adekvatan funkciji, uz obavezu da se ostvari vizuelno jedinstvo cjelovitog prostornog rešenja, u skladu sa već formiranim ambijentom.

U projektovanju objekata je moguće koristiti savremene i tradicionalne materijale, vodeći računa o usaglašenosti likovnog izraza i ambijenta.

Spoljna obrada objekata-fasada, mora biti izvedena od odgovarajućih materijala koji garantuju adekvatnu zaštitu enterijera objekata. Preporučuje se upotreba savremenih materijala koji daju mogućnost za originalna arhitektonska rešenja, a istovremeno su dobra zaštita objekata.

Zavisno od arhitektonskog rešenja, od prirodnih materijala prednost dati kamenu i drvetu.

Krovove objekata predvidjeti kao kose, malih nagiba, sa pokrivačem od crijepa, ili ravne, sa svim potrebnim slojevima izolacije.

Kolorit objekata uskladiti sa projektovanom formom, ambijentom, klimatskim uslovima i funkcijom, imajući istovremeno u vidu hromatski tretman okolnih struktura. Za ograde, oluke, okove i slične elemente koristiti nekorozivne materijale.

9. Podaci za dimenzionisanje objekta na seizmičke uticaje: Zbog izražene seizmičnosti područja statiku računati na IX stepen MCS skale. Zbog visokog stepena seizmičkog rizika sve seizmičke proračune zasnivati na podacima mikroseizmičke rejonizacije.

Plansko područje prema pogodnosti terena za urbanizaciju spada u IIa i IIc kategoriju koju čine tereni pogodni za urbanizaciju uz manja ograničenja, IIIb kategoriju gdje je urbanizacija moguća ali uz znatna ograničenja i IVc kategoriju koju čine područja nepovoljna za urbanizaciju.

Terene svrstane u drugu kategoriju pogodnosti za urbanizaciju karakteriše nagib terena od 5 do 10°, stabilan i uslovno stabilan teren sa manjim i rijetkim pojavama nestabilnosti, nosivosti 120-200kPa, nivoa do podzemne vode 1,5-4m i koeficijenta seizmičnosti ispod 0,14. Ova kategorija obuhvata ravničarske i padinske terene izgrađene od nevezanih, poluvezanih i na padinama vezanih stijena.

Ravni tereni IIa kategorije su izgrađeni od šljunkovito-pjeskovitih sedimenata. Glavni otežavajući faktor za urbanizaciju su visok nivo seizmičkog inteziteta i često visok nivo podzemne vode. Na padinama ih

izgrađuju vezani i poluvezani sedimenti, gdje su glavni otežavajući faktori za urbanizaciju naklonski ugao i nosivost terena.

Tereni IIc kategorije su u ravni građeni iz šljunkovito-pjeskovitih sedimenata, a glavni otežavajući faktor za urbanizaciju je nosivost, stabilnost, erodibilnost i raspadnutost stijena.

Na terenima svrstanim u IIIb kategoriju urbanizacija je moguća ali uz znatna ograničenja i veće intervencije u tlu i na terenu. Karakteriše ih nagib od 10 do 30°, uslovno stabilni tereni sa manjim i većim pojavama nestabilnosti, nosivosti 70-120 kPa i koeficijentom seizmičnosti od 0,14.

10. Priklučci na infrastrukturnu mrežu: U svemu prema izvodu iz DUP-a »Topolica IV«, grafički prilozi »Stanje i plan hidrotehničke infrastrukture«, »Stanje i plan elektroenergetske infrastrukture«, »Stanje i plan elektronske telekomunikacione infrastrukture« i uslovima nadležnih organizacija (u prilogu).

Elektroenergetika: Pri izradi tehničke dokumentacije (idejni projekat ili glavni projekat) moraju se poštovati Tehničke preporuke EPCG i to:

- Tehnička preporuka za priključenje potrošača na niskonaponsku mrežu TP-2 (dopunjeno izdanje);
- Tehnička preporuka – Tipizacija mjernih mjesta;
- Upustvo i tehnički uslovi za izbor i izgradnju ograničivača strujnog opterećenja;
- Tehnička preporuka TP – 1 b – Distributivna transformatorska stanica DTS – EPCG 10/0.4 kV

Tehničke preporuke dostupne su na sajtu EPCG.

Investitor je obavezan da od Elektrodistribucije Bar pribavi potvrdu o ometanju/neometanju elektroenergetskih instalacija na urbanističkoj parceli/lokaciji.

11. Priklučci na gradsku saobraćajnicu: Prema izvodu iz DUP-a »Topolica IV«, grafički prilog »Plan saobraćajne infrastrukture«. Urbanistička parcela mora imati neposredan kolski pristup na javnu saobraćajnu površinu. Urbanističkom parcelom pogodnom za građenje smatraće se i ona parcela koja ima obezbijeđen pristup u širini od najmanje 4,0 m.

12. Uslovi za parkiranje vozila: Po pravilu, parkiranje i garažiranje vozila se vrši u okviru urbanističke (ili katastarske) parcele svakog objekta, prema standardima koji su propisani, u sklopu:

- podrumskih garaža (u jednom ili dva nivoa)
- suterenskih garaža
- parkiranja na pločama iznad suterena ili podruma
- djelova objekata
- spratnih garaža
- parkiranja na neizgrađenom dijelu parcele.

Od potrebnog broja mjesta za stacioniranje vozila, najmanje 40% mora biti riješeno kao garažiranje.

Najveći dozvoljeni indeks zauzetosti podzemne etaže iznosi 1.00 - (100%).

Parkiranje ili garažiranje putničkih vozila i vozila za obavljanje djelatnosti obezbjeđuju se, po pravilu, na parceli, odnosno lokaciji, izvan javnih površina, i realizuju istovremeno sa osnovnim sadržajem na parceli, odnosno lokaciji.

Broj mjesta za parkiranje koji treba ostvariti na parceli utvrđuje se po normativu:

- stanovanje 1 – 1,2 PM po 1 stambenoj jedinici,
- škole 0,25-0,35 PM/1 zaposlenom;
- hoteli 50 PM na 100 soba;
- trgovina 20-40 PM na 1000 m² korisne površine;
- pošta, banka 20-30 PM/1000m² korisne površine;
- poslovanje – 10 PM na 1000 m².

13. Uslovi za pejzažno oblikovanje lokacije i hortikulturno uređenje: Posebnu pažnju posvetiti uređenju otvorenih površina, uz nastojanje da se nadgrade i afirmišu osnovne karakteristike lokacije.

Otvorene površine predstavljaju sve prostore koji su površinski uređeni kao slobodne parterne površine (popločane, ozelenjene površine...) a koje su nastale u okviru bloka ili parcele:

- direktno na zemlji, kao uređenje terena
- iznad podrumskih prostorija (ispod kojih su smještene garaže), koje dobijaju adekvatnu namjenu uz adekvatno uređenje i ozelenjavanje
- iznad suterenskog prostora kao dvorište, koje se takođe uređuje i ozelenjava
- iznad prizemne etaže, ako je veće površine, namijenjene za zajedničke aktivnosti i ako je bogato uređeno i ozelenjeno
- eventualno iznad krovnih ravnih površina ako su dostupne, sa dopunskim sadržajima.

Uređenje otvorenih površina prilagoditi namjeni objekata, ambijentu i klimatskim uslovima. Različitim obradom izdiferencirati namjensku podjelu partera, sa ciljem da se obezbijedi spontano korišćenje i prijatan doživljaj u prostoru, ostvarujući, kroz usklađivanje elemenata parterne obrade, oblikovno, a po potrebi i funkcionalno, povezivanje sa parternim cjelinama susjednih objekata.

Zastupljenost i obradu zelenih površina realizovati u skladu sa uslovima i smjernicama iz odgovarajućeg priloga plana (pejzažna arhitektura).

Radi atraktivnosti i podizanja stepena prijatnosti ambijenta, zavisno od veličine i vrste objekata, predvidjeti gdje god je moguće manje ambijentalne cjeline (pjacete, male trgove, platoe i sl.).

Kod obrade trotoara i pješačkih staza ostvariti upotrebnu funkciju (odgovarajuće širine, ravne površine, mali nagibi i sl.) i zadovoljiti estetske kriterijume primjenom materijala za završnu obradu (kamene ploče, behaton elementi, kamene kocke i drugo).

Pravilnim izborom urbane opreme (elemenata za sjedenje i odmor, korpi za otpatke, žardinjera i drugo), likovnim intervencijama (skulpture, instalacije, vodeni efekti...), elementima vizuelnih komunikacija (oglasne table, bilbordi, putokazi...) i cjelokupnim urbanim dizajnom doprinijeti ambijentalnoj vrijednosti prostora. Zelenilo kolektivnog stanovanja

Pitanje korišćenja otvorenih prostora direktno orijentisanih potrebama stanovnika kolektivnog tipa stanovanja ostvaruje se posredstvom odgovarajućih sadržaja koji predstavljaju dio planiranja ovih zelenih površina. Osnovni smisao ovih površina vezan je za boravak stanovnika u slobodnom prostoru i smanjivanje ili zaštitu nepovoljnih uticaja svojstvenih gradskim uslovima života. Ove zelene površine obično predstavljaju najslabiju tačku u slici nekog grada. Da bi se osiguralo potpunije direktno korišćenje moraju biti ispunjeni određeni uslovi:

- U okviru otvorenih prostora planirati zelenu površinu u vidu manjeg parka sa svim sadržajima za prijatniji boravak koje takva površina podrazumijeva (kao što su dječija igrališta, prostori za miran odmor) i odgovarajućim kompozicionim rješenjem ;
- Isplanirati različite tipove aktivne rekreacije u odnosu na potrebe stanovnika i ukupne površine otvorenog prostora;
- Pri izboru sadnog materijala voditi računa o sanitarno-higijenskim, arhitektonsko-urbanističkim i estetskim funkcijama zelenila.

14. Uslovi za uređenje urbanističke parcele: Uređenje terena treba da bude usaglašeno - povezano između parcela i sa kontaktnim područjem. Kolski pristup planiranim parcelama samo privremeno može biti sa obodnih bulevara, dok se kroz realizaciju unutrašnjosti bloka tehničkim rešenjima koja se povezuju ne obezbijedi odgovarajući pristup. Na ovaj način formiraće se mreža saobraćajnica unutar blokova i ukinuti privremeni pristupi sa glavnih saobraćajnica.

Otvorene površine treba da budu uređene, ozelenjene, dostupne za korišćenje, povezane i prohodne.

Parkiranje i garažiranje vozila se vrši u okviru urbanističke (ili katastarske) parcele svakog objekta, prema standardima koji su propisani.

Procenat zelenih površina mora biti najmanje 20%.

Ograđivanje parcela planiranih objekata nije predviđeno, osim za objekat osnovnog obrazovanja i dnevni centar za osobe sa posebnim potrebama.

Uređenje urbanističke parcele obraditi kao poseban dio projekta u skladu sa izvodom iz DUP-a »Topolica IV«.

15. Meteorološki podaci: Područje zahvaćeno DUP - om »Topolica IV« nalazi se u zoni modifikovane mediteranske klime čije su karakteristike umjerena godišnja - ljetnja i zimska temperatura sa temperaturnim kolebanjima tokom dana, srednja vlažnost i veoma intenzivna godišnja i dnevna osunčanost.

U priobalnim djelovima period sa srednjom dnevnom temperaturom vazduha višom od 5°C traje cijele godine, sa srednjom dnevnom temperaturom višom od 10°C oko 260 dana, a od 15°C oko 180 dana.

Srednja godišnja relativna vlažnost vazduha u uskom priobalju Jadranskog mora ima vrijednost od oko 70%. Tokom januara srednja relativna vlažnost vazduha na prostorima do oko 200 do 300 metara je nešto manja od 70%. U toku jula srednja relativna vlažnost vazduha u primorju ima vrijednost od 65–70%.

U prosjeku se u primorskom dijelu opštine do 200 metara apsolutne visine izlučuje do 1500 milimetara padavina godišnje. U toplijem periodu godine (april - septembar) izluči se oko 400 do preko 800 mm padavina, a u hladnijem periodu (oktobar - mart) 1000 do 2000 mm padavina. Padavine se uglavnom izlučuju u vidu kiše, a rijetko u vidu snijega (i to uglavnom na planinskim terenima). Broj dana sa srednjom dnevnom količinom padavina do 1,00 lit /m² je od 80 do 120 dana u toku godine.

Trajanje osunčanosti kreće se do preko 2500 časova godišnje, ili prosječno dnevno oko 7 časova.

U primorskom dijelu opštine najveću jačinu i čestinu javljanja ima levant, vjetar iz sjeveroistočnog pravca. Znatno manju čestinu imaju vjetrovi iz ostalih pravaca: pulenat iz pravca zapada, maestral iz pravca sjeverozapada, jugo iz pravca juga i jugoistoka i tramontana (bura) iz pravca sjevera.

Grad Bar se odlikuje najvećom čestinom javljanja vjetra iz pravca sjeveroistoka i istok-sjeveroistoka (39%), zapadnog i zapad–jugozapadnog vjetra (15%) i sjevernog i sjever–sjeveroistočnog vjetra (14%), tišina-bez vjetra (5,2%), dok su najređi vjetrovi iz pravca sjeverozapad i sjever–sjeverozapad (1,3%).

Vjetrovi sa kopna prema moru češći su u zimskom periodu, a u suprotnom smjeru u ljetnjem periodu.

16. Podaci o nosivosti tla i nivou podzemnih voda: Plansko područje obuhvata ravničarski teren, nagnut u pravcu sjeveroistok-jugozapad, sa razlikom nadmorskih visina od 3,5 do 14,5 mnv. Najniži dio se nalazi jugozapadno, na izlazu vodotoka Rena iz planskog područja, a najviši u nastavku Makedonske ulice. Nagib terena je oko 1%, što plansko područje svrstava u morfološki najpovoljnije za izgradnju.

U geološkoj građi planskog područja najznačajnije tvorevine su aluvijalni nanosi u kojima su zastupljeni šljunkovi, pjeskovi i gline različite debljine sa čestim vertikalnim i horizontalnim smjenjivanjem navedenih litoloških članova.

Nosivosti ravničarskih terena izgrađenih iz nevezanih i poluvezanih naslaga računata su za trakaste temelje dubine 1,5 m i širine 1,0 m. Pri tome, u obzir su uzimani geomehanički parametri za dubine do najviše 15 m ispod temelja. Za temeljenje zahtjevnih objekata na ovim terenima potrebno izvršiti odgovarajuće geomehaničke analize i izračunati nosivost temeljnog tla.

17. Procjena uticaja na životnu sredinu: Projekat spada u grupu onih za koje nije potrebna procjena uticaja na životnu sredinu u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list RCG", br. 80/05, "Sl. list CG", br. 40/10, 73/10, 40/11 i 27/13).

18. Uslovi za energetske efikasnost: Uvođenjem energetske komponente u urbanističko planiranje obavezuju se investitori i projektanti da teže postizanju optimalnih odnosa između arhitekture i potrebne energije objekta kroz pažljivo određenje sledećih komponenti:

- orijentacija i dispozicija objekta,
- oblik objekta,
- nagib krovnih površina,
- boje objekta,
- toplotna akumulativnost objekta,
- ekonomska debljina termoizolacije,

- razuđenost fasadnih površina i td.

Na planu racionalizacije potrošnje energije Detaljnog urbanističkog plana »Topolica IV«, predlaže se racionalnost, u okviru koje je osnovna mjera, poboljšanje toplotne izolacije prostorija, tako da se u zimskom periodu zadržava toplota, a u ljetnjem sprečava nepotrebno zagrijavanje, zatim odgovarajuća orijentacija i veličina otvora, i korišćenje alternativnih, odnosno obnovljivih izvora energije - sunčeve energije, energije podzemne vode, tla.

19. Uslovi za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti: Projektom obezbjediti nesmetan pristup, kretanje, boravak i rad lica smanjene pokretljivosti, u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup lica smanjene pokretljivosti (»Sl.list CG«, br. 48/13).

20. Organizacija gradilišta: Gradilište organizovati tako da se ne remeti život i rad u susjednim objektima. U toku izvođenja radova ne ometati saobraćajnice (kolske i pješačke), ne koristiti javne površine za odlaganje građevinskog materijala. Investitor i izvođač su obavezni da preduzmu sve zakonom predviđene mjere obezbjeđenja gradilišta.

21. Projektant je obavezan da se pridržava Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata (»Sl. list CG«, br.51/08, 40/10, 34/11, 40/11, 47/11, 35/13, 39/13 i 33/14) kao i Pravilnika o načinu izrade, razmjeri i bližoj sadržini tehničke dokumentacije (»Sl.list CG«, br. 23/14).

22. Uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole investitor je dužan da priloži dokumentaciju propisanu čl. 93 citiranog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata. Reviziju tehničke dokumentacije izvršiti u skladu sa citiranim Zakonom o uređenju prostora i izgradnji objekata i Pravilnikom o načinu vršenja revizije idejnog i glavnog projekta (»Sl. list CG« br. 30/14, 32/14).

Napomena: Veći dio kat. parc. broj 6252 KO Novi Bar se nalazi u sastavu predmetne urbanističke parcele.

Ukoliko se lokacija određuje na dijelu urbanističke parcele, u dijelu dokumentacije na osnovu koje se izdaje građevinska dozvola, potrebno je ispoštovati i odredbe čl. 93, stav 1, tačka 2a) citiranog Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata, koji propisuje sledeće: **»saglasnosti svih vlasnika građevinskog zemljišta obuhvaćenog urbanističkom parcelom, ako se objekat gradi na dijelu urbanističke parcele;«** Smjernicama za realizaciju Plana predviđeno je sledeće:

„Ukoliko na postojećim granicama parcela dođe do neslaganja između zvaničnog katastra i plana, mjerodavan je postojeći katastar.“

Sastavni dio ovih uslova su i:

- Izvod iz DUP-a »Topolica IV« ovjeren od strane ovog Sekretarijata;
- Tehnički uslovi J.P. »Vodovod i kanalizacija« - Bar, od 03.12.2014. godine i
- Opšti uslovi izdati od strane Agencije za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost

Dostaviti: Podnosiocu zahtjeva i a/a

O b r a d i o :

Samostalni savjetnik I,

Arh. Sabaheta Divanović, dipl.ing.

Pomoćnik sekretara,

Arh. Suzana Crnovršanin, dipl.ing.

φ Ϸ . **V.D. Sekretar,** ↗
Đuro Karanikić, dipl.ing.grad.

Crna Gora
O P Š T I N A B A R

Sekretarijat za uređenje prostora, komunalno-stambene poslove
i zaštitu životne sredine

Broj: 032-07-352/14-464
Bar, 05.12.2014.godine

IZVOD IZ DUP-a »TOPOLICA IV«

ZA URBANISTIČKU PARCELU »A5-UP17«, ZONA »A«, BLOK 5

O v j e r a v a :
Samostalni savjetnik I,

Arh. **Sabaheta Divanović** dipl. ing.

Detaljni urbanistički plan "TOPOLICA IV"

PLAN PARCELACIJE

LEGENDA

	GRANICA PLANSKOG DOKUMENTA
	GRANICA KATASTARSKE PARCELE
<i>1234/1</i>	OZNAKA KATASTARSKE PARCELE
	GRANICA URBANISTIČKE PARCELE
	GRANICA URBANISTIČKOG BLOKA
	GRANICA URBANISTIČKE ZONE
A1-UP1	OZNAKA URBANISTIČKE PARCELE
UPS1	OZNAKA PARCELE ZA SAOBRAĆAJNE POVRŠINE
UPT1	OZNAKA PARCELE TRAFOSTANICE
UPpu1	OZNAKA PARCELE ZA PEJZAŽNO UREĐENJE
UPvp1	OZNAKA PARCELE VODOTOKA
1,2,3...	OZNAKA URBANISTIČKOG BLOKA
A,B,C	OZNAKA URBANISTIČKE ZONE

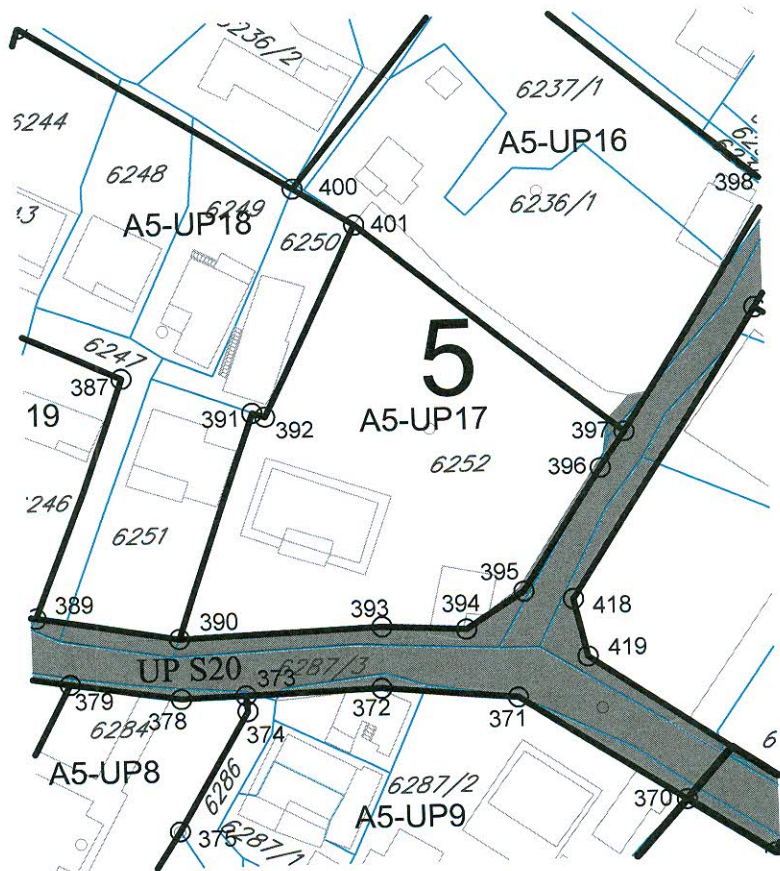
Odluka broj: 030-439
Bar, 24.12.2013. godine

Detaljni urbanistički plan "Topolica IV"

naručilac:	OPŠTINA BAR	
obrađivač:	INFOTRANS DOO PODGORICA PLANING DOO NIK ŠIĆ	
naziv karte:	PLAN PARCELACIJE	datum: januar, 2014.
odgovorni planer: planer:	Mirjana Nikolić, dpp Gordana Kovačina, dia	razmjera karte: 1:1000
faza:	PREDLOG PLANA	redni broj: 13

BROJ TAČKE	X	Y
390	6591650.090	4661707.663
391	6591660.459	4661737.310
392	6591662.120	4661736.750
393	6591676.504	4661708.547
394	6591687.521	4661707.941
395	6591695.149	4661712.606
396	6591705.590	4661728.650
397	6591708.846	4661733.562
401	6591674.547	4661761.195

Detaljni urbanistički plan "TOPOLICA IV"

PLAN NIVELACIJE I REGULACIJE

LEGENDA

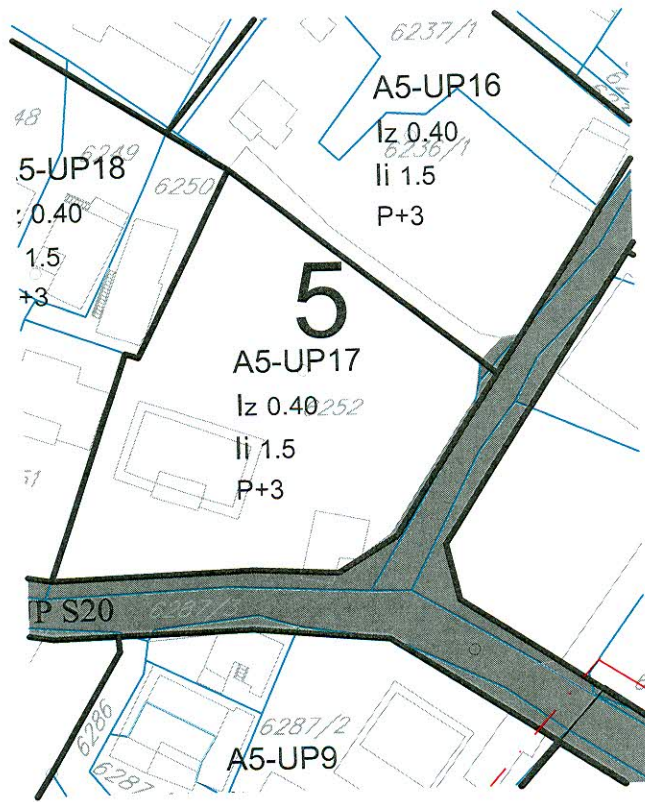
	GRANICA PLANSKOG DOKUMENTA
	GRANICA URBANISTIČKE PARCELE
	GRANICA URBANISTIČKOG BLOKA
	GRANICA URBANISTIČKE ZONE
	REGULACIONA LINIJA
	GRAĐEVINSKA LINIJA PRIZEMLJA I PRVE ETAŽE
	GRAĐEVINSKA LINIJA ETAŽA IZNAD PRVOG SPRATA
	GRAĐEVINSKA LINIJA PRIZEMLJA I ETAŽA IZNAD PRIZEMLJA
A1-UP1	OZNAKA URBANISTIČKE PARCELE
UPS1	OZNAKA PARCELE ZA SAOBRAĆAJNE POVRŠINE
UPT1	OZNAKA PARCELE TRAFOSTANICE
UPpu1	OZNAKA PARCELE ZA PEJZAŽNO UREĐENJE
UPvp1	OZNAKA PARCELE VODOTOKA
1,2,3...	OZNAKA URBANISTIČKOG BLOKA
A,B,C	OZNAKA URBANISTIČKE ZONE
Iz	INDEKS ZAUZETOSTI ZA PARCELU
li	INDEKS IZGRAĐENOSTI ZA PARCELU
P+9	SPRATNOST OBJEKTA

Odluka broj: 030-439
Bar, 24.12.2013. godine

Detaljni urbanistički plan "Topolica IV"

naručilac:	OPŠTINA BAR	
obrađivač:	INFOTRANS DOO PODGORICA PLANING DOO NIK ŠIĆ	
naziv karte:	PLAN NIVELACIJE I REGULACIJE	datum: januar, 2014.
odgovorni planer: planer:	Mirjana Nikolić, dpp Gordana Kovačina, dia	razmjera karte: 1:1000
faza:	PREDLOG PLANA	redni broj: 14

Detaljni urbanistički plan "TOPOLICA IV"

PLAN NAMJENE POVRŠINA

LEGENDA

	GRANICA PLANSKOG DOKUMENTA
	GRANICA URBANISTIČKE PARCELE
	GRANICA URBANISTIČKOG BLOKA
	GRANICA URBANISTIČKE ZONE
A1-UP1	OZNAKA URBANISTIČKE PARCELE
UPS1	OZNAKA PARCELE ZA SAOBRAĆAJNE POVRŠINE
UPT1	OZNAKA PARCELE TRAFOSTANICE
UPpu1	OZNAKA PARCELE ZA PEJZAŽNO UREĐENJE
UPvp1	OZNAKA PARCELE VODOTOKA
1,2,3...	OZNAKA URBANISTIČKOG BLOKA
A,B,C	OZNAKA URBANISTIČKE ZONE

PLAN NAMJENE POVRŠINA

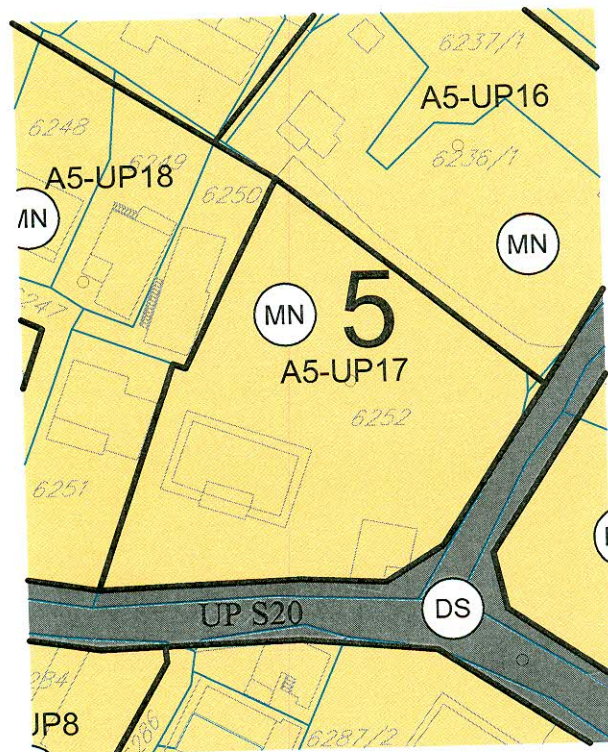
	POVRŠINE ZA STANOVANJE VELIKE GUSTINE
	POVRŠINE ZA MJEŠOVITE NAMJENE
	POVRŠINE ZA CENTRALNE DJELATNOSTI
	POVRŠINE ZA ŠKOLSTVO I SOCIJALNU ZAŠTITU
	POVRŠINE ZA OBJEKTE ELEKTROENERGETSKE INFRASTRUKTURE
	POVRŠINE ZA PEJZAŽNO UREĐENJE JAVNE NAMJENE
	POVRŠINE ZA PEJZAŽNO UREĐENJE SPECIJALNE NAMJENE
	DRUMSKI SAOBRAĆAJ
	POVRŠINE ZA ZELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ
	POVRŠINE POVRŠINSKIH VODA

Odluka broj: 030-439
Bar, 24.12.2013. godine

Detaljni urbanistički plan "Topolica IV"

naručilac:	OPŠTINA BAR		
obrađivač:	INFOTRANS DOO PODGORICA PLANING DOO NIK ŠIĆ		
naziv karte:	PLAN NAMJENE POVRŠINA	datum: januar, 2014.	
odgovorni planer: planer:	Mirjana Nikolić, dpp Gordana Kovačina, dia	razmjera karte: 1:1000	
faza:	PREDLOG PLANA	redni broj:	07

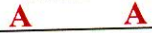

Detaljni urbanistički plan "TOPOLICA IV"

PLAN SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE

LEGENDA

----- GRANICA PLANSKOG DOKUMENTA

PLAN SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE

- IVIČNJAK
- OSOVINA SAOBRAĆAJNICE
- OZNAKA MJESTA PRIKLJUČKA
- OZNAKA PRESJEKA TANGENTI
- OZNAKA PRESJEKA SAOBRAĆAJNICA
- NAZIV SAOBRAĆAJNICE
- KOLSKO - PJEŠAČKE POVRŠINE
- PJEŠAČKE POVRŠINE
- JAVNI PARKING I GARAŽA

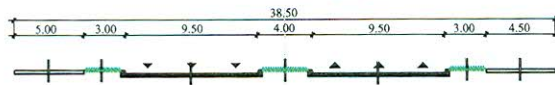
Detaljni urbanistički plan "Topolica IV"

naručilac:	OPŠTINA BAR		
obrađivač:	INFOTRANS DOO PODGORICA PLANING DOO NIK ŠIĆ		
naziv karte:	PLAN SAOBRAĆAJNE INFRASTRUKTURE	datum: novembar, 2013.	
odgovorni planer: planer:	Mirjana Nikolić, dpp Slavica Zindović, dig	razmjera karte: 1:1000	
faza:	PREDLOG PLANA	redni broj:	09

Poprečni presjeci

Presjek A-A

Bulevar Dinastije Petrovića

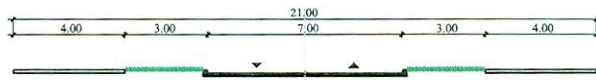
Presjek B-B

Bulevar JNA

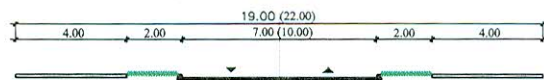
Presjek C-C

Ulice "2", "3"

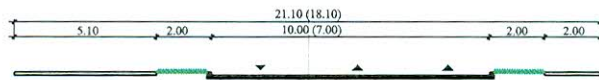
Presjek D-D

Ulica "6"

Presjek E-E

Makedonska ulica

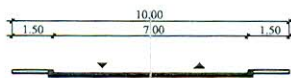
Presjek F-F

Ulice "2", "4", "6"

Presjek G-G

Ulice "1", "5", "10"

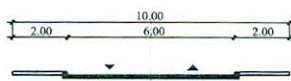
Presjek H-H

Ulica "8"

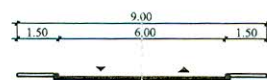
Presjek I-I

Ulica "9"

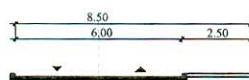
Presjek J-J

Ulica "8", "11", "12", "13"

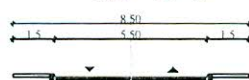
Presjek K-K

Ulica "7"

Presjek L-L

Ulica "4", "14"

Detaljni urbanistički plan "TOPOLICA IV"

PLAN ZELENIH I SLOBODNIH POVRŠINA

LEGENDA

----- GRANICA PLANSKOG DOKUMENTA

PLAN ZELENIH I SLOBODNIH POVRŠINA

- POVRŠINE JAVNE NAMJENE
- POVRŠINE OGRANIČENE NAMJENE
- POVRŠINE ZA SPECIJALNE NAMJENE

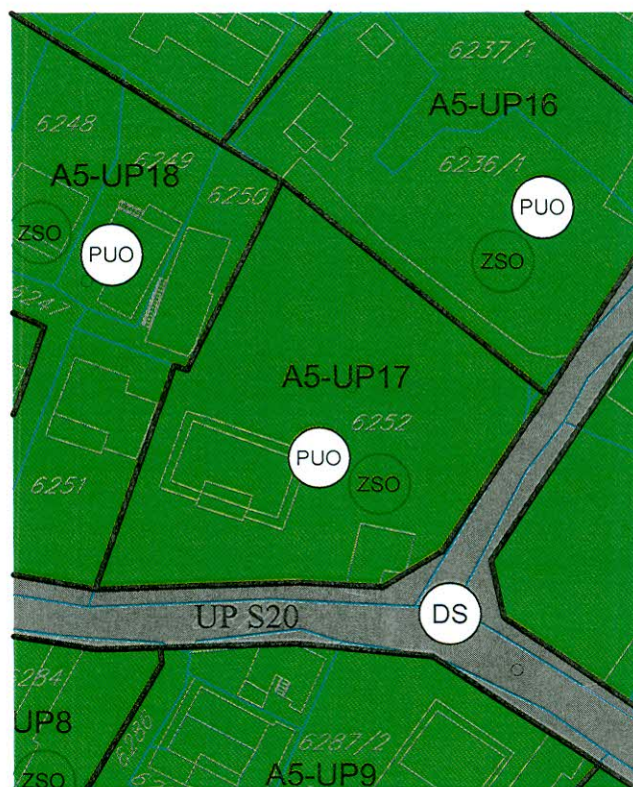
- ZELENILU UZ SAOBRAĆAJNICE
- SKVER
- ZELENILU STAMBENIH OBJEKATA I BLOKOVA
- ZELENILU POSLOVNIH OBJEKATA I CENTRALNIH DJELATNOSTI
- ZELENILU OBJEKATA PROSVETE
- ZELENILU INFRASTRUKTURE
- ZAŠTITNI POJASEVI
LINEARNO ZELENILU

Odluka broj: 030-439
Bar, 24.12.2013. godine

Detaljni urbanistički plan "Topolica IV"

naručilac:	OPŠTINA BAR		
obrađivač:	INFOTRANS DOO PODGORICA PLANING DOO NIK ŠIĆ		
naziv karte:	PLAN ZELENIH I SLOBODNIH POVRŠINA	datum: januar, 2014.	
odgovorni planer: planer:	Mirjana Nikolić, dpp Ana Vukotić, diš-pa	razmjera karte: 1:1000	
faza:	PREDLOG PLANA	redni broj:	08

Detaljni urbanistički plan "TOPOLICA IV"

STANJE I PLAN ELEKTROENERGETSKE INFRASTRUKTURE

LEGENDA

----- GRANICA PLANSKOG DOKUMENTA

STANJE I PLAN ELEKTROENERGETSKE INFRASTRUKTURE

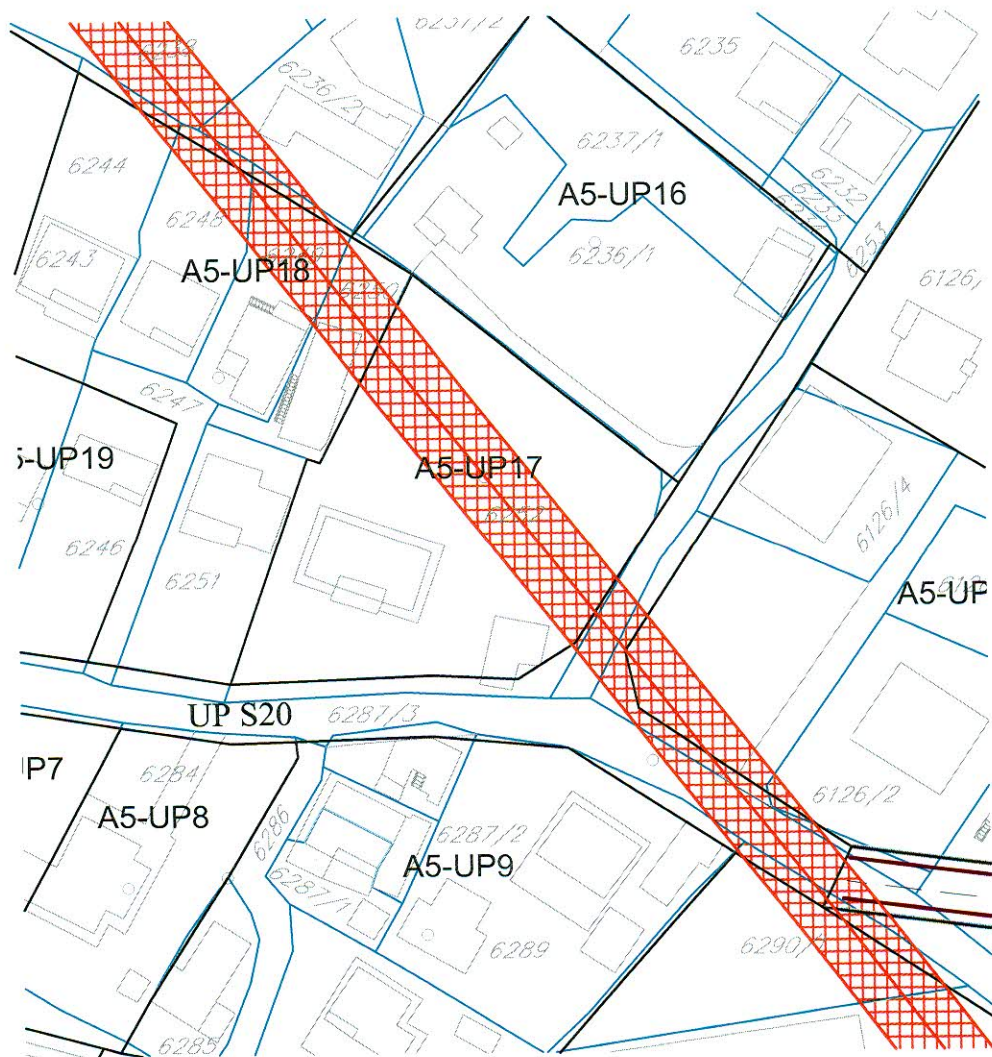
	ELEKTROVOD 35 KV
	ELEKTROVOD 35 kV - PLANIRANI
	ELEKTROVOD 10 KV
	ELEKTROVOD 10 KV -PLANIRANI
	NADZEMNI KORIDOR 10KV VODA
	KORIDOR 35KV KABLA - PLANIRANI
	TRAFOSTANICA
	PLANIRANA TRAFOSTANICA

Odluka broj: 030-439
Bar, 24.12.2013. godine

Detaljni urbanistički plan "Topolica IV"

naručilac:	OPŠTINA BAR		
obrađivač:	INFOTRANS DOO PODGORICA PLANING DOO NIK ŠIĆ		
naziv karte:	STANJE I PLAN ELEKTROENERGETSKE INFRASTRUKTURE	datum: januar, 2014.	
odgovorni planer: planer:	Mirjana Nikolić, dpp Vladimir Durutović, die	razmjera karte: 1:1000	
faza:	PREDLOG PLANA	redni broj:	11

Detaljni urbanistički plan "TOPOLICA IV"

STANJE I PLAN ELEKTRONSKE KOMUNIKACIONE INFRASTRUKTURE

LEGENDA

 GRANICA PLANSKOG DOKUMENTA

STANJE I PLAN ELEKTRONSKE KOMUNIKACIONE INFRASTRUKTURE

- POSTOJEĆE STANJE TK INFRASTRUKTURE
- PLANIRANO STANJE TK INFRASTRUKTURE 2 x PVC110
- TK OKNO
- PLANIRANO TK OKNO

Odluka broj: 030-439
Bar, 24.12.2013. godine

Detaljni urbanistički plan "Topolica IV"

naručilac:	OPŠTINA BAR		
obrađivač:	INFOTRANS DOO PODGORICA PLANING DOO NIK ŠIĆ		
naziv karte:	STANJE I PLAN ELEKTRONSKE KOMUNIKACIONE INFRASTRUKTURE	datum: januar, 2014.	
odgovorni planer: planer:	Mirjana Nikolić, dpp Dragica Vujičić, die	razmjera karte: 1:1000	
faza:	PREDLOG PLANA	redni broj:	12

Detaljni urbanistički plan "TOPOLICA IV" STANJE I PLAN HIDROTEHNIČKE INFRASTRUKTURE

LEGENDA

--- GRANICA PLANSKOG DOKUMENTA

VODOVOD

- VODOVOD
- PLANIRANI VODOVOD
- PLANIRANI HIDRANT

FEKALNA KANALIZACIJA

- KANALIZACIONI VOD
- PLANIRANI KANALIZACIONI VOD
- POSTOJEĆE REVIZIONO OKNO
- PLANIRANO REVIZIONO OKNO
- SMJER ODVOĐENJA

ATMOSFERSKA KANALIZACIJA

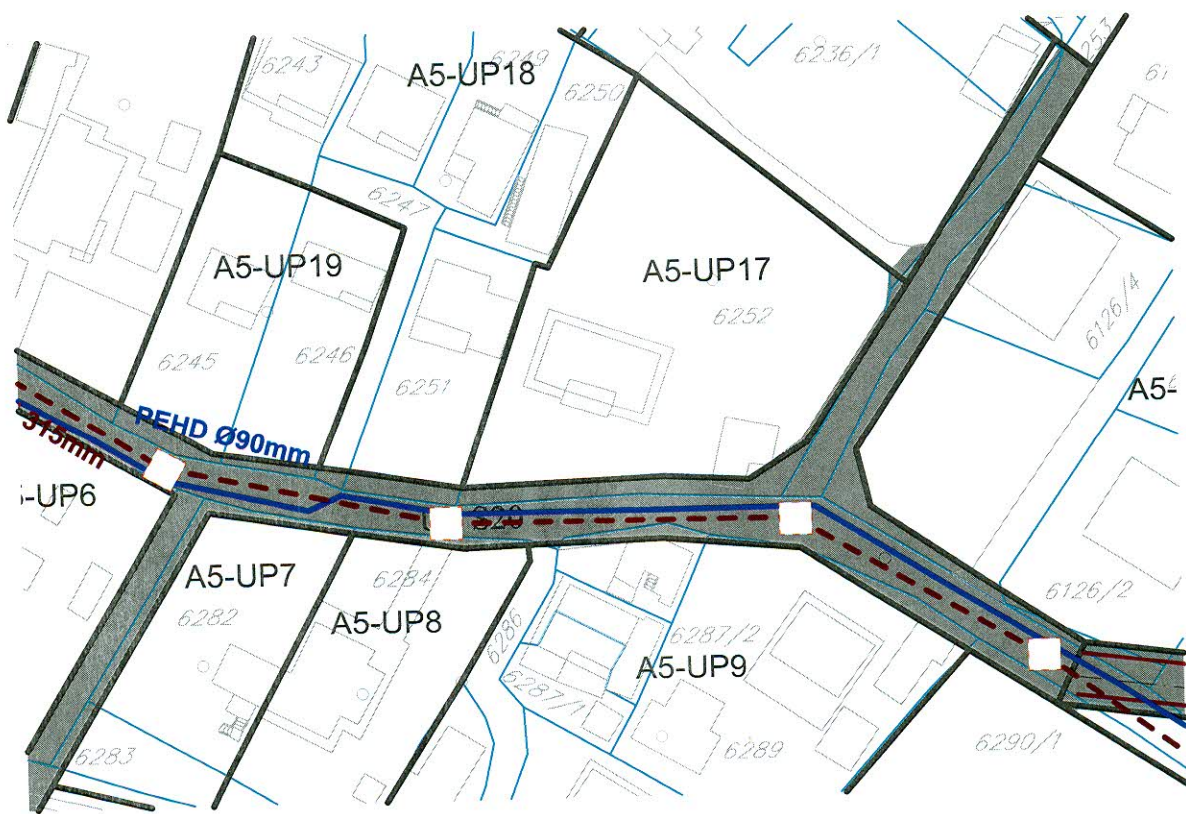
- KANALIZACIONI VOD
- PLANIRANI KANALIZACIONI VOD
- POSTOJEĆE REVIZIONO OKNO
- PLANIRANO REVIZIONO OKNO
- SMJER ODVOĐENJA

UREĐENJE VODOTOKA

- Otvoreni vodotok
- Natkriveni vodotok

Detaljni urbanistički plan "Topolica IV"

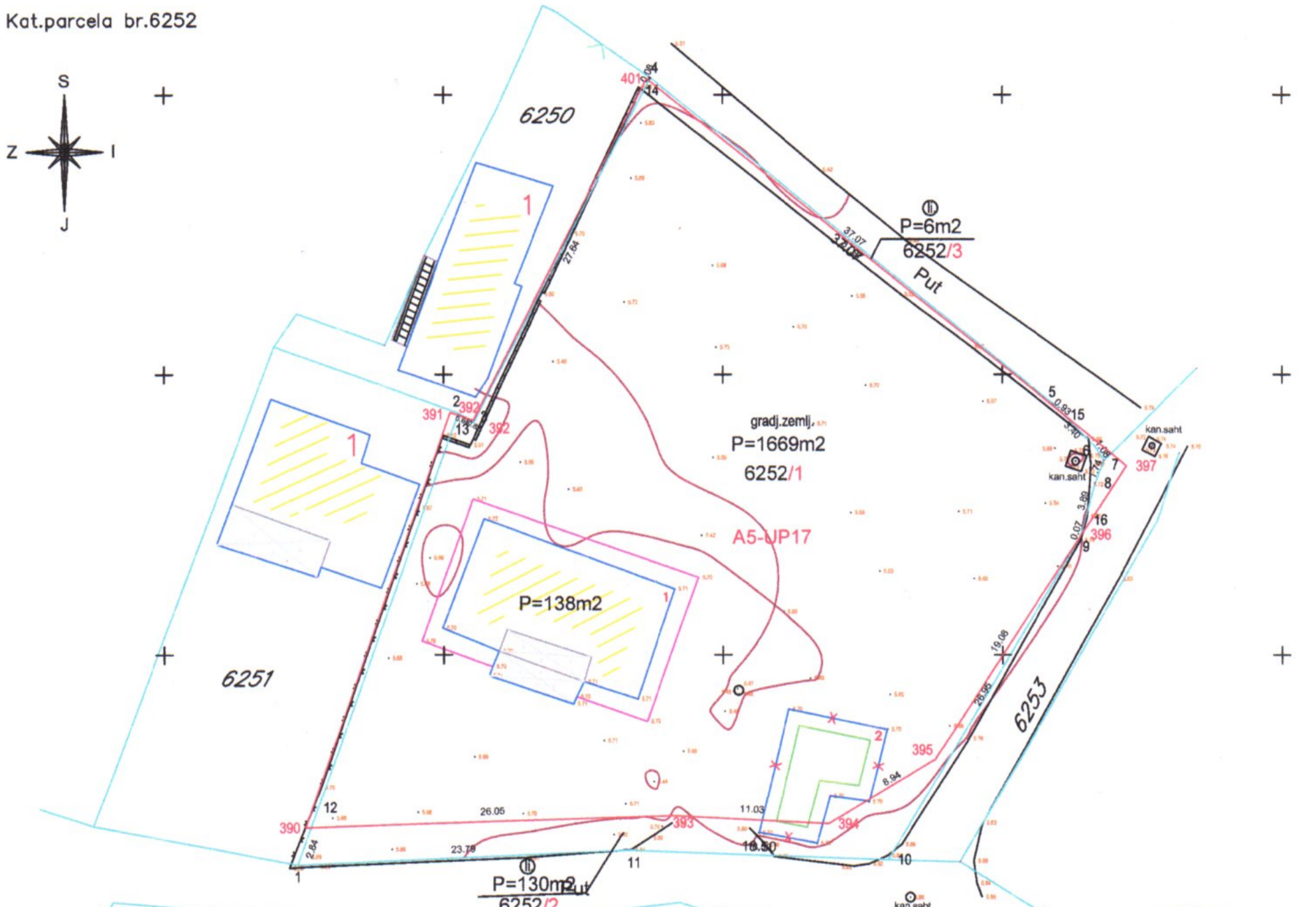
naručilac:	OPŠTINA BAR		
obrađivač:	INFOTRANS DOO PODGORICA PLANING DOO NIK ŠIĆ		
naziv karte:	STANJE I PLAN HIDROTEHNIČKE INFRASTRUKTURE	datum: januar, 2014.	
odgovorni planer: planer:	Mirjana Nikolić, dpp Ibrahim Bećović, dig	razmjera karte: 1:1000	
faza:	PREDLOG PLANA	redni broj:	10

CRNA GORA
 OPŠTINA: Bar
 KATASTARSKA OPŠTINA: Novi Barj

SITUACIJA

Kat.parcela br.6252

LEGENDA

- katastarsko stanje
- 5.70 Kote terena
- Izohipse ekv. 0.20m.
- urbanisticka parcela
- betonski zid
- zicana ograda

Koordinate tacaka parcele

No. Pnt.	Y [m]	X [m]
1	6591649.510	4661705.000
2	6591661.040	4661737.270
3	6591662.130	4661736.600
4	6591674.810	4661761.250
5	6591703.620	4661737.930
6	6591706.660	4661734.850
7	6591707.250	4661733.940
8	6591706.600	4661732.330
9	6591705.570	4661728.510
10	6591691.770	4661705.360
11	6591673.280	4661706.050
12	6591650.466	4661707.676
13	6591660.990	4661737.131
14	6591674.773	4661761.179
15	6591703.620	4661737.930
16	6591705.588	4661728.578

Koordinate tacaka A5-UP17

No. Pnt.	Y [m]	X [m]
390	6591650.090	4661707.663
391	6591660.459	4661737.310
392	6591662.120	4661736.750
401	6591674.547	4661761.195
397	6591708.846	4661733.562
396	6591705.590	4661728.650
395	6591695.149	4661712.806
394	6591687.521	4661707.941
393	6591676.504	4661708.547

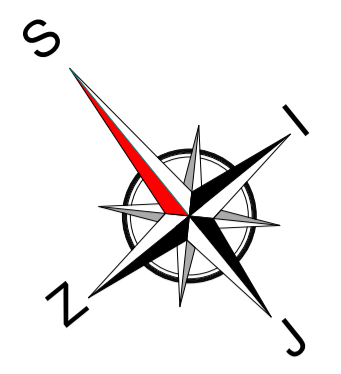
Geodetska organizacija:
 "ALIANŠ MONTENEGRO TRADE" D.O.O. BAR
 Geo.Radonjic Mirjana
 Avgust 2023.god.

RAZMJERA 1:200

Koordinate tacaka katastarske parcele

No. Pnt.	Y [m]	X [m]
1	6591649.510	4661705.000
2	6591661.040	4661737.270
3	6591662.130	4661736.600
4	6591674.810	4661761.250
5	6591703.620	4661737.930
6	6591706.660	4661734.850
7	6591707.250	4661733.940
8	6591706.600	4661732.330
9	6591705.570	4661728.510
10	6591691.770	4661705.360
11	6591673.280	4661706.050
12	6591650.466	4661707.676
13	6591660.990	4661737.131
14	6591674.773	4661761.179
15	6591703.620	4661737.930
16	6591705.588	4661729.578

Koordinate tacaka A5 - UP17

No. Pnt.	Y [m]	X [m]
390	6591650.090	4661707.663
391	6591660.459	4661737.310
392	6591662.120	4661736.750
401	6591674.547	4661761.195
397	6591708.846	4661733.562
396	6591705.590	4661728.650
395	6591695.149	4661712.606
394	6591687.521	4661707.941
393	6591676.504	4661708.547

Lokacija koju cini katastarska parcela br. 6252/1, KO Novi Bar

Katastarska parcela br. 6252/1 - P=1 807m²
 Urbanisticna parcela A5UP17 - P=1 832.66m²

POVRSINA lokacije
 koji se sastoji od dijale urbanisticke parcele A5UP17,
 odnosno od kat. par. br.6252/1 - P=1 807.00m²

Indeks zauzetosti: 0.40 + 20% = 0.48
 Indeks izgradjenosti: 1.50 + 20% = 1.80
 Maksimalna površina prizemne etaže: 867.36m²
 Maksimalna površina objekta: 3 252.60m²
 Ostvarena površina najveće etaže: 624.45m²
 Ostvarena BPG površina objekta: 3 229.00m²
 Projektovana spratnost: Po+P+5
 Ostvareni indeks zauzetosti: 0.35 < 0.48
 Ostvareni indeks izgradjenosti: 1.79 < 1.80
 32 (tridesetdva) PM - 19 u suterenu i 13 okviru parcele
 Projektovana površina zelenila isnosi P=413.27m² = 22.87%

LEGENDA:

- GRADJEVINSKA LINIJA
- GRANICA URBANISTICKE PARCELE
- GRANICA KATASTARSKE PARCELE

PROJEKTANTSKA ORGANIZACIJA:

INVESTITOR:
doo "ARCH AND SOUL"
Bijelo Polje

Objekat:
IZGRADNJA POSLOVNO STAMBENOG OBJEKTA

Lokacija:
 Dio urbanisticke parcele "A5-UP17", zona "A", blok 5, DUP "Topolica IV", koju cini dio katastarske parcele br. 6252/1, KO Novi Bar, Opština Bar

Glavni inženjer:
Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.

Vrsta tehničke dokumentacije:
GLAVNI PROJEKAT

Odgovorni inženjer:
Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.

Dio tehničke dokumentacije:
ARHITEKTURA

Saradnici:

Prilog:
Situacion plan

Br. priloga: 02
 Br. strane: A.01.2

Datum izrade projekta i M.P.
 Maj, 2024. god.

Datum izrade revizije i M.P.

Koordinate tacaka katastarske parcele

No. Pkt.	X [m]	Y [m]
1	6591649.510	4661705.000
2	6591661.040	4661737.270
3	6591662.130	4661736.600
4	6591674.810	4661761.250
5	6591703.620	4661737.930
6	6591706.660	4661734.850
7	6591707.250	4661733.940
8	6591706.600	4661732.330
9	6591705.570	4661728.510
10	6591691.770	4661705.360
11	6591673.280	4661706.050
12	6591650.466	4661707.676
13	6591660.990	4661737.131
14	6591674.773	4661761.179
15	6591703.620	4661737.930
16	6591705.588	4661729.578

Koordinate tacaka A5 - UP17

No. Pkt.	X [m]	Y [m]
390	6591650.090	4661707.663
391	6591660.459	4661737.310
392	6591662.120	4661736.750
401	6591674.547	4661761.195
397	6591708.846	4661733.562
396	6591705.590	4661728.650
395	6591695.149	4661712.806
394	6591687.521	4661707.941
393	6591676.504	4661708.547

Lokacija koju cini katastarska parcela br. 6252/1, KO Novi Bar

Katastarska parcela br. 6252/1 -	P=1.807m ²
Urbanistička parcela A5UP17 -	P=1.832.66m ²

POVRSINA lokacije

koji se sastoji od dijale urbanističke parcele A5UP17, odnosno od kat. par. br.6252/1 - P=1.807.00m²

Indeks zauzetosti:	0.40 + 20% = 0.48
Indeks izgradjenosti:	1.50 + 20% = 1.80
Maksimalna površina prizemne etaže:	867.36m ²
Maksimalna površina objekta:	3.252.60m ²
Ostvarena površina najveće etaže:	624.45m ²
Ostvarena BPG površina objekta:	3.229.00m ²
Projektovana spratnost:	Po+P+5
Ostvareni indeks zauzetosti:	0.35 ≤ 0.48
Ostvareni indeks zauzetosti:	1.79 ≤ 1.80

32. (trideset dva) PM - 19 u suterenu i 13 okviru parcele
 Projektovana površina zelenila: isnosj P=413.27m² = 22.87%

LEGENDA:

- GRADJEVINSKA LINIJA
- GRANICA URBANISTICKE PARCELE
- GRANICA KATASTRARSKE PARCELE

PROJEKTANTSKA ORGANIZACIJA:
INTESA GROUP

INVESTITOR:
doo "ARCH AND SOUL" Bijelo Polje

Objekat: IZRADNJA POSLOVNO STAMBENOG OBJEKTA
 Glavni inženjer: Sabina Inajetović, dipl.ing.arh.
 Odgovorni inženjer: Sabina Inajetović, dipl.ing.arh.

Lokacija: Dio urbanističke parcele "A5-UP17", zona "A", blok 5, DUP "Topolica IV", koji cini dio katastarske parcele br. 6252/1, KO Novi Bar, Opština Bar
 Vrsna tehničke dokumentacije:
GLAVNI PROJEKAT ARHITEKTURA
 RAZMERA: 1:300
 Bilješka: Situcija DUP sira 02 A.01.3

Datum izrade projekta I.M.P. Maj, 2024. god.

INTESA GROUP

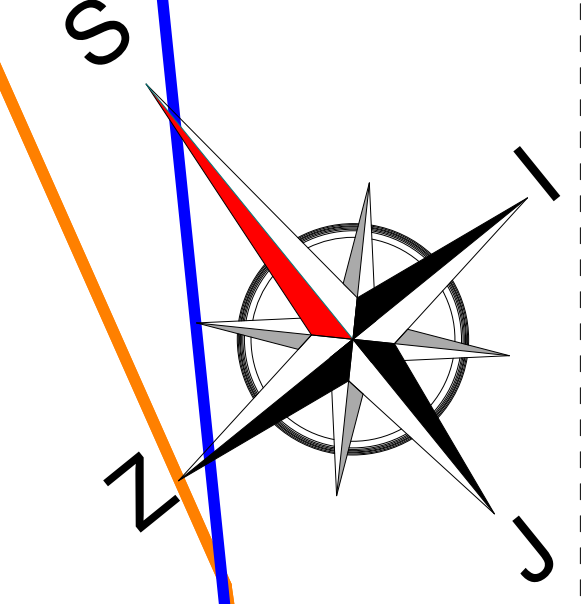
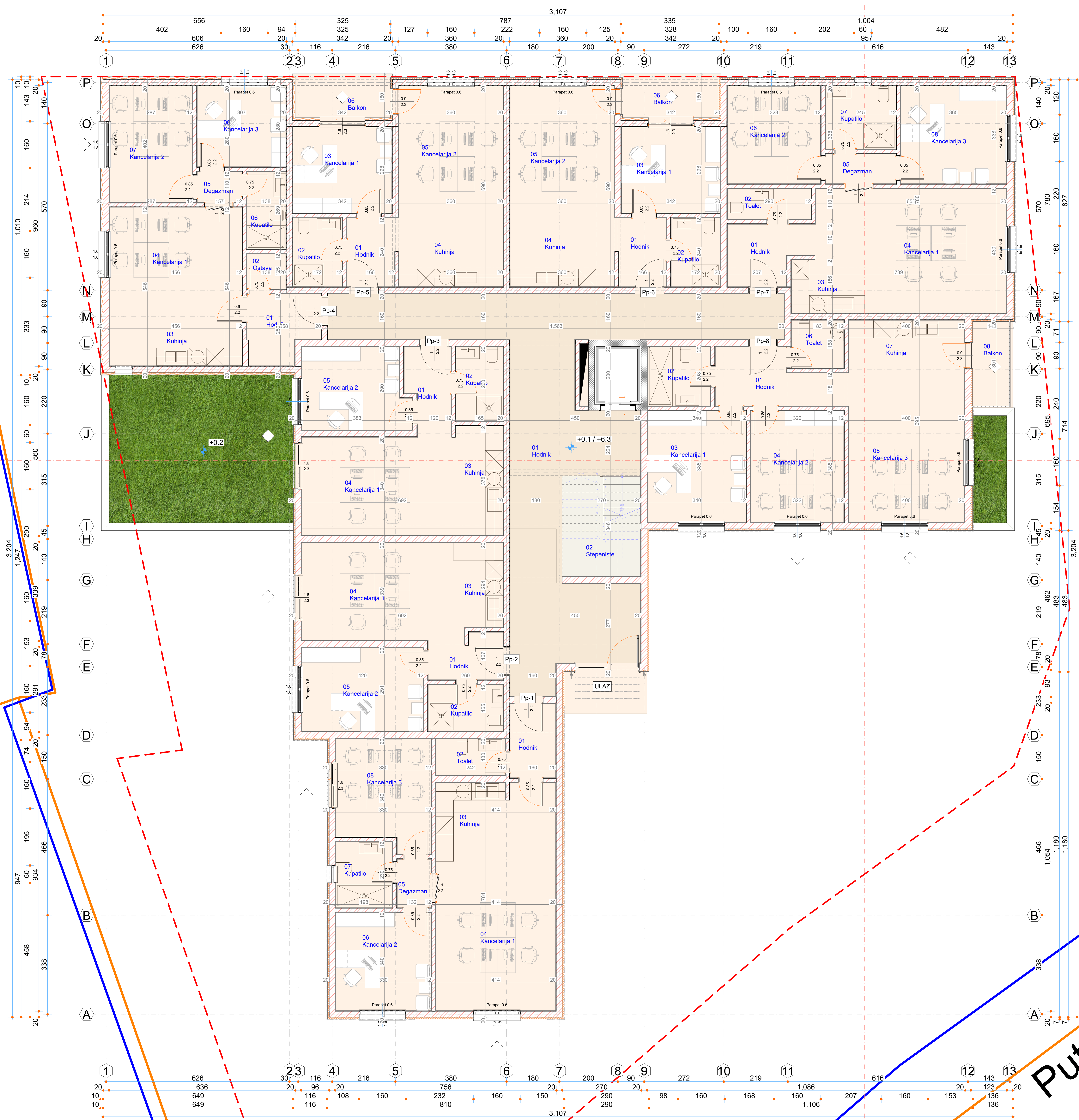
do "ARCH AND SOUL" Bijelo Polje

GLAVNI PROJEKAT ARHITEKTURA

Situcija DUP sira 02 A.01.3

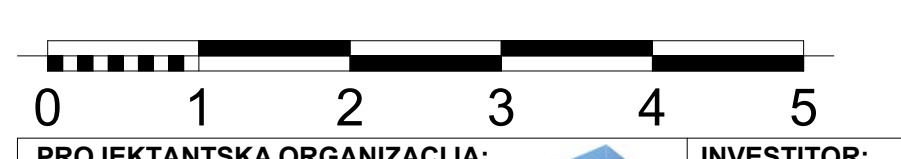
Datum izrade projekta I.M.P. Maj, 2024. god.

Datum izrade revizije I.M.P.

00. NETO PRIZEMLJE POSLOVNI			
0. Zajednicke prostorije			
01	Hodnik	---	59.76
02	Stepeniste	---	9.14
03	Lift	---	2.90
			71.80 m²
Poslovni prostor 1			
01	Hodnik	---	4.19
02	Toalet	---	2.95
03	Kuhinja	---	10.78
04	Kancelarija 1	---	20.94
05	Degazman	---	2.49
06	Kancelarija 2	---	10.87
07	Kupatilo	---	4.33
08	Kancelarija 3	---	11.56
			68.11 m²
Poslovni prostor 2			
01	Hodnik	---	3.95
02	Kupatilo	---	4.10
03	Kuhinja	---	5.31
04	Kancelarija 1	---	17.02
05	Kancelarija 2	---	11.85
			42.23 m²
Poslovni prostor 3			
01	Hodnik	---	4.55
02	Kupatilo	---	4.07
03	Kuhinja	---	6.53
04	Kancelarija 1	---	17.07
05	Kancelarija 2	---	9.96
			42.18 m²
Poslovni prostor 4			
01	Hodnik	---	5.59
02	Ostava	---	1.59
03	Kuhinja	---	6.65
04	Kancelarija 1	---	17.74
05	Degazman	---	2.18
06	Kupatilo	---	3.50
07	Kancelarija 2	---	11.19
08	Kancelarija 3	---	8.30
			56.74 m²
Poslovni prostor 5			
01	Hodnik	---	4.25
02	Kupatilo	---	3.92
03	Kancelarija 1	---	9.86
04	Kuhinja	---	8.84
05	Kancelarija 2	---	15.45
06	Balkon	---	4.87
			47.19 m²
Poslovni prostor 6			
01	Hodnik	---	4.25
02	Kupatilo	---	3.92
03	Kancelarija 1	---	9.86
04	Kuhinja	---	8.85
05	Kancelarija 2	---	15.44
06	Balkon	---	4.92
			47.24 m²
Poslovni prostor 7			
01	Hodnik	---	5.44
02	Toalet	---	2.98
03	Kuhinja	---	5.97
04	Kancelarija 1	---	23.18
05	Degazman	---	3.01
06	Kancelarija 2	---	10.58
07	Kupatilo	---	5.15
08	Kancelarija 3	---	11.98
			68.29 m²
Poslovni prostor 8			
01	Hodnik	---	8.13
02	Kupatilo	---	4.33
03	Kancelarija 1	---	12.71
04	Kancelarija 2	---	12.03
05	Kancelarija 3	---	20.61
06	Toalet	---	2.69
07	Kuhinja	---	6.63
08	Balkon	---	4.00
			71.13 m²
NETO PLOŠTINA PRIZEMLJA:			514.91 m²
PRIZEMLJE BRUTO PLOŠTINA:			592.41

- LEGENDA:**
- GRANICA KATASTARSKE PARCELE
 - GRANICA URBANISTICE PARCELE
 - - - GRADJEVINSKA LINIJA

PROJEKTANTSKA ORGANIZACIJA: **NTESA GROUP** INVESTITOR: **doo "ARCH AND SOUL" Bijelo Polje**

Objekt: **IZGRADNJA POSLOVNO STAMBENOG OBJEKTA** Lokacija: **Do urbanističke parcele "AS-UP11", zona "A", blok 5, D.U.P. "Topolica IV", koji omi dio katastarske parcele br. 6252/1, KO Novi Bar, Opština Bar**

Glavni inženjer: **Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.** Vršila tehničke dokumentacije: **GLAVNI PROJEKAT**

Odgovorni inženjer: **Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.** **ARHITEKTURA** RAZMERA: **1:50**

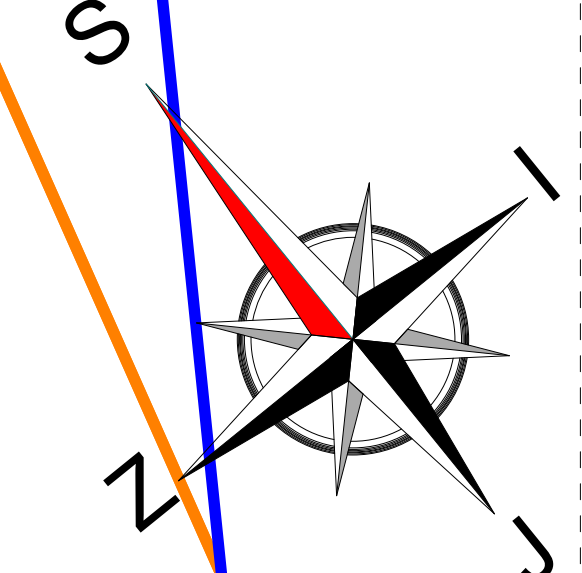
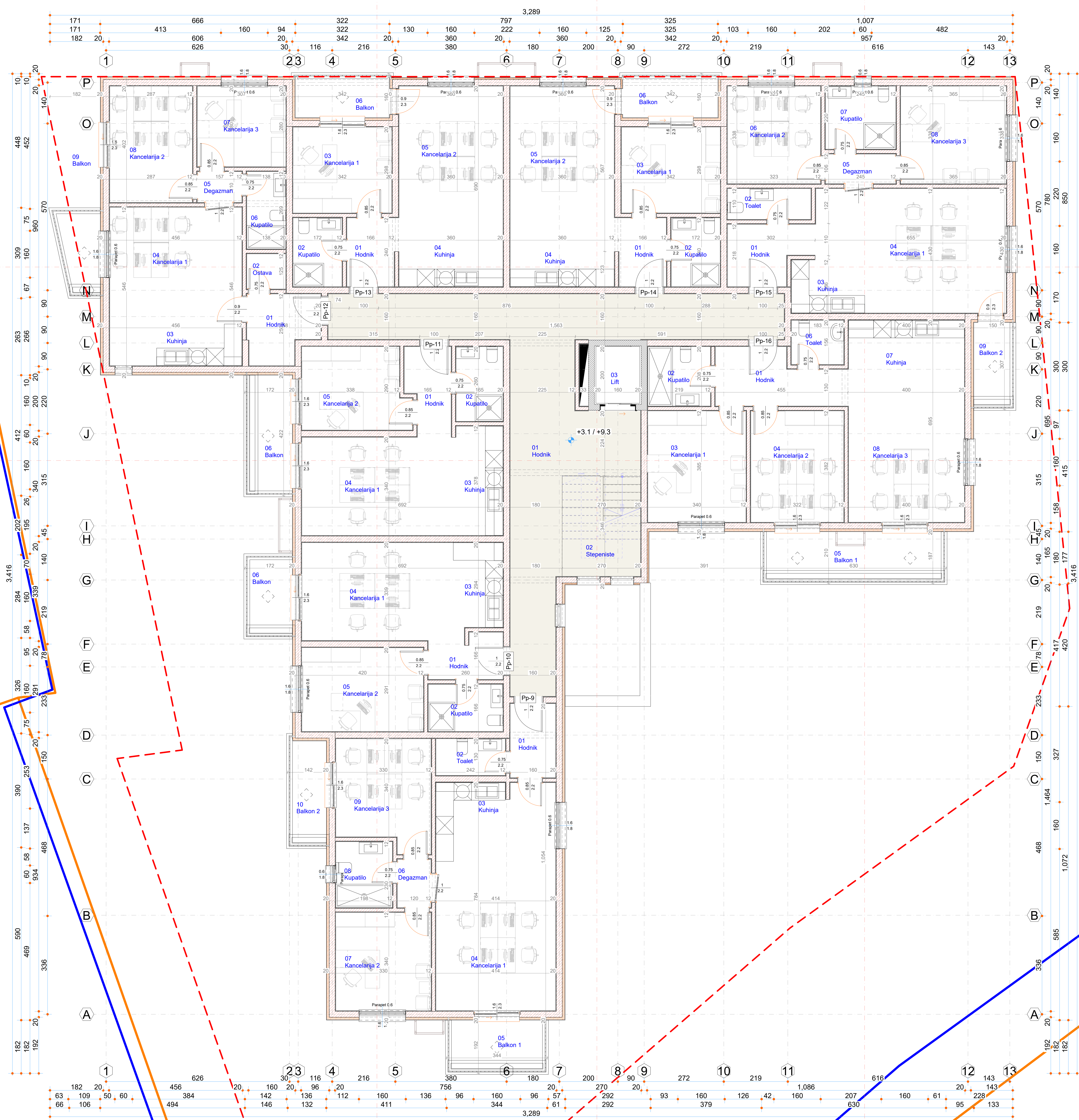
Saradnici: **Osнова prizemlja** Br. priloga: **02** Br. strana: **A.02.3**

Datum izrade projekta I.M.P.: **Maj, 2024. god.** Datum izrade revizije I.M.P.:

Sjevero-zapadna fasada

Jugo-istočna fasada

Put

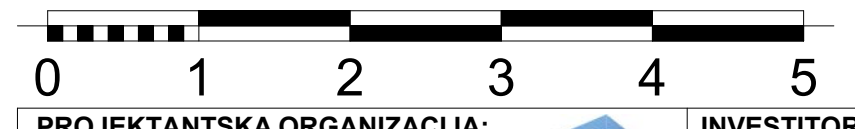
00. NETO SPRAT 1 POSLOVNI

0. Zajedničke prostorije			
01	Hodnik	---	51.83
02	Stepeniste	---	9.14
03	Lift	---	2.90
			63.87 m²
Poslovni prostor 9			
01	Hodnik	---	4.19
02	Toalet	---	2.95
03	Kuhinja	---	10.79
04	Kancelarija 1	---	20.94
05	Balkon 1	---	5.27
06	Degazman	---	2.49
07	Kancelarija 2	---	10.87
08	Kupaćilo	---	4.33
09	Kancelarija 3	---	11.56
10	Balkon 2	---	4.10
			77.49 m²
Poslovni prostor 10			
01	Hodnik	---	3.95
02	Kupaćilo	---	4.10
03	Kuhinja	---	5.31
04	Kancelarija 1	---	17.02
05	Kancelarija 2	---	11.85
06	Balkon	---	3.75
			45.98 m²
Poslovni prostor 11			
01	Hodnik	---	4.55
02	Kupaćilo	---	4.07
03	Kuhinja	---	6.53
04	Kancelarija 1	---	17.07
05	Kancelarija 2	---	9.96
06	Balkon	---	5.85
			48.03 m²
Poslovni prostor 12			
01	Hodnik	---	5.59
02	Ostava	---	1.59
03	Kuhinja	---	6.65
04	Kancelarija 1	---	17.74
05	Degazman	---	2.19
06	Kupaćilo	---	3.50
07	Kancelarija 3	---	8.30
08	Kancelarija 2	---	11.19
09	Balkon	---	3.38
			60.13 m²
Poslovni prostor 13			
01	Hodnik	---	4.25
02	Kupaćilo	---	3.92
03	Kancelarija 1	---	9.86
04	Kuhinja	---	8.84
05	Kancelarija 2	---	15.45
06	Balkon	---	4.35
			46.67 m²
Poslovni prostor 14			
01	Hodnik	---	4.25
02	Kupaćilo	---	3.92
03	Kancelarija 1	---	9.86
04	Kuhinja	---	8.85
05	Kancelarija 2	---	15.44
06	Balkon	---	4.35
			46.67 m²
Poslovni prostor 15			
01	Hodnik	---	5.44
02	Toalet	---	2.98
03	Kuhinja	---	5.97
04	Kancelarija 1	---	23.18
05	Degazman	---	3.01
06	Kancelarija 2	---	10.58
07	Kupaćilo	---	5.15
08	Kancelarija 3	---	11.98
09	Balkon 2	---	3.54
			71.83 m²
Poslovni prostor 16			
01	Hodnik	---	8.13
02	Kupaćilo	---	4.33
03	Kancelarija 1	---	12.71
04	Kancelarija 2	---	12.03
05	Balkon 1	---	9.26
06	Toalet	---	2.69
07	Kuhinja	---	6.63
08	Kancelarija 3	---	20.61
			76.39 m²
NETO POVRŠINA SPRATA 1:			537.06 m²
SPRAT 1 BRUTO POVRŠINA:			624.45

▶ Sjevero-zapadna fasada

▶ Južno-istočna fasada

- LEGENDA:**
- GRANICA KATASTARSKE PARCELE
 - GRANICA URBANISTICKE PARCELE
 - - - GRADJEVINSKA LINIJA

PROJEKTANTSKA ORGANIZACIJA: **NTESA GROUP** INVESTITOR: **doo "ARCH AND SOUL" Bijelo Polje**

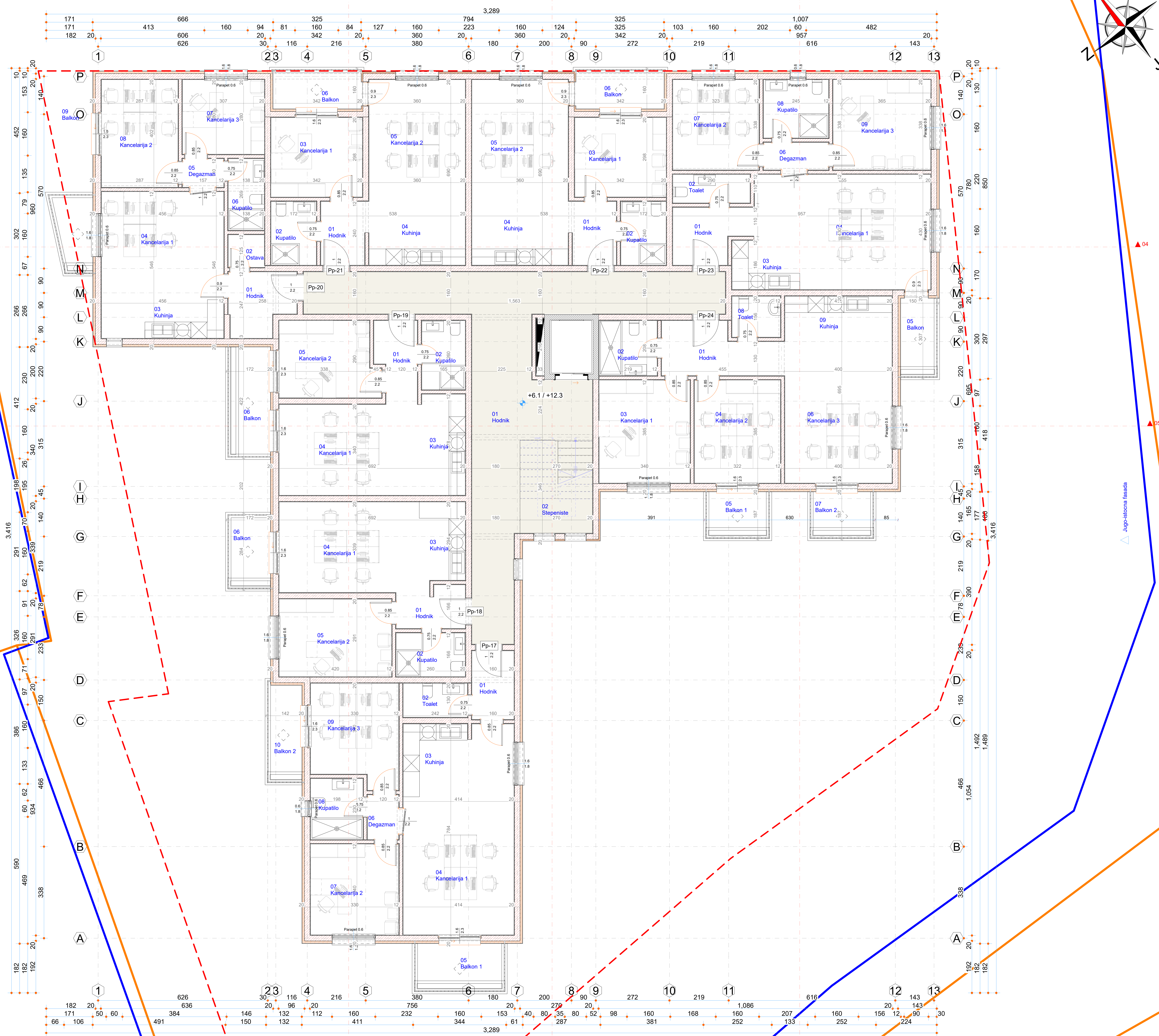
Objekt: **IZGRADNJA POSLOVNO STAMBENOG OBJEKTA** Lokacija: **Đio urbanističke parcelne "AS-UP17", zona "A", blok S, D.U.P. "Topolica IV", koju čini dio katastarske parcelne br. 6252/1, KO Novi Bar, Opština Bar**

Glavni inženjer: **Sabina Inajetović, dipl.ing. arh.** Vršila tehničke dokumentacije: **GLAVNI PROJEKAT**

Odgovorni inženjer: **Sabina Inajetović, dipl.ing. arh.** Dio tehničke dokumentacije: **ARHITEKTURA** RAZMERA: **1:50**

Saradnici: **Osнова sprata 1** Prilozi: **02** Br. priloga: **02** Br. strana: **A.02.4**

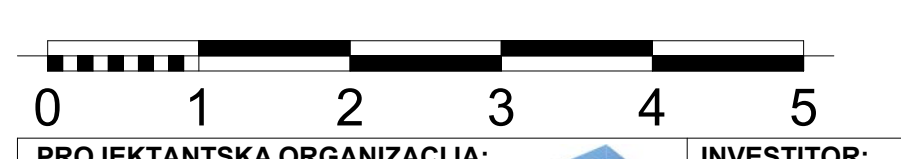
Datum izrade projekta I.M.P. **Maj, 2024. god.** Datum izrade revizije I.M.P.

00. NETO SPRAT 2 POSLOVNI

0. Zajednicke prostorije			
01	Hodnik	---	51.83
02	Stepeniste	---	9.14
03	Lift	---	2.90
63.87 m²			
Poslovni prostor 17			
01	Hodnik	---	4.19
02	Toalet	---	2.95
03	Kuhinja	---	10.79
04	Kancelarija 1	---	20.74
05	Balkon 1	---	5.27
06	Degazman	---	2.49
07	Kancelarija 2	---	10.87
08	Kupatilo	---	4.33
09	Kancelarija 3	---	11.56
10	Balkon 2	---	4.10
77.49 m²			
Poslovni prostor 18			
01	Hodnik	---	3.95
02	Kupatilo	---	4.10
03	Kuhinja	---	5.31
04	Kancelarija 1	---	17.02
05	Kancelarija 2	---	11.85
06	Balkon	---	3.75
45.98 m²			
Poslovni prostor 19			
01	Hodnik	---	4.55
02	Kupatilo	---	4.07
03	Kuhinja	---	6.53
04	Kancelarija 1	---	17.07
05	Kancelarija 2	---	9.96
06	Balkon	---	5.85
48.03 m²			
Poslovni prostor 20			
01	Hodnik	---	5.59
02	Ostava	---	1.59
03	Kuhinja	---	6.65
04	Kancelarija 1	---	17.74
05	Degazman	---	2.19
06	Kupatilo	---	3.50
07	Kancelarija 3	---	8.30
08	Kancelarija 2	---	11.19
09	Balkon	---	3.38
60.13 m²			
Poslovni prostor 21			
01	Hodnik	---	4.25
02	Kupatilo	---	3.92
03	Kancelarija 1	---	9.86
04	Kuhinja	---	8.84
05	Kancelarija 2	---	15.44
06	Balkon	---	4.35
46.67 m²			
Poslovni prostor 22			
01	Hodnik	---	4.25
02	Kupatilo	---	3.92
03	Kancelarija 1	---	9.86
04	Kuhinja	---	8.85
05	Kancelarija 2	---	15.44
06	Balkon	---	4.35
46.67 m²			
Poslovni prostor 23			
01	Hodnik	---	5.44
02	Toalet	---	2.98
03	Kuhinja	---	5.97
04	Kancelarija 1	---	23.18
05	Balkon	---	3.54
06	Degazman	---	3.01
07	Kancelarija 2	---	10.58
08	Kupatilo	---	5.15
09	Kancelarija 3	---	11.98
71.83 m²			
Poslovni prostor 24			
01	Hodnik	---	8.13
02	Kupatilo	---	4.33
03	Kancelarija 1	---	4.33
04	Kancelarija 2	---	12.71
05	Balkon 1	---	3.50
06	Kancelarija 3	---	20.61
07	Balkon 2	---	3.50
08	Toalet	---	2.69
09	Kuhinja	---	6.63
74.13 m²			
NETO POVRSINA SPRATA 2: 534.80 m²			
SPRAT 2 BRUTO POVRSINA: 621.85			

- LEGENDA:**
- GRANICA KATAstarsKE PARCELE
 - GRANICA URBANISTICKE PARCELE
 - - - GRADJEVINSKA LINIJA

PROJEKTANTSKA ORGANIZACIJA: **NTESA GROUP** INVESTITOR: **doo "ARCH AND SOUL" Bijelo Polje**

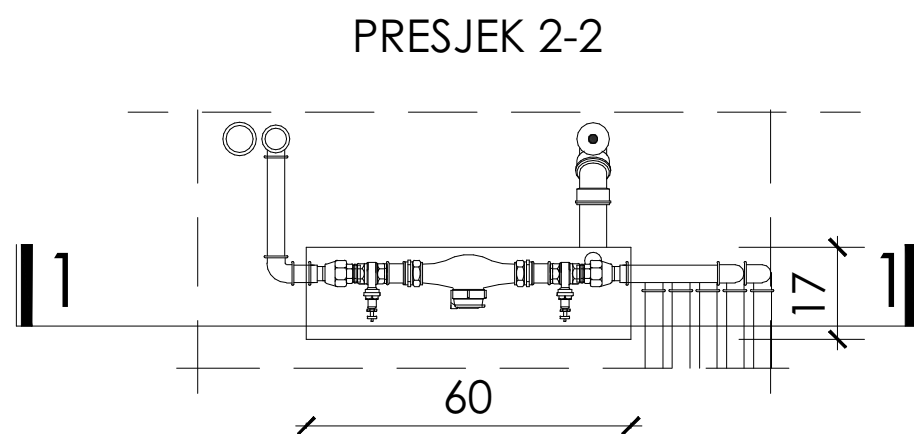
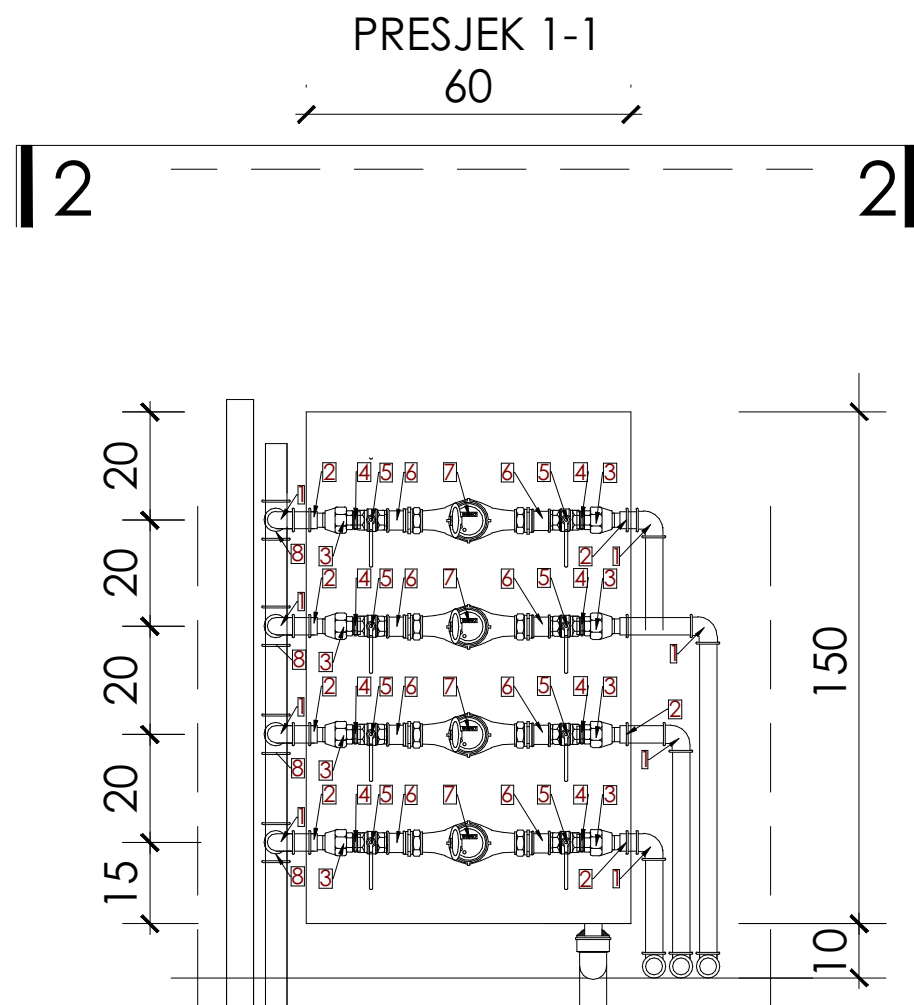
Objekt: **IZGRADNJA POSLOVNOG STAMBENOG OBJEKTA** Lokacija: **Do urbanisticke parcele "AS-UP11", zona "A", blok S, D.U.P. "Topolica IV", koji omi dio katastarske parcele br. 6252/1, KO Novi Bar, Opstina Bar**

Glavni inženjer: **Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.** Vrsila tehnicke dokumentacije: **GLAVNI PROJEKAT**

Odgovorni inženjer: **Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.** Do tehnicke dokumentacije: **ARHITEKTURA** RAZMERA: **1:50**

Saradnici: **Osnova sprata 2** Br. priloga: **02** Br. strane: **A.02.5**

Datum izrade projekta I.M.P. **Maj, 2024. god.** Datum izrade revizije I.M.P.

SPECIFIKACIJA MATERIJALA U JEDAN
VODOMJERNI ORMARIĆ
PRIZEMLJA, 1., 2., 3., 4. i 5. SPRATA ZA W1

R.BR.	NAZIV	Ø (mm)	KOM
1	LUK 90°	25	8
2	PPR RED	25 / 20	8
3	PPR SN	20	8
4	DUPLI NIPL	20	8
5	KUGLA VENTIL	20	8
5*	RF VENTIL	20	4
6	MUF	20	8
7	VODOMJER	20	4
8	PPR T-KOMAD	65 / 25	4

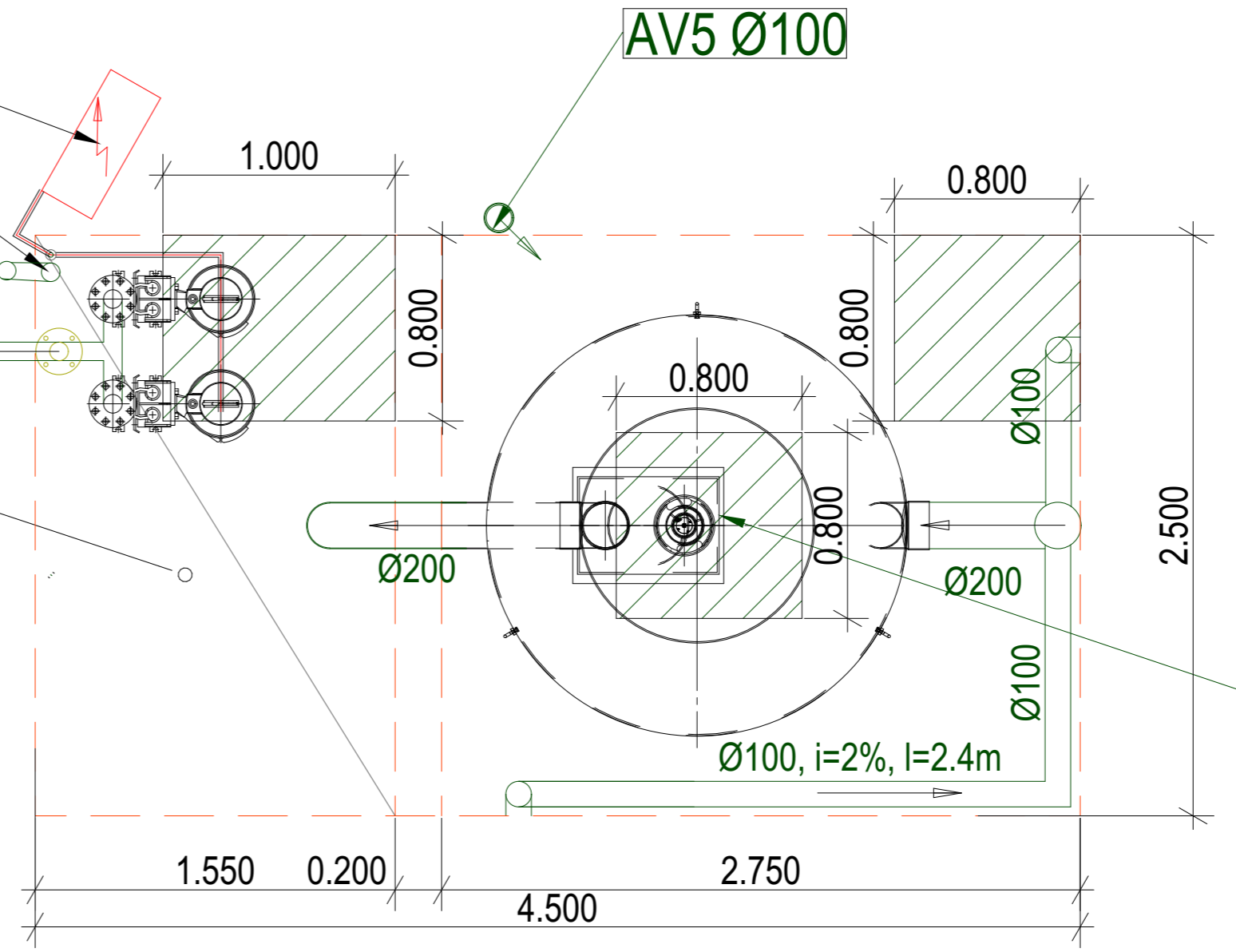
Sabirno okno sa muljnim pumpama
za atmosfersku kanalizaciju
radna+rezervna_ Grundfos
2XSL1.50.65
P(2X3kW)
Qmin15l/s, Hmin=8m
KP ±0.00
KDC_{ul}-1.20
KDJ -2.50

Elektro-ormar za regulaciju rada pumpi
PC cjevovod za ventilaciju Ø65
Potisni cjevovod Ø65

POTIS PCØ2.5"

POTIS PCØ2.5"

POTIS PCØ2.5"

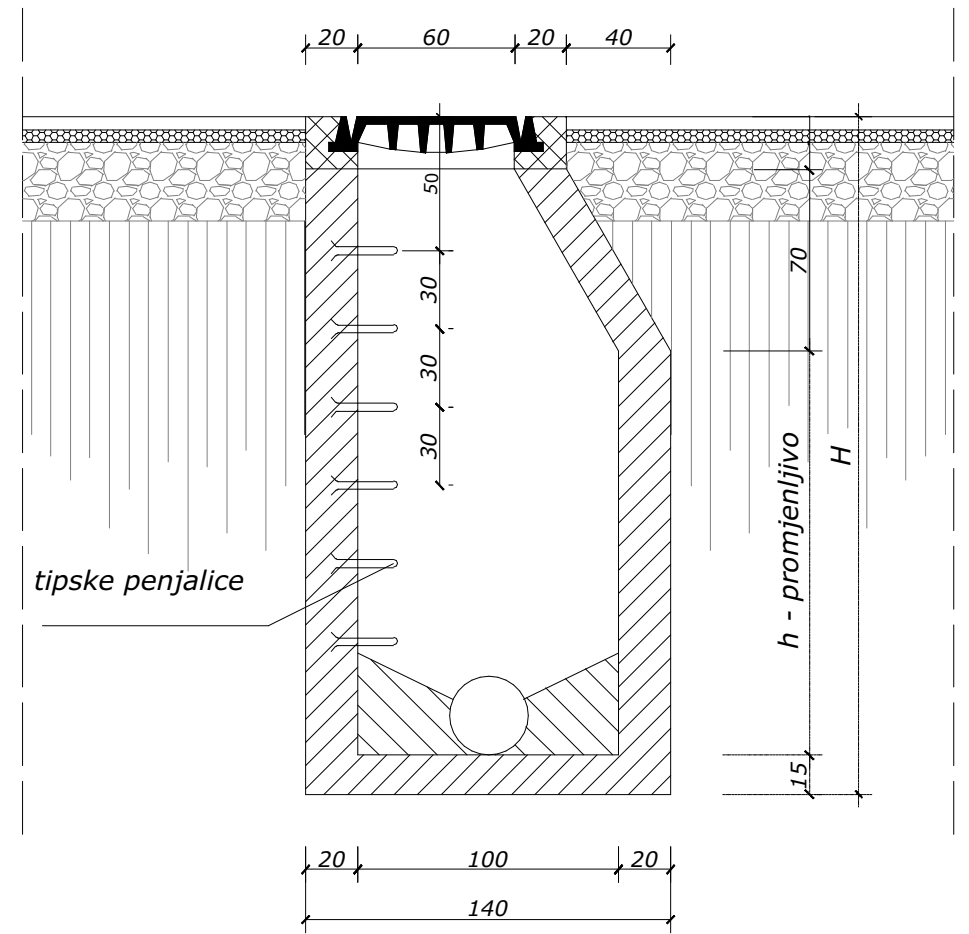
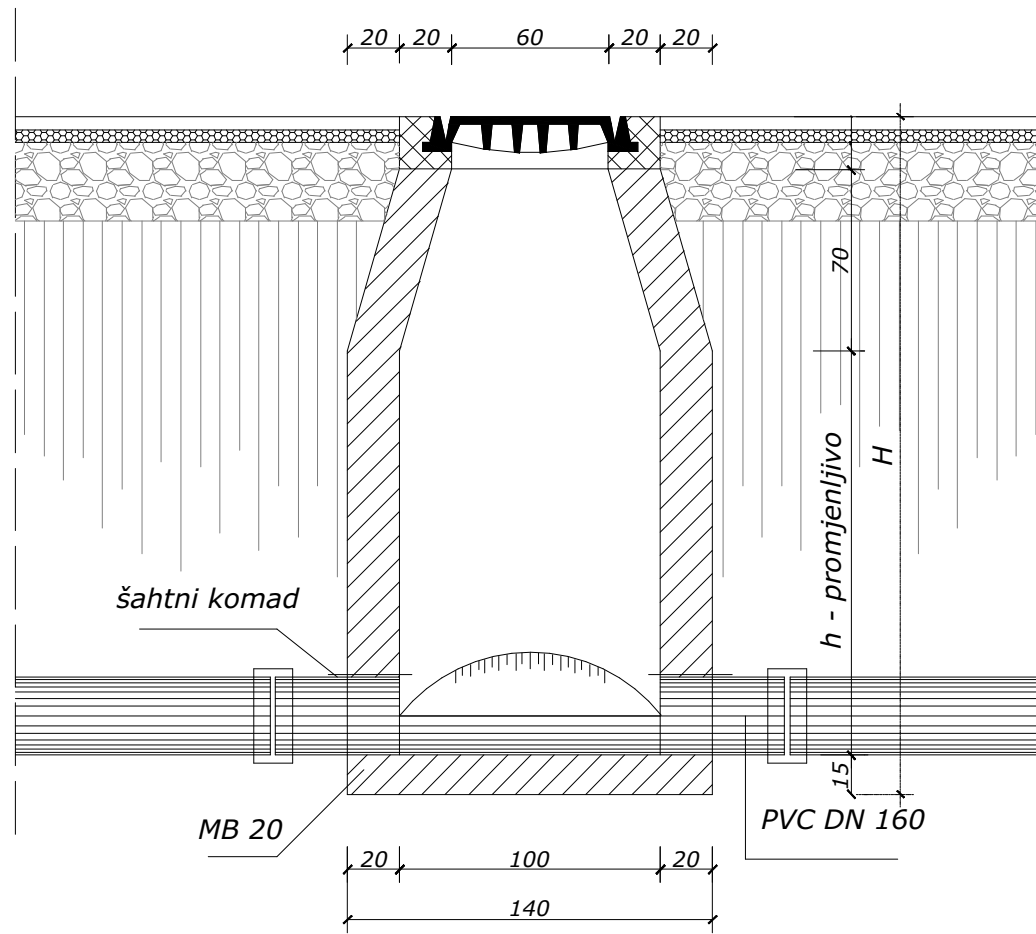

Separator ulja NG15 sa
taložnikom 1500
KP ±0.00
KDC_{ul} -1.10
KDC_{izl} -1.20
KDJ -2.50

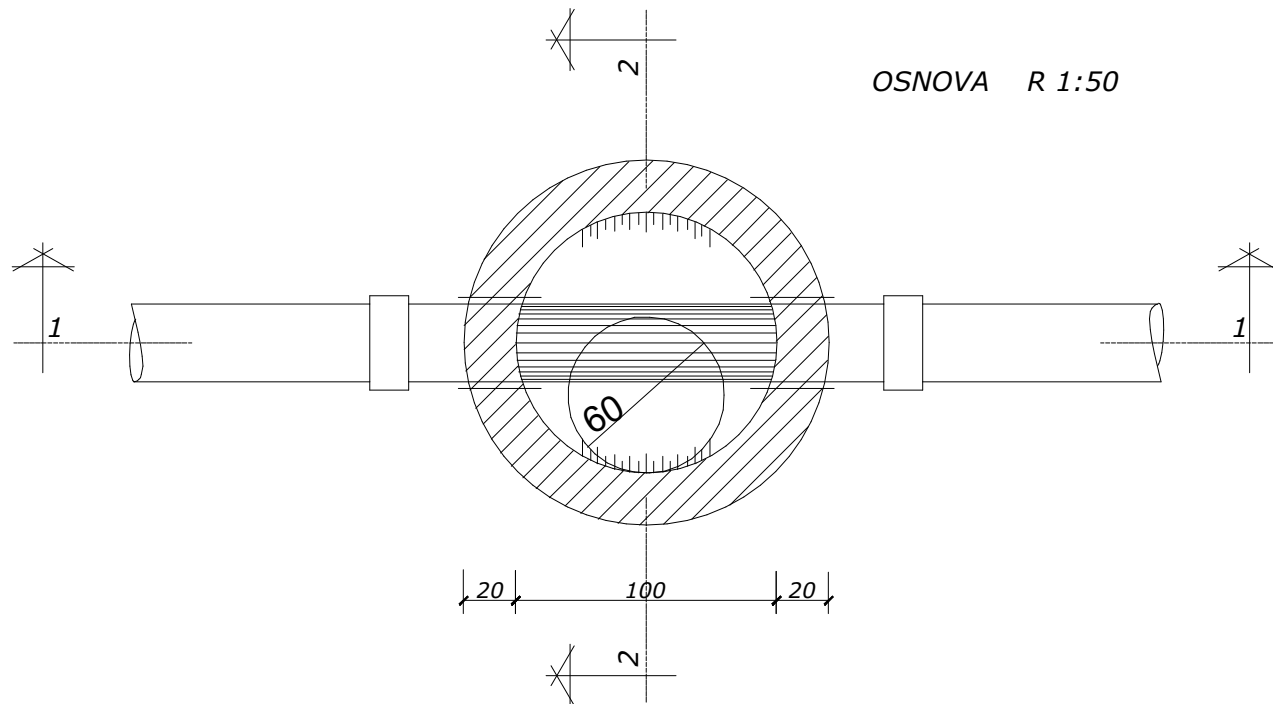
PRESJEK 1-1 R 1:50

KONTROLNO OKNO - RO1-F

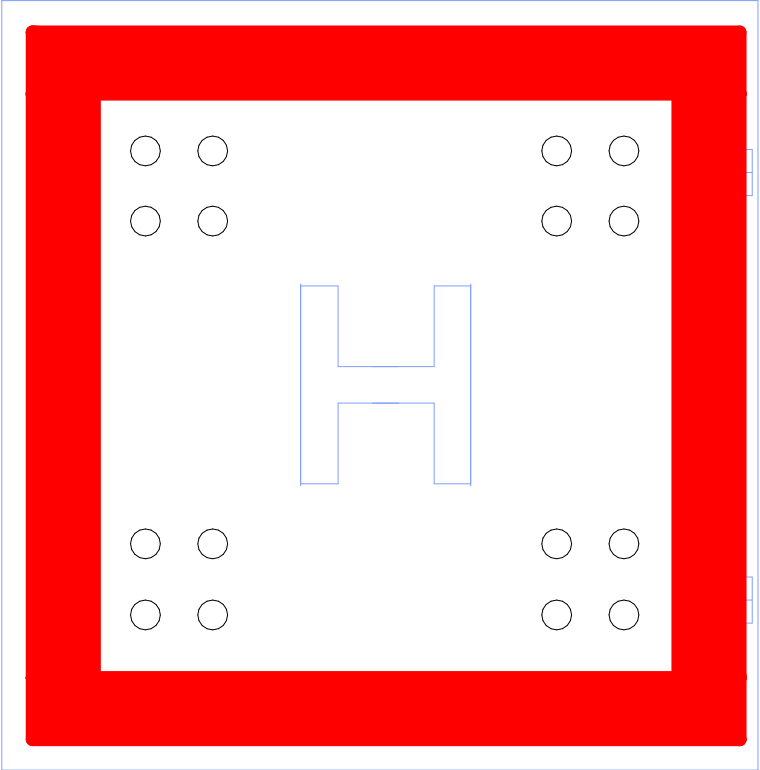
PRESJEK 2-2 R 1:50

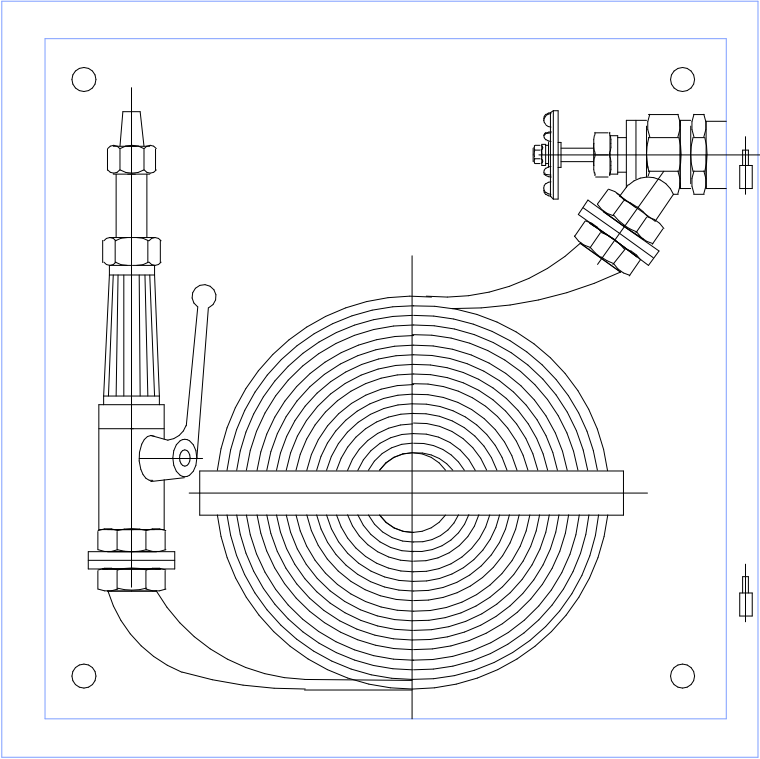
OSNOVA R 1:50

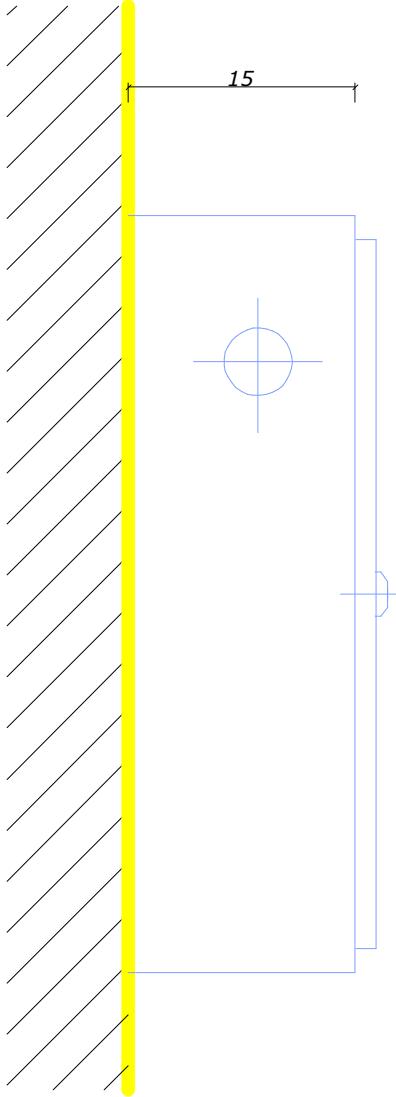
UGRADNJA NA ZID

50

50

15

50

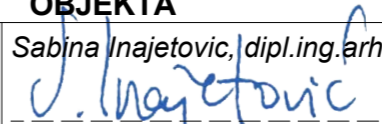

50

PROJEKTANTSKA ORGANIZACIJA: 		INVESTITOR: doo "ARCH AND SOUL" Bijelo Polje	
Objekat: IZGRADNJA POSLOVNO STAMBENOG OBJEKTA		Lokacija: Dio urbanisticke parcele "A5-UP17", zona "A", blok 5, DUP "Topolica IV", koju cini dio katastarske parcele br. 6252/1, KO Novi Bar, Opstina Bar	
Glavni inženjer:	<i>Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.</i> 	Vrsta tehničke dokumentacije: GLAVNI PROJEKAT	
Odgovorni inženjer:	<i>Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.</i>	Dio tehničke dokumentacije: ARHITEKTURA	RAZMJERA:
Saradnici:		Prilog: 3D Prikaz	Br. priloga: 02 Br. strane: A.05.4
Datum izrade projekta i M.P. Maj , 2024. god.		Datum izrade revizije i M.P.	

PROJEKTANTSKA ORGANIZACIJA: 		INVESTITOR: doo "ARCH AND SOUL" Bijelo Polje	
Objekat: IZGRADNJA POSLOVNO STAMBENOG OBJEKTA		Lokacija: Dio urbanisticke parcele "A5-UP17", zona "A", blok 5, DUP "Topolica IV", koju cini dio katastarske parcele br. 6252/1, KO Novi Bar, Opstina Bar	
Glavni inženjer:	<i>Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.</i> 	Vrsta tehničke dokumentacije: GLAVNI PROJEKAT	
Odgovorni inženjer:	<i>Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.</i>	Dio tehničke dokumentacije: ARHITEKTURA	RAZMJERA:
Saradnici:		Prilog: 3D Prikaz	Br. priloga: 02 Br. strane: A.05.5
Datum izrade projekta i M.P. Maj , 2024. god.		Datum izrade revizije i M.P.	
			

PROJEKTANTSKA ORGANIZACIJA: 		INVESTITOR: doo "ARCH AND SOUL" Bijelo Polje		
Objekat: IZGRADNJA POSLOVNO STAMBENOG OBJEKTA		Lokacija: Dio urbanisticke parcele "A5-UP17", zona "A", blok 5, DUP "Topolica IV", koju cini dio katastarske parcele br. 6252/1, KO Novi Bar, Opstina Bar		
Glavni inženjer:	<i>Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.</i> 	Vrsta tehničke dokumentacije: GLAVNI PROJEKAT		
Odgovorni inženjer:	<i>Sabina Inajetovic, dipl.ing.arh.</i>	Dio tehničke dokumentacije: ARHITEKTURA	RAZMJERA:	
Saradnici:		Prilog: 3D Prikaz	Br. priloga: 02	Br. strane: A.05.6
Datum izrade projekta i M.P. Maj , 2024. god.		Datum izrade revizije i M.P.		
				

Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

SEKTOR ZA IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI
Broj: 03-UPI-2457/6

Podgorica, 27. 12. 2024. godine

„Arch and Soul” d. o. o.

Bijelo Polje
Živka Žižića 3

VEZA: Naš broj 03-UPI-2457/1 od 03. 12. 2024. godine

PREDMET: Rješenje o utvrđivanju potrebe izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu

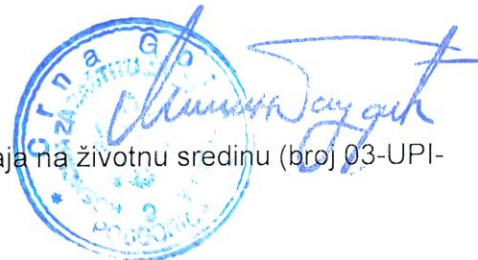
Poštovani,

U Prilogu dopisa dostavljamo vam Rješenje o utvrđivanju potrebe izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju poslovno stambenog objekta, na dijelu urbanističke parcele „A5-UP17”, zona „A”, blok 5, DUP „Topolica IV”, koju čini katastarska parcela broj 6252/1 KO Novi Bar, opština Bar.

S poštovanjem,

dr Milan Gazdić
DIREKTOR

Prilog: Rješenje o utvrđivanju potrebe izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu (broj 03-UPI-2457/ od 27. 12. 2024. godine)

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

Crna Gora
AGENCIJA ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE

Broj: 03-UPI-2457/6
Podgorica, 27. 12. 2024. godine

Agencija za zaštitu životne sredine, na osnovu člana 14 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list CG“, broj 75/18), u postupku sprovedenom po zahtjevu preduzeća „Arch and Soul“ d. o. o. iz Bijelog Polja, (broj 03-UPI-2457/1 od 03. 12. 2024. godine) za odlučivanje o potrebi izrade Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju poslovno stambenog objekta, na dijelu urbanističke parcele „A5-UP17“, zona „A“, blok 5, DUP „Topolica IV“, koju čini katastarska parcela broj 6252/1 KO Novi Bar, opština Bar, te članova 18 i 46 stav 2 Zakona o upravnom postupku („Službeni List Crne Gore“, br.56/14, 20/15, 40/16, 37/17) i člana 40 Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list Crne Gore“, br. 098/23 i 102/23), donosi:

RJEŠENJE

1 – UTVRĐUJE se da je za izgradnju poslovno stambenog objekta, na dijelu urbanističke parcele „A5-UP17“, zona „A“, blok 5, DUP „Topolica IV“, koju čini katastarska parcela broj 6252/1 KO Novi Bar, opština Bar, potrebna izrada elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

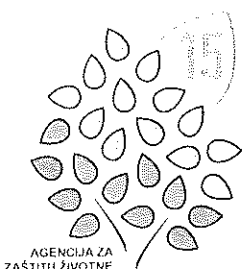
2 – NALAŽE SE preduzeću „Ruža vjetrova“ d.o.o. iz Bijelog Polja, da izradi Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju poslovno stambenog objekta, na dijelu urbanističke parcele „A5-UP17“, zona „A“, blok 5, DUP „Topolica IV“, koju čini katastarska parcela broj 6252/1 KO Novi Bar, opština Bar i isti dostavi Agenciji za zaštitu životne sredine najkasnije u roku od dvije godine od dana prijema rješenja o potrebi procjene uticaja.

O b r a z l o ž e n j e

„Arch and Soul“ d. o. o. iz Bijelog Polja obratilo se Agenciji za zaštitu životne sredine, zahtjevom (broj 03-UPI-2457/1 od 03. 12. 2024. godine), za odlučivanje o potrebi izrade elaborata procjene uticaja na životnu sredinu za izgradnju poslovno stambenog objekta, na dijelu urbanističke parcele „A5-UP17“, zona „A“, blok 5, DUP „Topolica IV“, koju čini katastarska parcela broj 6252/1 KO Novi Bar, opština Bar.

Nakon razmatranja podnijetog zahtjeva i ocjene mogućih uticaja predmetnog projekta u skladu sa Listom II Uredbe o projektima za koje se vrši procjena uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, broj 20/07 i „Službeni list CG“, broj 47/13, „Službeni list CG“, broj 52/14 i 37/18) – redni broj 12. Infrastrukturni projekti (b), Agencija za zaštitu životne sredine je konstatovala da predmetni zahtjev sadrži podatke relevantne za odlučivanje.

Postupajući po zahtjevu nosioca projekta, a shodno odredbama člana 13 Zakona o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, br.75/18), Agencija za zaštitu životne sredine obavijestila je zainteresovane organe, organizacije i javnost, organizovala javni uvid i obezbijedila dostupnost podataka i dokumentacije nosioca projekta. Uvid u dostavljenu dokumentaciju je omogućen da se obavi u prostorijama Agencije za zaštitu životne sredine, kancelarija broj 217 i u Sekretarijatu za komunalne poslove i saobraćaj Opštine Bar. Dokumentaciju je bilo moguće preuzeti sa sajta Agencije za zaštitu životne sredine www.epa.org.me. Za vrijeme trajanja javnog uvida nije bilo primjedbi.

AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE

IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me

Shodno odredbama člana 111 i 112 Zakona o upravnom postupku („Službeni list Crne Gore“, broj 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), dana 24. 12. 2024. godine, Agencija za zaštitu životne sredine je usmeno obavijestila stranku o:

- Rezultatima ispitnog postupka, i donošenju Rješenja o potrebi izrede Elaborata procjene uticaja zbog mogućih negativnih uticaja projekta na životnu sredinu u vidu emisije štetnih gasova usljed rada građevinske mehanizacije i angažovanja teške mehanizacije, te ispuštanja opasnih i otrovnih materija i neprijatnih mirisa, zatim kumulativnog uticaja na pejzaž, itd.
- Mogućnosti da se pismenim oblikom ili usmeno na zapisnik izjasni o rezultatima ispitnog postupka u roku od tri dana od dana obavještanja, odnosno primljenog poziva.

Razmatranjem predmetnog zahtjeva nosioca projekta i podataka o predmetnoj lokaciji, karakteristikama i mogućim uticajima navedenog projekta na životnu sredinu, Agencija za zaštitu životne sredine utvrdila je potrebu procjene uticaja, iz sledećih razloga:

- Predmetni objekat je planiran u sklopu DUP Topolica IV, na urbanističkoj parceli A5 – UP17, u zoni A blok 5 koju čini katastarska parcela br. 6252/1, KO Novi Bar, Opština Bar. Lokacija se nalazi istočno od morske obale, odnosno od Luke Bar, na oko 1200 metara vazdušne udaljenosti.
- Predviđena je izgradnja poslovno-stambenog objekta spratnosti Po+P+5. U prizemnoj etaži i etaži spratova 1 i 2 projektovani su poslovni prostori za potrebe poslovanja (ukupno 24 poslovna prostora), dok su na etažama sprata 3, 4 i 5 projektovane stambene jedinice (ukupno 15 stambenih jedinica). Ukupna bruto građevinska površina sa podrumskom etažom iznosi P = 3711,72 m²). Ukupna površina poslovnog dijela objekta je 1838,71 m².

Izradom Elaborata procjene uticaja obezbijediće se neophodni podaci, predvidjeti negativni uticaji projekta na životnu sredinu, utvrditi odgovarajuće mjere zaštite životne sredine i definisati program praćenja uticaja na životnu sredinu u toku izvođenja, funkcionisanja projekta kao i u slučaju havarije.

Imajući u vidu predhodno navedeno, odnosno činjenicu da je odlučeno o potrebi procjene uticaja, to je nosiocu projekta, utvrđena obaveza izrade Elaborata procjene uticaja kao što je odlučeno u tački 2 ovog rješenja.

„Arch and Soul“ d. o. o. iz Bijelog Polja može, shodno odredbama člana 15 Zakona, podnijeti Agenciji za zaštitu životne sredine zahtjev za određivanje obima i sadržaja Elaborata procjene uticaja na životnu sredinu.

„Arch and Soul“ d. o. o. iz Bijelog Polja je dužno, shodno odredbama člana 17 Zakona, podnijeti Agenciji za zaštitu životne sredine zahtjev za davanje saglasnosti na Elaborat procjene uticaja na životnu sredinu u roku od dvije godine od dana prijema rješenja o potrebi procjene uticaja.

Shodno navedenom, Agencija za zaštitu životne sredine je na osnovu sprovedenog postupka odlučivanja o potrebi procjene uticaja po zahtjevu nosioca projekta, odlučila kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera u roku od 15 dana od dana njegovog prijema, a preko ovog organa.

dr Milan Gazdić
DIREKTOR
AGENCIJA ZA ZAŠTITU
ŽIVOTNE SREDINE
CRNE GORE
IV Proleterske 19
81000 Podgorica, Crne Gora
tel.: +382 20 446 500
email: epamontenegro@gmail.com
www.epa.org.me